ISTVÁN KORDA

MLASTINILE SE APARA

COLECTIA WESTERN

KORDA ISTVÁN

MLAŞTINILE SE APĂRĂ

— Roman —

În româneşte: **GELU PĂTEANU**

V.2.0

Versiune realizată după volumul apărut la
EDITURA TINERETULUI

CUPRINS

PĂMÂNT PENTRU BUMBAC

Personaje mai de seamă din cuprinsul romanului:

ANDREW JACKSON – preşedintele Statelor Unite (1767-1845)

JOHN CALDWELL CALHOUN – vicepreşedinte

JEROME SAYLOR – maior; mai târziu general

ALICE GORT – soţia lui Saylor

CYRUS GORT – moşier

ROBERT T. CONNOLLY – plantator de bumbac din Georgia

DUPRES DU COTENTIN – plantator de bumbac, creol

JAMES FENIMORE COOPER – scriitor (1798-1851)

OSCEOLA – şef de trib al indienilor seminoli

MARELE URS – şef de trib al indienilor cherokee

BIZONUL SĂLBATIC – şef de trib al indienilor maskogi (kri)

„CEL CE A VĂZUT MOARTEA” – vraci indian

RUTH – sclavă, soţia lui Osceola

SIGURD THORSSEN – trapper (vânător de blănuri, la capcană)

PETE HOLLKINS – vânător de blănuri.

EZEKIEL, MORRILL – cowboy (văcar) mai târziu vânător de blănuri.

ANNE PERKINS – învăţătoare

WILLEY THOMPSON – general

THOMAS JESSUP – general

Acţiunea romanului se desfăşoară în Statele Unite ale Americii, între anii 1828-1840.

1

— Old Hickory!… Old Hickory!… strigătul se înalţă din mii de gâtlejuri. Este un salut adus noului preşedinte al Statelor Unite. Numele acesta de alint i s-a dat încă din tinereţe.

Bătrânul Hickory… Copacul se aseamănă cu nucul nostru: înalt, elastic, tare şi rezistent, cu o enormă coroană rotată, arborele trăieşte secole în şir. Ce-i drept, e drept: numele se potriveşte de minune cu bărbatul care face semne mulţimii, din balconul primăriei de la Nashville. Statură impunătoare şi un trecut plin de lupte; om oţelit şi brăzdat de viaţă, Andrew Jackson, noul preşedinte – al şaptelea, în istoria Statelor Unite – a pornit de jos, din necunoscut.

Suntem în anul 1828; Nashville, capitala statului Tennessee, îşi sărbătoreşte fostul senator, venit încoace într-o scurtă vizită, înainte de a se lăsa copleşit de treburile statului. Festivitatea oficială au organizat-o plantatorii, însă mulţimea îngrămădită în faţa primăriei – fermieri bărboşi, vânători de blănuri cu căciuli de castor, meşteşugari, negustori, metişi de prin păduri – nu-l sărbătoresc pe senator şi nici pe preşedinte, ci pe omul tuturor simpatiilor, pe eroul războiului împotriva Angliei, pe cuceritorul Floridei.

— Old Hickory! Old Hickory! – strigătul răsună plin, iar preşedintele îl ascultă bucuros, însă cuprins de sentimente contradictorii. El ştie prea bine că oamenii aceştia care îl aclamă, văd într-însul încă tot pe vechiul Jackson, pe oşteanul curajos, pe copilandrul plecat la cincisprezece ani să lupte pentru libertatea ţării sale. Eheeei, unde-s vremurile acelea!…

Uriaşul din balcon se întristează. Face un pas înapoi,

pentru ca obrazul să nu-i trădeze umbrele aşternute pe suflet.

— Ce ştiu ei despre politică! Nu-i aşa Jerome? – îi spune el maiorului Saylor, aflat alături. Sunt prieteni buni şi – cu toate că blondul şi bărbosul Saylor e cu douăzeci de ani mai tânăr – diferenţa de vârstă dintre ei nu se prea observă. Poate şi din pricină că, urmând moda din Noua Anglie, Jackson îşi rade mustaţa şi nu poartă decât nişte favoriţi scurţi, uşor încărunţiţi.

Saylor îl ia de braţ pe noul preşedinte şi intră cu el într-o spaţioasă cameră de lucru. Maiorul se poartă respectuos cu prietenul său, acest om voluntar şi ferm, care a ştiut să năzuiască cu atâta dârzenie către putere.

— Andrew, au venit domnii plantatori…

— Ştiu. Luăm masa împreună.

— Doresc să-ţi vorbească chiar acum domnii din Georgia… Connolly… avocatul Lefort… şi Dupres du Cotentin…

— A venit şi el?

— Da.

— Cu circul lui de maimuţe?

— După câte văd, a sosit cu trei caleşti – zice maiorul, privind în stradă.

— Ce vor?

— Multe.

— Bănuiam. Urmează plata. Nu-i destul Florida, drept zestre prezidenţială?

— Ei zic că-s multe mlaştini acolo. Le trebuie pământurile indienilor cherokee şi kri, din Georgia.

— În nouă ani au înghiţit două milioane de acri. Cele mai bune pământuri. De-atunci, indienii cherokee au devenit vânători nomazi, cu toate că începuseră să se priceapă şi la agricultură.

— Le trebuie tot.

— Nesătuii!
— De fapt, hotărârea privind evacuarea triburilor e luată.
În ochii cenuşii ai noului preşedinte, luci – timp de o clipă – îngrijorarea tăinuită. Statura uriaşă se înălţa deasupra vastului birou de mahon, aidoma unui copil de giganţi.
— Tu ştii, Jerome, că una e să lupţi împotriva indienilor – şi alta să duci treburile de stat… Am impresia că noi, ostaşii, scoatem întotdeauna castanele din foc.
— Deh, ce să-i faci?! Ostaşul e ostaş, politicianul politician – zice Saylor, dându-şi aere. Au să primească un teritoriu nou, dincolo de Mississippi… Semnăm un contract şi fumăm calumetul, închinându-l celor patru puncte cardinale. Am reuşit să-i adunăm şi pe şefi.
— Sunt aici?
— Da.
— Şi Marele Urs?
— Şi el.
— Neplăcută treabă! Am legat cândva, cu el, prietenie veşnică.
— Am aranjat totul. Ne întrunim în sala mică după masă. Din partea guvernului vorbeşte Benston, însă de tine nu ne putem lipsi. În tine au încredere.
— Tocmai din cauza asta mi-e neplăcut. Faceţi treaba asta fără mine.
— Nu se poate. Fără Old Hickory, nu vor să audă de tratative. Gândeşte-te la voturi. N-au fost pe gratis.
— Fireşte. Acum urmează nota de plată.
— Încă nu. Asta nu-i decât pe deasupra.
— Frumos!… Să poftească domnii.
Iată-i pe mai marii plantatorilor din Sud. În fruntea grupului, vine – congestionat, zgomotos şi coleric – Robert T. Connolly, însoţit de nepotul şi moştenitorul său Vincent Hunter, Plantatorul e îmbrăcat simplu, în negru; în schimb, nepotul s-a împăunat cu o haină de mătase verde-închis.

Totuşi, strălucirea ei dispare când o compari cu luxul seniorial, desfăşurat acum la intrarea sălii. Valetul negru cu turban roşu; maestrul de ceremonii cu panaş la pălărie; directorul de bunuri metis înveşmântat pompos. Ai zice că a reînviat lumea lui Ludovic al XV-lea. Însoţit de nenumăraţi servitori şi de o ceată de pestriţe rude sudice, îşi face apariţia domnul Dupres du Cotentin. Poartă straie azurii împodobite cu dantelă, ciorapi de mătase, pantaloni strâmţi, portocalii şi perucă pudrată. Descendent al unei vechi familii de plantatori din Louisiana, el este stăpân pe viaţă şi pe moarte peste mii de oameni şi de hectare. N-are mai mult de patruzeci de ani, însă face impresia unui om bătrân, căci e descărnat, are trăsături seci, privire îndurerată şi buze cărnoase dar fleşcăite.

În sfârşit, cortegiul se încheie cu mărunţelul Benjamin Lefort, agentul electoral al Partidului Democrat, recent înfiinţat în Tennessee.

Robert T. Connolly îl salută pe noul preşedinte, vorbind cu glas puternic şi profund; vinele de pe tâmplă îi sunt umflate.

— S-a isprăvit cu secretarii de stat… Sper că odată şi pentru totdeauna. Nu-i aşa, domnule preşedinte? De când tot spun eu că lucrurile depind de micile înţelepciuni. Da, de micile înţelepciuni.

Domnul Connolly trage cu ochiul, a complicitate şi continuă:

— De-acu’ vine vremea noastră. A democraţilor. Domnilor, partidul ăsta democrat, al nostru, e un adevărat berbece de spart ziduri… Nu ne mai rămâne decât să intrăm în Troia şi să-i scoatem în brânci pe împilătorii noştri! Praf le facem politica vamală şi financiară!… Şi o să extindem statele producătoare de bumbac.

Dupres du Cotentin încuviinţează din cap; nu prea înţelege englezeşte, însă ştie ca poate încuviinţa liniştit,

când îl aude zbierând pe fiara asta de Connolly.

Cu totul alte păreri au moşierii din Tennessee, adunaţi în cealaltă parte. Oamenii schimbă priviri şi şuşotesc între ei: nu sunt sudici decât pe jumătate. Ce-i drept, în valea fluviului Mississippi bumbacul este înfloritor, iar vaierul sclavilor se ridică până-n nori. În regiunea colinelor locuiesc însă anglicanii cultivatori de tutun şi crescători de vite, mari amatori de psaltiri; aceştia privesc cu antipatie propăşirea neguţătorilor de robi.

— Ne-am dat în cârdăşie cu iezebeii papistaşi – mormăie reverendul pastor Tillson, sticlindu-şi ochii negri, cu căutătură aspră. Ne amestecăm cu seminţia idolatrilor şi-a stăpânilor de sclavi.

— Fii pe pace, reverendissime, în Old Hickory putem avea toată încrederea. A fost omul nostru, din totdeauna – intervine împăciuitor mărunţelul Durham, un grăsun care este administratorul moşiei Morrill. Hai să recunoaştem cinstit, domnilor: la ei sunt banii şi puterea…

— … şi flăcările iadului! Reverendissimul a vorbit atât de tare, încât, unii tresar ca de înţepătură, iar Connolly le aruncă celor din Tennessee o privire plină de provocări.

Preşedintele Jackson simte că atmosfera este încărcată şi caută s-o destindă cumva; de ce să sară în aer proaspătul Partid Democrat, încă de la prima sa victorie?

— Ce aud, domnilor? Aţi venit pentru chestiunea pământurilor cherokee şi kri? V-am dat tot ce se putea da!

Feţele se luminează instantaneu. În chestiunea aceasta nu există divergenţe între Nord şi Sud, între regii bumbacului şi crescătorii de vite. Tennessee ascultă cu plăcere vocea groasă a domnului Connolly, care îi zugrăveşte preşedintelui primejdia reprezentată de indieni.

— Înţelegeţi-ne, domnule preşedinte. O puteţi face, căci aţi luptat destul împotriva nemernicilor de piei roşii, în Florida. Georgia, Georgia noastră nu se poate dezvolta, nu

poate propăşi, atâta vreme cât e infectată de otrava indiană. Ştiţi unde-i clenciul, domnule Jackson? Am fixat preţ prea mic pentru scalpurile indienilor. De mult am fi scăpat de ei, dacă plăteam şi noi un dolar pentru scalpul bărbătesc, şaptezeci de cenţi pentru cel de femeie şi cincizeci pentru cel de copil – aşa cum a făcut, pe vremuri, Tennessee.

Jackson intervine:

— Ştiţi şi dumneavoastră, domnule Connolly, că nu-i vina noastră dacă se mai află încă indieni în Georgia. A trebuit să încheiem pace cu ei, căci sunt seminţii harnice şi neagresive.

— Seminţii neagresive?! Regele bumbacului se uită consternat la preşedinte. Nişte sălbatici, nişte păgâni! Găzduiesc sclavii fugiţi. Toţi derbedeii negri ştiu că găsesc adăpost prin pădurile lor.

— Am căzut la înţelegere cu ei.

— N-are nici o valoare – se grăbeşte avocatul Lefort să sară în ajutorul plantatorilor. Negrii noştri atâta ştiu că, deşi creştini, ei rămân sclavi, pe când păgânii de indieni nu se supun nimănui. Prost şi primejdios exemplu!

Toţi încuviinţează din cap; argumentul li se pare dintre cele mai întemeiate. Connolly, înfuriat la culme, face spume la gură; ochii săi, verzi, i s-au bulbucat de tot.

— Hoarda indienilor trebuie să dispară, domnule preşedinte; în chestiunea aceasta nu ştim de glumă. Să se ducă naibii dincolo de Mississippi. De altfel, după câte ştiu, guvernul doreşte acelaşi lucru.

— Guvernul se străduieşte să rezolve problema pe cale paşnică – perorează Lefort. După masă începem tratativele cu şefii de trib.

— Da, este vorba de un contract... Dă glas domnişorul Vincent, care stătuse până acum mut ca peştele. Pieile roşii vor contract... „Atâta vreme cât va creşte iarba şi vor

susura apele…” Aşa începe fiecare; nu-i aşa, domnule preşedinte?

Jackson se preface că nu a sesizat nuanţa de ironie.

— Da. Vor primi un nou teritoriu, dincolo de Mississippi.

— Unde nu răzbate nici pasărea măiastră…

— Destul, Vincent – zice regele bumbacului. Dacă e contract, apoi contract să fie! Important e să se care de aici.

Domnul Dupres du Cotentin înaintează câţiva paşi, spre a-l saluta pe preşedintele cel nou, într-o franţuzească din cele mai alese. A cumpărat şi în Georgia ceva pământ – ei, nu mult: câteva mii de acri – şi de aceea se simte solidar cu plantatorii din acest stat. E alături de ei în privinţa târgului de sclavi care ar trebui înfiinţat la Savannah; de ce să fii silit să te duci tocmai până-n Nouvelle Orléans, pentru fiecare pârlit de negru?! Acum, după ce candidatul lor a cucerit victoria, domnul Dupres nădăjduieşte că nu mai există piedici în chestiunea aceasta.

Saylor stă cu ochii ţintă la prietenul mai vârstnic şi constată că nici o tresărire nu i-a tulburat trăsăturile; ştie să se stăpânească – îşi zice maiorul, satisfăcut. Într-adevăr, Jackson nu-şi iese din fire; domnului marchiz îi răspunde cu acelaşi sânge rece de până acum.

— Trebuie să vă mărturisesc, domnilor, că avem prieteni europeni, în faţa cărora mă simt ruşinat din pricina sclavajului. E o regretabilă tară morală a ţării noastre.

Cotentin se uită la Connolly; acesta însă nu pune la inimă declaraţia preşedintelui. Fireşte, de dragul nătărăilor de nordici, trebuie să spui şi să susţii din când în când şi asta: de aceea-i preşedinte preşedintele. Trebuie să procedeze în felul acesta, dacă nu vrea o ruptură definitivă. Barem să… mai ştii? Poate ar fi mai bine aşa… Te-ai scăpa, dintr-o lovitură, de fabrici, de muncitori, de quakeri.

Lefort pune problema vămilor de protecţie.

— E o veche doleanţă a noastră – se dezlănţuie mititelul avocat; intonaţia pe care o întrebuinţează i-a adus şi până acum destul bumbac. Ne-au impus cu forţa blestematele alea de taxe vamale, deşi n-avem nevoie de industrie. Cumpărăm din Europa tot ce ne trebuie: marfă mai bună şi mai ieftină decât cea pe care vor să ne-o vâre pe gât cei din Nord. De-aia există repartiţia muncii! Suntem oameni paşnici, domnule preşedinte, nu vrem fabrici şi necazuri…

…Ar fi în stare să înece ţara în valurile lor de vată – îşi zice proaspătul preşedinte, luându-şi rămas bun de la oaspeţi. Vede clar ce vor de la el şi ce poate să-i aducă lui, mult doritul scaun prezidenţial.

Când rămân singuri, îi spune maiorului, cu un aer de adâncă oboseală:

— Jerome, mă întreb acum dacă m-au ales nordicii ca să pun capăt sclavajului – sau sudicii, ca să înfiinţez pe undeva pe aici o nouă piaţă de sclavi pe seama domnului Dupres du Cotentin? …

— Oricum, eşti un fiu al Sudului, Andrew… Îi răspunde Saylor, cu o anume intonaţie.

După casele mari, de cărămidă roşie, împodobite cu stâlpi, urmează grădinile din Nashville, pline de magnolii şi parfum de garoafe. Aici locuiesc moşierii de prin împrejurimi, când vin la oraş după treburi. Într-o astfel de casă cu grădină îl aşteaptă pe maiorul Saylor tânăra sa soţie.

— Cooper n-a sosit? … Păcat; ne-ar fi putut istorisi multe despre anii petrecuţi în Europa – zice ea, cu părere de rău.

Doamna Saylor l-a cunoscut pe scriitor pe când era o fetiţă mică şi se numea Alice Gort; de atunci, îi cultivă prietenia cu multă râvnă.

— Poate nici nu s-a întors încă din Europa… Maiorul descălecă şi predă calul. Nu te mai las să te plictiseşti, draga mea… După masă te iau cu mine, la o şedinţă

interesantă… Fireşte, dacă vrei. Plantatorii din Georgia râvnesc la pământurile indienilor. Tratativele se vor desfăşura la primărie.

— Indieni?

— Da. Trebuie să particip. Vine şi preşedintele. Ai să faci cunoştinţă cu el.

— Aşa mai zic şi eu. Jackson e un om interesant… Old Hickory i se spune parcă…

— Soldaţii săi şi oamenii de rând îi zic aşa.

— Old Hickory… Minunat nume!… Spune-mi, Jerome, Jackson mai este încă tot un hickory?

— Mi-e teamă, draga mea, că nu mai e decât preşedinte.

2

Nashville este un oraş vechi; pe strada sa principală hoinăresc oameni de tot felul… Găseşti printre ei reprezentanţi ai oricărei categorii; în cârciuma lui moş Parker însă îşi dau întâlnire doar cei cu punga uşoară. Văcari, geambaşi şmecheri sub pălăriile lor cu boruri largi, fel de fel de aventurieri şi vânători de chilipiruri lărmuiesc la mesele de scândură, strigând care mai de care. Unul vrea să vândă un cal (doar el ştie de unde l-a furat); altul le oferă ortacilor de petrecere un îndepărtat teren de vânătoare, deosebit de bogat în blănuri; al treilea e dornic să se înroleze în armata federală: a auzit că în Florida se plăteşte soldă bună.

Într-un colţ, şade un vânător deşirat ca prăjina: e un trapper, cum se spune pe aici – adică lucrează cu capcane. Şi-a aşezat alături traista şi arma cu ţeava lungă; acum îşi fumează luleaua, tăcut. Lângă el, un moşneag lat în spete, cu o enormă barbă de patriarh biblic şi-a împreunat mâinile cu gestul obişnuit al predicatorilor.

Nici unul nu scoate o vorbă.

Vânătorul priveşte fumul pipei.

Cam la un sfert de ceas, bătrânul zice, cu o voce surprinzător de puternică pentru vârsta lui:

— Scot din staul măgarul orfanilor şi iau zălog boul văduvei… Îl îmbrâncesc din drum pe sărac… Iată, pustia le dă pâine… Dorm goi şi n-au cu ce se înveli în frig. Îi bate ploaia munţilor – şi neavând sălaş, îmbrăţişează stâncile…

Moşneagul tace din nou. Vânătorului nu-i pasă de citatele biblice; în schimb, îşi avertizează tovarăşul, vorbind în şoapta.

— Hiram, ia uită-te la hoţomanii ăia trei de colo din colţ. Observă-l pe cel din margine. S-a înfofolit bine, dar nu

destul când e vorba de ochii, lui Sigurd Thorssen. Are un fular gros în jurul gâtului; să nu răcească, scumpul de el!

— Gât-Crestat – zice bătrânul.

— Aşa-i că e el? Glasul calm al vânătorului trădează acum mânie. Ţii minte? El a dat foc satului de indieni picioare-negre, acolo în munţii Wyoming. O ceată de desperados căuta aur… Cadavre, fum, flăcări… Mânie şi ură. Din cauza lor a trebuit să părăsim ţinutul acela, bogat în ale vânatului.

— Aşa este. Ţara noastră e raiul lui Dumnezeu – dar ăştia o transformă în iad.

— Eu îl cunosc de mult. Thorssen conteneşte pufăitul, pentru a evoca amintiri, în fraze scurte, butucănoase. Eram militar, când l-am întâlnit prima dată. Luptam în Florida; purta şi el uniforma, dar numai ca să-şi ascundă murdăria din suflet… În bătălii nu l-am văzut. Cu atât mai des îl zăream prin cârciumi. Atunci l-a cinstit cineva cu tăietura de la gât. După câte ştiu şi-a luat tălpăşiţa ca să nu încapă pe mâna curţii marţiale… E mare ţara; cine ştie pe unde a umblat şi ce-a făcut… Bine nu, asta e sigur… Odată numai, apare tam-nesam în Vest… Ţii minte, moş Hiram, pieile acelea minunate, de castor?

— De când mă ştiu, n-am văzut unele ca acelea – constată moşneagul încruntând sprâncenele groase. Încă un drum ca atunci, nepoate Sigurd – şi ai fi putut trăi lipsit de griji.

— Înseamnă că ştii de ce îl urăsc pe omul acesta. M-a făcut să-mi pierd cel mai bun teren de vânătoare…

Cei doi tac din nou, o vreme; apoi moş Hiram, bătrânul quaker, zice:

— Ăia de colo plănuiesc ceva. Altminteri ce rost ar avea şuşoteala? Păcat că nu-l putem aranja aici, pe loc.

Thorssen, suedezul cel înalt, se ridică, apropiindu-se de tejghea, unde schimbă câteva cuvinte cu moş Parker,

cârciumarul cu păr rar şi un picior lipsă.

— Aşa-i cum spui tu, Hiram – anunţă suedezul, aşezându-se din nou la masă. Au venit domnii din Sud; guvernul duce tratative cu indienii. Ăştia ar fi capabili să înghită şi restul pământurilor indiene.

— Ahaaa. Înţeleg: Gât-Crestat şi cu ortacii lui ar vrea să pescuiască niţel în apă tulbure.

— Las-că se găsesc şi printre domnii din Georgia chiar destui în stare să işte oleacă de zarvă – că-s dornici să isprăvească repede… Dacă şefii sunt linşaţi, războiul cu indienii izbucneşte la sigur; cât despre triburi, ele n-au decât să plece-n lume… Pricepi, Hiram?

— Am face bine să ne înfăţişăm şi noi. Îi gâdilăm un pic pe domnişorii ăştia… Unde are să izbucnească tevatura?

— Moş Parker zice că la primărie. A venit şi noul preşedinte. Old Hickory… Mi-a fost comandant… Atâta numai şi mi-e destul să nu îngădui niscaiva întâmplări. Ai dreptate, Hiram; s-or găsi pe-acolo câţiva oameni de treabă în afară de noi – şi poate nici pumnii noştri nu-s de lepădat.

Ochii vânătorului scapără scântei.

— Destul de rău că locul nu-i potrivit pentru răfuială, în afară de paguba pe care mi-a făcut-o nemernicul, i-am făgăduit şefului picioarelor negre să răzbun femeile şi copiii ucişi. Sper că dacă ne înrolăm în armata din Florida, avem să-l întâlnim din nou.

Bătrânul se ridică.

— Haide Sigurd, să vedem ce au scornit domnii plantatori.

Plantatorii scorniseră într-adevăr ceva. Se vedea cât de colo, după aspectul pieţii din faţa încăpătoarei clădiri cu arcade a primăriei din Nashville. Domnul Connolly şi acoliţii săi voiau cu orice preţ să-i alunge pe indieni: dacă nu se va putea altfel, se va putea prin forţă. Voiau să-i demonstreze

preşedintelui, că situaţia nu mai poate dăinui; drept asigurare, făceau paradă cu bandele lor. Slugile, supraveghetorii, oamenii de încredere şi adunăturile plătite ocupaseră împrejurimile primăriei, răspunzând la îndemnul de luptă, cu înjurături şi fluierături sonore. Demnitarii care soseau, erau primiţi ba cu urale, ba cu înjurături şi batjocură – după cum erau oameni de ai sudiştilor sau ai celor din nord.

Sfatul din Nashville îi mobilizase pe „minutemen”-i; aceştia menţineau ordinea în jurul primăriei. Denumirea de „minuteman” se născuse pe vremea războiului de neatârnare, în epoca plină de primejdii a colonizării – căci oamenii aceştia puteam fi mobilizaţi în câteva minute. Veniseră şi acum veteranii oraşului, bărbaţi în jur de şaizeci de ani, cu pălării largi şi flinte învechite. Mulţimea îi primi cu hohote batjocoritoare.

— Moşule, ce-ţi fac nepoţeii? …

— Nu ţi-e teamă că te prinde junghiul?

— Ehei, carabina aia damblageşte oasele de boşorog Joe… Mai bine leapăd-o!

Batjocoriţii scrâşneau din dinţi, înjurând adunătura de haimanale georgiene, însă nu le puteau face nimic. Aveau ordin să se limiteze la menţinerea ordinei. În felul acesta pătrundea în primărie oricine poftea. Gât-Crestat şi ortacii săi se foia tocmai în faţa estradei despărţite de restul sălii printr-o balustradă.

Galeria fusese rezervată protipendadei. Acolo se instalase şi maiorul Saylor cu nevasta. În curând îşi făcu intrarea sfatul orăşenesc, cu şeriful districtual, reprezentant al ordinii publice. Statura impunătoare a lui Old Hickory îi domina pe stăpânii statului Tennessee.

Maiorul i-o prezentă pe Alice preşedintelui. Jackson se ridică înclinându-se pentru a rosti un compliment de o politeţe desuetă.

— Pentru atâta frumuseţe, face într-adevăr să aştepţi şi să lupţi. Doamnă, sunt încântat că am avut prilejul să vă cunosc, îl stimez mult pe tatăl dumneavoastră; am luptat împreună la Pensacola. Vă rog transmiteţi-i salutările mele.

Alice scruta faţa prelungă, ovală. Descoperi, în priviri, îngrijorare şi osteneală. Mai apoi, ea îi împărtăşi maiorului impresia.

— Draga mea, preşedintele se teme de pretenţiile agenţilor săi electorali, căci le-a promis unele lucruri pe care nu le poate realiza şi altele, multe, pe care nu le-ar îndeplini cu plăcere… Uite-i, că au şi sosit.

Plantatorii formau o procesiune orgolioasă: domnul Connolly, nepotul spilcuit, Dupres du Cotentin cu peruca lui argintie, vicleanul doctor Lefort. Maiorul specifica numele tuturor somităţilor.

Domnişorul Vincent o descoperi imediat pe Alice, o salută din cap cu o înclinare aproape imperceptibilă, în timp ce privirea sa îl ignora complet pe maior.

— Domnişorul ăsta e obişnuit să obţină tot ce pofteşte! – observă maiorul.

— E într-adevăr deosebit de antipatic. Toţi oamenii de pe moşie se tem de firea lui vicleană şi brutală – zise tânăra doamnă.

În sală se statornici o tăcere de gheaţă. Prin uşa din stânga, larg deschisa, intrau şefii indieni, împodobiţi cu tradiţionalele lor pene.

Saylor îi cunoştea şi pe aceştia.

— Bărbatul acela înalt, cu priviri leonine, este Marele Urs, căpetenia tribului cherokee. Nu e numai puternic, ci şi inteligent. Un adversar redutabil. Ştii că seminţiile cherokee au până şi un alfabet propriu? L-a întocmit un metis indian, numit Sequoia.

— Foarte interesant. Ai văzut vreodată scrierea lor?

— Da. Este vorba de un aşa-numit alfabet silabic. Pentru

moment, se plănuieşte editarea unui ziar săptămânal, în limbile engleză şi cherokee… Indianul acela bătrân şi uscăţiv de lângă Marele Urs, este Bizonul Sălbatic, şeful tribului kri, sau maskogi, cum îşi zic ei. Observă te rog coafura şi luleaua de şef, împodobită cu pene multicolore. La Pensacola a luptat împotriva noastră, alături de spanioli. Mizase prost. Pe tânărul de lângă căpetenie, nu-l cunosc; oare cine-o fi? Nu-mi dau seama nici măcar din ce trib face parte.

Tânărul părea mai degrabă spaniol decât indian. Era un bărbat foarte frumos şi nu avea obişnuitele trăsături ale creolilor. Privirile – de loc focoase – păreau a scruta depărtarea; nasul acvilin trăda îndrăzneală.

— Nu pricep. Nici bătrânul nu e de-al lor – constata Saylor, nedumerit. Insignele şi portul sunt de indian asedj. Ce caută ăsta aici? Păi, asedjii…

Saylor nu apucă să termine, căci în clipa aceea răsună în sală un sălbatic cor de urlete, fluierături şi ocări.

— Moarte pieilor roşii! Ce caută aici? Vrem scalpurile lor! Moarte! Să piară toţi! răcneau canaliile de prin bănci.

Grupul de indieni stătea locului, împietrit, aidoma unei cete de statui. Alice îi privea pe rând: Marele Urs, Bizonul Sălbatic, tânărul; nici un muşchi nu tresărea pe faţa lor. Deşi nu ştia prea multe despre indieni, tânăra doamnă simţea intens dramatismul momentului. Mâna aceea de oameni era alcătuită din vechii stăpâni de drept ai ţării; ei erau cei a căror moarte se cerea şi tot ei erau aceia care răspundeau injuriilor, arborând o tăcere plină de dispreţ.

Jackson nu se clintise, mulţumindu-se să arunce o privire întrebătoare înspre plantatorii care-şi zâmbeau cinic. Abia pe urmă, preşedintele se ridică spre a chema la ordine auditoriul.

— Cine vrea scalpuri, să poftească în Florida sau dincolo de Marele Fluviu… Acolo vă puteţi bate cu indienii. Aici, ei

se află sub protecţia noastră!

Multă lume din sală îl cunoştea pe Old Hickory. Timp de o clipă, chiar duşmanii ordinei rămaseră consternaţi în urma apostrofei. Nici unul n-avea chef să treacă Marele Fluviu sau să se încurce prin mlaştinile din Florida. Tot mai mare-i tihna în cârciuma lui moş Parker… Oamenii mârâiau nehotărâţi; pe urma începură să urle din nou, încercând să zădărnicească tratativele. Banii nu se iau pe degeaba!

Brusc însă, în mersul lucrurilor interveni o întorsătură neaşteptată. Braţe vânjoase îi luară în primire pe cei mai gălăgioşi: Thorssen, trapperul şi câţiva văcari se apucară de lucru. Ai fi zis că a intrat în funcţie un ciur enorm, ca să cearnă publicul din sală. Hiram, quakerul cu barbă de patriarh, dovedea din plin că se pricepe şi la altceva, în afară de psaltire.

Încetul cu încetul, ordinea se restabili. Domnii plantatori căscau gurile; Connolly îşi rodea mustaţa, enervat; Jackson – „Marele Părinte Alb” al indienilor – le strigă flăcăilor, privindu-i admirativ:

— Sigurd Thorssen!

— Prezent, domnule general – răspunse vânătorul milităreşte, în timp ce îşi zvânta faţă lucioasă de transpiraţie.

— A fost unul dintre cei mai buni soldaţi ai mei – le explica preşedintele, domnilor de la Nashville; apoi se ridică de la masă, pentru a da mâna cu Thorssen.

— Îmi pare bine că ne-am reîntâlnit. De ce nu-mi faci o vizită, plutonier? Am nevoie de oameni destoinici şi curajoşi.

— Plec în Florida; poate îmbrac din nou uniforma – răspunse cu simplitate vânătorul.

Între timp, indienii se aşezaseră la unul din capetele mesei de consiliu. Şedinţa începea în sfârşit. Secretarul

Benston vorbea despre egala bunăvoinţă manifestată de către guvernul din Washington faţă de fiii albi şi roşii ai ţării şi despre hotărârea de a le desemna seminţiilor maskogi teritorii noi, dincolo de Mississippi, unde indienii au să poată vieţui în fericire şi pace, netulburaţi de nimeni „atâta vreme cât va creşte iarba şi vor susura apele”. Când secretarul rosti poetica formulă, domnişorul Vincent Hunter rânji sarcastic, aruncându-i unchiului său o privire care voia să spună: „vezi? Nu-ţi spusei eu?” – dar faţa bătrânului Connolly nu exprima decât îngâmfare şi aviditate, fixate în trăsături adânci şi respingătoare. Domnul Dupres du Cotentin îşi ascundea tensiunea sub indiferenţa plină de demnitate a bunei cuviinţe.

Preşedintele stătea cu ochii pironiţi în gol. Căuta să evite privirile şefilor indieni, veniţi doar de dragul lui în mijlocul taberei duşmane, căci aveau încredere în ţinuta sa de militar, în onestitatea sa personală. Cum era să le spună că în clipele acelea el plăteşte alegerea sa în scaunul prezidenţial, dând în schimb viaţa lor, a copiilor şi femeilor lor?!

Primul luă cuvântul şeful tribului cherokee, Marele Urs, Glasul său profund umplu toată sala. Maiorul – cunoscător al limbii cherokee – îi tălmăcea nevestei sale cuvintele rostite într-un poetic limbaj al simbolurilor.

— Neamul meu este venit de lângă Minnehaha – de pe ţărmurile apei care râde. Strămoşii noştri au venit foarte demult şi în număr atât de mare ca firele de nisip de pe plaja mării sărate Guitche Gami. Înţelepţii noştri spun că deasupra capetelor noastre umbla Iscudah, steaua cu coadă, arătându-ne drumul… Am avut o viaţă fericită; Savondar-Si, vântul de miazăzi, mângâia molatec părul fetelor; tinerii curajoşi îşi deschideau inima Hurricanului, oţelindu-se în furtuni. Manito ne-a învăţat cum să-i cerem roade pământului şi cum să îmblânzim bivolii sălbatici… În

luna frăguţelor, viaţa se deschidea îmbelşugată; prin faţa wigwamurilor se auzeau cântece de leagăn – şi cântece de dragoste răsunau în lumina lunii…

Vorbind despre fericirea trecutului, glasul căpeteniei răsuna metalic şi plin, revărsându-se asemeni talazurilor mării; inunda aproape totul, atât era de îmbelşugat.

Apoi, brusc, glasul se frânse. Plinătatea lui secă în durere şi într-o amară deznădejde; rezonanţele metalice pieriseră dintr-însul. Figura căpeteniei, masiva figură leonină, brăzdată de cute adânci, care propovăduise până atunci triumful şi nesecatul belşug al vieţii, se transformă ca prin miracol, îmbrăcând zăbranicul cenuşiu al ostenelii bătrâneşti.

— Vahonomin… strigăt de durere… Asta e acum viaţa, noastră! Kabibonokka… vântul de miazănoapte vuieşte peste wigwamurile noastre… Zâmbetul din inima noastră a îngheţat.

Alice vedea parcă cu ochii tabăra indienilor, încercuită în strânsoarea fatală a plantaţiilor.

— Floarea albă a morţii înfloreşte azi pe pământul străbunilor – zise Marele Urs – şi tânăra doamnă înţelese că această floare albă este bumbacul. Aproape că nu mai urmărea traducerea improvizată de maior; era covârşită de vorbele căpeteniei, de graiul pe care numai un popor care gândeşte în imagini l-a putut înzestra cu atâta muzicalitate. Despre ce vorbea de fapt căpetenia? Despre bumbacul alb, devenit fatal pentru ei; despre bumbacul care înfloreşte în sunetul tânguioaselor cântece ale sclavilor şi care acum răpeşte patria unor oameni liberi.

Cuvântarea căpeteniei cherokee – despre sângerosul război împotriva englezilor – fu îndelungată şi furtunoasă. Indienii crezuseră că vor cuceri dreptul la viaţă şi pentru ei înşişi, dar iată că stăpânii florilor albe şi ai sclavilor negri îi alungă acum de pe pământul strămoşilor. Oratorul vorbi

despre convenţia mai veche, care determinase poporul său să renunţe la jumătate din teritoriul său, garantându-i în schimb cealaltă jumătate, pentru vecii vecilor. De ce albii îi silesc să ia toiagul pribegiei? De ce trebuie să pălească zâmbetul copiilor şi râsul femeilor lor?

— Să-l fi uitat Old Hickory pe bătrânul său prieten? întrebă căpetenia, întorcându-se către preşedinte. Acesta şedea cu capul plecat – dar nu se putu stăpâni să nu exclame:

— Nu, Old Hickory nu l-a uitat pe bătrânul său prieten!

Era un moment de tensiune. Alice simţea că asistă la lupta dusă de un popor, pentru existenţa nudă, pentru păstrarea căminului.

Îşi privi bărbatul, întrebându-se oare el ce gândeşte? Maiorul simţi şi îi răspunse printr-un gest de lehamite:

— Nu mai există scăpare… Sau ei, sau noi…

După Marele Urs, vorbi căpetenia kri. Peste cămaşa din piele de cerb, Bizonul Sălbatic purta un wampum multicolor, împodobit cu scoici – o tăbliţă-totem. Căpetenia trecuse de amiaza vieţii şi nu se putea măsura cu Marele Urs nici în privinţa sonorităţii glasului, nici în a măiestriei oratoriceşti. Vorbea şters, bătrâneşte. Nu aminti de zâmbetul copiilor, nici de pacea din wigwamuri sau de vechile înţelegeri.

— Seminţiile maskogi s-au călit în lupte – zise, scuturându-şi pestriţa podoabă de pene. Au dat multe bătălii victorioase împotriva duşmanilor lor şi nu-şi vor lăsa pământurile pe mâna stăpânilor florilor albe şi ai sclavilor negri. Marele Părinte Alb de la Washington a făgăduit poporului maskogi că acesta va putea trăi în vecii vecilor netulburat pe pământul strămoşesc. Dacă feţele palide îşi calcă cuvântul dat, atunci nici seminţiile aliate ale indienilor maskogi şi cherokee nu vor mai ţine seamă de el.

Preşedintele îşi dădu seama că indianu-i impută lipsa de

lealitate şi se grăbi să ia cuvântul:

— Marele Urs să nu creadă că mă pregătesc să alung poporul Cherokee. Noi nu ne folosim de forţă; încercăm să-l convingem că pieile roşii nu pot rămâne acolo unde locuiesc astăzi. Glasul lui Jackson deveni mai tăios. Bizonul Sălbatic să nu uite că poporul maskogi a dat multe bătălii şi a pierdut mulţi morţi. Ameninţările nu ne sperie. Old Hickory este cunoscut şi de pe câmpul de luptă şi de la focurile păcii. Poporul kri ar face bine să aleagă pacea.

Cuvintele preşedintelui i se părură prea blajine domnului Connolly, drept care se grăbi să ia cuvântul, dând drumul vocii sale profunde şi agresive.

— Spune-le pieilor roşii el, întorcându-se către interpret – că avem treabă; n-am venit aici ca să ascultăm palavre lungi. Teritoriul indian este refugiul sclavilor fugari; nu mai putem tolera aşa ceva. Guvernul poate fi răbdător; noi însă nu. Indienii să accepte propunerea oficială, căci pe urmă va fi prea târziu şi-o să le pară rău că nu şi-au băgat minţile în cap. Într-un fel sau în celălalt, tot trebuie să plece de aici!

Domnul Connolly se aşeză gâfâind.

Acum ieşi la vedere tânărul indian cu aspect de spaniol şi – spre uluirea asistenţei – îi răspunse regelui bumbacului, vorbind o englezească impecabilă. Doar pe alocuri îşi amesteca graiul cu expresii spaniole. Tânărul purta părul bogat şi negru prins cu o curea, însă nu se împodobise cu pene.

— Domnii moşieri ai feţelor palide se plâng că le fug sclavii. Vreţi să spuneţi că şi pentru asta noi răspundem şi nu biciul supraveghetorilor? Îi găsim pe sclavi înfometaţi şi zdrenţăroşi; ce aţi vrea să le facem, într-o asemenea stare? Care este, în această privinţă, învăţătura dumnezeului feţelor palide, sau a fiului său răstignit pe cruce?

Alicei i se tăiase respiraţia. Maiorul tăcea. Sala era mută. Jackson îl privi atent pe vorbitor.

— Ce caută aici seminolul?

Îi cunoştea prea bine: zece ani luptase împotriva lor, prin mlaştinile Floridei.

Tânărul orator se întoarse către căpetenia kri:

— Bizonul Sălbatic să spună dacă Osceola are sau nu dreptul să ia parte la sfatul căpeteniilor maskogi?!

Bizonul Sălbatic răspunse solemn.

— Seminolii sunt părtaşi la focul sfatului maskogi. Tatăl mamei lui Osceola a plecat dintre noi, mutându-se către miazăzi cu întregul său popor. De aceea i se zice seminol – adică „dus departe”. Ei s-au dus de la noi, dar au rămas sub totemul nostru. Osceola are tot dreptul să ia parte la sfatul căpeteniilor maskogi.

Old Hickory cunoştea înrudirea dintre seminoli şi maskogi. Nu răspunse nimic, văzându-se silit să tolereze ca tânărul seminol să spulbere orice speranţa de bună învoială.

— S-a spus aici, că războinicii cherokee şi maskogi, vor primi alte pământuri, dincolo de Părintele Fluviilor. Feţele palide ne dăruiesc ceva ce nu e al lor: pământurile triburilor dakota şi iahete. Învoiala aceasta e vorbă goală.

Continuă ca în faţa unei viziuni de coşmar:

— Triburile sehecas, ciotka, viandotte, pottavatomi au pribegit departe, spre apus. Ştie oare Marele Părinte Alb cum se numeşte acest drum ce duce dincolo de Mississippi? Poteca Lacrimilor îi zice!

Plantatorii tuşeau încurcaţi, schimbând priviri mânioase, dar prezenţa preşedintelui îi tempera. Gazde fiind, consilierii sfatului din Nashville nu se simţeau de loc în largul lor, auzind că se pomeneşte de Poteca Lacrimilor – căci pe aceeaşi potecă îşi alungase indienii şi statul Tennessee.

Osceola arunca o privire peste umăr, spre moşneagul din spatele lui:

— „Cel ce a văzut Moartea”, gessakidul de odinioară al tribului asedj, are să spună ce este Poteca Lacrimilor.

Gessakid se numea vraciul tribului; cât despre asedji, ei fuseseră cândva un trib de seamă.

Moşneagul infirm se ridică în picioare. El era „Cel ce a văzut Moartea”: vraciul tribului asedj. Fugise din surghiun, înfruntând greutăţi îngrozitoare şi ajunsese înapoi fără de ai săi. Acum stătea în faţa Marelui Părinte Alb, a respectabililor consilieri şi a sălii întregi, vorbind cu glas profund, gutural, în melodica limbă asedj:

— A pornit la drum poporul; în faţa lui zburătăcea Oweissa, pasărea albastră... Iar în urma noastră şi pe de laturi călăreau oameni îmbrăcaţi în uniformă. Copilul zicea: „Mamă, mi-e foame”. Mama îi zâmbea şi nu-i putea da decât zâmbetul. Apoi s-a ofilit şi zâmbetul. Oweissa îşi luase zborul... Squaw – femeia – îi zicea războinicului: „Du-te mai departe; eu mă odihnesc”. Şi odihnea în vecii vecilor. Încetul cu încetul, trecură la odihnă toate femeile şi toţi copiii – iar oamenii îmbrăcaţi în uniformă călcau cu caii peste ei. Gaşkevan, întunericul, îşi aşternea vălurile peste poporul meu.

— Destul! răcni Connolly congestionat. Cât o să mai tolerăm acuzele acestui indian, fugit?!

Domnul Dupres du Cotentin încuviinţă din cap; preşedintele îi făcu semn lui Benston, iar acesta îi şopti ceva interpretului.

„Cel ce a văzut Moartea” se retrase cu paşi domoli, anevoioşi. Căpeteniile pieilor roşii schimbară câteva cuvinte, continuând să şadă pe locurile lor, în neclintirea unor statui cu feţe lipsite de expresie. Stătură cu toţii aşa, timp de vreun minut. Apoi Marele Urs se ridică, rostind hotărârea cu glas. De tunet:

— Nu mai fumăm încă o dată pipa păcii; am fumat-o o dată! Dacă feţele palide vor străvechile noastre câmpii de

vânătoare, noi vom dezgropa securea războiului!

Se ridicară şi ceilalţi. Grupul de indieni părăsi sala.

3

— A fost palpitant şi a durat mult – zise maiorul. Parcă regret că te-am luat cu mine.

— Nu regreta Jerome; acum ştiu mai multe. Mi-am dat seama că şi indianul e om: trebuie să ţii seamă de el…

— Daca dumneata, draga mea, ai fi văzut atâţia indieni morţi câţi am văzut eu, nu te-ai bucura de loc că ştii mai multe. Vezi, Alice, noi soldaţii suntem soldaţi numai atâta timp cât nu gândim.

— N-aş crede. Bunicii noştri erau oşteni conştienţi, nu marionete în uniformă. Aşa mi-a spus tata întotdeauna.

— Aşa a fost odinioară. Îmi pare rău că n-am trăit atunci. Totul era incomparabil mai simplu.

— Tânărul seminol pare inteligent. Ar trebui instruit…

— Cred că nu are astfel de vise.

Mama Alicei murise cu trei ani în urma; în poarta vilei îi aştepta numai tatăl, Cyrus Gort, moşier şi veteran ai oastei.

— Zice-se că indienii au părăsit consfătuirea. Ce-i drept, nici eu n-aş sta să pertractez cu domnul Connolly.

Gort avea faimă de liberal. Bătrânul cu favoriţi albi se trăgea dintr-o familie din Noua-Anglie; toate rudele sale trăiau în Vermont; el însuşi rămăsese un nordic pur-sânge.

Intrară în grădină. Maiorul îi transmise bătrânului salutările lui Jackson.

— Mi-e teamă că arborele Hickory e ros de viermii bumbacului. Noi, nordicii, i-am dat de asemenea votul nostru şi-acum, poftim: ne pică plocon un preşedinte sudic – protestă bălanul domn. Apoi continuă să-l ponegrească pe Connolly.

— Oamenii ca el duc ţara la pierzanie. Nici de la destrămarea confederaţiei nu s-ar da înapoi, numai ca să poată menţine sclavagismul acesta ruşinos. N-am să uit

niciodată vizita pe care mi-a făcut-o în numele nepotului său. Parcă ar fi discutat o tranzacţie comercială! Când i-am spus că e cazul s-o întrebăm şi pe Alice, s-a zgâit o dată la mine cu ochii lui bulbucaţi, ca şi cum ar fi văzut în faţa lui un nebun. „Vai de mine, domnule Gort, nu dumneata stăpâneşti şi porunceşti în casa asta?” „Ba da, domnule Connolly – i-am răspuns – dar în casa mea nu există sclavi.” A făcut stânga-mprejur şi dus a fost. Ei, aşa om e Connolly.

Terminând expozeul, bătrânul domn îşi dădu seama că tinerii ar prefera să rămână singuri, aşa că intră în casă.

A doua zi, Andrew Jackson plecă în Nord. De data aceasta, moşierii nu mai organizară nici o festivitate. Cât despre poporul care îl votase pe Old Hickory – poporul era îngândurat.

Încă în aceeaşi zi, domnul Dupres du Cotentin porni şi el la drum, cu toată suita de slujitori. Furiosul domn Connolly făcea de asemenea pregătiri de călătorie.

— Preşedintele i-a păzit cu garda lui! Are să ne-o plătească, domnul preşedinte. Cu vârf şi îndesat. Îi alungăm noi pe indieni fără ajutorul său! Ce zici, Fred? – îl întrebă el pe unul dintre oamenii săi de încredere.

— Zic ce zice şi domnia voastră. Eu însumi am credinţa că le venim noi de hac, cumva, pieilor roşii. Guvernul Georgiei n-o să ne părăsească la greu.

— Nu zău!

Domnişorul Vincent se amestecă şi el:

— Încă nu e totul pierdut, Robert… L-am trimis pe Gât-Crestat să ia urma răzvrătitului ăluia de seminol.

Moşierul schimbă o privire cu doctorul Lefort.

— Ce părere ai, domnule avocat? Connolly, plin de mândrie, îl bătu pe umăr pe Hunter. Vezi, nouă nu ne-a dat prin cap aşa ceva. O să avem mare nevoie de băieţi împotriva indienilor. Două-trei încăierări ca lumea – şi să

vezi cum se urnesc şi trupele federale. Aşa-i domnule Lefort?

Avocatul – care fără ştirea stăpânului său, un creol francez, căuta prietenia atotputernicului plantator – aprobă din toată inima. Da, da, flăcăii aceştia destoinici şi îndrăzneţi trebuiesc folosiţi din plin.

— De vreme ce m-ai lăudat, Robert, ai putea să mi-o dai pe Ruth.

— Ia te uită la el, ce nesătul! Făcu unchiul cu jumătate gură, dar încercând să pară cât mai amuzat. A pus ochii pe cea mai frumoasă metisă a mea. Ştii bine, Vincent, că bunicul ei mi-a încredinţat-o mie.

— I-ai purtat de grijă, ai crescut-o. De-acum o să-i port eu de grijă. Când m-oi plictisi de ea, am să-i caut chiar eu bărbat.

Râseră tustrei.

Caleaşca uriaşă, de cedru lăcuit galben, se urni încet. Pe capră şedea un vizitiu negru; pe unul din cai era încălecat un grăjdar negru; pe scăunelul din spatele trăsurii se ghemuiseră doi servitori negri – cu toţii proprietate personală a domnului Connolly. În interiorul încăpător şi umbros al caretei, hainele albe, de pânză, ale plantatorului şi ale domnului Lefort alcătuiau două pete luminoase. Avocatul purta joben alb, lărgit spre partea de sus; plantatorul îşi împodobise creştetul, pentru călătorie, cu un soi de şapcă din împletitură de pai. Cel mai arătos era domnişorul Vincent, cu haina lui de mătase albastră şi cu pantalonii de călărie strânşi pe picior. Ţineau drum drept spre Sud, străbătând lumea prietenă a plantaţiilor de bumbac; iar tânărul moştenitor voia să le placă domnişoarelor de pe la conace.

4

Fort Izard… Apa mâloasă a râului Vitlakochi se lasă parcă dusă alene spre locul de vărsare, ca sub apăsarea cerului încins. Din depărtare se aude un murmur surd şi uniform: marea Caraibilor. Viaţa caimanilor şi ţestoaselor de pe malul râului e acompaniată de vuietul estompat al brizanţilor. Seara, bărcuţe mici şi fragile plutesc pe Vitlakochi; umbra lor abia se distinge din cenuşiul peisajului destrămat în amurg. E ceasul la care indienii, vechi băştinaşi ai ţinutului, încep să circule, cu siguranţa şi îndrăzneala omului înfrăţit cu locurile.

În amurg, fortul se pleacă deasupra râului, ca un uriaş ameninţător. Clădirea centrală, construită din stejari de mlaştină şi din cedri, pare prinsă în potcoava grajdurilor, depozitelor de arme şi a altor clădiri auxiliare, aşezate la capătul din spate. Înspre râu se află un gard de stâlpi neîmbinaţi. Obscuritatea te face să crezi că gardul acesta a înfrunzit: vântul de seară, pornit dinspre râu, clatină bucăţi de piele omenească, scalpuri ale victoriei. Înspăimântătoarea şi lugubra podoabă e demnă de Willey Thompson, generalul temut, stăpânul fortului Izard. Nu degeaba a fost supranumit „vânătorul de scalpuri”; generalul Willey se străduieşte să-şi merite atributul. Deasupra funestei recolte omeneşti, drapelele atârnă pleoştite.

Doar spre seară prinde viaţă fortăreaţa. Arşiţa sudului încinge clădirile de trunchi; în timpul zilei abia auzi pe ici pe colo glas omenesc; doar câte un cal nechează în răstimpuri, însetat. Numai santinelele sunt la posturi; restul trupei se odihneşte sau îşi curăţă armele şi îmbrăcămintea. Zorii zilei sunt rezervaţi instrucţiei şi marşurilor călare, efectuate pentru intimidare; deocamdată însă până şi cărţile

pleoscăie greoi pe masa de joc din încăperea rezervată ofiţerilor. Generalul şi statul său major, plictisiţi de moarte, caută să-şi alunge urâtul, să scape de zăpuşeală şi de somn, jucând mereu. E un obicei. Puternic ca un bivol, pistruiat şi congestionat, roşcovanul Willey Thompson îşi zburleşte părul în răstimpuri, aruncându-le celorlalţi câte o privire mustrătoare.

— Ar trebui să-i facem seama dintr-o lovitură, blestematei ăsteia de bande indiene; pe urmă, hai acasă, în Connecticut!… Acolo, încaltea, respiri aer…

Generalul are ochii verzi, plini de cruzime: nimănui nu-i place să-l privească drept. Doctorul Perrose, medicul fortului, care stă pe scaunul din faţa lui – în calitate de partener fără voia sa – îşi zice (şi nu pentru întâia oară) că numai ucigaşii au astfel de ochi. Apoi se sperie, la gândul că generalul i-ar putea intui părerea – aşa că începe să vorbească:

— Nu pricep de ce vă pierdeţi bunătate de vreme pe-aici, domnule general… Se ştie că ar fi de ajuns o scrisoare adresată lui Jackson şi…

— Eu am cerut Fort Izard – îl întrerupse vocea neplăcut de aspră a lui Thompson. Eu am cerut, dacă vrei să ştii, doctore. Iar dacă eşti curios, pot să-ţi spun că un pariu mă ţine legat de cuibul acesta infect! Am pus rămăşag cu băieţii, în Arkansas, că nu mă opresc până la cinci sute de scalpuri indiene. De-aceea sunt aici.

Medicul se înfioră. Cu privirea în pământ, întreabă abia auzit:

— Şi… la al câtelea aţi ajuns, domnule general?

Thompson stă puţin pe gânduri.

— Dacă socotesc bine, trebuie să fie ca la două sute… Ei, dar cine naiba drămuieşte atâta?! Fac eu rost de celelalte, pe-aici. Eu sunt Willey Thompson, „vânătorul de scalpuri”. Nu-i aşa Charly?

Interpelatul este maiorul Fergusson; a participat la o serie întreagă de ciocniri, în tovărăşia lui Thompson; acum îngăimă, beat:

— Willey… Bătrâne Willey… Nu te-ai săturat încă? Bagă de scamă că seminolii ăştia se pitulează şi umblă furiş ca moartea…

Maiorul bea avid; bea whisky, duşcă după duşcă; poate pentru a se gândi mai puţin la moartea „pitulată şi furişă”. Dar figura lui Thompson exprimă mulţumirea omului sigur de sine.

— Moartea? Aşa zici tu, Charly? Nu mi-e teamă de ea. Am să pun piciorul pe grumazii seminolilor. Unul singur trebuie să-mi cadă-n labă; unul anume dintre ei: o căpetenie tânără. Ceilalţi apucă drumul pribegiei sau se duc de bună voie la moarte… Unul anume îmi trebuie… Un şarpe tânăr…

— Osceola… – completează medicul.

— Bine zici, doctore; dumnealui este. „Băutura Neagră” – căci doar noi îi zicem Osceola. Numele său adevărat… Ia spune tu, Charly, că mie mi se rupe limba-n gură până îl rostesc.

— Os-Se-He-Ho-Lar… Băutura Neagră… – cuvintele graiului seminol răsar din creierul înnegurat al lui Fergusson, cu o precizie uimitoare. Maiorul are o memorie excelentă: e tot ce i-a mai rămas din visele universitare.

— Aşa este. Băutura Neagră… Lichidul acesta trebuie vărsat undeva… Atunci o să avem linişte pe-aici. Da, Charly?

Medicul e îngândurat.

— Zice-se că nu are nici treizeci de ani.

Lui Thompson i se umflară vinele pe fruntea brobonită pe sudoare. Numele, ciudatul nume indian, îl scoase din răbdări.

— Metis nemernic! … Ăştia-s cei mai răi. L-am cunoscut pe taică-su, Willey Pernel, a fost un „squaw-man” tipic. S-a

însurat cu o indiană – ca să-şi fumeze luleaua liniştit, cât era ziulica de mare. Când s-a născut copilul, dumnealui a şters-o mai departe, spre Vest… Beţi, fraţilor! Plutonier, trimite după vin de cel vechi… Dacă ni se mai aduce vreodată poşircă, te pun pe dumneata s-o bei toată. Într-un cuvânt, e metis… Şi pun rămăşag pe orice, că tocmai pe tat-su l-ar lichida primul.

— N-a făcut nimic pentru el?

— Prea multe nu. Mai târziu, băiatul a fost trimis la o şcoală a misionarilor spanioli, după câte ştiu. El însă a fugit înapoi la seminoli.

— Poate din încăpăţânare – îşi dă părerea medicul. Generalul ridică din umeri.

— Tot un drac, motivul. Află însă, că întotdeauna ai necazuri cu metişii. Osceola ăsta al nostru e cea mai primejdioasă dintre bestii, dar pariez, o suta contra unu, că vracii n-au să-l îngăduie la Sărbătoarea Porumbului Verde şi nici n-o să-i ofere băutura vrăjită, cu toate că îi e încrustată în nume… Ce părere ai, Charly?

— Cert este că om alb n-a participat încă la asemenea serbare, îngână maiorul.

Subiectul îl înviorează până şi pe medic.

— Nici dumneata n-ai cunoştinţă, maior Fergusson? Dumneata care ai trecut prin toate iadurile…

Maiorul stă cu bărbia în piept. Ai zice că a adormit. Apoi, fără să deschidă ochii, începe să înşire, rostind propoziţii surprinzător de rotunjite şi corecte – ca un şcolar:

— În prima zi se aprinde focul sacru… Apoi urmează baia rituală în râu; anul nou trebuie întâmpinat în curăţenie. A doua zi fărâmă cu toţii în palme boabe de porumb încă lăptoase, mânjindu-şi faţa şi pieptul… În ziua a treia, bărbaţii şi femeile dansează dansul curcanilor. În ziua a patra se interpretează dansul „găinii şchioape”, iar oamenii îşi mânjesc corpul cu cenuşa focului sacru. În a cincea zi,

bărbaţii beau „Băutura Neagră” preparată de vrăjitori; lichidul acesta stupefiant îi cufundă într-un îndelung somn cu halucinaţii…

Generalul repetă trebăluind cu cărţile de joc de pe masă:

— N-au să-l admită pe individ… Căpetenia de acuma… Cum dracu îi zice? Da, Pantera a spus că au să-l alunge…

— Ştii, Willey, necazul e că… Maiorul înalţă fruntea şi priveşte însetat paharul gol din faţa lui. Necazul e că Os-Se-He-Ho-Lar nu se prea sinchiseşte de vraci şi de băuturi fermecate. Toate popoarele maskogi serbează Sărbătoarea Porumbului Verde; Tribul mikasuki, din Sud, de asemenea… În schimb, seminolii ăştia din Nord… Pariez cu tine, Willey, că Osceola va deveni căpetenia lor. Îi cunosc.

— Nu va deveni căpetenie! – răcneşte Thompson, rânjind ca un tigru. Nu va deveni căpetenia lor, Charly. Aici, aici au să-i putrezească ciolanele!

Şi face un gest spre scalpurile care flutură pe gard. Medicul nu-şi dă seama dacă simte frisoanele febrei sau ale apropierii fizice a lui Thompson.

— Seminolii sunt excepţii… Maiorului i s-a îngreuiat limba.

— Ai dreptate Charly. Seminolii sunt excepţii. Ei primesc în trib pe oricine, fie el chiar negru sau metis… E greu s-o scoţi la capăt cu asemenea hoardă.

Thompson roteşte priviri feroce în căutarea cuiva care să-l contrazică. Nimeni nu îndrăzneşte însă. E mult prea cald.

Au amuţit cu toţii. Noroc că o trâmbiţă vesteşte sosirea poştei. Sunetul îi înviorează; fiecare aşteaptă câte ceva din lumea exterioară – până şi cei ce n-au de la cine aştepta.

Thompson deschide întâi curierul oficial.

— Poftim, câtă dreptate am avut! Prăpădiţii ăştia de seminoli au stârnit toată ţara!

Generalul se reazemă de speteaza scaunului; sudoarea îi

curge şiroaie de pe frunte.

— Mi se scrie din Jacksonville, că printr-o nouă notă, Mexicul pretinde extrădarea sclavilor fugari; vreau să zic: a celor fugiţi la seminoli.

— Tot acolo se duc şi negrii noştri – constată medicul, obiectiv. El n-a primit nici o scrisoare şi s-ar retrage să-şi facă siesta – însă Thompson n-a isprăvit încă de citit.

— Căpetenia seminolilor a refuzat extrădarea sclavilor. Din această cauză, îndepărtarea seminolilor a rămas un lucru hotărât.

Mânia generalului se evaporează ca prin farmec.

— Bine că poruncii vin de cel bun… De-acum s-a isprăvit cu menajamentele. Altminteri, scapă toţi de cuţitul meu. Căpetenia seminolilor… Oare despre cine vorbesc ăştia? … Doar n-o fi…

Generalul are ochii tulburi de atâta băutură.

5

Osceola şi căpeteniile călăreau, prost dispuşi, prin ţinutul colinelor răsăritene din Tennessee. Pornirile combative ale Bizonului Sălbatic se spulberaseră; acum tocmai el era acela care căuta să critice atitudinea tânărului seminol. Nimeni nu zice că Osceola nu e părtaş cu drepturi depline la focul sfatului maskogilor. Totuşi, tinereţea l-a făcut să se pripească, acolo, în adunarea feţelor palide. Căpetenia seminolă are să-şi câştige prieteni printre războinicii tineri; dar ce să le răspundă Bizonul Sălbatic femeilor şi bătrânilor pentru care doar pacea mai poate însemna viaţă?

Osceola ştia că invidia stârnită de popularitatea sa în rândul Tinerilor Jaguari nu este de dată recentă. Pe de altă parte, trăia în surghiun silit, departe de poporul său, fiind oaspetele maskogilor şi deci nu voia să se pună rău cu Bizonul Sălbatic. Se pregătea să răspundă împăciuitor, dar bătrânul său prieten Marele Urs, căpetenia cherokee, i-o luă înainte.

— Căpetenia seminolă a vorbit cumpătat. Bizonul Sălbatic poate fi mândru de oaspetele său. El a rostit adevărul. Feţele palide vor să ne împingă pe „Poteca Lacrimilor”. Femeile şi bătrânii vor suferi cel mai mult; numai puţini dintre ei au să ajungă dincolo de Marele Fluviu.

Căpetenia maskogi – el însuşi un bărbat vârstnic şi slăbit – învălui într-o privire plină de amărăciune statura herculeană a cherokeeului care călărea alături.

— Ce să le spun deci războinicilor?

Marele Urs nu-i răspunse imediat. Aflat parcă în dispută cu sine însuşi, el evoca trecutul şi destinul propriului său popor. Bizonul Sălbatic a auzit de bună seamă că poporul cherokee a făcut parte din marea uniune irokeză,

răspândită de la Marile Ape din miazănoapte, până la munţii din sud. În tinereţe, ori încotro ar fi călărit, Marele Urs era găzduit de seminţii înrudite: senecas, viandoţii, tuscaroras. În marele război în care yankeii s-au încăierat cu oştile regelui, înfloritoarea uniune s-a spulberat în vânt. Triburile cherokee au fost izolate de rudele lor şi au luptat singuratice, pentru existenţă. Până la urmă vor fi alungate: vor trebui să treacă Marele Fluviu. Dar Marele Urs e de părere că această călătorie îndelungată trebuie bine pregătită; e nevoie de multe alimente şi de antrenament, atât pentru oameni cât şi pentru animale, în vederea grelei încercări.

Cele două căpetenii căzură de acord în privinţa faptului că „Cel ce a văzut Moartea”, vraciul asedj, nu mai poate locui în corturile maskogilor, nici în ale cherokeeilor.

Datorită îndelungatelor convorbiri şi cumpăneli, vremea trecu repede; încă de a doua zi, Osceola se despărţi de tovarăşii săi de drum, cotind spre miazăzi.

Tânărul călărea acum prin valea Cedar Springs. Toamna poleise frunzişul cu aur şi argint. Sus, sus de tot, gâştele sălbatice zburau spre sud. Osceola se gândea la Florida, patria sa. Tristeţea surghiunului îl îndurera. Păsările aveau voie să zboare liber spre ţara lacurilor, a stufărişului şi-a pădurilor de cedru; numai el se afla sub opreliştea sfatului bătrânilor. Doar în taină se putea duce acasă; Pantera pusese mâna pe putere şi nu ar sta în cumpănă să se descotorosească de el, nepotul căpeteniilor. De aceea trebuie să piardă acum vremea în ţara copacilor desfrunziţi.

— Vuuu… Vuuu… Ce-i asta? Uguit de porumbel sălbatic? Ciudat uguit…

Osceola bătu uşurel, cu palma, în chip de alint, grumazul calului:

— Mai repede, Vijelie!

Animalul prinse a galopa. Printre copaci apărură călăreţi;

ceata se luă, hăulind, pe urmele fugarului.

Osceola se lămuri dintr-o singură privire aruncată peste umăr. Un pâlc de haimanale, sub conducerea unui individ cu priviri de uliu. Alături de el, un om cu capul înfăşurat în tulpan violet.

Încet, urmăritorii pierdură teren. Vijelie mai era în puteri, deşi făcuse drum de trei zile neîntrerupt, până aici, în sudul statului Tennessee.

De la o vreme însă, calul năduşi, încetinind pasul. Duşmanii se apropiau din nou. Să tot fi fost zece-doisprezece.

— Vijelie… Mai repede, Vijelie dragă! Ce-i cu tine? Hai, mai repede…

Încordându-şi ultimele puteri, calul, accentuă alerta, câştigând din nou teren. Urmăritorii rămaseră mult în urmă.

Apoi, brusc, animalul se istovi complet. Făcu spume la gură, se poticni, sforăi de câteva ori, horcăind şi dând din picioare. Dinspre ceată, se auzi o voce tăioasă, şuierată – vocea lui Gât-Crestat:

— Osceola, căpetenie seminolă, predă-te!

Indianul îşi dădu seama că identitatea sa e cunoscută. Îl urmăriseră deci încă de la Nashville. Din pricină că vorbise, spulberându-le nădejdile.

La un fluierat, haidamacii se năpustiră asupra sa din toate părţile. Vreo zece atârnau acum de el. Miroseau cu toţii a rachiu şi erau zdrenţăroşi nevoie-mare. De la distanţa sigură, unul îi tot îndemna: „Scalpul, băieţi! … Scalpul!”

Osceola împărţea pumni şi ghionţi cu ghiotura, dar abia se mai mişca sub povara trupurilor agăţate de el. Îl prinseră în laţ, îl legară şi-i puseră căluş în gură. Apoi, urlând victorioşi, îi împinseră de-a rostogolul la picioarele lui Gât-Crestat.

Banditul cu mutră de uliu îl ridică în sus, ca pe-un balot

şi, privindu-l batjocoritor drept în ochi, îl lovi de mai multe ori peste obraz.

— Indian mizerabil! Am alergat cu sufletul la gură, din pricina ta!

— De-acu', haidem cu scalpul lui la domnul Connolly – strigă omul cu turban violet, pesemne un soi de ajutor al şefului.

Gât-Crestat îl puse la punct:

— Suntem aproape de Florida. I-l predăm lui Willey Thompson. La urma urmei, domnul Connolly nu doreşte decât să-l ştie în mâini bune. O să vedeţi, băieţi, ce primire ne va face Willey. Scalp ca ăsta nu-i pică nici lui în orice zi! O să ne udăm zdravăn gâtlejurile. Băieţi, seminolul ăsta intră în atribuţiile lui. Aţi înţeles?

Cum să nu fi înţeles! Gât-Crestat era mintea bandei; mai fusese prin Florida şi ştia dincotro bate vântul... Oamenii socoteau să ajungă la Fort Izard în două zile. Îşi legară prizonierul pe un cal; apoi adunătura de brute părăsi coastele sudice ale Munţilor de Mijloc, pornind în iureş nebun spre meleagurile fierbinţi ale mării Caraibilor. Peste trei zile îşi tăceau intrarea, înfumuraţi şi gălăgioşi în curtea fortăreţei.

Era tocmai ora obişnuitei odihne. Thompson încremeni cu mâna în aer, uitând să lepede cărţile. Chiar Osceola să fie prizonierul? Nemernicul acela de metis? Trebuia să-l vadă. Ordonă să fie adus în faţa lui.

Osceola – cu mâinile şi picioarele legate – abia se ţinea drept. Frânghiile îi intrau în carne, pricinuindu-i dureri aproape insuportabile, dar el nu se plângea. Nimeni nu auzise un cuvânt de la el. Acum, când se afla în faţa lui Thompson, a faimosului ucigaş de indieni, tânărul era hotărât să nu-şi piardă nici măcar pentru o clipă demnitatea de războinic.

Congestionat de băutură şi de mânie, herculeanul

comandant ordonă să se scoată căluşul din gura prizonierului. Se apropie de el, îl privi mult timp şi zise batjocoritor:

— Iată-l deci pe vestitul şi formidabilul Băutură Neagră, intransigenta căpetenie a seminolilor, din cauza căruia statele sunt silite să schimbe note diplomatice… Uitaţi-vă domnilor, cât valorează eroismul acesta.

Se îndesă şi mai mult în prizonier.

— Metis mizerabil! Calci pe urmele lui tat'-tu?

Răsuflarea lui cu miros de alcool îl făcu pe Osceola să-şi reţină respiraţia, timp de o clipă. Apoi indianul răspunse dârz:

— Tatăl meu a fost căpetenia seminolilor – şi tot asta sunt şi eu…

— Ohooo! Atenţie, domnilor! Aţi auzit? – Thompson râdea cu hohote, acompaniat complice de subalternii săi. Pe urmă generalul se întoarse cu o mişcare fulgerătoare, din nou spre prizonier. Ochii îi scăpărau de mânie.

— Căpetenia seminolilor! Câine corcit, asta eşti! Văzut-ai scalpurile, pe stâlpi? Tot acolo are să ajungă şi al tău! Ştii cine-s eu?

Indianul tăcea.

— Duceţi-l în depozitul de la etaj… – porunci Thompson.

Era pe înserat. Osceola zăcea pe podeaua de scânduri a unei încăperi aproape goale. Într-un colţ erau îngrămădite lăzi şi saci. Indianului îi mai vâjâia capul de osteneala drumului lung; umilirile suferite îi dezlănţuiseră în cap un sălbatic iureş de gânduri.

Pomeniseră de tatăl său… Nu-l uitase, aşa cum nu-l uitase tribul întreg, care îl respectase mult. Tocmai de aceea i-o dăduseră în căsătorie pe fiica şefului de trib – şi de aceea ajunsese şi el căpetenie. Da, William Powel, tatăl, său, se dezbărase de albi: îi ura. Iar acum, albii de teapa lui Thompson îl considerau trădător.

Pe vremuri, seminolii luptaseră împotriva yankeilor, cot la cot cu spaniolii. Când Osceola ajunse măricel, fusese trimis – împreună cu alţi copii – la şcoala misionarilor din San Agostino. Acolo învăţase buchile, engleza şi spaniola. Totuşi, făţărnicia albilor şi veşnicele slujbe religioase nu-i erau pe plac. Nu voia să se călugărească. Pornirile lăuntrice îl îndemnau să se întoarcă la poporul său, în codri, în mijlocul naturii. La sfârşitul anului şcolar, Osceola plecă înapoi, la seminoli. I se făcu în curând iniţierea şi, fiind inteligent şi curajos, fu ales de timpuriu în sfatul căpeteniilor.

În sufletul său se trezeau acum amintirile copilăriei şi ale tinereţii... Îi ponegriseră tatăl, cu toate că era un om superior lui Thompson, „vânătorul de scalpuri”. Dar alde-ăştia consideră că indianul nu e om; îl hăituiesc ca pe o sălbăticiune şi fac colecţii de scalpuri. Din pricina unora ca el a prins ura pe feţele palide. Cum să se mai simtă consângean de-al albilor?

Gândurile acestea chinuitoare îl făcură să uite aproape în ce situaţie se afla. Dar când se prăbuşise pe duşumele, una din legături îngăduise puţin; mâna dreaptă îi era liberă. Osceola aşteptă să se întunece bine, nădăjduind că după aceea va fi lăsat în pace până dimineaţă.

La tropice, noaptea se lasă repede; într-o jumătate de oră, pe indian îl învăluia un întuneric de smoală. De fapt, greutatea cea mare nu consta în eliberarea mâinilor şi picioarelor, ci în accelerarea circulaţiei sângelui din membrele amorţite; în recâştigarea flexibilităţii muşchilor anchilozaţi. Oricâtă durere îi pricinuia mişcarea, indianul strângea şi deschidea mereu palma, îşi îndoia braţele, picioarele, mijlocul, ca să scape de amorţeală. Se antrenă astfel mai bine de un ceas; năduşise tot, însă simţea revenindu-i treptat flexibilitatea trupului, siguranţa braţului, degajarea pasului. Se furişă la uşă; era încuiată. Încăperea

avea şi o fereastră cu tăblii de lemn. Le înlătură cu uşurinţă. Ieşi pe fereastră, fără a sări însă la pământ; nici riscul unui căţărat tiptil nu-l voia, ştiind ca s-ar năpusti drept în braţele santinelelor. Trebuia să ajungă în coridor; de acolo şi până la gardul exterior nu era mai mult decât o azvârlitură de piatră. Înşfăca deci capătul de grindă de sub fereastră şi trecu, atârnat în mâini, la fereastra vecină.

Era odaia lui Thompson; lumina stelelor nopţii tropicale îi îngădui indianului să desluşească limpede trupul mătăhălos al „vânătorului de scalpuri” zgâlţâit de respiraţia iuţită datorită alcoolului şi zăpuşelii. Revolverul şi cuţitul erau azvârlite pe masă.

Indianul nu era în stare să ucidă omul prin somn, oricâte injurii îi adresase acesta. Însăşi înţelepciunea îl sfătuia să-l lase în pace. Ţinu deci drum drept spre uşa odăii. Totuşi, Thompson tresări din somn, dându-şi seama în câteva frânturi de clipă că-l paşte primejdia. Sări în picioare şi întinse mâna după armă.

Osceola îşi dădu seama că totul depinde de calmul sau. Zise scurt:

— Lasă arma de foc, „vânătorule de scalpuri” … Sunt eu, Osceola, Băutura Neagră… Liber… Dacă dai alarma, eşti un om mort. Măsoară-te cu mine ca un bărbat cu un alt bărbat; ca un războinic cu un alt războinic.

În sufletul lui Thompson se dădea o aprigă bătălie între mândrie şi teamă. Să strige după ajutor, însemna moarte sigură, căci celălalt era avantajat: pusese mâna pe revolverul încărcat. O astfel de moarte ar fi într-adevăr ruşinoasă… Ei, dar poate că mai are şi el atâta îndemânare cât indianul ăsta subţirel.

Se dezvăţase de lupta corp la corp şi devenise cam greoi; nu mai jinduia decât la prăzi uşoare. Cuţitul se mai afla încă pe masă; îl înşfacă şi se năpusti, la adversar. Simţi însă că braţul i se prinde într-un cleşte de oţel; scăpă cuţitul din

mână.

Willey Thompson, pierdu, odată şi pentru totdeauna, rămăşagul din Arkansas…

6

Râul era prins într-un tiv des, cafeniu închis şi negru verzui: un desiş nepătruns, alcătuit din plante agăţătoare, groase cât braţul şi din tufişuri de mangrove. Văzduhul umed al junglei de pe ţărmuri era greu de miasmele plantelor acvatice în descompunere, a copacilor putreziţi, a nămolului, amestecate cu parfumul dens şi îmbătător al florilor multicolore. Miliarde de ţânţari dansau neobosit în aerul apăsător.

Într-un golfuleţ alcătuit de un banc de nămol sălăşluiau caimani; o mulţime de buturugi negre şi nemişcate.

Sus, sus de tot deasupra apei rotea un vultur alb, ţipând cu glas ca de trâmbiţă. În desiş sporovăia un stol de papagali cafenii.

Printre lianele de pe ţărm şerpuia trupul uriaş al unei anaconde; petele cafenii-verzui se mişcau încet, dând impresia că se roteşte trunchiul în jurul căruia se încolăcise animalul.

Era linişte; numai papagalii lărmuiau undeva spre inima pădurii. Pe neaşteptate, tufişul de lângă mal prinse a foşni; o pisică gigantică, cu trup bălţat de pete, se apropie în fugă de apă. Adăpându-se nu observă că unul dintre trunchiurile din apă s-a urnit încet din loc, târându-se către ea. În clipa următoare, caimanul ţâşni din râu, înhaţă animalul şi îl târî spre larg. Liniştea ţărmului se spulberă în mârâitul furios al felinei. Jaguarul căuta să scape, folosindu-se de colţii săi, dar aceştia nu întâlneau decât rezistenţa platoşei rigide a reptilei preistorice. Mârâitul se curmă într-un horcăit înăbuşit. Gigantica pisică se răsuci pe-o rână, peste spinarea caimanului şi-i înfipse colţii în bot, în timp ce laba rămasă liberă căuta burta, ca s-o sfâşie – dar degeaba. Uriaşul împlătoşat îşi târî povara grea, încet, încet, până în

apa adâncă. Suprafaţa golfuleţului îmbăiat de vegetaţie se coloră în roşu stins. Un ultim răget semnală inevitabilul. Apa sumbră, mâloasă, se vânzolea răscolită; ai fi zis că a reînviat o lume preistorică în vârtejurile acelea puturoase. Peste câteva minute, răpitoarea din junglă era sfâşiată în bucăţi. Apoi se făcu din nou linişte – şi mai desăvârşita încă. Păsările nu mai cârâiau; jungla tăcu o clipă, în semn de doliu.

Un om fusese martorul luptei pe viaţă şi pe moarte dintre caiman şi jaguar. Şedea pe mal, la capătul de sus al golfului, unde un izvor subteran primenea apa râului. Omul pescuia. Mut, nemişcat şi aproape invizibil; părea mai degrabă o parte din vegetaţia ţărmului. Era un indian bătrân, smead, cu straie înnegrite de vreme. Pe cămaşa sa de piele se distingeau contururile vagi ale unei broaşte ţestoase.

Când liniştea se aşternu din nou peste ţărm, indianul se ridică, pentru a-şi controla undiţele. Unul din cârlige trebuia scos din vegetaţia în care se încurcase; celălalt, avea nevoie de nadă noua, căci i-o furaseră peştii. Pradă nu se găsea decât în undiţa din margine. Bătrânul avu de furcă până să scoată peştele din apă; apoi îl spintecă acolo pe loc, aruncându-i măruntaiele.

După aceasta, indianul şuieră într-un fel anume; la acest semnal, o ţestoasă bătrână, lungă de vreun metru, veni înot spre mal, scoţând capul din apă. Era o veche cunoştinţă. Indianul îi oferi rămăşiţele peştelui, vorbindu-i solemn:

„Eşti înţeleaptă şi ageră la minte,
protectoare a poporului meu,
broască ţestoasă,
totem, mare totem!
Dă-mi pradă multă,

trimite peştii la undiţele mele
şi alungă duhul apelor...”

Animalul mâncă toată porţia, spre bucuria indianului care consideră aceasta drept un semn bun. Aşteptă să plece întâi ţestoasa; pe urmă părăsi şi el ţărmul.

În desiş era pitulată o colibă mititică, acoperită cu frunziş şi stuf, contopindu-se total cu penumbra tufărişului dimprejur. Aici se adăpostise „Cel ce a văzut Moartea” – căci după eşecul consfătuirii de la Nashville, atât tribul kri, cât şi seminţia cherokee îl poftiseră pe vraciul asedjilor să-i părăsească. Ambele triburi se fereau de orice lucru pe care albii l-ar fi putut interpreta drept provocare, aşa că – de la ultima primenire a Lunii – moşneagul trăia singuratic, hrănindu-se cu ce îi dăruia râul. Sosind, de la apă, cercetă întâi şi-ntâi împrejurimile, ca să vadă dacă nu se apropiase cineva de ascunzătoarea lui. Intră în colibă numai după ce se convinse că totul era în regulă. Tăie peştele felii, învelindu-le în nişte frunze cu miros condimentat. Făcu focul, aşeză câteva vreascuri peste vatra scobită în pământ şi se apucă să frigă la foc mic prada din ziua aceea.

Carnea nu apucase încă a se rumeni, când moşneagul prinse, din depărtare, cloncănitul profund şi ciudat al unui curcan sălbatic. Lăsă îndeletnicirile gospodăreşti, spre a putea urmări sunetul. Acesta se repetă, însă mult mai aproape. Atunci indianul ieşi din colibă, imitând glasul femelei – şi repetă semnalul după o scurtă pauză. Peste câteva minute, printr-o spărtură a desişului, apăru în faţa vraciului Marele Urs, căpetenia tribului cherokee.

„Cel ce a văzut Moartea” îşi pofti oaspetele în colibă, făcându-i parte din prânzul său modest. Marele Urs primi, dându-i în schimb mirodenii şi cârlige de undiţă.

O vreme, cei doi şezură tăcuţi; după un răstimp, vorbi primul căpetenia, cu glasul său melodios:

— Vraciul asedjilor mi-a spus odată, că Oweissa, pasărea albastră, zbura în fruntea poporului său.

Vraciul încuviinţă cu un semn al capului.

— Printre adăposturile seminţiilor roşii zboară păsările morţii. Hoitarii ne-au năpădit pădurile – continuă căpetenia. Mai deunăzi, o banda de feţe palide a dat foc unui sat maskogi, jefuindu-l. Războinicii se aflau la vânătoare. Când s-au întors, n-au mai găsit decât tăciuni în locul wigwamurilor – şi leşurilor bătrânilor, ale femeilor şi copiilor; toate scalpate.

— Ce a făcut Bizonul Sălbatic, ca să răzbune victimele şi să-i pedepsească pe ucigaşi? – întrebă „Cel ce a văzut Moartea”.

— Căpetenia maskogi voia să-i urmărească, însă n-a fost chip deoarece la hotarul lor de miazănoapte se adună cete îmbrăcate în uniformă. Urma ucigaşilor ducea până la marile plantaţii, acolo unde trăiesc stăpânii slujitorilor negri. Aşadar, urmărirea ar fi însemnat război.

Vraciul tăcea. Marele Urs mărturisi adevăratul scop ai vizitei sale.

— Vraciul asedjilor a ajuns până la Marele Fluviu. Îl rog să-mi povestească ce fel de seminţii trăiesc dincolo de el şi cum îi primesc aceste popoare pe cei ce caută noi plaiuri de vânătoare.

„Cel ce a văzut Moartea” tăcea îngândurat. Numai după ce, pe semne, îşi adună amintirile, începu să vorbească:

— Dincolo de Marele Fluviu sălăşluiesc popoarele celor Şapte Focuri ale sfatului: dakoţii. La început, ei ziceau: Marele Spirit dă fiecăruia dintre fiii săi câte ceva din prada câmpiilor. Apoi s-a întâmplat ca ultima ceată seneca rămasă în viaţă, să răspândească dincolo de fluviu moartea neagră, căreia feţele palide îi zic vărsat. De atunci tetonii, ianctii, ogallalaşii şi celelalte popoare ale celor Şapte Focuri, păzesc malul şi ucid pe oricine se încumetă dincolo.

Vraciul îşi continuă trista povestire, cu totul diferită de făgăduielile guvernului de la Washington.

— În afară de aceasta, căpeteniile dakota mai spun că acela care nu a fost vrednic să apere pământul strămoşilor săi, nu merită să trăiască.

Marele Urs încuviinţă din cap.

— Mitşimalsas – oamenii în uniformă – se feresc de încăierările cu războinicii celor Şapte Focuri – continuă vizionarul. De la o vreme, triburile sunt mânate spre alte ţinuturi, pustii, în locurile sterpe de la miazăzi de fluviul Missouri, unde ţâşneşte din pământ o zeamă puturoasă, în loc de apă... Acolo pier toate neamurile, iar cei ce vor să pribegească mai departe, sunt întorşi din drum cu focuri de armă.

Căpetenia cherokee oftă.

— Războinicii mei cei tineri sunt nemulţumiţi. Ei vor să dezgropăm securea războiului şi să începem lupta. Vraciul asedj ştie că neamul cherokee a dus-o numai în bătălii un şir lung de ani şi între timp s-a împuţinat ca Luna când descreşte.

Moşneagul se plecă spre urechea căpeteniei, ca pentru a întreba lucru neîngăduit.

— Marele Urs îşi mai aminteşte de Tekumseh?

Un spasm străbătu trăsăturile căpeteniei, când auzi numele evocat.

— Marele Urs a fost la Tippekano, cu ceata sa. Amintirea marii căpetenii Tekumseh este respectată în toate wigwamurile. Bătrânii le povestesc copiilor despre el; pilda sa îi însufleţeşte pe tinerii războinici.

— „Cel ce a văzut Moartea” l-a cunoscut pe Tekumseh. El zicea că toate seminţiile trebuie să se unească; numai în felul acesta li se vor putea împotrivi cotropitorilor. A trimis soli la toate triburile şi s-a dus şi el însuşi să le cerceteze. A fost trădat de propriul său frate.

Marele Urs se ridică. Podoaba sa de pene atingea tavanul colibei.

— Târziu. Prea târziu. Oweissa şi-a luat zborul…

Vocea indianului trăda o profundă amărăciune. Vraciul nu-i răspunse nimic. Îşi însoţi oaspetele în tăcere, până la marginea desişului. Adastă acolo un răstimp, până când statura uriaşă a căpeteniei dispăru în tufăriş.

7

Plantaţia de bumbac Connolly se lăfăie în partea de sud a Georgiei, între râurile Ogochi şi Okoni. Spre miazănoapte se mărgineşte cu nişte mlaştini, iar înspre mare cu o lagună adâncă, inaccesibilă. Multe mii de hectare pline cu flori albe ca de vată; din zori şi până-n seară se aude doar cântecul monoton al negreselor care trudesc acolo.

„Tu vezi, doamne, că bumbacul este alb,
Tu vezi, doamne, că sufletul nostru este alb,
Şi ne vezi lacrimile şi rănile,
Ne vezi suferinţa...”

Înălţat cu naivitate şi umilinţă copilărească spre puteri supranaturale, cântecul se poticneşte, dens, sub cerul senin, revărsându-se printre arbuştii albi: o impalpabilă, dar organică parte din peisaj.

Glasul sclavilor ieşiţi la muncă se întreţese, alcătuind un singur fluviu melodic, revărsat în ritmuri peste oceanul de vată.

Spre seară, totul se linişti. O ceată de călăreţi sosi în galop pe moşie: banda de tâlhari condusă de Gât-Crestat aducea scalpuri indiene, pline încă de sânge proaspăt, atârnate la oblânc. La poartă, un anume Penton – zbir de meserie – şi cu metisul Pedro, priveau grămada de oaspeţi neaşteptaţi. Deşi văzuse multe porcării la zilele lui, Pedro părea scârbit de asemenea spectacol.

— Niciun scalp de războinic – observă el. Au adus numai scalpuri de femei şi copii!

— Ce-ţi pasă?! – râse celălalt. Tot au făcut treabă bună, zice-se că au dat foc unui sat întreg. O să-i pară bine stăpânului.

În cinstea veneticilor se dădu cep, pe dată, unei buţi de

rachiu.

Totuşi, şeful bandei nu era în apele lui: la rădăcina nasului acvilin, ochii scânteiau prevestitori de rele.

— Ni s-a acrit cu promisiunile, stimate domn – îi zise el lui Penton. Până acum n-am dat ochii cu stăpânul dumitale. Dar află că nu suntem niscaiva papă-lapte! Ne pricepem să descurcăm un vicleşug, acolo.

Ridică tonul.

— Cum îi venirăm de hac satului aceluia kri, o să punem foc şi conacului domnului Connolly, dacă vrei să ştii…

Ca să-l mai îmbune, Penton îl introduse la domnul Connolly.

Plantatorul avusese de curând o neînţelegere cu Pedro, supraveghetorul metis. Pedro acesta crescuse pe plantaţie; avea aceeaşi vârstă cu stăpânul; Connolly se putea bizui pe el ca pe sine însuşi. Deşi credincios ca un câine, Pedro era împotriva cruzimilor inutile. De aceea se manifestase împotriva meschinăriei vânătorilor de scalpuri. Acum, când cu diferendul de adineaori, i se înfăţişase domnului Connolly din pricina domnişorului Hunter. Domnişorul îi bătea pe oameni cu harapnicul. Fetele şi femeile se temeau de el ca de moarte, căci se dezlănţuia ca o bestie, mai ales când era beat.

— De la o vreme a pus ochii pe Ruth… Măria ta ştii despre cine vorbesc. E cea mai bună dintre lucrătoarele mele. Abia trecută de vârsta copilăriei, căci nu are decât şaisprezece ani; totuşi, e atât de îndemânatică, încât îi întrece pe cei mai mulţi muncitori vechi. Acum însă stă mereu ascunsă. Mă înţelegeţi… domnişorul nu ştie de îndurare; zice-se că are şi ceva boală. Vă vorbesc deschis: e bolnav de când a fost la Orléans. Faceţi ceva, ca s-o lase în pace pe biata fată. Nu-i destul că s-a născut sclavă?

Domnului Connolly i se umflară vinele de pe frunte. Totul era întocmai cum spunea Pedro; stăpânul ştia şi de boala

nepotului – numai cât nu vroia să audă de ea... Vincent îi era singurul moştenitor.

— Mai bine vezi-ţi de treabă, Pedro – îi răspunse mânios. Domnişorul e bărbat în toată firea. Iar dacă întâmplător pune ochii pe câte o negresă, muierea n-are decât să se simtă onorată... Drept cine mă iei? Ce sunt eu aici? Paznicul bunelor moravuri? Vei fi ştiind şi tu că, pe moşie, nu barza aduce copiii.

Bătuse în retragere glumind – dar după plecarea lui Pedro, avu o senzaţie neplăcută: i se părea că a scăpat frânele din mână. Şezând tăcut la masa lui de lucru din mahon, revedea mereu ochii de zurbagiu ai nepotului său – şi începea să-i fie frică de el.

În starea aceasta îl găsi Penton, venind cu Gât-Crestat. Regele bumbacului îşi ascunse proasta dispoziţie şi dădu mâna cu şeful bandei.

— Văd că vă ţineţi de cuvânt. Continuaţi tot aşa, prieteni! Faceţi-i pe mizerabili să le piară pofta de aceste meleaguri!

— Aşa, aşa... Gât-Crestat se tot foia, nervos. Dar vedeţi dumneavoastră, domnule, nu numai de asta e vorba... Vreau să zic că ştim şi noi să punem mâna, dacă suntem poftiţi.

Connolly făcu o mutră foarte mirată.

— Să nu vă fi spus Penton? Primiţi cotă din pământurile indienilor. Puteţi începe o viaţă nouă. O să ajungeţi cetăţeni de vază ai ţării.

Promisiunea avu efectul scontat.

— Că bine ziceţi. Aşa să fie!

Când spune ceva un boier atât de mare, nu mai încape îndoială.

Moşierul îl urmări din priviri, prin fereastră.

— Vorbeaţi serios? – întrebă Penton curios.

— Când?

— Când cu pământurile indienilor.

Regele bumbacului râse brutal.

— Foarte serios. Patru paşi în lung, doi în lat – atâta le dau.

8

Domeniul Gort avea un oaspete demult aşteptat; era un bărbat mai în vârstă, osos, cu aspect bolnăvicios, însă cu trăsături care trădau energie şi inteligenţă. Purta straie lipsite de pretenţii; totuşi – de la vizitiul poştalionului şi până la pasageri – toată lumea îl trata cu mult respect şi manifesta faţă de el o dragoste grijulie. Era cel mai popular romancier al tinerei Americi, primul care nu imita romantismul bătrânei Europe, ci îşi căuta şi îşi găsea subiectele în patrie.

Da, pe domeniul Gort i se face o buna primire oaspetelui venit din Nord. Însuşi stăpânul casei, bătrânul Cyrus Gort se grăbeşte să-l întâmpine la coborârea din diligenţă.

— Te aşteptăm demult, dragă Fenimore. Vino, vino şi despachetează aerul proaspăt şi liber al Nordului!

— Aerul liber al Nordului… intonaţia scriitorului trăda un strop de ironie. Dragă Cyrus, mesajul însoritului Sud ne soseşte de aici de la dumneavoastră, în baloturi atât de masive, încât aerul e plin de bumbac, pe la noi… Toată viaţa noastră publică tuşeşte din cauza lui. Şi prinse a tuşi vehement, ca pentru a-şi sublinia afirmaţia.

Alice îl primi pe oaspete în capul scărilor largi, aşezate între stâlpi de stejar. Cele două familii erau legate printr-o veche prietenie. Alice era o adolescentă când îl cunoscuse pe scriitor, într-o vizită mai îndelungată la nişte rude din Nord. Drăgălăşenia şi spiritul ei vioi îi făcuseră o adâncă impresie lui Cooper. Mai târziu, scriitorul plecă în Europa; era îmbătrânit de-a binelea şi simţea o oarecare nostalgie, oferindu-i tinerei femei braţul pentru a se lăsa condus în camera de primire. Osteneala îl cotropi îndată după ce se cufundă în fotoliul larg: faţa îi deveni pământie, respiraţia se iuţi brusc. Amfitrioana se îngriji de el cu multă dragoste,

poruncind să i se aducă răcoritoare; apoi, bătrânul Gort îl conduse în odaia pentru oaspeţi.

Până seara, Cooper se simţi reconfortat. La cină, se vădi a fi din nou vechiul conviv plin de vervă. Alice îl asculta cu plăcere, căci scriitorul navigase mult, cunoştea marile oraşe ale Europei – iar acum se retrăsese la moşie. Avea o largă perspectivă asupra epocii despre care lumea plantaţiilor din Tennessee primea numai veşti rapsodice şi lacunare. Aşadar, nu era un fapt întâmplător că – după obligatoriile întrebări referitoare la viaţă de acasă şi la fiica sa Susanne – Alice dirija conversaţia în aşa fel, ca să primească ştiri din lumea mare.

— A murit Goethe, gigantul spiritului. A fost un geniu; poate chiar prea mare, ca să poată fi jelit la modul obişnuit. Moartea sa n-a reuşit să-mi meargă la inimă în măsura în care m-a impresionat stingerea bunului şi bătrânului cavaler Walter Scott cu care m-am simţit întotdeauna înrudit sufleteşte.

Alice îşi zise mirată că într-adevăr nu se gândise până acum la asemănarea dintre eroii lui Cooper şi ai lui Scott; da, de ambele părţi găseşti ori cavaleri fără pată şi prihană, ori nemernici înrăiţi… Caractere moştenite de la cavalerii medievalii. Dar nu-şi rosti gândul, temându-se că îşi va jigni oaspetele; în schimb, se grăbi să aducă vorba despre evenimentele recente.

— Sper că n-ai uitat încă, domnule Cooper: ştii că mă număr printre cititorii dumitale cei mai entuziaşti. Vezi, de la o vreme trebuie să cred că lupta dintre indieni şi albi e mai mult decât o tragedie individuală.

Alice îi povesti desfăşurarea tratativelor de la Nashville. Bătrânul Gort – care, până atunci, pufăise liniştit din lulea – interveni:

— Le trebuie pământ pentru bumbac. Asta e problema indiană. Cingaciguk al dumitale, dragă Fenimore, trebuie să

părăsească plaiurile de vânătoare, silit de motive economice. Sau crezi că nu din cauze similare am cumpărat Florida, plătind pentru ea cinci milioane în cap?

Cooper se întunecă la faţă.

— Excesul acesta de spirit negustoresc poartă nu numai pieirea indienilor, ci şi germenii care vor infecta toată viaţa noastră publică. Ai vorbit despre aerul liber al Nordului, Cyrus. Ştii dumneata că astăzi demnităţile publice sunt negociate de samsari politici? Şi că situaţia aceasta există de când dumneavoastră l-aţi făcut preşedinte pe Jackson?! Întotdeauna m-am ferit de preşedinţii în uniformă! Nu pun la îndoială onestitatea personală a lui Old Hickory – dar ce folos de ea, dacă în spatele şi-n jurul ei colcăie o târguială scârboasă?

— Ei… asta… Mmmm… Amfitrionul începu să tuşească; expresiile scriitorului i se păreau prea tari. Dacă e cum zici dumneata, Fenimore, atunci n-aş crede ca preşedintele să tolereze multă vreme negoţul acesta… Îl cunosc. E om dintr-o bucată.

Cyrus Gort închină paharul în cinstea preşedintelui; oaspetele bău în sănătatea amfitrionilor; vinul focos, de Sud, nu întârzie să destindă întrucâtva atmosfera. Alice se interesa de spectacole şi teatre – iar scriitorul începu să-i vorbească despre piesa la care lucra.

— Aş vrea să înfierez politica devenită la noi prea de tot un scop în sine; emulaţia aceasta publică nefastă, care în curând va evoca murdăriile Romei antice.

Faţa i se îmbujorase; ochii îi străluceau vioi; îşi expunea cu însufleţire planurile şi ideile.

— În liniştea moşiei de la Coopersville, impresiile adunate în Europa se maturizează treptat, în mintea mea. Interesant că acum, aici, de la distanţă, relaţiile vieţii bătrânului continent îmi apar mult mai limpede. Sunt convins că zilele tiranilor din Sfânta Alianţă sunt numărate.

Ochii scriitorului urmăreau licărul cristalin al vinului din pahar; într-un târziu, ei căutară privirea amfitrioanei:

— Povestirile mele cu indieni?… Să nu crezi, Alice, că nu văd mai departe şi mai clar decât atunci când am aşternut pe hârtie viaţa bătrânului Daniel Boone. Neţărmurita dragoste faţă de patria mea m-a făcut să scriu cărţile acelea; respiraţia înrourată şi pură a pădurilor sale; dorul după străvechii codri neumblaţi de om, dar plini de cântecul păsărilor. Cine ştie? Poate că odată şi odată, numai copiii vor mai citi aceste cărţi; dar dacă ele vor trezi şi în ei dorul naturii cu o mie de glasuri, atunci e sigur că în acest dor va bate din nou inima mea demult moartă.

Stăpâna casei îl privi înduioşată.

— Lirismul cărţilor dumitale este nemuritor, domnule Cooper – zise ea încet, cu vocea ei plăcută.

În lumina uriaşelor lumânări de pe masă Alice era acum atât de frumoasă şi de strălucitoare în bucuria ei, cum nu mai fusese poate nicicând. Pieptănat spre creştet, aurul părului ei încadra o frunte de prospeţimea piersicii. Scriitorul ar fi adăstat cu plăcere la această privelişte, dar întrebările ironice ale bătrânului Gort îl siliră să se întoarcă în lumea cotidianului.

— Ascultă, Fenimore, cum arată vehiculul acela pufăitor, despre care se vorbeşte atâta, în ultima vreme?… După câte ştiu, îşi va face apariţia şi la noi, cât mai curând, ca să ne mânjească cu scrum norii şi păşunile.

— Am călătorit până la Wilmington cu vehiculul acela. Pot să te asigur că e mai comod decât trăsura. Mai comod şi, oricum, mai rapid. Trenul meu parcurgea douăzeci de mile pe oră, dar se spune că va veni vremea când pe distanţele mari se va circula de două ori mai repede… Cât despre scrum – Cooper se rezemă de speteaza jeţului, aţintind privirea la flacăra lumânării – mi-e teamă că nu trenul ne mânjeşte viaţa, ci interesele aflate în spatele lui. Societăţile

feroviare iau pământurile cu japca… Se practică o vastă speculaţie cu terenuri…

Gort se interesă de itinerariul scriitorului. Ce anume voia să vadă întâi şi-ntâi?

— Avem un tutun excelent… Am să te iau la uscătorii, Fenimore. Tii, ce mai miresme ştie să dăruiască pământul bunului nostru Tennessee! Să ştii că eu preţuiesc tutunul mai mult decât orice floare – şi cred că la fel gândeşte orice fumător.

Cooper îşi asigură amfitrionul că el însuşi se cufundă cu voluptate în norii înmiresmaţi ai fumului din lulea şi că acestea sunt prilejurile când îi vin cele mai frumoase idei.

— Totuşi, ceea ce mă interesează mai mult, este omul… De aici plec în Louisiana; invitat de un vechi prieten de la Orléans, vreau să fac cunoştinţă cu vechea Americă franceza.

— Ai să găseşti acolo foarte multă trestie de zahăr; nu miroase atât de bine ca tutunul… Şi-i tare cald acolo… Unde mai pui că e focarul sclavajului. Vei putea vedea cum se cumpără şi se vând oamenii…

Bătrânul colonel se străduia de pe acum să schimbe gândurile oaspetelui; fiica sa îl ajuta, la rândul ei.

— Lasă planurile acestea… Întâi odihneşte-te aici, la noi. Călătoriile sunt obositoare, mai cu seamă în Sud. Tata are dreptate…

— Atunci să nu mai vorbim despre ele – zâmbi scriitorul. Să vorbim mai bine despre oamenii de prin partea locului…

— Ai să-i cunoşti, căci vom trece pe la vecini – să ne lăudăm cu oaspetele nostru… Vei vedea că, aici în Sud, există şi sudici şi nordici.

— Cei care se ocupă de bumbac, sunt sclavagişti cu toţii – preciza Gort. Altminteri n-ar fi chip să găsească mână de lucru.

— Atât de ieftină în nici un caz. Scriitorul se întărâtase.

Dar imoralitatea n-o sesizează nimeni, Cyrus? Lumea aceasta s-a cufundat în moravurile Romei şi ale Bizanţului.

— Oho… La Nashville să nu prea pomeneşti de Bizanţ, nici de Roma. Domnii de acolo sunt plantatori, fără excepţie. Bieţii noştri ţărani săraci din regiunea colinelor n-au cuvânt.

Între timp, sosi stăpânul cel tânăr, maiorul Jerome Saylor. Îşi amintea de povestirile cu piei roşii ale lui Cooper.

— E o lectură frumoasă şi interesantă, domnule Cooper. Toată consideraţiunea mea pentru autor. Fireşte, scriitorul nu redă viaţa reală; el îi dă culoare, o înfrumuseţează. Saylor râse larg, cu toţi dinţii, foarte sănătoşi. Indienii – sau cel puţin indienii din Sud, împotriva cărora m-am bătut alături de bunul şi bătrânul Hickory – nu sunt chiar atât de cavaleri… Tocmai acum sosesc din Georgia, de unde împingem spre Vest triburile cherokee şi kri. Plantatorii se plâng ca pieile roşii înlesnesc fuga sclavilor. Domnului Connolly, de pildă, i-au furat cea mai valoroasă sclavă. Aşa că, pe zi ce trece, paharul se umple.

— Cea mai valoroasă sclavă? – Cooper ridicase mult tonul. Ai zice că se vorbeşte despre o căpetenie maură… Ia spuneţi-mi, Connolly ăsta se consideră creştin bun?

Saylor zâmbi încurcat.

— Ştii, domnule Cooper, pe la noi sunt alte stări de lucruri.

— Ştiu; bumbacul… Firele lui plutesc pretutindeni. Iar quakerii noştri se întreabă cine-s păgâni: sclavii sau sclavagiştii?

— Noi, soldaţii, nu ne pricepem la astea – bătu în retragere maiorul. Eu zic că e mai bine să nu ne amestecăm în vicleşugurile politicii. Îmi pare rău şi de preşedinte, că are de a face cu toată şleahta de politicieni.

— Preşedintele a fost silit să facă concesii. Foarte rău că a schimbat aparatul administrativ. De-acum încolo, la

fiecare alegere prezidenţială se vor crea animozităţi în jurul chilipirurilor…

Oaspetele reuşise să-l uluiască pe maiorul Saylor. Acesta să fie autorul poveştilor cu piei roşii? Acest om vehement, viu interesat de chestiunile publice?

Nu se rabdă să nu i-o mărturisească.

— Din cărţile dumneavoastră se degajă parfumul pădurilor virgine, domnule Cooper. De ce nu aţi rămas, sufleteşte, acolo printre copacii codrilor?

— Ai dreptate, domnule maior. Începuturile mele au fost acelea ale unui povestitor. Glasul lui Cooper trăda descurajare. Dar ce sunt eu de vină dacă viaţa îmi sfâşie în bucăţi povestirile?

FLOAREA DE NUFĂR

9

O fată se îndrepta spre râu. Îşi zicea că poate are să găsească vreun trunchi de viitură, pe care să plutească până la mare... În felul acesta, câinii i-ar pierde urma, dându-i răgaz, să ajungă în vreun port, iar de-acolo în ţinuturile din miazănoapte unde nu există sclavie.

În planul acesta îşi pusese Ruth nădejdea.

Luase cu ca o bucăţică de mălai – şi o mâncase toată, încă de la amiază. Spre seară îşi minţise foamea cu un pepene de mlaştină, apoi rămăsese în popas la marginea junglei. De cum se lăsase întunericul, apăruseră nişte lilieci mari, plutind fără zgomot prin preajma ei. Altădată s-ar fi speriat, căci Eliza, mama ei adoptivă, îi spusese că liliecii sunt suflete rătăcitoare.

Osteneala îi dădea o stare de indiferenţă. Adormi îndată ce se aşeză. În timpul nopţii, se trezi de mai multe ori la rând: i se părea că aude lătratul câinilor. Odată cu zorile, ostenită şi frântă, Ruth îşi continuă drumul. Pătrunse în pădure, începând bătălia cu tufişurile şi lianele, pe o căldură grea ca plumbul. Lupta aceasta îi stoarse şi ultimele rămăşiţe de putere.

Deodată, i se păru că a dat de o rarişte.

Să fie râul?...

Îşi încordă atenţia.

Nu era râul, ci doar o potecă.

Se opri în margine, prăbuşindu-se la pământ. Aşa o găsi, câteva ore mai târziu, o ceată de călăreţi. Calul din frunte îşi curmă trapul în faţa trupului întins pe jos; călăreţul se aplecă din şa şi ridică fata pe oblânc.

Pe la marginile teritoriului lor, indienii găseau adesea negri chinuiţi de foame şi de suferinţe: făpturi hotărâte să

înfrunte până şi moartea, în junglă, numai ca să scape de sclavie. Acum însă, Osceola dădea cu ochii de o fată tânără şi frumoasă. Înfăţişarea ei îi amintea de nuferii din mlaştină.

Îşi zicea că ar fi o mârşăvie să părăsească această copilă în voia sorţii. Osceola ştia ce înseamnă să dai azil unui sclav fugit. El însuşi era doar un oaspete al poporului kri.

Şuieră un semnal; ceata îşi iuţi trapul.

Călăriră aşa, fără întrerupere, până într-amurg, urmând cursul râului Ogochi. Ruth îşi reveni. La popasul de seară, şedea tăcută şi timidă printre războinicii care nu se prea sinchiseau de ea. Îşi adăpară caii, făcură focul şi rumeniră bucăţile rămase dintr-un cerb vapiti. Osceola îi oferi fetii o bucată de friptură, iar ea primi; mai prinsese puţin curaj, zicându-şi că oamenii aceştia nu sunt răi, ci doar străini. Căpetenia lor, acela care o salvase pe ea, era un bărbat tăcut. Sau o fi supărat? Aşteptă să-l vadă isprăvind mâncarea, apoi se apropie de el şi-i vorbi în limba de amestec, întrebuinţată de toţi creolii.

— Nu-i aşa că nu mă duceţi înapoi?

O clipă, se simţi înspăimântată de propria ei voce. Oare ce se va întâmpla acum? Sau te pomeneşti că indianul nu înţelesese nimic!

— Nu-i aşa că nu mă duceţi înapoi la domnul Connolly? – repetă Ruth în englezeşte.

Auzind numele, indianul impasibil avu o tresărire.

— La domnul cel mânios?

— Îl cunoşti?

— Da. E duşmanul nostru.

— Atunci nu mă duceţi înapoi? – înseninată, faţa lui Ruth exprima încredere. Încredere şi oarecare veselie... Când căpetenia o întrebă dacă a mai stat cândva pe un cal, ea lămuri cu lux de amănunte că pe când era fetiţă mică, Pedro – unul dintre supraveghetori – o suise în şa de mai multe ori.

Vorbi apoi despre caii moşiei – nişte animale splendide – şi despre flăcăii curajoşi care îi deprind la călărie. Dar las-că se şi bucură de preţuire, flăcăii aceia...

Tinerii războinici începură să asculte mai atenţi. Nu pricepeau mare lucru din cuvintele ei, însă Ruth mima tot ce spunea: mişcările cabrate ale cailor şi împotrivirea lor – iar toate acestea îi interesau pe indieni. Pe neobservate, focul se stinse. Ruth nu-şi mai amintea decât de licărul tăciunilor apoi totul deveni confuz; fata adormi somn adânc.

A doua zi dimineaţă i se aduse un cal de schimb; Ruth nu ezită, nu aruncă în jurul ei priviri rugătoare; îşi dădea seama că oamenii o observă şi că ei respectă curajul. Încalecă. Animalul – o iapa blândă – nu se împotrivi.

Porniră la drum. Pe măsură ce înainta spre amiază, seninul zilei presăra milioane de scântei incandescente peste frunzişul pădurii. Cerul părea un vulcan în flăcări: văzduhul se încinsese; caii osteneau repede. Ceata mergea acum la pas, dar războinicii nu descălecară, căci se îndreptau spre o ţinta precisă, pe cursul superior al râului Ogochi. Încetul cu încetul, vegetaţia, mangrove din mlaştinile sărate începu să dispară odată cu miliardele de ţânţari. Peisajul se schimbă; cursul râului devenise nesigur şi sinuos în albia nămolită. Ţărmurile erau tivite cu maiestuoşi stejari de mlaştină; rădăcinile lor se înfigeau, dese, în solul nesigur. Sălciile întorceau spatele vecinelor, scăldându-şi frunţile pletoase în îmbrăţişarea apei.

Pe alocuri, poteca abia avea loc să se strecoare printre tufişul ţărmului mlăştinos şi apă. Era cât o panglică de îngustă, iar caii aveau mult de furcă până să găsească loc sigur, pentru pas. În labirintul pietrişului şi bolovanilor aduşi de apă şi de ploi.

Râul părea înflăcărat în bătaia potopitoare a luminii: malurile şi bolovanii din albie păreau a vibra nesigur în

vălurirea aerului încins.

Ruth călărea alături de Osceola, încercând să intre în vorbă cu el. Indianul răspundea prompt, dar fără s-o privească. Şedea neclintit în şa, puţin aplecat înainte, scrutând parcă neîncetat împrejurimile, îi spuse fetii că se duc la tribul maskogi; că el se numeşte Os-Se-He-Ho-Lar, „Băutura Neagră” şi că poporul său trăieşte departe spre Sud, în Florida.

Totuşi, vorbea parcă mereu cu un străin. Până la urmă Ruth îşi luă inima în dinţi şi-l întrebă:

— Seminolul nu zâmbeşte niciodată?

Osceola o privi în faţă. Brusc, frumuseţea şi drăgălăşenia fetii îi merse drept la inimă. Floare de Nufăr…

…Seminolul nu zâmbeşte niciodată. De ce ar zâmbi?! De ce ar zâmbi bărbaţii aflaţi necontenit în bătălie; de ce ar zâmbi femeile care îşi pierd copiii furaţi de febra ucigătoare a mlaştinilor? …

Niciodată Osceola nu văzuse pe nimeni zâmbind în jurul său. Şcoala misionarilor din San-Agostino ucisese orice germene de zâmbet dintr-însul; când e în joc viaţa poporului, n-are nimeni motiv să râdă.

Acum, călăreşte alături de Floare de Nufăr, cu faţa luminată de surâsul tinereţii. Privirile ei curioase şi copilăreşti au înmuiat până şi inima lui Osceola. Căpetenia nu mai priveşte în gol, cu ochi fix ca de mort: a simţit că o inima curată caută să se apropie de marea lui însingurare.

Osceola nu răspunse la întrebarea fetii, clar Ruth îi înţelese tăcerea. Simţi instinctiv că omul de lângă ea este un mare singuratic. Poate că fiind drăguţă cu el, sau zâmbindu-i, îi dăruieşte totuşi ceva; la urma urmei el a salvat-o… Gânduri ca acestea umplură de recunoştinţă inima fetii.

Îi vorbi despre lumea plantaţiilor, despre soarta sclavilor, despre domnul Connolly, pe care ei, negrii, abia dacă

apucau să-l zărească din când în când; despre domnişorul cel neomenos care cutreieră moşia cu harapnicul în mână şi le porunceşte fetelor să se înfăţişeze în iatacul lui.

Căpetenia pricepea această mizerabilă înfăţişare a puterii şi a stăpânirii: auzise chiar destule despre ea. La ei, la seminoli, războinicul îşi alege perechea – dar nimeni nu suferă silnicie. I-o spuse şi fetii, amestecând cuvintele spaniole cu cele englezeşti – şi fără să priceapă el însuşi prea bine ce anume îl scosese din apele lui, îndemnându-l la vorbă. Aruncă, în treacăt, o privire spre Floare de Nufăr. Oare primise şi ea poruncă să se „înfăţişeze” la stăpân? … Oare au biciuit-o? Poate din cauza asta a fugit…

Nu putea s-o întrebe, dar privirile li se întâlniră, iar Ruth simţi că Osceola ştie tot ceea ce se sfieşte ea să-i spună.

Taina aceasta nerostită dar totuşi împărtăşită îi apropie pe neaşteptate. Deveniră tăcuţi. Le ajungea câte o frântură de vorbă, câte o privire furişă.

Sosiră la un pârâu mai mărişor. Ceata se opri legând caii la pripon. Soarele se ascunse după perdeaua pădurii. Totuşi, fusese parcă numai un schimb de gardă: sora lui cea rece şi noptatică se şi ivi pe geana zării.

— Noaptea e răcoroasă şi umedă… – Osceola îi dădu fetii o pătură de lână.

Luna poleia cu argint copacii şi frunzişul. Ferigile scânteiau într-o lumină lăptoasă. Vuietul râului crescu. Valurile sporovăiau voioase. În răstimpuri, câte un peşte ţâşnea din apa, ca să privească cu ochii mijiţi la lună. O bufniţă zbura spre apă, aidoma unui ghemotoc de pene, moale şi fără glas.

Tinerii făceau de strajă cu schimbul. Multă vreme, Osceola nu adormi; stătea în marginea poienii – Ruth îl vedea din culcuşul ei… Ar fi vrut să se apropie de el – dar nu se putea: pădurea îşi are legile ei. Ea, fata, nu are ce căuta printre războinici; doar prestigiul, lui Osceola o apără;

altminteri, indienii ar fi părăsit-o demult, lăsând-o în voia sorţii.

Unde au s-o ducă? Ce o aşteaptă? – Ruth se zbătu o vreme în aşternut; apoi, osteneala o cotropi.

Dimineaţa porniră devreme. În strălucirea zorilor, lucrurile luară altă înfăţişare. Osceola era prietenos. O întrebă dacă dormise bine şi dacă nu-i fusese frig.

— Pătura a fost caldă ca un cuib moale – răspunse fata.

— Păturile acestea sunt ţesute de femeile seminolilor, din lână şi din fire de iută.

Ruth era curioasă.

— În cele patru colţuri am văzut câte un model rotund. Parcă erau ochi omeneşti.

— Floare de Nufăr a recunoscut desenul. Sunt într-adevăr ochi. Şi se pun în ţesătură, ca să-l însoţească pe cel căruia i se dăruieşte pătura.

— Cine a ţesut-o pe a dumitale?

— O am de la mama.

De fapt, fata voise să ştie dacă nu e de la iubită. Acum însă îşi regreta curiozitatea necugetată. Stânjenită, începu să-i vorbească lui Osceola despre copilăria ei. Unul din bunici fusese un alb, dar cu toate acestea, ea rămăsese sclavă.

…Ciudat – îşi zicea Osceola – omul alb, pe care îl uram atât de mult, trăieşte şi-n sângele ei şi într-al meu!

Călăriră până la amiază, când zăpuşeala îi sili să descalece. Poposiră şi de data aceasta lângă râu. Cerbul Sprinten, un tânăr războinic, se duse la apă, după peşte, dar nu cu niscaiva undiţă, ci cu arcul şi săgeata. Stătu cât stătu, apoi îşi încorda arcul şi trase către mijlocul curentului. Săgeata se opri în mijlocul apei; pe urmă începu să se zbuciume. Cerbul Sprinten scoase o ştiucă enormă. Peştii vânaţi cu săgeata se rumeniră în frigări; după aceea li se adăugă puţin din sarea aflată la mare cinste printre

indieni.

De când tânăra căpetenie înnădise firul vorbei cu fata fugită de pe plantaţie, tinerii războinici îşi dădură seama că este vorba de o legătură ce făgăduieşte să se adâncească. Viaţa lor plină de greutăţi transformase mult sentimentele lor; dragostea era pentru ei mai degrabă dorinţă şi tocmai de aceea, nu-i adresau fetii nici măcar o privire răuvoitoare sau neprietenoasă. Luau pur şi simplu act că ea stă pe ţărm, lângă Osceola.

Ruth îl întrebă pe indian pentru ce îi zice Floare de Nufăr. În loc de răspuns, acesta se ridică şi-i aduse, de pe o mică baltă, o floare cu petale galbene şi mătăsoase.

— Cât e de frumoasă… Va să zică asta e floarea de nufăr… Ruth se aplecă deasupra florii, privind-o îndelung; într-un târziu exclamă:

— Eu nu sunt atât de frumoasă!

Îl privi pe Osceola într-un fel provocator, aşteptând să-l audă lăudându-i părul sau ochii; dar căpetenia se mulţumi să desluşească, scump la vorbă ca de obicei:

— Mie îmi aminteşti de floarea de nufăr…

Zăpuşeala mai îngăduise. Deasupra malului apărură libelule uriaşe, cu aripi tăiate parcă din metal. De pe ţărmul opus se auzea strigătul răguşit şi plângăreţ al unei păsări de baltă.

În seara aceea, Ruth nu mai era îngrijorată de soarta ei. I se părea că trecuse mult timp: acum vedea totul în alt fel. Era sigură că Osceola n-are s-o părăsească; poate are s-o ajute să ajungă în Nord, unde poate găsi de lucru. Sau… dacă ar fi îndrăgit-o… De fapt, nu spune nimic frumos sau drăguţ… Nimic din lucrurile pe care le spun de obicei bărbaţii îndrăgostiţi fetelor…

Osceola nu făgăduieşte nimic… Totuşi, în purtarea şi-n privirile sale există ceva ce îi dă micuţei Ruth senzaţia fericirii.

Luna îşi luă rămas bun de la lume; stelele licăreau ca nişte diamante. Ruth le cunoscuse şi le îndrăgise, ca pe nişte prieteni necuvântători. În seara aceea însă stelele deveniseră grăitoare; îndepărtatul lor mesaj vorbea despre dragoste. Ruth adormi cu gândul acesta.

10

Cel mai mare dintre satele maskogi, reşedinţa Bizonului Sălbatic, era aşezat printre coline şi număra multe sute de wigwamuri mai mici şi mai mari. La mijloc se afla un fel de piaţă străjuită dintr-o parte de un tipi rotund: o clădire mărişoară, pe jumătate cort, pe jumătate casă de bârne.

Era sălaşul acelei seminţii kri care îşi atribuia cu mândrie numele generic de maskogi. Tot maskogi erau şi triburile ciokt şi cikassa, dar numele tribului acestuia evoca amintirea originii comune şi a vremilor de demult, când – după mărturia legendelor – marele puhoi de oameni pornise de dincolo de marile ape, spre ţărmul celeilalte ape mari, sărate, din răsărit.

Caii suiră coasta unei coline sterpe; de pe creastă zăriră desfăşurându-li-se la picioare satul maskogi. O sumedenie de corturi sărăcăcioase; dincolo de ele, nişte porumbişti slabe, iar prin apropiere câteva grădiniţe cât palma. Pământul era cultivat de femei; unele din ele mai întrebuinţau vechea săpăligă din corn de cerb; altele se foloseau de unelte din fier, cumpărate pe blănuri, din fortul apropiat.

Călăreţii pătrunseră în sat; Ruth vedea acum din imediată apropiere tipi-ul rotund – şi – în faţa lui, stâlpul-totem sculptat în formă de şarpe.

Războinicii se împrăştiară care-ncotro. Rămas singur cu

fata, Osceola descălecă şi intră în cortul căpeteniei, urmat de Ruth.

Înlăuntru era penumbră. În aer plutea o mireasmă amăruie şi ameţitoare. Într-un colţ licărea nişte jăratic. Mirosul straniu şi înecăcios se răspândea din acest foc abia pâlpâit. În faţa vetrei bătea temenele vraciul tribului. Pe cap avea o mască de crocodil, iar pe braţe zurgălăi de alamă. Omul bătea ritmic o tobă.

Cortul era pardosit cu blănuri de urs; pe pereţi atârnau suliţe, arcuri, securi de luptă.

Bizonul Sălbatic şi alţi doi indieni urmăreau mişcările vraciului. Căpetenia era îmbrăcată de sărbătoare; o şuviţă din părul desfăcut îi cădea în ochi; pe creştet avea un mănunchi de beţe colorate şi o podoaba din pene de mierla. Mânecile hainei aveau franjuri ornate cu linioare; pe piept îi atârna şi acum wampumul împodobit cu scoici şi cu însemnele totemice – şarpele şi peştele; omul purta pantaloni din piele de cerb argăsită fin şi un fel de vestă bogat brodată. Ceilalţi doi bătrâni aveau straie la fel, dar fără simbolul lunii pe piept – căci luna era insigna marii căpetenii de război.

Mişcările vraciului şi fumul cactuşilor arşi pe jăratic dăduseră celor trei căpetenii un fel de ameţeală, împiedicându-i să-i observe pe noii veniţi. De altfel ritualul se apropia de sfârşit. Făptura cu mască de crocodil ţopăia tot mai vehement în faţa focului; strigătele sale erau din ce în ce mai sacadate. Până la urmă vraciul se opri o clipă locului, drept ca lumânarea, dete un ţipăt ascuţit şi se prăbuşi la pământ.

Bizonul Sălbatic şi cei doi tovarăşi ai săi se apropiată de omul leşinat, urmărindu-i mişcările buzelor. Era momentul când vrăjitorul transmitea o prezicere importantă. De sub falca de crocodil se auzi un bolborosit slab, ca de animal în agonie.

— Furtuna Neagră ne făgăduieşte victorie – comunică Bizonul Sălbatic.

Osceola dădu glas. Rezonanţa tinerească a vocii sale spulberă atmosfera apăsătoare din cort.

— Djessakizii făgăduiesc întotdeauna victorie. Bizonul Sălbatic să-şi amintească: la Tippekano nu tot victorie i-au prezis vracii lui Tekumseh, marea căpetenie? Făgăduielile vracilor înseamnă adesea moarte.

Faţă bătrânei căpetenii se întunecă a mânie. Bizonul Sălbatic aruncă o privire iute spre intrarea cortului: nu-i plăcea tânărul războinic. Îşi temea popularitatea.

— Osceola a adus o străină în cortul căpeteniei maskogilor.

— Am adus o fugară.

Moşnegii schimbară o privire.

— Maskogii nu vor să aibă de a face cu fiii întunericului – ţipă cel mai bătrân, care avea la gât un lanţ din colţi de crocodil.

Osceola ştia că poporul maskogi are de a face cu fiii fugari ai întunericului, ba că unii dintr-înşii îi puneau chiar la lucru pe aceşti fii, sau îi primesc în rândul familiei, amestecând sângele strămoşesc cu sânge de sclav fugit. Pe de altă parte, ştia la fel de bine că adunarea de la Nashville schimbase lucrurile, impunându-le indienilor mai multă prudenţă. Dar Bizonul Sălbatic nu se sinchisea de observaţia tovarăşului său. Îl întrebă pe Osceola:

— Cum se numeşte străina?

— Floare de Nufăr.

Bătrâna căpetenie îi aruncă războinicului o privire iscoditoare.

— Osceola se uită bucuros la Floare de Nufăr? – întreba el, cu vocea lui lipsită de intonaţie. Vorbea la persoana a treia, după obiceiul indian, practicat mai ales când e vorba de lucruri solemne – iar Osceola răspunse tot la persoana a

treia, spre a-şi sublinia şi prin aceasta sentimentele.

— Da – zise el. Osceola se uită bucuros la Floare de Nufăr.

Declaraţiei îi urmă o linişte mormântală.

Căpetenia kri era îngândurată. Se întreba în ce fel ar putea scoate cât mai mult folos din prezenţa fetii… Dacă o găzduieşte în sat, iar Osceola intră în luptă alături de el, şansele îi cresc considerabil. Era cât pe aci să-şi ofere ospitalitatea, declarând că – după vechea datină – e gata să ia apărarea fugarei chiar cu preţul luptei; dar îşi aminti de Tippekano şi de vorbele, prevestitoare de rele ale seminolului. Da, războiul înseamnă moarte. Bizonul Sălbatic era bătrân de-acuma: se apropiase de moarte şi deci ţinea cu atât mai mult la viaţă. Dacă Osceola n-ar fi intervenit, poate că vorbele vraciului i-ar fi câştigat încrederea – dar Bizonul Sălbatic trăise multe veri şi învăţase tot atât de multe. Nu-l iubea pe Osceola, însă îi asculta sfaturile, căci tânărul vădea o înţelepciune mai presus de vârsta sa.

— La miazănoapte se adună războinici îmbrăcaţi în uniformă – se împotrivi el. Oameni răi au distrus satul maskogilor, iar Bizonul Sălbatic nu-i poate urmări pe ucigaşi, căci este ameninţat de oamenii în uniformă. Zice-se că şi calul de foc va fi adus încoace, pe meleagurile noastre… Iar atunci, noi trebuie să plecăm de-aici.

La ultimele sale cuvinte, celelalte două căpetenii dădură un scâncet dureros.

Fetii i se tăiase respiraţia. Nu înţelegea cuvintele, însă privirile bănuitoare ale moşnegilor o făcură să priceapă ca era vorba de soarta ei.

— Floare de Nufăr nu poate rămâne aici decât o noapte – hotărî Bizonul Sălbatic; Osceola nu avu cum să se împotrivească. Tocmai el fusese acela care îi amintise ororile şi primejdia fatală a războiului. Era deci silit să se supună.

Ruth dormi în cortul unei văduve. O treziră odată cu ivirea zorilor. Osceola o aştepta în faţa cortului, călare, gata de drum. În urma lui se înşirau patru tineri şi Cerbul Sprinten. Se duceau numai până la tribul cherokee, învecinat cu al lor, Ruth îşi recunoscu, bucuroasă, calul din ajun; nici animalul n-o uitase: văzând-o, necheză uşor.

Aşezarea cherokee-ilor avea un caracter mai puţin nomad decât satul tribului kri. Orăşelul se întindea pe un clin şi era alcătuit din case de lemn în formă de wigwam. Agricultura avea un rol de seamă, aici. La câmp se muncea cu multă râvnă – şi vedeai la treabă nu numai femei, ci şi bărbaţi. Războinicii maskogi făcură observaţii ironice la adresa „oamenilor-squaw”, care „ar purta fuste”. Numai Osceola nu-şi bătea joc de ei şi căuta să-i astâmpere şi pe tinerii călăreţi din spatele său.

— Poporul cherokee ştie să înveţe de la feţele palide tot ce este bun.

Cerbul Sprinten şi tovarăşii săi se simţiră ruşinaţi.

Doi călăreţi cherokee ieşiră în întâmpinarea oaspeţilor şi-i conduseră la marele şef de război. Casa Marelui Urs se limita tot la o singură încăpere, însă era mai plăcută decât a căpeteniei maskogi. Pereţii erau împodobiţi nu numai cu securi de război şi arcuri, ci şi cu pături frumos lucrate, iar într-un colţ se afla un fel de dulap, cu numeroase vase de lut pictat. Căpetenia purta wampumul cusut în dungi, adus în cruce peste piept. Faţa sa masivă, leonină, era gravă şi trăda îngrijorare. Marele Urs nu asculta de vraci, ci de propria sa inimă şi minte.

— Dacă Osceola ia apărarea fetii fugite, atunci poporul cherokee va face la fel. Fiii poporului cherokee îl stimează şi îl preţuiesc pe Osceola; eu i-am dăruit prietenia mea şi ţin întotdeauna seamă de cuvântul său – declară căpetenia. Adăugă însă că dreptul de azil este de competenţa sfatului căpeteniilor. Şi-apoi, nu-i exclus ca feţele palide să pretindă

fata.

În timp ce vorbea, cineva intră în cort, aşezându-se lângă căpetenie fără să rostească măcar o vorbă. Indianul de vârstă mijlocie purta strai simplu; tot ceea ce se remarca la el erau ochii inteligenţi şi aşezaţi foarte aproape de rădăcina nasului.

Căpetenia seminolă ştia cine este omul acela: Sequoia, înţeleptul sfetnic al Marelui Urs, care ştia să „picteze sunetele" şi întocmise un alfabet pentru tribul său. Auzise că ar fi avut tată alb şi că destinele lor se asemănau; poate din cauza aceasta îi fusese drag încă înainte de a-l cunoaşte.

„Învăţătorul" îl cunoştea din auzite pe tânărul seminol. Când îi relatară istoria lui Ruth, omul tăcu multă vreme, îngândurat.

— Marele Urs ştie ce ar însemna războiul – zise el apoi, cu ochii în pământ.

Da, Marele Urs ştia ce ar însemna războiul. Fruntea largă a căpeteniei cherokee era umbrită de griji. Dar „învăţătorul" nu se mulţumi cu atâta, ci continuă să discute problema războiului şi a păcii. Aminti că, odinioară, poporul cherokee făcuse parte din marea Uniune a Irokezilor.

Da, Marele Urs cunoştea trecutul glorios, vremurile în care popoarele acestei alianţe trăiau în pace unele cu altele.

— Marele Urs ştie de bună seamă cine a întemeiat marea Uniune a Irokezilor… Dekanavida a întemeiat-o, marele şi gloriosul „orenda", căpetenia „bradul pădurilor". Şi cum a întemeiat-o?

Sequoia se ridică în picioare, recitind în melodiosul grai cherokee marele „jurământ al păcii", pe care se întemeiase alianţa:

„… Eu, Dekanavida şi căpeteniile aliate, smulgem din pământ bradul cel mai înalt din pădure şi înmormântăm în

groapa aceasta, toate armele noastre de război. Ascundem în pământ toate armele noastre de luptă; le ascundem foarte adânc, acolo unde apa se răsfiră în direcţii necunoscute… le ascundem, pentru ca oamenii să nu le mai ştie şi apoi sădim copacul la loc. Iar aceasta să fie temeiul păcii celei mari.

Oratorul părea că creşte, pătrunzându-se de puterea cuvintelor rostite.

Marele Urs îl asculta cu vădită plăcere, ca şi Osceola de altfel. Acesta era aşadar jurământul păcii; acela care însemnase cândva fericirea popoarelor. Poate că lui nu îi va fi dat nicicând să-şi îngroape armele.

— Aceasta a fost pacea. Dar ce a sfâşiat în bucăţi alianţa noastră? Ce a fărâmiţat-o şi a împrăştiat-o în cele patru vânturi, aşa cum se împrăştie frunza toamnei? – întrebă Sequoia, întorcându-se către căpetenie şi dând îndată el însuşi răspuns, cu glas surd şi adumbrit de durere: – Războiul.

Da, războiul este ceva fatal. Marele Urs era un om inteligent şi învăţase multe, din sângeroasele războaie ale trecutului. Voia să evite orice conflicte cu albii. Era hotărât ca în cazul în care n-ar mai avea altă ieşire, să treacă dincolo de Mississippi, împreună cu toată seminţia sa.

Sequoia plecă. Marele Urs tăcea, scoţând nori de fum din pipă. Fumul înscria în văzduh gânduri şi griji.

11

Curtea conacului Gort era despărţită de acareturi printr-o uscătorie de tutun, lungă de câteva sute de metri. Bătrânul colonel îi arăta oaspetelui diferitele specii de tutun auriu, înşirate frumos şi aromind de departe; se vedea cât de colo că e deosebit de mândru de ele.

— Miroase-l pe ăsta, domnule Cooper… O marfă dumnezeiască, din Porto Rico… Dincoace e un soi cubanez. Produce mai mult şi-i ceva mai tare. Am să tai olecuţă din el, pentru pipa dumitale…

Scriitorul interveni cu o remarcă: era informat că nu e bine pentru sănătate, să schimbi prea des soiurile de tutun. Bătrânul Gort nega afirmaţia.

— Las-pe mine, amice Fenimore; ştiu eu ce amestec trebuie, ca să nu păţeşti nimic.

Pe Cooper îl interesau şi stăvarii şi văcarii, ocupaţi cu obişnuita lor forfotă, pe câmp.

— Ei sunt cu adevărat poporul nostru nou şi tânăr – obişnuia să spună.

Cyrus Gort nu era nici pe departe atât de entuziasmat. American foarte lucid, avea drept principală zestre un puternic simţ al afacerilor.

— Eu rămân la convingerea că tutunul şi bumbacul sunt mai rentabile decât puturoşii de boi! De altfel nu avem de ales: trebuie să ne reprofilăm pentru agricultură. Îndată ce se vor deschide preeriile de dincolo de Mississippi, flăcăii ăştia buni de gură n-au decât să-şi ia tălpăşiţa… Acolo pot să-şi găurească pieile reciproc cât or pofti.

— Tot ce e sănătos, pleacă spre Vest… Rămân locului numai samsarii şi politicienii – se întărâtă Cooper. S-ar fi lansat într-o dispută cu amfitrionul, însă Alice îl pofti la o

plimbare pe cai.

Maiorul Saylor era plecat la Washington. (Prietenul său, preşedintele, se ocupa tocmai de avansarea lui la gradul de colonel). Oaspetele şi amfitrioana colindară netulburaţi împrejurimile, reînviind multe şi vechi amintiri, discutând numeroase subiecte care îi interesau deopotrivă. Scriitorul era preocupat mai ales de regiunea grănicerească de odinioară, pe cale acum de a deveni un stat din zona de mijloc: urmărea cu pasiune transformările omului şi ale pământului. Acum, în dimineaţa aceasta de toamnă timpurie, pe când călăreau alături, Cooper îi aminti Alicei vorbele bătrânului Gort.

— Tatăl dumitale este un om cu o gândire practică. Bumbac şi tutun; da, de bună seamă, ele sunt mai rentabile decât crescătoria de animale. Peisajul se va transforma şi aici, întocmai cum s-a întâmplat mai demult în Noua Anglie.

— La noi, lucrurile nu merg atât de repede şi de simplu pe cât îşi imaginează tata – zâmbi Alice. Era deosebit de frumoasă, în lumina strălucitoare a dimineţii cu şuviţele ei de par auriu revărsându-i-se de sub pălărie. Vorbi apoi despre moşierii de prin împrejurimi: toţi trăiau şi gândeau altfel decât tatăl ei.

— Am să te duc la Morrill, ca să cunoşti şi oameni de felul lor. Familia Morrill ne este o veche duşmană – aşa cum se obişnuieşte între megieşi. S-a vărsat chiar sânge, cândva, la conflictul dintre neamurile Gort şi Morrill.

Înaintară în trap grăbit până dincolo de prima colină, unde era hotarul domeniului Gort. Deşi devreme încă, în partea aceea se înălţau veritabili nori de praf; peste întinderi plutea sunet de tălăngi, chiuit, lătrat de câini şi muget de vite, totul amestecându-se într-o muzică specifică. La un moment dat, cei doi fură întâmpinaţi de un călăreţ tinerel: un copilandru cu harapnic şi carabină.

— Ce mai e nou, Ezechiel? Doamna Morrill e acasă?

Flăcăul răspunse afirmativ. Da, mistress Morrill, stăpâna moşiei, se află acasă. În conacul larg, construit din piatră şi evocând vremi de mult apuse, femeia înaltă, cu înfăţişare respectabilă, îşi primi la început oaspeţii cu o rezervă plină de distincţie. Bătrâna doamnă nu uitase războiul cu familia Gort. Pe de altă parte însă ţinea la Alice, care făcuse tot ce-i sta în putinţă pentru aplanarea duşmăniei.

— Nu te-am văzut de-un car de ani, drăguţo… Ştiu că – vorba Scripturii – căsătoria este o îndatorire serioasă. S-a isprăvit copilăria. Dumneata ai ajuns o femeie de toată frumuseţea; eu, o babornită…

Cooper îşi spuse numele – însă doamna Morrill nu citea literatură.

— Eu nu mai răsfoiesc decât Biblia, dar fiul meu Josua vă cunoaşte. Josua e la colegiu. Luaţi loc; oaspeţii sunt o raritate pe la noi. De când a murit moşneagul meu, ne-am şi dezvăţat… Noah, adu nişte vin… Ei, Noah, negru prostănac! Din celălalt; ştii tu…

Şedeau într-o încăpere mobilată în stil Chippendale; piesele lăcuite, spetezele dantelate ale scaunelor şi bufetul evocau siluete de turnuri gotice. Cooper ştia că lucrurile acestea sunt fabricate de pricepuţii şi omenoşii tâmplari din Noua Anglie – şi era mândru de ei. În odaie era răcoare; milioanele de muşte fuseseră alungate de servitorime… Noah cel cu părul lânos aduse vinul celălalt, cel „adevărat”; băură în sănătatea amfitrioanei, a soţilor Saylor şi a oaspetelui. Sosi şi administratorul – mister Durham – un bărbat bătrâior, scund şi grăsuţ; el îl salută pe scriitor cu mult respect şi-l întrebă despre lume.

— Zice-se că pe Willey Thompson, vânătorul de scalpuri, l-au ucis pieile roşii din Florida… După câte ştiu, Thompson i-a fost vechi prieten preşedintelui.

Cooper nu ştia nimic despre cazul Thompson; trebuie să fie o întâmplare cu totul recentă, iar el vine din Nord, unde

indienii nu mai trăiesc decât în povestirile bătrânilor.

— Şi în romanele dumitale, Fenimore. Alice lămuri pe dată că domnul Cooper este autorul aventurilor lui Ochi-de-Şoim. Doamna Morrill pomeni iarăşi de Biblie, însă domnul Durham îşi amintea ceva de cărţile cu pricina.

— Le citesc băieţii mei...

Scriitorul îl întrebă pe administrator dacă e adevărat ca crescătoria de animale nu rentează şi că viitorul e al tutunului şi bumbacului. Burta respectabilă a domnului Durham începu să palpite de indignare.

— Domnul colonel Gort n-are decât să facă cum îl taie capul. Vă rog să mă iertaţi, scumpă doamnă – se scuză rotofeiul, întorcându-se către Alice. Noi suntem mulţumiţi cu vechea noastră meserie: nu are atâtea riscuri... Nu dau eu boii noştri graşi pe nici un fel de tutun sau de bumbac!

Doamna Morrill încuviinţa din cap: se vedea clar că lasă totul în grija lui Durham. Nu, nu sunt pentru inovaţii, nici ei, nici Storton, nici Percival, nimeni în ţinut. Iar dacă partidul democrat n-a fost bun decât pentru a-l face preşedinte pe Jackson şi a le da mână liberă paginilor de sclavagişti, atunci au să i se alăture cu toţii vechiului partid – nu-i aşa, Durham? — Partidul lui Franklin şi Jefferson şi n-au să mai aleagă niciodată un preşedinte din Sud.

— Dacă copacul Hickory e putred, îl tăiem din rădăcină – îi ţinea isonul administratorul.

Atmosfera se încinse; ieşi la iveală că problema creşterii animalelor ascunde multe dedesubturi. Oaspeţii îşi luară bun-rămas.

— Vezi. Fenimore, că nu-i chiar atât de simplu cum crede tata? – Cooper încuviinţă cu un gest. Într-adevăr auzise, încă în Nord, că noul partid democrat e democrat numai cu numele; şi, în multe părţi, i se pusese întrebarea ce fel de democraţie o fi aceea care poate tolera sclavagismul.

— L-am întrebat şi eu, de mai multe ori, pe soţul meu. Nu

ştie ce să-mi răspundă. Preşedintele Jackson se zbate între două pietre de moară.

Ca şi cum viaţa însăşi ar fi vrut să dea răspuns problemei puse, lângă pădurea de pe colină întâlniră un convoi dezolant. Câţiva călăreţi înarmaţi cu carabina mânau din urmă negri legaţi fedeleş. Zdrenţăroşi şi extenuaţi, bieţii oameni umblau împleticiţi, căutând să ţină pas cu zbirii lor.

— Poftim: acordul de la Missouri! – exclamă scriitorul, roşu de mânie, cu pumnii strânşi. Iată blestematul de acord care îngăduie accesul haiducilor trimişi de sclavagişti în statele noastre să cotropească nestânjeniţi după nefericiţii fugari!

Alice împărtăşea mânia lui Cooper.

— Tatii să nu-i spunem nimic: s-ar enerva groaznic... Destule diferende a avut şi până acum, pe tema asta, cu soţul meu. Spune-mi, Fenimore, ce-ar zice bunicii noştri – cei al căror ideal a fost libertatea omului – ce-ar zice, dacă ar vedea acest trist convoi?

— Ne-ar dispreţul, draga mea! Ne-ar dispreţui ca pe nişte urmaşi degeneraţi – răspunse scriitorul, pătimaş. Dar sunt convins că lucrurile nu pot dura multă vreme în felul acesta... Sus, în Nord, e tot mai mare numărul patrioţilor cărora convieţuirea cu sclavagiştii li se pare din ce în ce mai insuportabilă... Toată lumea ne critică...

Îndemnaţi parcă de mânie, cei doi porniră spre casă în galop.

Urmă o veritabilă „vară a babelor”: toamnă molcomă şi caldă. Ieşeau zilnic să se plimbe calare; într-un rând, însoţiţi de mister Durham, ajunseră până la Marele Fluviu.

În ajunul plecării sale, Cooper cunoscu un nou oaspete al domeniului Gort: generalul Thomas Jessup, camarad şi superior al lui Saylor. Călătorea spre Nord şi nu ocolise nici casa lui Gort, socotind că îl va găsi acolo pe Saylor. Slab şi ştirb, dar cu atât mai vorbăreţ, Jessup ştia destule despre

moartea lui Willey Thompson. Era mai bine informat decât administratorul moşiei Morrill.

— Seminolii l-au ucis pe Willey… Zău că-ţi vine să-i extermini personal pe toţi indienii… Drăcească fărădelege „… Există acolo o tânără căpetenie… Unul Osceola…

— Osceola… Alice îşi aminti de sala de consiliu de la Nashville.

— E acelaşi Willey Thompson de care a pomenit Durham şi care e supranumit în general „vânătorul de scalpuri”, nu-i aşa? – întrebă ea.

Jessup încuviinţă din cap, continuând să sporovăiască grăbit. Istorisi că „fiara aceea de indian” nici nu e indian, deoarece se trage din tată englez. „Sălbăticiunea de păgân” (căci cum poţi să-i zici altfel?) îşi desface legăturile în timpul nopţii, se furişează în odaia lui Willey, îl lichidează – şi, înainte de a şterge putina – mai găseşte răgaz pentru a atârna scalpul victimei sale alături de scalpurile indiene ale lui Willey, pe gardul fortului.

— Ingenios bărbat. Ingenios şi îndrăzneţ, intervenise Cooper.

Remarca nu-l deranjă pe Jessup; îl privea pe „consumatorul de cerneală”, pe jumătate respectuos, pe jumătate compătimitor.

— Domnule Cooper, toată stima mea, pentru artă… Poţi să-ntrebi pe oricine; nu găseşti om să nu confirme această însuşire a lui Thomas Jessup…

— Sunt convins – zise scriitorul, deşi nu era de loc.

— Într-un cuvânt, seminolii sunt altfel decât indienii dumitale. Un neam de oameni vicleni şi răi.

— Au învăţat câte ceva.

— Stai puţin, domnule Cooper. Indianul nostru e prea din cale afară de destoinic la învăţătură. Curând după crimă a răpit-o pe cea mai frumoasă dintre sclavele lui Connolly, bogătaşul acela din Georgia.

„Cea mai frumoasă sclavă”; Cooper auzise expresia şi din gura lui Saylor. Acum, întrebă din nou dacă domnul Connolly era sau nu creştin.

Ochii cenuşii-murdari ai lui Jessup exprimau nedumerire şi dispreţ.

— Viaţa de aici diferă de cea din Nord, mister Cooper. Aici, în ţara bumbacului, nimeni nu s-ar putea descurca fără negri.

— Ohooo! – Cooper îşi aminti de tristul convoi al sclavilor fugari. Nu cred că domnii plantatori ţi-ar mulţumi pentru mărturisirea aceasta, mister Jessup. Căci dacă e aşa cum zici, atunci dumnealor nu-s decât un soi de trântori. Dar n-are rost să discutăm. Prefer să-mi mai vorbeşti despre sclava aceea, domnule general. E sigur că a fost răpită? Eu înclin să cred că pur şi simplu fata a fugit.

— E ascunsă la Osceola. Ce mi-e fugă, ce mi-e rapt…

— Nu-i chiar acelaşi lucru, generale! Mulţi sclavi sunt fugari şi ascunşi pretutindeni prin ţară. Hăituiţi ca nişte sălbăticiuni. Dacă fata asta a căutat azil pe undeva, o fi avut motive s-o facă.

— Ce motive să aibă? – gura ştirbă a lui Jessup rămase căscată de uimire.

— De pildă teama biciului. Sau nevoia de a-şi apăra cinstea.

— Cinstea? Unde trăieşti dumneata, domnule Cooper?! Ohohohoh – generalul împroşca salivă în jurul lui, de tare ce râdea. Dacă negri sunt o marfă, apoi în marfa asta se cuprinde totul. Inclusiv cinstea şi virtutea. Adesea tocmai ele asigură plusul de valoare.

— Mai mare ruşinea! – ochii scriitorului scăpărau scântei. Dacă indianul acela a răpit într-adevăr fata şi o ţine ascunsă, apoi a crescut mult în ochii mei.

— Domnule Cooper, mi-e teamă că faci declaraţii necugetate. Oricum, seminolul e în primul rând ucigaşul lui

Thompson.

— Ştiu. L-a scalpat pe „vânătorul de scalpuri”. Alice voi să pună capăt discuţiei tot mai aprinse.

— Prefer să-mi vorbeşti despre modă, Jessup. Ce poartă cucoanele din Jacksonville?

Într-o clipită, Jessup uită de Thompson şi de sclavă. Se simţea om de lume şi – fost văcar – simţea o veritabilă adoraţie pentru „protipendadă”.

— Acolo, la noi, moda e o chestiune complicată, mult stimată doamnă. Soţia colonelului Fitzroy (o veche familie tory) îşi comandă jurnalele de modă de la Londra, iar rochiile din Boston... Acum poartă mâneci bufante, deşi se spune că dincolo au început să se reducă dimensiunile. Pentru interior, cucoanele noastre s-au deprins cu rochiile lungi, ornamentate numai în regiunea umerilor şi la încheietura mâinii; balurile de la cazinoul ofiţerilor nu mai etalează decolteuri îndrăzneţe ca odinioară – oftă resemnat informatorul, continuându-şi expunerea cu pălăriile: toate arată ca nişte grădini cu flori; fructele nu mai sunt la modă, iar penele – când se poartă – apar curbate înainte şi nu înţepenite vertical, în spate, ca până acum.

— Într-un cuvânt, chestiunea nu e simplă de fel... (Cooper se minuna cât e de multilateral interesul manifestat de general). Doamnele din Nord se îmbracă la Boston; cele două fetiţe ale maiorului Pommaris şi cu mămica lor creolă preferă Orléansul... Fireşte, e vorba de alt stil: culori şi linie ceva mai îndrăzneţe, sub influenţa Parisului, cam îndepărtată, ce-i drept... Doar linia e pariziană; culorile nu.

Lui Jessup nu-i mai tăcea gura; vorbea într-una, despre pălării, manteluţe, volănaşe şi dantele, culori şi croiuri, dând dovadă de serioase aptitudini în acest domeniu. Era burlac şi – după cum constatase Cooper – agrea deopotrivă „eleganţa” londoneză şi moda meridională, „puţin cam

vioaie şi îndrăzneaţă”.

12

Părea că Ruth nu va găsi azil nicăieri. Cele două triburi de indieni – încercuite de armată şi ameninţate cu surghiunul, n-o puteau adăposti pe fugară. Osceola ştia că nici în Florida n-o poate duce, deoarece poporul seminol era condus de căpetenii duşmănoase şi conciliante. De când se răfuise cu Willey Thompson „vânătorul de scalpuri”, era pus sub urmărire şi existau destui trădători dispuşi să-l dea pe mâna armatei yankeilor. Duşmanul său de căpetenie, Leopardul – actualul şef al tribului – foarte sensibil la daruri şi mai ales la rachiu, era oricând dispus să semneze, în schimbul lor, orice: fie şi sentinţa de moarte a întregului său popor.

Ruth pricepu că Osceola se gândeşte la soarta unui popor întreg şi îşi dădu seama că nu trebuie să-i îngreuieze şi mai mult situaţia. Se impunea deci să găsească ea însuşi o soluţie.

În zilele acelea îşi aminti de o tânără fată. Cu vreo doi ani în urmă, miss Alice Gort, însoţită de tatăl ei, făcuse o vizită pe domeniul Connolly – şi se purtase atât de prietenos, atât de drăgălaş, cu micuţa sclavă, încât Ruth n-o putuse uita. Pe vremea aceea era încă aproape o copilă; totuşi, domnişoara stătuse s-o descoase mult, interesându-se de soarta ei. Îşi mai amintea şi de faptul că Alice Gort îi propusese domnişorului Hunter s-o dea la şcoală; pe semne că, domnişorul i-a răspuns tare urât, căci negresei îi rămăsese în ochi, zile întregi, înfăţişarea mânioasă şi revoltată a protectoarei sale. A doua zi, oaspeţii plecară, însă pe Ruth vizita a continuat s-o preocupe multă vreme. Pedro i-a spus apoi numele Alicei şi tot de la el ştia că

locuieşte în Tennessee – iar mai târziu a aflat că s-a măritat cu maiorul Saylor, care obişnuia să vâneze ades în tovărăşia domnului Connolly.

Gândurile acestea prinseră în mintea negresei rădăcini adânci, dând naştere unei hotărâri.

— Miss Gort mi-ar da adăpost. Osceola este el însuşi un surghiunit. N-are cum să se îngrijească de mine…

Osceola ascultă toată istorisirea; numai numele maiorului Saylor îi stârni împotrivirea.

— E un vechi duşman – zise el. Şi-i prieten cu Old Hickory… Dar Ruth ţinea la planul ei.

Nici prin cap nu-i trecea să se întoarcă pe plantaţie – sau că ar putea fi dusă acolo cu forţa. În câteva săptămâni, cunoscuse pădurea, libertatea şi dragostea. Se maturizase mult. Trecutul nu mai trăia într-însa decât ca umbra înspăimântătoare şi groaznică a unei ameninţări: firea ei sănătoasă i-l ştersese din conştiinţă.

Nu! Decât sclavia, mai bine moartea!

Osceola îi privea obrazul palid şi ochii febrili; ştia că Ruth are nevoie de odihnă şi de linişte. Nu toate feţele palide sunt la fel; poate că fata avea să găsească într-adevăr scut la doamna aceea străină.

Mai târziu, intră în cort Marele Urs aşezându-se pe o grămadă de piei de bizon, lânoase şi moi. De data aceasta se făcuse comod; gol până la brâu, îşi strânsese muşchii puternici ai braţului într-o dublă brăţară mexicană.

— Feţele palide dornice să ne răpească pământul se aţin la graniţele noastre. Fostul stăpân al Florii de Nufăr a adunat o bandă de ucigaşi şi nu aşteaptă decât un prilej pentru a vărsa sânge. El va continua s-o caute pe Floare de Nufăr, spuse căpetenia cherokee.

Se mulţumi să spună atât; era însă limpede că le cerea grabă cât mai mare. Osceola umblase de mai multe ori prin ţinuturile locuite de albi, fără să fi fost recunoscut. O

cămaşă de croi european şi o pălărie cu boruri largi sunt de ajuns să-i dea aspectul creolului din Sud sau al mexicanului.

Aşadar, un texan călătorea spre casă cu o fată de culoare. (Orb să fi fost şi tot trebuia să vezi că-i este iubită!). Traversară suişurile de la Blue Range, ţinutul colinelor şi văilor din Tennessee. Locul peisajului cald al Sudului fusese luat aici de pădurile înveşmântate în ruginiul toamnei; pe sub poala codrilor păşunau cirezi imense, păzite doar de doi-trei văcari. Cale de mile întregi, lumea se învăluia în colbul stârnit de patrupede; mugetele vitelor, dangătul tălăngilor, pocnetul harapnicelor şi al pistoalelor stârneau ecouri vălurite până departe. Numai în răstimpuri apărea câte un om sau o vită, de după perdelele prafului aşternut peste lume. Se părea că seara îi va surprinde în câmp, când – pe neaşteptate se ivi în faţa lor un călăreţ.

— Ahooo! Ar fi bine să staţi locului! Încotro vă duceţi? Aici n-au ce căuta străinii; vă aflaţi pe moşia Morrill, dacă cumva n-aţi şti! – chiui noul venit. Văzând-o însă pe Ruth, se îmblânzi îndată.

— Încotro? Poate aţi rătăcit drumul…

Era un bărbat tânăr de tot, pistruiat, cu pistol la cingătoare, îmbrăcat în obişnuita cămaşă brodată; purta pantaloni largi şi cizme cu pinteni.

— Căutăm domeniul Gort, senor – îi răspunse Osceola. Flăcăul îşi aranja pălăria cu un bobârnac; apoi o scoase, fluturând-o larg pe deasupra capului.

— Credeam că mergeţi la Morrill. V-aş fi condus cu plăcere la stăpână… Îi sunt un soi de rudă: mă numesc Ezechiel Morrill.

— Domeniul Gort mai e departe? – îl întrerupse Ruth pe vorbăreţ.

— Pământurile bătrânului Cyrus Gort încep uite colo, la colinele acelea; două ceasuri de drum.

O fată tânără e lucru de preţ prin ţinutul acesta – mai

ales dacă e şi drăguţă pe deasupra. Tânărul Morrill se ţinea scai de noile sale cunoştinţe.

— Pot să vă conduc, dacă vreţi… Îl cunosc foarte bine pe domnul Gort; chiar şi pe domnişoara Alice. Adevărat: acum o cheamă doamna colonel Saylor – dar, pentru noi, tot miss Alice rămâne.

Vorbea cu vădită plăcere despre ea.

— Domnişoara Alice e un înger. Spun deschis – că aşa am eu obiceiul. Nu se poate să n-o îndrăgeşti. Până şi doamna Morrill recunoaşte; or, asta se cheamă vorbă mare! Neamurile Morrill şi Gort trăiau ca pisica şi câinele; bătrânul colonel o un om încăpăţânat. Fie-sa însă… fie-sa e altceva.

Osceola îl întrerupse.

— Putem pleca, senor.

Ezechiel porni în frunte. Îndată ce ajunseră în vârful colinei, norul de praf se isprăvi, dezvăluindu-le tihna paşnică a amurgului; un peisaj împestriţat cu pâlcuri de pădure: mai departe, lanuri de porumb, iar în fund, spre zare, şuviţe de fum.

— Acolo stau Gort… Flăcăul întinse mâna către firul de fum desenat pe cer. Îi dădu pălăriei alt bobârnac şi făcu cale întoarsă.

Osceola n-o putea însoţi pe Ruth până la casa colonelului Gort. Descălecară deci în marginea porumbiştei; indianul îşi îmbrăţişă iubita. Amândoi simţeau bătăile inimii celuilalt.

— Dacă Floare de Nufăr va simţi că nu poate rămâne acolo, sau dacă o vor refuza, mă găseşte lângă colină, la plopul de colo.

Osceola îşi priponi calul în vârful colinei şi aşteptă. Stătu aşa până-n seară. Atunci, fu sigur că Ruth avusese noroc aşa că porni înapoi. În drum îl întâlni pe Ezechiel Morrill, care întorcea turmele spre casă. Văzându-l singur, flăcăul deveni curios:

— Încotro? Doar nu vei fi vrând să-ţi petreci noaptea pe

câmp?

Îl luă cu el la fermă.

Tânărul Ezechiel era o rudă îndepărtată: nu făcea parte dintre moşieri. Aceştia îl crescuseră – şi îl exploataseră – de mic copil. Locuia afară, pe păşune, împreună cu ceilalţi văcari; toată averea lui încăpea pe o policioară, prinsă în perete deasupra patului. Îşi împărţi cina şi patul cu străinul, căci era un om prietenos. — Şi-apoi ar fi vrut să afle câte ceva despre fata aceea drăgălaşă; numai că Osceola se simţea tare ostenit. Acum, când o ştia în siguranţă pe Ruth, încordarea atâtor săptămâni îl doborî brusc: se întinse pe pat şi adormi fără zăbavă.

Zorile nu începuseră încă a miji de-a binelea, când toată lumea se trezi degrabă în scârţâitul roţilor de la fântâni şi-n mugetul vitelor. Oaspetele îşi luă rămas bun de la Ezechiel, încalecă şi dispăru în galop.

Văcarii porneau spre păşune; moş Whisper se apropie de tânărul Morrill.

— Ce fel de oaspete avuşi astă-noapte, Ezechiel? – întrebă el, cu vocea sa răguşită.

— Unul din Texas… A adus o tinerică la Gort. Mulatră, Jim, dar arătoasă, pe cinste!

Jim se mulţumi să mormăie ceva. Abia într-un târziu reluă firul vorbei.

— Tu n-ai văzut încă indieni, măi Ezechiel?

— Nu, Jim. Acolo unde m-am născut eu, n-au mai rămas nici de sământă.

— Fireşte… Pricep… Oaspetele ăsta al tău… O singură dată l-am privit în obraz… Nu încape îndoială… Musafirul tău, măi Ezechiel, era un indian.

Morrill dădu din umeri.

— Indian să fie! Ce am eu cu el? Moş Whisper căscă ochii mari.

— De fapt, ai dreptate, băiete… Numai că… ştii… În

tinereţea mea, am avut mult de furcă cu ei... Aşa ceva nu se uită cu una cu două...

Dar Ezechiel nu mai era atent. Se gândi multă vreme la fată. Ce să-i faci? Flăcău ca toţi flăcăii.

13

Ruth îşi câştigă repede simpatia tuturor, la moşia Gort. „Croitoreasa mea din Porto Rico…” – anunţase Alice. Însuşi bătrânul colonel o ştia ca atare, iar Alice avu grijă s-o înveţe amănuntele mai complicate ale croitoriei. Între timp, cele două femei aveau răgaz să stea de vorbă pe îndelete. Trecuseră două săptămâni de când Ruth apăruse la moşie în împrejurări destul de nebuloase. Alice îşi mai amintea de ea, datorită vizitei la domeniul Connolly. I se imprimase în memorie mai cu seamă un amănunt. Îi atrăsese atenţia lui Vincent Hunter asupra fetii, rugându-l s-o dea la învăţătură. Tânărul râsese sarcastic.

— Arătoasă făptură, nu-i aşa? Am remarcat-o şi eu… N-o să aibă nevoie de prea multă şcoală…

Domnişorul Hunter mai adăugase câteva observaţii foarte puţin măgulitoare la adresa sexului slab. Fuseseră tocmai motivul pentru care Alice se hotărâse să-l refuze pe Vincent în calitatea sa de pretendent la mâna ei. Abia acum îşi dăduse seama că educaţia şi mândria ei de nordică nu s-ar putea armoniza nicicând cu concepţia sclavagismului.

Fata sosise într-un amurg, informând-o că o rudă de-a ei o adusese până la domeniul Morrill. Privind-o insistent pe Alice cu ochii aceia mari şi negri, zisese încet:

— Sunt fugară, mistress Gort… N-am unde să mă ascund nici măcar pentru o noapte…

Iar ea îi răspunse fără să stea pe gânduri:

— La mine poţi să te odihneşti… Nu admit sclavia. O consider un lucru dezonorant, ruşinos.

O îmbrăţişă pe Ruth; fata începu să plângă copilăreşte.

Doamna Saylor nu întrebase ce anume a determinat-o să fugă. Îi era de ajuns să-şi amintească de figura ironică a lui

Hunter. „Arătoasă făptură…” Da, atât era suficient; nu mai trebuia să întrebe nimic.

Fata nu dădu amănunte asupra fugii; îi destăinui doar atât că un indian o ascunsese de urmăritori. Vorbind despre asta, era vădit stânjenită, roşea şi căuta să schimbe vorba. Dându-şi seama că momentul se repetă de mai multe ori, Alice o privi odată iscoditor.

— Te pomeneşti că ţi-a picat drag indianul acela! Ruth dădu din colţ în colţ; apoi mărturisi deschis:

— Da… Îl iubesc.

— Pe un sălbatic?! Oamenii ăştia nu cunosc sentimentele mai profunde! – se minună Alice, nu însă fără a-şi da seama că întrebuinţează vocabularul generalului Jessup şi al soţului ei.

Ruth deveni mai vorbăreaţă.

— El este foarte simţitor; vă rog să mă credeţi, domnişoară Alice. E un om foarte simţitor; îşi dă seama până şi de gândurile mele… Este puternic şi curajos… Şi e în stare să mă apere, la nevoie.

Adoraţia aceasta o mişcă pe Alice. Cândva, căutase şi ea „omul puternic” şi „sprijinul” în persoana, lui Saylor. Dar povestea cu indianul e totuşi altceva… Bărbatul ei este puternic având la spate forţa unei societăţi întregi. Indianul trăieşte în conflict cu această societate… Pesemne, el iradiază totuşi forţă: o forţă proprie. Sau poate forţa adevărului şi dreptăţii? Cine ştie?

— Cum îl cheamă pe indianul tău?

— Osceola…

— Copilă nefericită! Tu nu ştii cine-i Osceola?

— Ştiu. Se vorbea de el şi pe plantaţie. Tuturor le e teama de Osceola. E un bărbat curajos… Şi m-a salvat.

Cuvântul din urmă – acel „m-a salvat”, rostit ca o sentinţă dârză şi fără apel – îi închidea Alicei calea spre orice alt argument. Indianul, „sălbaticul”, o scăpase pe fată

de ruşine, de sclavie, de moarte. Alice şi-l amintea bine pe seminol: un bărbat frumos, cu ochi inteligenţi. Cu cât curaj vorbise, acolo la Nashville!… Şi cu câtă înţelepciune. Aproape că îi făcuse de ruşine pe albi. Ce îi spusese oare soţului ei, despre Osceola? … Că ar putea fi transformat într-un om cult.

Alice se apropie de Ruth şi îi mângâie obrazul.

— Dacă ţi-e drag… Şi dacă şi el te iubeşte… Cine ştie, micuţa mea Ruth, poate că într-adevăr el îţi va aduce fericirea.

Îşi zise, într-o fulgerare de gând, că, la urma urmii, oamenii lui Connolly pot s-o găsească în orice clipă – iar atunci nu există lege care să-i ia apărarea… Atunci nu-i mai rămâne altceva decât indianul.

Ruth se afla de vreo lună pe domeniul Gort, când temerile Alicei începură să se adeverească. Prin împrejurimi apărură câteva figuri suspecte şi nu tăgăduiau că vânează negri fugari. Din fericire, pe aceşti vânători îi vâna la rândul său altcineva: Sigurd Thorssen, trapperul. Într-o bună zi îşi făcu apariţia în tovărăşia bătrânului său prieten quaker, înfăţişându-i-se colonelului Gort.

— Plutonierul Thorssen! Ce vânt te aduce pe la noi, plutoniere? Cyrus Gort îl cunoştea pe trapper încă din Florida.

Vânătorul de planuri îi mărturisi că se îndreaptă spre Florida, pentru a se înrola în armată şi că – deşi nu întocmise încă niciodată capcane pentru oameni – de data aceasta ar fi bun-bucuros să-l prindă în cursă pe un mare nemernic zis Gât-Crestat, faptă care ar fi în folosul tuturor oamenilor cumsecade.

— Hoinăreşte pe-aici prin împrejurimi; cred că umblă după noi găinării…

Bătrânul colonel ordonă să i se dea vânătorului de blănuri şi tovarăşului său de drum, toate cele trebuincioase.

Banditţii însă prinseseră de veste câte ceva, pe semne. În schimb, într-o bună zi, domnişorul Vincent Hunter îi făcu Alicei o vizită.

— Sper că ştii, doamnă, că acordul de la Missouri ne dă dreptul să-i căutăm pe sclavii fugiţi? – o întrebă el, îngâmfat.

— Da, cunosc ruşinoasa convenţie. Oamenii vânează oameni, aşa cum copoii vânează sălbăticiuni.

Răspunsul îi stârni lui Hunter un zâmbet cinic.

— Depinde dacă îi considerăm oameni pe sclavi...

— Eu îi consider oameni – replică Alice mânioasă. Oameni! Fără ei, plantaţiile de bumbac s-ar îneca în bălării şi ar fi din nou înghiţite de junglă!

— Aşa, supărată, eşti deosebit de frumoasă – observă tânărul rege al bumbacului. Îmi pare rău, miss Gort, că n-am avut succes. Ei, dar chiar dacă ai avut dreptul să respingi pretenţiile mele la adresa scumpei şi frumoasei dumitale persoane, nu ai câtuşi de puţin îndreptăţirea de a oferi azil sclavei care este proprietatea mea. Sper că ştii că asemenea faptă este o încălcare a legii.

— Nu ofer azil nimănui. Dacă aş face-o, s-ar chema doar că ascult o poruncă a inimii şi a conştiinţei mele. Repet totuşi: nu ofer azil nimănui.

— Atunci, ne permiteţi să scotocim moşia?

— Dumitale, eventual, ţi-aş permite.

— Dar oamenilor mei?

— Oamenilor dumitale? Mi-e teamă că la sfârşitul scotocitului, n-am mai avea decât acoperişul gol deasupra capului.

— Bagă de seamă doamnă! Bagă de seamă să-ţi rămână măcar acest acoperiş! – strigă oaspetele, plecând.

Satul cherokee se contopise aproape, cu toamna ruginie. Pe potecile dintre wigwamuri forfotea obişnuita viaţă de

fiecare zi. Oamenii se purtau în aşa fel, ca şi când n-ar fi plutit deasupra capetelor lor ameninţarea permanentă şi directă de a fi alungaţi din patria lor. Femeile spălau şi coseau, ori săpau cartofi, la câmp. Bărbaţii reparau arcuri şi securi sau îşi fumau luleaua în faţa corturilor, iscodind cu coada ochiului dacă nu se apropie căpetenia, dinspre wigwamul cel mare din mijlocul aşezării: erau dornici să-i citească veştile din expresia feţii.

Perdeaua de la intrarea wigwamului rămânea însă nemişcată. Marele Urs şedea singur înlăuntru, de mai bine de un ceas încheiat, frământându-se crâncen. Tribul său trăia zile grele, iar el îşi zicea că poate nu-i îngăduit să ia o hotărâre pripită în momente atât de critice. Pe de altă parte, tocmai împrejurarea aceasta îi cerea să nu fie îngăduitor: tribul nu trebuia să ia cu sine duşmani, trădători, oameni decăzuţi şi puşi în slujba albilor. Până la urmă, căpetenia îşi calcă pe inimă şi-l întrebă pe vraci:

— Cu ce se îndeletniceşte Jderul Sprinten?

Vraciul – care nu mai era decât un sfetnic de rând – îi răspunse că, de două zile, Jderul Sprinten nu ieşise din cortul său, fiind robit de cătuşele băuturii.

Căpetenia cherokee ştia că popoare întregi se distruseseră îşi decăzuseră din cauza rachiului yankeilor. Porunci deci să i se înfăţişeze Jderul Sprinten. Nu de mult, acesta fusese unul dintre cei mai curajoşi războinici ai săi. Apoi îndrăgise apa de foc, distrugându-se trupeşte şi sufleteşte: nu mai era acum decât un fricos cu priviri nesigure.

Fireşte, rachiul nu se primeşte pe degeaba; Jderul Sprinten îl plătea cu diferite servicii aduse plantatorilor. Îi însoţea la vânătoare, participa la căutarea sclavilor fugari şi – palavragiu ca orice beţiv – le destăinuia toate secretele tribului.

Marele Urs ridică tonul puţin; dar atât îi fu de ajuns

Jderului Sprinten să tremure ca un laş. Nu negă că primise mult rachiu şi că i se făgăduise încă şi mai mult, dacă avea să dea de urma unei mulatre fugite din robie. Era vorba tocmai de fata pe care seminolul o însoţise pe pământurile de odinioară ale celor din Tennessee.

Marele Urs îi aminti beţivului că poporul cherokee nu vânează femei şi că tânăra căpetenie, a seminolilor le e prieten. Jderul Sprinten se purtase în mod nedemn de un războinic şi săvârşise chiar o trădare. Rostind cuvintele acestea, căpetenia smulse, cu o singură mişcare fulgerătoare, pana de războinic din părul Jderului Sprinten. De-acum, acesta se putea duce încotro poftea; n-avea decât să-i slujească pe albi în schimbul rachiului – dar tribul său îl renegase.

După ce omul plecă, Marele Urs se aşeză din nou la locul său. Tăcea, prost dispus, cu ochii aţintiţi în gol. Aşa îl găsi mai târziu Osceola.

— Pe Floare de Nufăr o paşte primejdia… – zise căpetenia.

*

Câinii hămăiau din răsputeri.

— Du-te Ezechiel, de vezi ce-i.

Nu era de loc plăcut, la vreme de toamnă târzie, în miez de noapte ca de smoală, să iei puşca atârnată de peretele şopronului, să ieşi în frig şi să chemi calul cuprins şi el de picoteală.

— Fulger… Haide încoace, Fulger… Haide odată… Calul se apropie domol. Nu era primul caz. Ezechiel fiind cel mai tânăr dintre văcari, era firesc că el duce întotdeauna tot greul.

Încalecă şi ieşi pe poartă în trap mic. Câinii mârâiau mereu; ceva nu era în regulă.

Pe sub cerul nopţii, vânturi de toamnă târzie şfichiuiau întunericul. Nici măcar după stele nu te puteai călăuzi;

Ezechiel era silit să se bizuie pe instinctul calului său. Trebuia să dea măcar un ocol fermei. Animalul păşea încet, cu băgare de seamă, ferind gropile şi muşuroaiele. Flăcăul nu ajunsese nici la jumătatea drumului plănuit când se pomeni nas în nas cu nişte călăreţi, ieşiţi parcă din pământ.

— Hei, flăcăule, ce treabă e asta? Tineretul să doarmă, la vreme de noapte, căci mai are de crescut – mârâi călăreţul din mijloc, un om cu ochi scânteietori ca de panteră. Ceilalţi doi îl prinseră între ei pe Ezechiel.

— E rândul vostru să daţi explicaţii; eu sunt acasă la mine – dar pe voi nu v-a văzut nici naiba pe aici.

— Iaca na! Auzirăţi, măi?! Copilandrul ăsta face şcoală cu noi! Apoi, ascultă aicea, dascăle…

Părea că vrea să se năpustească asupra lui, ca să-l sperie – dar Fulger se ţinea bine: nu dădu înapoi.

Ezechiel înţelese că străinii nu vor să stârnească vâlvă prea mare. Căpetenia lor – năsosul ăsta – părea că îşi împachetase glasul în vată.

— Ascultă băiete! Noi cu tine nu avem nimic… Nici măcar de nişte cai nu ni s-a făcut dor… Căutăm negri. Pricepi? Adică: o fată fugită. O sclavă mulatră… Poţi să-ţi închipui, că nu e tocmai urâtă, de vreme ce pornirăm atâţia după ea. Să ştii că luăm bani frumoşi – şi tu aşijderea – dacă ne ajuţi să-i dăm de urmă. Zice-se că s-ar afla dincolo, pe moşia Gort… Vei fi auzit şi tu câte ceva, de bună seamă… Hai, dă-i drumul, fecioraş.

Flăcăul îşi aminti de fata surprinzător de frumoasă. Pusese şi el ochii pe dânsa… Au dus-o la Gort şi-a stat acolo o lună încheiată, dar tocmai cu două zile în urmă dusese unchiul ei s-o ia. Unchiul? Ezechiel ştia că nu-i vorba de vreun unchi, ci de iubitul fetii. Căci numai din dragoste goneşti călare, zi şi noapte, fără să-ţi pese de osteneală şi de foame ori de sete – aşa cum a făcut indianul acela (căci trebuie să aibă dreptate moş Whisper: indian va fi fost!) –

numai dragostea l-a putut îndemna să bată la uşa lui, gâfâind de alergătură şi de osteneală şi să-l roage:

— Du-te după ea; e în primejdie.

Bărbatul ştia că unii umblă s-o caute pe fată; poate că venise tocmai de la capătul pământului, atâta era de obosit, de înfrigurat şi de împrăştiat şi el şi calul.

— Crezi că dacă aş şti, ţi-aş spune! glasul lui Ezechiel era cât se poate de dispreţuitor. Străinii nu-i inspirau pic de teamă; îl îmboldi încetişor pe Fulger. Calul începu să joace: despresurarea era fapt împlinit.

— Şi, mă rog, de ce nu mi-ai spune?

— Treaba voastră ce faceţi voi; dar Ezechiel Morrill nu se numără printre hoţii de oameni!

— I-auzi mă! – ochii năsosului scăpărau scântei. Încăpăţânat copilandru! Mă ia de sus… Lasă tu, că ştim noi să vorbim şi altfel.

Ezechiel se pomeni din nou încercuit. Schimbă deci tactica.

— Dacă vreţi neapărat să aflaţi ceva despre fată, pot să vă spun ce-am auzit… A fost într-adevăr aici, nu zic ba – numai că vezi, ce-a fost, a fost…

Tărăgăna intenţionat lucrurile, căci urechea sa ascuţită prinsese zvoană de tropot. Tot vorbind aşa, îl împinse pe Fulger într-un salt; ieşi dintre cei trei, scoase carabina şi trase un foc în aer.

Derbedeii se aşteptau la orice, numai la una ca asta nu. Prea era tinerel flăcăul… Şi avea o mutră de fată mare! Omul cu nas acvilin smulse pistolul din teacă, dar era prea întuneric ca să poţi ochi bine: glonţul trecu pe lângă urechea lui Ezechiel. Din depărtare se auzeau strigăte. Licări şi un foc de armă – aşa că agresorii îşi luară tălpăşiţa, Ezechiel îi aşteptă pe cei ce se apropiau. Auzi o voce bătrânească, supărată rău:

— Ne-au scăpat, nemernicii… Feciori ai Edomului…

— Nu te mai necăji, Hiram. Ajung ei în faţa carabinelor noastre…

Din întuneric se desprinseră două siluete: Thorssen şi bătrânul său însoţitor.

Abia acum flăcăul îşi clădea seama că trecuse printr-o primejdie serioasă.

— Tocmai la vreme aţi picat… Te pomeneşti că mă lichidau ăia…

— Vânători de negri… Mai nemernici decât ei, sunt numai cei ce i-au trimis. Trapperul îl privi atent pe flăcăul din faţa lui. Nu pari prea vârstnic… Cine eşti? Ce eşti? Văcar, parcă… Eu zic că asta nu-i treabă pentru asemenea flăcău. La anii tăi, eu cutreierasem toţi munţii din Wyoming.

Ezechiel simţi inima bătându-i mai tare în piept.

— Încotro vă duceţi? Cu ce treburi?

— Îl căutăm pe tâlharul acela. Am făgăduit să răzbun un sat indian, şters de pe faţa pământului.

— Acum amuşină după o sclavă, nemernicii.

— Ştim. Pe unde trec ăştia, curg numai lacrimi şi sânge. Ezechiel stătu în cumpănă numai o jumătate de minut. Îşi puse la cântar viaţa lui măruntă – apoi bătu palma cu Thorssen.

14

Careta galbenă a lui R. T. Connolly – foarte bătătoare la ochi – poate fi foarte des văzută, în ultima vreme, pe drumurile ce duc spre Atlanta şi Savannah. Glasul adânc şi întărâtat al plantatorului se face mereu auzit pe la adunările din Georgia.

— Da, domnilor; să ştiţi că nu mai suntem în siguranţă! Viaţa şi bunurile noastre de căpetenie rămân mereu sub ameninţare! Uite, nu de mult, hoarda indienilor mi-a răpit o mulatră de pe moşie. Guvernul? Ce face guvernul, ca să ne scape de pieile roşii? Nimic, domnilor! Totul a rămas precum fusese înainte de Nashville, deşi s-a văzut limpede, încă de-atunci, că a sosit ceasul când trebuie să trecem la fapte! Un obraznic de seminol ne-a spus verde în faţă că nu suntem destul de buni creştini. În ce mă priveşte, domnilor, eu le-am dat mai apoi câteva lecţii; aşa, ca să-i învăţ ce va să zică adevăratul creştinism!

Râseră cu poftă. Toată lumea auzise de „orele de religie” ale domnului Connolly; toată lumea ştia de satele indiene incendiate şi de zecile de scalpuri; faima lui Gât-Crestat şi a oamenilor săi ajunsese până la urechile guvernului din Georgia. Domnii încuviinţau tacit toate aceste lucruri. Dacă fiecare ar fi făcut – pentru „cauză” – cât făcuse domnul Connolly, apoi pieile roşii ar fi dispărut de mult, fără urmă, din preajma plantaţiilor de bumbac.

Pentru moment, principalul subiect de discuţie este „răpirea” mulatrei. Bizonul Sălbatic şi Marele Urs l-au poftit pe Connolly să cerceteze satele, să-i interogheze pe oameni. Dar lui nici prin cap nu-i trece. Ştie dinainte că tot n-ar găsi fata. Indienii nu sunt guralivi din fire. Şi nici nu i-ar da sclava, dar domnului Connolly nu-i pasă. Căci atâta timp cât n-o găseşte, este îndreptăţit să fie mânios, să vâre

intrigi şi să instige. Numai nebunul ăla de Vincent ia lucrurile în serios, încât domnul Connolly nu poate pricepe de ce anume se dă în vânt tocmai după fata aceea, când găseşte o sută ca ea, pe moşie. Dar domnişorului îi trebuie Ruth şi pace; până-n Tennessee s-a dus după ea. Numai că s-a întors cu buzele umflate. De-atunci e nebun de furie; îşi îndeamnă mereu unchiul să intervină la autorităţile federale.

Regele bumbacului şi-a adus aminte de mărunţelul şi destoinicul avocat care îi dăduse preşedintelui replica, folosindu-se de o retorică foarte destoinică şi inspirată, atunci, la Nashville. Îi trimise vorbă să treacă să-l vadă: plănuia că îl va convinge să plece la Washington şi să-l determine pe Jackson să se folosească de puterile prezidenţiale, pentru evacuarea triburilor kri şi cherokee.

Acum, avocatul Lefort şedea în faţa domnului Connolly, în odaia de lucru mobilată cu mahon – şi urmărea cu ochi viclean dezlănţuirile moşierului, gândindu-se că domnul Dupres du Cotentin este totuşi un client mai comod: nu dă mereu din gură ci lasă totul în grija lui.

— Dificultatea cea mai mare constă în faptul că n-am convenit încă asupra teritoriilor – interveni Lefort.

Ochii bulbucaţi ai plantatorului îl priviră cu răutate.

— Guvernul federal dispune de pământuri – dacă întâmplător nu ştii, domnule avocat.

— Adevărat: guvernul federal. Nu ne este însă îngăduit să ne certăm în faţa guvernului. Asta ne-ar pune într-o lumină nefavorabilă, acolo în Nord, stârnind ecouri deosebit de dăunătoare.

— Nu pricep ce naiba ar putea da naştere la certuri, când totul e limpede ca bună ziua. După câte ştiu, am convenit încă la Nashville ca domnul Cotentin să primească un sfert, domnii din Alabama altul, iar Georgia să rămână cu jumătate.

— În privinţa proporţiei am căzut într-adevăr de acord, domnule Connolly. Din păcate însă – după cum am declarat încă de pe atunci – Ogochi nu curge peste tot prin teritoriile acestea. Vă mai amintiţi poate că s-a discutat… Există regiuni deluroase, unde nu creşte bumbacul. Vitele nu sunt nici pe departe atât de rentabile, mai ales dacă se va deschide marea preerie. Atunci, păşunile noastre nu vor valora decât jumătate…

Domnul Connolly se pregătea de o izbucnire vehementă. Voia să-i spună avocatului că el poartă toată povara luptei, că şi din alegerile prezidenţiale i-a revenit tot partea leului şi că, la urma urmei, dacă domnilor nu le convine, apoi o să aibă de spus o vorbuliţa două şi guvernul statului Georgia. Voia tocmai să-şi înceapă vulcanicul contraatac, când se pomeni cu Fred Penton, omul său de încredere.

— Ce s-a-ntâmplat? De ce mă deranjezi? – se răsti atotputernicul stăpân.

Zbirul sclavilor făcu o plecăciune din cele mai umile.

— Aş vrea doar să vă raportez ultimele informaţii. Am aflat, măria ta, că fata a fost furată de Osceola.

— Osceola?! Pretutindeni numai Osceola!

— Un lucru e sigur: mulatra nu-i nici la tribul cherokee, nici la indienii kri.

— Şi nici la Tennessee.

— Dar a fost. Ştie şi domnul Hunter.

— A fost… A fost… Doar nu i-or fi crescut aripi?

— Nu se ştie cum, dar a fugit mai departe. Gât-Crestat şi ai săi i-au luat urma.

Domnul Connolly remarcă batjocoritor:

— Bagă de seamă, Fred; într-o bună zi, flăcăii ăştia ai dumitale au să iasă în zbor pe ferestrele primăriei din Nashville.

Avocatul era îngândurat.

— Osceola… Cine-i acest Osceola?

— Nu ţi-l aminteşti, domnule avocat? Seminolul care s-a purtat cu atâta neobrăzare, la Nashville. Ne-a dat lecţii de creştinism şi ne-a răsturnat toate planurile. Tot nu ştii, doctore? Ucigaşul lui Thompson.

— Ţin minte. Lefort zâmbi. Un şmecher de metis. Dar nu scapă el neprins. Cei din Washington n-au să-l uite pe ucigaşul lui Thompson, puteţi fi sigur, domnule Connolly. Doar n-o să ne încurce planurile un indian!

Indianul le încurca. Evacuarea triburilor suferea mereu noi amânări. Doctorul Lefort se întoarse acasă fără vreun rezultat. Prada nu era coaptă încă; vremea încăierării nu sosise.

San Agostino… Ai zice că un pictor gigantic a azvârlit culori sumbre pe pânza cerului şi a pământului. Port din Sud. Cândva, stătea aici, la ancoră, Flota de Argint a spaniolilor; pe străzi îşi zornăiau pintenii sumedenie de îngâmfaţi caballeros cu platoşe scumpe. Acum, oraşul este pustiu; vechile clădiri de piatră – mănăstiri şi biserici – rezistă timpului cu zidurile verzi de muşchi, pe ţărmul unei lagune cu apă pestilenţială, care exala febre. În răstimpuri, vezi câte un călugăr îmbrăcat în rasă neagră: ostaş târziu al puterii spaniole, în celălalt capăt al aşezării, pe malul oceanului, portul nu mai e decât un adăpost pentru bărcile pescarilor surprinşi de furtună.

Oraşul le-a slujit drept cuib până şi piraţilor. De când yankeii i-au plătit pe spanioli cu cinci milioane de dolari, se nasc în Florida aşezări noi: mai spre Sud Jacksonville – oraşul care poartă numele preşedintelui – este marele concurent şi reşedinţa plantatorilor şi a noilor moşieri.

San Agostino exală miasmele putreziciunii. Deasupra portului rotesc mereu vulturi hoitari şi vulturi de mare; mai spre uscat, acolo unde valurile negre întâlnesc estuarul râului, pelicani greoi stau şiruri-şiruri, filtrând apa prin ciocurile lor pântecoase.

Lumea e învăluită încă în pâclele dimineţii; o canoe singuratică, despică oglinda lagunei. Un singur bărbat şade în luntre, mânuind cu îndemânare vâsla cu două pene. Singuraticul îşi îndreaptă barca spre ţărmul dinspre oraş, acolo unde se înşiruie clădirile înnegrite de vreme şi de licheni. Tot printre ele se află şi mănăstirea San Lazaro. Clopotul ei bate tocmai de utrenie când luntrea acostează la mal în dreptul clădirii cu cinci colţuri. Vâslaşul urcă grăbit, cu siguranţa unui obişnuit al locurilor, treptele care duc spre poartă. Intră pe o uşă lăturalnică, intră în oratoriul comun, aşteaptă încheierea ritualului, apoi se apropie de bătrânul abate gârbovit de ani. Stareţul îl priveşte cu căldură şi zice binevoitor:

— Osceola… De multă vreme n-ai mai trecut pe la noi… Îşi conduce oaspetele în arhondaric şi-l aşează, alături şi caută să-i dezlege tâlcul privirilor. Să tot aibă vreo şaizeci de ani stareţul; faţa lui încrustată în trăsături energice e dominată de un nas acvilin; efectul se estompează însă datorită părului alb şi liniei aproape senzuale, moi, a gurii.

— Nu v-am uitat – îi răspunde Osceola. N-am uitat că aici am învăţat să scriu şi să citesc… Regele catolic ne-a uitat însă…

Egumenul pleacă ochii în pământ.

— Să-i dăm Cezarului ce este al Cezarului – şi să nu-i judecăm faptele – mormăie el.

— A vândut ţara; i-a vândut pe oameni… Noi ne-am jertfit sângele pentru el. Dumneata, părinte, ştii că am fi continuat lupta. El însă a căzut totuşi la învoială cu yankeii.

— Să nu judecăm faptele – repetă stareţul. Apoi continuă ceva mai vioi:

— Vezi, fiule, am rămas şi noi aici, orfani şi însinguraţi în ţara ereticilor. Am rămas aici, căci trebuie să luptăm pentru singura credinţă dreaptă şi pentru sfânta maică biserică; trebuie să luptăm acolo unde ne aflăm. Am credinţa că ne

aşteaptă o chemare măreaţă pe aceste pământuri, unde oamenii sunt încă aidoma copiilor. Au nevoie de cuvântul mustrător şi de îndreptarea bisericii…

Osceola îl ascultă frământat, de o îndoială lăuntrică.

— Dar, părinte, acum e în joc viaţa noastră! Vor să ne alunge de pe pământurile noastre.

Seminolul nădăjduieşte cuvinte de sprijin puternic din partea fostului aliat; din partea celui ce mai ieri îl îndemna la luptă. Dar egumenul pleacă din nou privirile şi repetă:

— Să-i dăm Cezarului ce este al Cezarului…

— Să-i dăm şi viaţa? Şi căminul! Şi copiii şi nevestele? Pământul natal? – exclamă Osceola. Nu, părinte! Aşa ceva nu ne poate cere nici Dumnezeu, nici Cezarul! Atâta vreme cât mai avem braţele întregi şi ochii văzători…

— Dreptatea, fiule, să n-o cauţi în această măruntă lume pământeană – îl întrerupe stareţul, ridicând privirea spre cer. De la noi ai plecat; noi suntem bucuroşi să te reprimim aici. Vei putea propovădui cuvântul sfintei biserici printre ai tăi.

Osceola dă din cap în semn de refuz.

— Nu, părinte. Altceva aşteaptă acum de la mine ai mei. Alt fel de mângâiere şi de ajutor. Poporul meu se află la ananghie – iar eu vreau să-i fiu căpetenie.

Trăsăturile stareţului se înăspresc – însă nu răspunde nimic. Îşi zice că Osceola este un răzvrătit primejdios; nu vrea să se solidarizeze cu el.

— Aş vrea să vorbesc cu fratele Fernando – continuă oaspetele, fără să-şi dea seama de efectul cuvintelor sale. Abatele sună. Peste puţin timp, intră un călugăr tânăr. Are tenul închis, buzele groase ca ale negrilor şi părul lânos. Face o plecăciune adâncă şi se opreşte în mijlocul încăperii, cu priviri pioase aţintite în pământ – dar numai până ce stareţul îşi ia rămas bun de la oaspete şi-i lasă singuri. Atunci, călugărul îşi îndreaptă spinarea şi exclamă, cu faţa

radioasă de bucurie:

— Lăudat fie numele domnului… Bine-ai venit, Osceola, căpetenie a poporului nostru!

— În surghiun – completează celălalt, cu amărăciune.

— Osceola nu ştie încă? Pantera a murit de febră.

Culoarea ciudată, cafenie închisă, a feţei sale şi trăsăturile neobişnuite, îţi destăinuiesc că fratele Fernando nu e negru, ci zambo: fiu al unui negru şi al unei indiene. Printre seminoli există mulţi ca el – căci sunt aproape o sută de ani de când seminolii îi primesc printre ei pe negrii fugari.

Vestea e neaşteptată pentru Osceola. Celuilalt, tăcerea sa i se pare un semn de neîncredere.

— Osceola n-a mai călcat demult pe pământul străbunilor săi. De aceea n-a auzit despre moartea Panterei. Dar seminolii aşteaptă întoarcerea sa. Din Jacksonville au plecat o sumedenie de soldaţi împotriva lor. Ei vor ca şi poporul seminol să plece în necunoscut, spre Vest.

În timp ce ascultă glasul tânguios al tânărului călugăr, Osceola evocă un şir întreg de amintiri. El revede binecunoscutele colibe clădite pe stâlpi în insuliţele ascunse prin mlaştinile Floridei; mamele hrănindu-şi pruncii; bărbaţii îndeletnicindu-se cu pescuitul şi vânătoarea pe ţărmurile lagunelor; întregul popor evadat din timp pentru a-şi număra acum zilele într-o monotonă atemporalitate. Pentru o frântură de clipă, inima lui Osceola se strânge sub apăsarea unei îngrozitoare şi corosive îndoieli; cine ştie – poate însăşi fatalitatea împinge afară din viaţă acest popor, pas cu pas şi îl urmăreşte implacabil până şi printre mlaştinile bântuite de febră – ca să-i ceară socoteală pentru mizerul şi toleratul lor cotidian… Poate însăşi destinul nu tolerează existenţa acestui popor; poate are dreptate abatele când spune că e zadarnică şi fără folos orice luptă pe lumea asta…

Frânturi de clipă durează – numai frânturi de clipă – canonul acestor îndoieli.
Era aproape un copil, când soldaţii lui Old Hickory au străbătut peninsula Florida. Ei – abia câteva mii de oameni – se apărau împotriva lor. Se apărau cu îndârjirea dispreţului faţă de moarte. Apoi, puterea albilor a întemeiat oraşe; noii colonişti cultivă bumbac şi trestie de zahăr; însă lumea mlaştinilor, a lagunelor şi lacurilor a rămas a lor, a seminolilor – iar plantatorul îşi ameninţă încă şi astăzi copiii, spunându-le: „Bagă de seamă, vin seminolii!”
Ei n-au depus armele. Până în ziua de astăzi, securea războiului a rămas neîngropată.
Această nestinsă flacără a luptei s-o înăbuşească el acum? Spiritul de neîmpăcată dârzenie a unui popor care luptă pentru libertate şi care nu poate trăi fără ea, să-l schimbe de bună voie pe confuza făgăduinţă a unei lumi de apoi?! Celălalt aşteaptă, bănuind că în sufletul lui Osceola se frământă acum gânduri şi simţăminte neobişnuite, poate hotărâtoare pentru destinul unui popor întreg. Aceleaşi simţăminte şi gânduri s-au trezit adesea şi în el, ca în toţi cei ce trăiesc în neliniştitoarea dualitate a educaţiei spaniole şi a dorului de libertate seminol. Fernando locuieşte printre zidurile acestea mohorâte; îşi recită rugăciunile zi de zi, săptămână de săptămână. A crescut în incandescentele ritualuri şi în negurosul misticism al bisericii spaniole; cu toate acestea, în răstimpuri, de dincolo de Dumnezeul încrustat în cuvinte şi turnat în slove, i se arată strălucirea pădurii şi a câmpului, îi răsună în ureche fluviul cu miile sale de cântece şi de chemări: cu făgăduinţa vieţii. În clipele acelea, Fernando e cuprins de o chinuitoare nelinişte.
Osceola se apropie de el şi-l întreabă:
— Ai întâlnit oameni din neamul nostru, Fernando?
— Vin adesea în oraş să vândă peşte. Mai ales bătrânii.

Atunci trec şi pe la mănăstire. Mi-au spus că nu mai pot veni multă vreme, deoarece militarii iau atitudine duşmănoasă; noua putere vrea să-i surghiunească pe seminoli în depărtările de dincolo de zări, unde iarna cade din cer zăpadă, îngheţând inima oamenilor.

— Spune-le că în curând voi fi printre ei. Spune-le să evite lupta făţişă; dacă e nevoie, să se retragă spre Sud, fie chiar până la lacul Okichobi. Să se ferească din calea uniformelor. N-a bătut încă ceasul luptei. Ai înţeles, Fernando? Aşa să le spui bătrânilor.

Mai mult n-au răgaz să stea de vorbă. Fernando se retrage în chilia lui. Se gândeşte la pădurea virgină, la poporul său, la libertate. Va trebui să ţină post şi să facă penitenţă, pentru asemenea gânduri.

EPOPEEA

15

Cooper tuşea încetişor. Zăpuşeala îi apăsa coşul pieptului; respira greu, gâfâit. Nava părea că înaintează printr-un tunel supraîncălzit, pe canalul dintre Baton-Rouge şi Orléans, artera de transport pentru bumbac şi trestie de zahăr. Pe ambele maluri, trestiişul îşi purta – la doi-trei metri înălţime – inflorescenţele ţuguiate şi mătăsoase. Mirosul lor pătrunzător îmbiba până la saturaţie văzduhul tropical.

Alături de scriitor, stătea, pe punte, prietenul său Jim Stenson; deşi cu câţiva ani mai în vârstă, dar lat în spete şi vânjos, acesta suporta mult mai bine clima. Trăia de cincisprezece ani la Orléans, într-o casă cu grădină din cartierul creol Vieux Carré. Venea însă ades după treburi în împărăţia trestiei de zahăr.

— Domnii aceştia creoli francezi au apărat Orléansul împotriva corăbiilor regale – şi l-ar apăra şi împotriva diavolului; numai de negrii lor să nu se atingă nimeni… Să nu se atingă, Fenimore, căci dacă o face cineva, apoi se cheamă că aici totul se duce de râpă – iar pe noi ne trimite drept în fundul iadului.

— Oho, prietene Jim, ai devenit fricos. De fapt, Old Hickory şi cu flăcăii lui au apărat Orléansul şi pe domni. Iar dacă ceva se duce de râpă, înseamnă că istoria a vrut aşa. Poate că pe urmă trestia nu va mai fi atât de înaltă – dar cred că va fi în schimb omul.

Stenson îşi luă de braţ prietenul, cu un gest drăgăstos.

— Tu vei rămâne veşnic cel ce ai fost dintotdeauna, Fenimore… Viaţa nu reuşeşte să te doboare. Dar priveşte în

jurul tău; priveşte puntea; priveşte ţărmurile… Marea asta de capete lânoase poartă aici greul trudei.

Într-adevăr, nava era ticsită de negri şi, la fiecare escală, pe numeroasele cheiuri mărunte ale canalului munceau muţi şi supuşi o mulţime de sclavi negri, îndemnaţi mereu de supraveghetorii cu feţele buhăite şi cu biciul nelipsit în mână. Pe maluri, în zăpuşeala toridă, muncitori negri tăiau trestia, încărcând-o în căruţele trase de boi. Din când în când, zbirii cutreierau plantaţia – şi era vai de sclavul care nu recoltase cantitatea prescrisă.

La bord se aflau şi pasageri de clasa întâia: câteva familii de creoli împopoţonaţi – numai volănaşe şi dantele. Nu numai graiul lor franţuzesc era desuet, ci şi atitudinea sau îmbrăcămintea îţi amintea de „l'ancien régime”, de epoca regalităţii.

— Ai zice că vezi vechea Franţă, unsă cu cremă de ghete – glumi Stenson. Tocmai din cauza asta te-am adus cu mine; îmi ziceam că o să te intereseze sosul ăsta creol. Uite, colo se văd albind clădirile din Château Cotentin.

Stenson fusese invitat în vechiul cuib al familiei Dupres, pentru a discuta nişte procese cu doctorul Lefort. Oaspeţii erau aşteptaţi de o trăsură; vizitiul negru îi zâmbi lui Stenson ca unei vechi cunoştinţe.

— Ce mai nou pe la castel, Sam? Boierul cel mare e acasă?

— Da, mister Stenson, boierul cel mare acasă. Astăzi mare sărbător… Vine domni şi doamne…

Boierul cel mare era Francois Wilibald Dupres du Cotentin, stăpân peste nesfârşite plantaţii de trestie şi bumbac; peste nenumărate mori şi rafinării de zahăr: un rege absolut în republică. Numele de „boierul cel mare” îl purta întru sublinierea deosebirii dintre el şi boierii mai mărunţei, care se străduiau să-şi umple buzunarele în umbra domeniului. Printre aceştia se număra şi Lefort.

Avocatul locuia într-una din aripile secundare ale castelului.

Clădirea părea adusă direct din Bretagne; atât numai, că aici albeaţa ei strălucea în vârful unei coline artificiale. Faţada principală era împodobită cu arcade purtând câte un halebardier sculptat; poarta era păzită de arhangheli cu trâmbiţe mute. Colţurile aripilor laterale se aflau sub paza unor statui de cavaleri împlătoşaţi; probabil se mirau şi ei, săracii, cum de au ajuns tocmai în mijlocul acestei lumi a mlaştinilor. La poalele colinei, păduri de portocal înmiresmau aerul; covoare de flori pestriţe şi îmbătătoare slujeau drept podoabă aleii ce urca spre castel şi grădinii din spatele acestuia. Pretutindeni, ochii lui Cooper dădeau de nenumărate slugi; afară: grădinari şi vizitii; înlăuntru: fete-n casă şi valeţi cu pas moale. Dintre boieri nu se vedea nimeni, în timpul zilei.

Micuţul şi ingeniosul avocat Lefort era încântat mai ales de Cooper.

— Trebuie să vă prezint neapărat domnului marchiz, monsieur Cooper. Avem o bibliotecă enormă, aici la castel; noi, francezii din Louisiana iubim literatura şi arta întocmai ca şi cei din patrie.

— Domnul marchiz îşi mai poartă titlul? – se interesă scriitorul.

Avocatul zâmbi confident.

— Mai mult doar spre uz casnic… În schimb, aici rangul este într-adevăr subvenţionat de posibilităţi; nu-i aşa, monsieur Stenson?

Stenson se grăbi să confirme că plantaţia domnului Dupres face cât o moşie din Bretagne. Poate chiar ceva mai mult…

Cooper îşi formase o părere despre lumea aceasta, încă mai demult, fără s-o fi văzut în realitate. I-o şi spuse prietenului său, de îndată ce rămaseră singuri în odaia pentru oaspeţi.

— Peste tot numai contradicţii. Sper că tu, juristul, îţi dai seama de asta, amice Jim. Dincolo, în lumea veche, revoluţia a înlăturat feudalismul, căci feudalismului i-a trecut vremea. Când colo, ăştia de aici se întorc la sclavagism.

Stenson, juristul, pricepea contradicţia – dar îşi rugă prietenul să pună stavilă spiritului critic şi acuităţii sale atâta timp cât se vor afla aici drept oaspeţi ai doctorului Lefort. De când antisclavagismul ia proporţii în Nord, sudicii au devenit deosebit de sensibili la fiece cuvinţel.

Trecură în camera de lucru a avocatului; gazda declarase că îi pofteşte pe ambii domni la recepţia din seara aceea. După amiază, Cooper răsfoi un vechi tratat franţuzesc; unul de pe vremea cavalerului de la Salle şi-a marchizului Ibervilie: vremea Societăţii Mississippi, când Louisiana concura Noua Anglie la egalitate. Ochii erau pe carte; urechile însă urmăreau convorbirea celor doi avocaţi.

— … Aşa că, imaginează-ţi mon cher collegue, că sunt de-a dreptul rupt în bucăţi… Interese în Georgia şi Florida… legăturile cu Washingtonul… totul cere o atenţie încordată… Te sfătuiesc să optezi pentru Portorico, domnule Stenson; e o ţigară deosebit de aromată… Monsieur Cooper, dacă vă place soiul într-un cuvânt, marchizul nostru nu e omul zilelor de azi. Pentru el baza şi epicentrul tuturor lucrurilor este familia. Are foarte multe rude colaterale – şi a trimis două din ele, doi nepoţi de văr, la Washington. Imaginează-ţi şi dumneata, monsieur Stenson, cum pot face faţă acolo doi royalişti, cu tricornurile lor… Ce-i drept, sunt şi eu francez – liqueurul e de contrabandă, din Curaçao, dar las-că l-au şi ţinut la preţ – sunt francez, zic, dar mentalitatea mea este pur americană.

— Nu mă îndoiesc, domnule Lefort – răspunse Stenson. Francezii din Louisiana sunt buni americani; au dovedit-o cu

vârf şi îndesat. Şi chiar dacă modul lor de viaţă este… cum să zic… puţin cam conservator, asta nu înseamnă decât o culoare în plus pentru mozaicul tinerei noastre naţiuni.

— Îmi pare bine că judeci lucrurile acestea cu atâta înţelegere, ca un adevărat, democrat, monsieur Stenson. Există, sus, chiar destui neciopliţi foarte dispuşi să-şi bată joc de demnitatea culturii noastre…

— Cultura dumneavoastră veche şi bogată în conţinut merită tot respectul nostru, domnule Lefort. Spiritul galic a făcut multe şi pentru libertatea noastră, cândva.

Cooper îi asculta fără să se amestece în discuţie.

În seara aceea, arhanghelii ţineau, în trâmbiţele lor aurite, nişte făclii enorme; peronul era flancat de lachei negri în livrele, cu făclii şi ei; o altă ceată de slugi aşterneau covoare şi potriveau taburete la picioarele oaspeţilor coborâţi din caleştile care trăgeau la portal. Reînvia Franţa dinainte de Revoluţie; doamnele cu decolteuri adânci, crinolină şi coafură înaltă, domnii cu frac Bourbon, vestă scurtă, ciorapi de mătase şi pălărie à l’Andromane cu borul semicircular în faţă şi în spate, aduceau la Château Cotentin atmosfera unor vremi demult apuse. Nu lipseau lornioanele, plecăciunile pline de fast, piruetele graţioase şi nici franceza colonială, uşor amestecată cu grai creol..

Candelabrele de argint ieşeau ca nişte şerpi încolăciţi, din pereţii tapetaţi cu mătase. Între oglinzile bogat aurite atârnau tablouri de gen din Bretagne: vânătoare, primirea oaspeţilor, idila.

…Artificial, totul. Adus de departe şi lipsit de rădăcini… Cooper era scriitor, suflet sensibil; un glas lăuntric îi spunea că se află printre nişte morţi. Numai servitorimea tăcută şi grăbită, numai negrii aceştia ca nişte umbre mute sugerau realitatea în atmosfera fierbinte a deltei tropicale.

Se apropia de el „boierul cel mare”, seniorul tuturor acestor bogăţii, domnul Dupres du Cotentin. Faţa

îmbătrânită prea timpuriu zâmbea; omul era drăguţ, îndatoritor, fin; fiecare frază rostită de el era înţesată cu „enchanté” … „épaté” …

— Vino, vino te rog, mon cher écrivain… Am să te călăuzesc între cărţile mele; pentru mine e o adevărată fericire, o veritabilă emoţie, să-l am drept oaspete pe maestrul condeiului. Nu-i aşa că ai fost nu demult la Paris, în Parisul nostru, unde bietul bătrân se zbate între concesiile acordate plebei şi promisiunile făcute patrioţilor…

„Bietul bătrân” era de bună seamă Ludovic al XVIII-lea, regele restauraţiei. Portretul său burtos – de fel maiestuos – atârna pe unul din pereţii imensei săli a bibliotecii.

Cooper privea cu dragoste opera giganţilor vechiului spirit francez. Pe masa de lucru, un Racine; poate tocmai din ele citise „boierul cel mare”; se aflau însă acolo şi precursorii Revoluţiei: Voltaire şi Rousseau. Cooper înregistra atent. Nu lipsea nici Contractul Social.

Amfitrionul îi arăta cu multă satisfacţie, vechi cărţi îngălbenite de vreme, volume in-folio, latineşti, decolorate amintiri ale epocii de înflorire a Americii Franceze.

— Cărţile acestea ţi-ar dărui multă bucurie, domnule Cooper… Aş fi încântat să fii oaspetele meu; gândeşte-te, mon cher écrivain, sunt numai şi numai documente interesante, aici. Ai putea să le descoperi; nu-i nici o grabă să te întorci printre tăietorii ăia de lemne.

„Printre tăietorii ăia de lemne” – cuvintele mascau batjocură şi dispreţ.

Cooper roşi până-n albul ochilor.

— Nu uitaţi, domnule marchiz – şi apăsă, insistent, pe „marchiz” – nu uitaţi că şi bunicul meu a fost tăietor de lemne; a defrişat păduri şi a întemeiat o patrie nouă… Sunt mândru de el!

Domnul Dupres rămase o clipa confuz. Nu, la aşa ceva nu

s-ar fi aşteptat. Un scriitor! Un écrivain! Este o fiinţă superioară… Aristocraţia franceză îi respecta pe scriitori… Tii, ce bădărănie…

Faţa sa plină de riduri exprima îngăduinţă zâmbitoare.

— Ce-ţi trecu prin minte, dragul meu scriitor? Să te fi jignit? N-aveam intenţia. Cu ce să te îmbun? Vorbeam despre literatură, despre cultură, nu-i aşa? Am zis „tăietori de lemne” doar simbolic. La figurat. Mă gândeam la lipsă de fineţe în general – şi trebuie să recunoşti că lipsă de fineţe se găseşte din belşug, acolo în Nord, la dumneavoastră.

— Cărţile acestea – zise Cooper, cu un gest nestăpânit spre dulapurile cu uşi de sticlă – cărţile acestea sunt creaţii ale marilor spirite din vechea Franţă. Noi, cei din Nord… Noi, tăietorii de lemne…

Degetele băteau darabana pe piept, iar domnul Dupres însoţea gestul cu alt gest, de îmbunare.

— Noi, cei din Nord nu-i invocăm pe scriitorii Angliei… Noi ne mândrim cu doctorul Franklin; cu Jefferson, acest suflet nobil; cu propriii noştri oameni de ştiinţă şi artişti – căci noi suntem acum acasă la noi, iar scriitorul şi artistul trebuie să creeze, acolo unde trăieşte neamul din care face parte… Unde sunt scriitorii Louisianei, domnule marchiz? Noi, neciopliţii din Nord, am început totul de la capăt…

Domnul Dupres stătea locului, neclintit şi mut. Numai mişcarea vie a ridurilor feţei, numai regruparea lor continuă îi trăda mânia înghiţită. De fapt nu-l jigneau cuvintele interlocutorului său, ci lipsa lui de stăpânire: lipsa artei de a se preface…

— Da, da… Incontestabil, domnul Franclen a fost un om de seamă. (Pronunţase intenţionat „Franclen”, spre a-i sublinia originea franceză). Nimeni nu contestă că în Nord există numeroase personalităţi eminente… Monsieur Jacqueson, preşedintele dumneavoastră, este de asemenea un bărbat eminent, îl cunosc bine. Ne-a apărat oraşul…

Tonul nu mai avea nici o culoare; devenise rece, sec, aproape maşinal. Marchizul nu mai zâmbea; faţa lui nu exprima nimic.

Se întoarseră în sala mare; marchizul făcu o plecăciune – şi iată-l conversând cu alţii.

Într-un colţ al sălii luminate cu multe sute de lumânări, cânta o orchestră de negri – dar nu muzică „neagră”, ci un menuet în toată legea. Doamnele dansau graţios; domnii, cu demnitate – ca şi cum s-ar fi aflat la Versailles. Nu-i deranja nici măcar zăpuşeala înstăpânită peste încăpere în ciuda tuturor instalaţiilor de aerisire.

Cooper urmărea perechile, mişcările identice; căldura îl făcea aproape să picotească. Se gândea la Alice, la părul ei mătăsos: ce frumos ar luci în sala asta de bal. Prietenul său se apropie de el.

— Ce s-a întâmplat, Fenimore? Văd că „boierul cel mare” te-a primit în graţii…

— N-a lipsit mult. Dar sunt un necioplit şi l-am contrazis. Negrii nu-l contrazic, de bună seamă. Imaginează-ţi: ne-a făcut „tăietori de lemne”, pe noi, pe nordici.

Stenson râse încurcat.

— Sudicii ăştia sunt mândri de cultura lor. Ce-i drept, e drept, Fenimore. Ai văzut teatrul din Orléans; sau crezi că găseşti multe biblioteci ca asta, pe la conacele noastre din provincie?

— Ehei, prietene Jim, sosul negru nu ţi-a făcut bine. Parcă tu nu ştii că la noi totul se naşte acum; pe când aici dai mereu peste trecut…

A doua zi dimineaţă, pe când ai casei mai dormeau cu toţii iar Stenson semna nişte documente, Cooper ieşi să hoinărească prin spatele castelului. Vizită moara de zahăr (iadul trebuie să arate aşa!); studie cotloanele în care locuia servitorimea; stâlpul unde erau biciuiţi oamenii; celălalt, la care erau legaţi…

— Cultură ca asta nu vrem, Jim – îi comunică el prietenului său jurist, după ce îşi luaseră bun rămas de la Lefort, îmbarcându-se pe vas.

16

Era o casă cu etaj, construită din gresie. Lipseau încă aripile laterale din marmoră albă; lipsea şi rotonda cu picturi istorice; lipsea cupola cea mare, cu statuia libertăţii. Într-un cuvânt, Capitoliul nu era încă, deocamdată, Capitoliu, ci o simplă casă în care se administrau treburile statului. La etaj, se afla biroul preşedintelui. Parcurile îmbrăţişau clădirea; erau bogate, sălbatice – aproape o pădure.

Jackson se rezemă de speteaza jeţului şi privi cu jind frunzişul ruginiu al toamnei de afară.

— Încep vânătorile de toamnă… Ştii, Fullham, e splendid să-ţi întocmeşti sălaş între munţi, sub cerul liber. Întinereşti, Fullham. Dacă îmi pot face timp liber, plec călare la Adirondack.

Secretarul era un tânăr zâmbăreţ, cu faţa rozalie.

— Vânătoarea… Á propos de vânătoare, domnule preşedinte; societatea Atlantic Railway a acaparat de-acum teritorii mai întinse decât ar fi putut spera vreodată…

…Zi-i, hoţomanule, zi-i înainte… Jackson nu-l putea suferi pe secretar, unicul om pe care nu reuşise să-i înlăture din post, deşi ştia că e spionul financiarilor. Încasează tantieme frumoase. Piatra aceea mare n-o avea încă la cravată, cu două săptămâni în urmă… Atlantic Railway… Oamenii de la Northern au mirosit ceva.

Se simţea neputincios, în cursa dintre forţele economice. Nordicii îl urau tot mai mult din pricina Băncii. Banca era dumnezeul lor, iar el îi nimicise puterea monopolistă, de dragul sudicilor. Totuşi, nici aceştia nu au încredere în el. Cu toate că iubeşte atât de mult meleagurile însorite din miazăzi…

Era mişcat de-a binelea. Îşi aminti de Warshaw, micuţa localitate din Carolina de Nord, unde se născuse şi îşi petrecuse copilăria. Warshaw… Aşezare întemeiată de polonezi fugiţi din patria lor… De la ei moştenise radicalismul din tinereţe şi dragostea de adevăr, de dreptate. Unde-i oare azi şcolarul fugit de acasă pentru a se înrola în armata lui Washington?

Peste puţin timp va veni mister Calhoun – vicepreşedintele – ca să-i facă diferite aluzii, pe un ton din cele mai mieroase. Calhoun e cu trup şi suflet al sudicilor şi scrie articole despre misiunea Americii; America înseamnă pentru el Sudul şi sclavagismul… Stă mereu aplecat deasupra hărţii, ca un conducător de oşti… Texas… Mexico… Ar vrea să înghită jumătate globul şi să-l planteze cu bumbac… În felul său, Calhoun este un fanatic. El, Jackson, nu i-a înţeles nicicând pe oamenii de soiul acesta. Lui i-a plăcut vinul, femeia, tovărăşiile vesele.

Buzele subţiri se strânseră într-o linie şi mai severă.

…Adevărat: de prieteni te scapi numai cu greu. Fiecare vrea câte ceva. Pe urmă vine un Calhoun din ăsta şi vorbeşte despre „domnia favoriţilor”. La urma urmii, cine nu preferă să lucreze cu oameni de încredere, cu prieteni? Cine se înconjoară de străini? În prieteni ai mai multă încredere. I-ar face vânt, cu dragă inimă şi purcelului ăstuia trandafiriu. Pe fereastră i-ar face vânt. Dar de vreme ce nu se poate – apoi măcar să-l distreze.

— Ce se mai aude prin lumea largă, Fullham? Cred că ai ştiri interesante.

Secretarul e bucuros să-şi poată etala informaţiile.

— Poate aţi auzit, domnule preşedinte, că Cotentin, milionarul din Louisiana şi-a trimis încoace două rude ca să-i păzească banii… Ely Trenton, directorul societăţii Northern – ştiţi, domnule preşedinte, fiul colonelului Trenton pe care l-am scos de la ministerul de război pe o chestie cu nişte

furnituri – vasăzică Ely intră la Hudson-Club din New-York, cu unul din domnii creoli. Întâmplător, în loja vecină se aflau alde Van Houten, cu alţi câţiva domni din categoria exclusiviştilor. Au trimis vorbă dincolo, cu feciorul, că un „colored” n-are ce căuta printre dânşii… Până la urmă… ce să mai dau amănunte? — Zburau farfuriile, ba chiar mesele, iar „colored” -ul a ajuns „negru împuţit” şi a fost dat afară cu tricorn cu tot… Ely jură că omul acela e mai alb decât el şi că numai îmbrăcămintea a atras antipatia domnilor.

— În schimb, banii lor sunt buni. Ăia n-au nici culoare, nici miros. Jackson ţinea la prietenia cu Dupres du Cotentin şi cu francezii din Orléans. Ar mai fi făcut câteva observaţii usturătoare, dar din secretariatul învecinat se auziră vociferări uşa se deschise brusc şi – fără să-i pese de protestele şefului de birou şi ale uşierului – intră în sală, ţipând cât îl ţinea gura, un bărbat burtos, cu nişte mustăţi cât toate zilele.

— Domnule preşedinte, dacă treburile noastre financiare continuă aşa cum merg acum, zău că ajungem la sapă de lemn… Hoţii şi bandiţii de ei, au ajuns să-şi sconteze la noi poliţele!

Era Ballard de la Banca Federală. În clipa când zări obrazul trandafiriu al secretarului, furia sa făcu un salt de termometru vârât în apă clocotită.

— Fullham, spion mizerabil, bandit cu tantieme! Ai să mi-o plăteşti!

Îşi smulse revolverul din buzunar şi trase. Şeful de birou, aflat în imediata lui apropiere, îl lovi peste cot: glonţul ieşi, şuierând, prin fereastră. În clipa următoare apărură doi agenţi secreţi, scoţându-l din biroul prezidenţial pe înfuriatul care continua să zbiere.

Jackson nu se clinti în tot timpul scenei.

— Furniturile Trenton – remarcă el, sec.

Fullham îşi recapătă sângele rece; era din nou calm şi

zâmbitor.

— Ba de loc. Să nu credeţi, domnule preşedinte. Ce-a fost, a trecut. Ballard e furios pentru că Northern îşi montează afacerea fără el. Cu alte cuvinte, l-au dat la o parte de lângă blidul cu friptură.

Cu o mişcare sprintenă – continuând parcă scena de adineaori – aşeză câteva hârtii în faţa preşedintelui.

Jackson se ridică de la birou şi începu să se plimbe prin încăpere.

— Nu ştiu ce e mai important aici: statul, sau blidul cu friptură?

Voia să-i tragă nişte înjurături, însă îşi aminti brusc că toate acestea sunt opera propriilor săi oameni. A acelora care l-au adus la putere. Şi a acelora care sunt mereu la putere, datorită banului. Uite şi pe şoldanul ăsta rozaliu, ce fel de putere l-a menţinut aici, ca să fie informată asupra fiecărui pas, asupra fiecărui cuvânt al său?!

Se opri în dreptul mesei, aruncând o privire peste hârtii.

— Concesie de cale ferată în Sud, prin teritoriul cherokee şi kri… Interesant. Din trei puncte de vedere, interesant.

Se aşeză din nou în jeţ, bătând darabana în masă cu un coupe-papier.

— Întâi şi-ntâi, ce caută Northern Railway spre Sud? După câte ştiu, până şi denumirea societăţii denunţă cât e de serioasă afacerea.

— Este o întreprindere auxiliară, domnule preşedinte; include şi băncile din Sud.

— În rândul al doilea: triburile cherokee şi kri mai trăiesc acolo, conform acordului încheiat. Calea ferată ar urma să le îmbucătăţească pământurile.

— Ştiţi prea bine, domnule preşedinte, că evacuarea lor e lucru hotărât. Şi-apoi, gândiţi-vă la Thompson…

— Pe Thompson l-au ucis seminolii. Nici măcar seminolii, ci un anumit seminol. Osceola.

Thompson nu-l interesa în mod deosebit. Moarte de ostaş. Destule scalpuri a făcut. Totuşi, îndrăzneala lui Osceola îl enerva. Nemernicul ăsta stătuse cocoţat pe estrada primăriei din Nashville; de-acolo le cuvântase. Parcă a vorbit şi de Cristos.

Secretarul fusese bine inspirat, folosindu-se de numele lui Thompson, căci acesta îi amintise lui Jackson că problema seminolilor nu e rezolvată. Cândva, el îi bătuse pe seminoli şi cucerise Florida, acum, n-are decât să ia războiul de la capăt. Primejdios neam, seminolii ăştia! Au ştiut spaniolii ce fac, când s-au scăpat de ei – căci nici lor nu li s-au supus. Aveau câteva porturi la mare…

Nu voia să se vadă că e condus de impulsuri şi mânii personale.

— Hai, fie. Vocea era din nou cea dintotdeauna. Să admitem că evacuarea celor două triburi este un fapt împlinit. Să ne însuşim şi ideea că nu linia ferată atlantică o cârmeşte spre Sud, ci cea nordică. Dar există un al treilea clenci: teritoriul respectiv l-am făgăduit, încă mai demult, plantatorilor de bumbac din Georgia. Nu ne putem lua cuvântul înapoi.

Secretarul râse înveselit, ştrengăreşte. Avea aerul unui copil care îţi mărturiseşte cine ştie ce glumă.

— Vă amintiţi, domnule preşedinte, că Northern Railway a căzut de acord cu domnii din Sud. Ei le fac vânt pieilor roşii – cu ajutor federal – iar feroviarii le cumpără terenurile. După câte ştiu, s-au înţeles până şi din preţ.

— Domnul Calhoun ce zice?

— Domnul vicepreşedinte e de acord, considerând că se construieşte o importantă linie ferată strategică în direcţia frontierei mexicane.

O frântură de clipă, Jackson avu impresia ca trebuie să-şi arate puterea. Să tragă un scuipat în blidul cu friptură… Să hotărască în favoarea societăţii Atlantic Railway. Asta ar fi

atitudinea de om drept a unui soldat adevărat.

Întâmplător însă privirea i se opri la faţa secretarului, la smaraldul înfipt în cravată, Revăzu figura răvăşită a lui Ballard şi auzi din nou împuşcătura.

Afară, în pădurea virgină şi în mlaştini nu fusese un laş. În afară de asta, acolo totul era atât de simplu! Simplu şi univoc. Aici însă, acum, încolţi în el un soi de teamă. Presimţea că are de a face cu lucruri mai primejdioase decât pădurea.

Semnă.

17

Capătul de Sud al munţilor Blue Ridge… Valea Teilor Aurii… Aşa se numea de când o ştiau oamenii, căci primăvara, peste argintul razelor de lună, ninge aici fulguirea de aur a florilor de tei.

— Ciudat. Parcă ne-am afla într-o ţară a aurului. Până acum am crezut că numai în basme există o astfel de lume. Când eram copilă, mama mea adoptivă îmi povestea despre pomul de aur. Zicea că negrii micuţi sunt atât de fragezi şi de aurii pentru că duhurile Pika Tarangu îi scaldă în frunzele pomului de aur. Tu nu ştii basme, Osceola?

— Ţi-am mai spus că am plecat de mic la şcoala misionarilor. Acolo nu era decât tăcere posacă şi ziduri albe.

— Atunci, mie mi-a mers mai bine. Pe mine m-a crescut Eliza. Câte basme ştia! Care mai de care mai frumoase! Oare ce s-o fi ales de ea? N-or fi biciuit-o din cauza mea? Îmi pare că sunt de-a dreptul o păcătoasă, simţind atâta fericire… Dar tu, ce ştii tu despre fericire, Osceola?

— Războinicul trebuie să lupte pentru logodnica lui. Aşa ne învaţă legea bătrânilor: Cândva, demult, bărbaţii din neamul pottavatomi, care trăia pe meleagurile acestea, îşi aduceau încoace iubitele cucerite. De aceea a venit şi Osceola – ca s-o cunoască pe Oweissa, pasărea fericirii.

— Vorbeşte-mi despre patria ta, Osceola…

— Patria mea e plină de râuri, de păduri, de lagune, de mlaştini… Florida. Ţara Florilor. Şi-a sângelui şi-a lacrimilor. Poporul seminol ţine la ea mai presus decât la viaţă. Te-am adus aici, Floare de Nufăr, pentru că ştiu că nu mă mai aşteaptă decât lupta. Voiam să cunoşti valea Teilor Aurii. Osceola e poate ultimul care şi-a mai putut aduce iubita pe

aceste meleaguri. Dacă lipeşti urechea de pământ, auzi, de departe, un zgomot ritmic: oamenii bat stâlpi în pământ, măsoară drumul calului de foc. În curând, calea ferată va trece pe aici, răspândind aburi şi scântei; parfumul teilor nu se va mai simţi.

— Când eşti alături de mine, mă gândesc ce bine ar fi să trăim în pace şi tihnă… În belşugul pământului şi al pădurii. Pentru copiii care vor păşi pe urmele noastre. Dar nu pot trăi viaţa aceasta şi nu ţi-o pot dărui nici ţie.

— De ce vorbeşti aşa? Fericirea noastră nu e pentru toată viaţa? Noi nu putem avea copii? Mi-i şi închipui pe cel dintâi: are să fie băiat, un băiat serios ca tatăl său; un războinic adevărat. Simţi, Floare de Nufăr, că parfumul teilor a slăbit? Zorile împrăştie neguri reci peste lume.

— Se face ziuă.

— Odată cu ziua vor sosi războinicii din Alianţa Tinerilor Jaguari. Ei îmi sunt credincioşi, iar dacă bătrâna căpetenie se va pleca stăpânirii yankee, aceştia mi se alătură, mărind puterea poporului seminol.

— Aş vrea să-ţi spun ceva, Osceola, încă înainte de ivirea zorilor. Să nu te superi dacă nu spun lucruri cuminţi. Acasă am văzut multe lucruri din acelea care îmbunătăţesc viaţa omului alb. Am văzut case frumoase şi mobilă frumoasă prin odăi. Am văzut şi oameni care călătoriseră chiar cu trenul – cu calul de foc, cum îi spuneţi voi. Nu există bidiviu sau trăsură care să se măsoare cu iuţeala trenului…

— Ai dreptate, Floare de Nufăr. Omul alb e mai priceput decât noi. Dar îşi întrebuinţează priceperea împotriva noastră. Vezi, calea ferată are să nimicească vetrele popoarelor noastre.

— Nu s-ar putea cădea la învoială cu feţele palide? Gândeşte-te la noi, Osceola; gândeşte-te la fericirea noastră; la băieţaşul despre care ţi-am vorbit.

— Totul e zadarnic. Old Hickory, Marele Părinte Alb,

pleacă urechea la cuvântul lor. Popoarele cherokee şi maskogi pornesc în pribegie, ca să poarte război împotriva unor neamuri străine, dincolo de Marele Fluviu… Aşa se duşmănesc popoarele; aşa se ucid între ele… Iar feţele palide îşi râd în pumni.

— Atunci nu mai spun nimic. Eşti înţelept, Osceola, eşti curajos, eşti căpetenia unui popor.

Aurul teilor pălise, alungat de luminile reci ale dimineţii năboite peste vale. O ciocănitoare cu pieptar roşu îşi începu munca, zorită nevoie mare. Prin desiş, o puma se furişa către ascunzişul ei, după vânătoarea de noapte. Pe malul pârâului şerpuit, ţopăia în soare o familie de ursuleţi spălători… Peste puţin, la intrarea văii apărură, împodobiţi cu pene, războinicii maskogi.

Să fi fost vreo cincizeci; numai oameni tineri, membri ai unei societăţi secrete. Disciplina interioară a tribului lor ameninţat în existenţa sa, începea să se destrame; situaţia îi mânase spre Osceola, imagine a căpeteniei ideale, pentru ei. Schimbară doar puţine cuvinte; căpetenia se aşeză în fruntea cetei şi plecară cu toţii în galop.

Era o dimineaţă senină; doar într-un colţ de cer se ivise un nor negru.

Pâlcul gonea spre Cedar Springs, la vânătoare. Totuşi, scopul principal era acela de a afla până unde înaintaseră oamenii căilor ferate şi în ce direcţie trasează linia. Nu din întâmplare deci, la poalele primei coline, Osceola îi spuse celui mai tânăr dintre războinici.

— Cerbul Sprinten să asculte pământul… Să afle ce spune el, despre munca oamenilor care bat pociumbi.

Cerbul Sprinten descăleca şi îşi lipi urechea de pământ. Peste puţin timp declară, ridicându-se:

— Prin Valea Teilor Aurii umblă cai potcoviţi.

Fără o vorbă, Osceola îşi întoarse calul pe loc şi porni în goană, urmat de vreo zece războinici; grosul cetei ţinu

acelaşi drum, dar în ritm mai lent. Curând, căpetenia se distanţă şi de cei zece; cal şi călăreţ zburau printre tufişuri, închegaţi parcă într-o singură făptură – şi înaintau cu atâta iuţeală, încât chiar un călăreţ desăvârşit o poate atinge numai când este îmboldit de setea răzbunării şi a răfuielii.

Calul părea că nici nu mai atinge pământul; despre călăreţ ai fi zis că e trup din trupul minunii zburătoare. Tinerii războinici, văzând cum dispare din faţa lor călăreţul tot mai mic pe zare, rostiră cu un fel de superstiţioasă evlavie:

— Osceola e purtătorul morţii.

Chiar aşa era. În făptura seminolului nu trăia acum alt gând decât, acela de a-şi salva iubita şi de a se răfui definitiv cu urmăritorii ei. Trecu furtună, pe lângă Valea Teilor Aurii, fără să arunce măcar o privire într-acolo; ştia că ar fi curată pierdere de vreme. Condus de instinctul sigur al războinicului şi al îndrăgostitului, ţinea drum drept, simţind fără greş încotro trebuie să meargă. Urcă un clin, de unde zări în depărtare câteva puncte mişcătoare şi ştiu că numai acolo poate fi adversarul căutat. Zbura ca o săgeată pe urmele celor căutaţi. Erau mai mulţi călăreţi, dar băgă de seamă că unul dintr-înşii încetineşte puţin cursa. Poate pentru că mai avea pe cineva în şea…

Era într-adevăr domnişorul Vincent Hunter, cu prada sa. Nu-şi forţa prea tare calul: nici nu se gândea că răpirea fetii a fost observată atât de timpuriu. Avea cu el vreo zece oameni: Gât-Crestat şi bandiţii săi. Ei dibuiseră Valea Teilor Aurii; ei îl puseseră pe urma cea bună pe moşierul însetat de răzbunare.

Urmăritorul fu observat mai întâi de calul lui Hunter: animalul sforăi o dată scurt şi începu să scuture capul, Stăpânul său aruncă o privire în urmă şi se lămuri. Totuşi, nu dădu importanţă faptului: el nu era singur în şea, iar dacă indianul e îngrijorat pentru fată, nu va îndrăzni să

tragă. De altfel, ortacii sunt aici, la îndemână. Într-o luptă corp la corp, agresorul va fi învins uşor.

Oamenii lui Gât-Crestat îl observară şi ei pe urmăritor. Unul dintre ei spuse:

— Băieţi, domnişorul e la ananghie! Să-l aşteptăm! Şeful aruncă şi el o privire peste umăr. Ochii lui de lynx prinseră şi alte amănunte.

— Mă mănâncă pielea capului… Văd nişte pene fluturând în depărtare… Amintiţi-vă de satul kri.

Nimeni nu avea nevoie să i se împrospăteze memoria. În afară de aceasta, spre a nu lăsa îndoieli în privinţa intenţiilor sale, adăugă:

— Am venit încoace să mă fac moşier nu cadavru…

Hunter observă că tovarăşii săi se îndepărtează. Acum îi părea rău că fusese nepăsător; nu mai privea înapoi.

Păcat că nu mai privea – sau, poate, era mai bine aşa, pentru el. Căci n-ar fi văzut decât arcul apărut cine ştie de unde, în mâna călăreţului care galopa în urma sa.

Osceola ochi cu grijă. În gestul lui era multă cumpătare. O greşeală putea însemnă că o răneşte pe Ruth; iar dacă adversarul se alege numai cu o rană uşoară, o ucide pe fată şi-şi cheamă ortacii într-ajutor. Osceola puse la cântar viaţa sa şi a iubitei sale. Ochiul vulturesc îşi mai fixă o dată ţinta; săgeata porni zbârnâind. Hunter se înălţă în şea, ridicând braţele; apoi căzu de pe cal, cu faţa înainte, târând-o în cădere şi pe mulatră.

Peste un minut, Osceola se afla lângă ei. Sări din şa, tăie legăturile fetii şi o ajută să încalece.

Bandiţii trăgeau spre el, însă nu îndrăzniră să se lanseze într-o urmărire. Aşteptară să-i vadă plecaţi pe indieni; numai după aceea se apropiară de Hunter, sau mai bine zis de cadavrul său, ca să-l ia cu ei.

— Să vedeţi voi ce baie de sânge o să iasă de aici – declară sumbru Gât-Crestat. Întâi Thompson, apoi

domnişorul Hunter… Domnul Connolly are să strige răzbunare! E capabil să se ducă până la Washington.

Avea dreptate.

În noaptea aceea – lângă cadavrul lui Vincent Hunter, aşezat pe catafalc, între făclii – domnul Connolly se jură cu glas tare să-i stârpească pe toţi indienii de prin împrejurimi.

În noaptea aceea, trupele federale încercuiră şi mai strâns teritoriile cherokee şi kri de unde urmau să fie alungate, triburile.

În noaptea aceea Osceola porni spre Florida, întovărăşit de Ruth; spre ţara mlaştinilor, a lagunelor şi florilor, a lacrimilor şi sângelui.

A doua zi, norul acela negru se întinse peste tot cerul, prevestind furtună…

MAI MULT FACE UN NEGRU VIU...

18

John Caldwell Calhoun, vicepreşedintele Statelor Unite ale Americii are părul de culoare închisă şi faţa rotundă: un veritabil tip celtic. De la părinţii irlandezi a moştenit ura faţă de britanici, dar şi ambiţia. Ambiţia de a le arăta insularilor de ce este în stare, în condiţii noi, fiul unui popor condamnat la veşnică servitute şi la veşnică foame. Ambiţia aceasta a şters treptat, orice sentiment mai cald. În tinereţe, Calhoun s-a ocupat numai de studii. În timp ce Jackson îşi petrecea anii tineri în tabere militare, Calhoun sorbea, la universitate, înţelepciunea necesară unui conducător al statului. S-a impus de timpuriu, cu articolele, studiile, disputele sale, adânc pătrunse de credinţa într-un nou imperiu. Cariera sa a cunoscut o ascensiune rapidă. Jackson era mai bonom. „Copacul Hickory” îşi amintea de o tinereţe veselă; era fiul unei generaţii nestăpânite şi avea vederi pe măsură. Tocmai de aceea, vicepreşedintele său îi pricinuia multe ceasuri de amărăciune, cu observaţiile sale consecvente, cu frecventele sale citate pline de cuvinte latineşti, din care el, Jackson, nu pricepea nici jumătate.

Acum, când stăteau împreună în camera preşedintelui, Calhoun făcea din nou aluzii la rezultatele fatale ale domniei favoriţilor din Roma antică.

— Ea a săpat groapa imensului imperiu, domnule Jackson. Zadarnic caută istoriografii mii de alte cauze... Adevărata cauză trebuie căutată în samavolniciile favoriţilor aleşi după bunul plac al cezarilor.

Jackson căscă. Imperiul roman îl plictisea de moarte. De ce nu vorbeşte deschis omul ăsta? Ar înţelege la fel de bine – şi, poate, s-ar simţi mai puţin jignit. Aşa, face aluzii străvezii nu numai la slăbiciunile sale omeneşti, ci îi vâră

sub nas şi propria sa cultură. Nu se rabdă deci să nu-l întrerupă.

— În general se spune că – mă iartă, nu mă prea pricep, dar atâta îmi amintesc şi eu, din şcoală – se spune că imperiul roman s-a prăbuşit datorită barbarilor. Şi, fireşte, nenumăraţilor sclavi.

Lui Calhoun nu-i plăcea să audă despre sclavagism. Se trăgea din poporul oprimat al irlandezilor şi ar fi trebuit să se afle în fruntea adversarilor Sudului. În loc de asta, vorbea despre un nou imperiu şi se înţelegea de minune cu domnii plantatori. Poate chiar mai bine decât preşedintele său înzestrat cu o gândire nedisciplinată. Calhoun îşi dădea seama de acest adevăr şi se simţea stânjenit de el.

— Ceea ce aminteaţi dumneavoastră, domnule preşedinte, n-a fost decât o consecinţă – remarcă el, sec – adevărata cauză este domnia seculară a favoriţilor. Da, da, istoria imperiului roman este plină de învăţăminte – mai ales pentru un imperiu în devenire.

Jackson se pregătea să-l întrebe pe vicepreşedinte – folosind un ton cât mai tăios – pe cine anume dintre oamenii săi de încredere îi consideră favoriţi; fu însă bucuros când şeful biroului prezidenţial i-l anunţă, pentru o audienţă extraordinară, pe scriitorul Fenimore Cooper.

— Ai venit tocmai la vreme! — Exclamă el. Pofteşte, mister Cooper! Cărţile dumitale îmi plac, chiar dacă pieile roşii nu sunt tocmai cavaleri fără prihană, cum îi descrii dumneata.

Calhoun se pregătea de plecare, făcând o mutră cam acră, însă Jackson îl rugă să rămână, fiind tot „un om al condeiului”.

Cooper se folosise de popasul de la Washington, în drum spre casă, pentru a-i cere audienţă preşedintelui.

— Aş vrea să mă înţelegeţi, domnule preşedinte – începu el, după ce, cu o prietenoasă strângere de mână, Jackson îl

pofti să ia loc. Am călătorit prin Sud, prin Sudul nostru pe care – mărturisesc deschis – îl cunoscusem mai puţin decât cunoşteam bătrâna Europă.

— Şi ce ai văzut în ţara palmierilor şi a bumbacului, domnule scriitor? Cred că ai scrutat totul cu multă băgare de seamă – şi teamă îmi este că agerimea prea mare nu le face întotdeauna bine unor ochi din Nord.

Jackson lua iniţiativa atacului. Auzise de Cooper şi-l ştia democrat radical neconvertit după prima tinereţe, aşa cum era el, Jackson. Într-adevăr, aşteptările preşedintelui nu fură înşelate. Scriitorul i se adresă cu adevărată patimă:

— Agerimea ochiului este un dar al zeilor, domnule preşedinte. Poate că omul suferă din pricina ei, dar e şi mulţumit de ea, pentru că îi dăruieşte ştiinţa de a sesiza adevărul. Eu am văzut şi am sesizat, în Sud, tot ceea ce este uluitor de învechit şi depăşit, culpabil de crud: lucruri şi stări pe care ei nu le-ar mai tolera, de bună seamă, aici, la noi.

Zicând „ei”, făcu un gest spre portretele atârnate în perete: Washington, cu trăsături blânde şi triste; Jefferson, cu ochii lui calzi şi inteligenţi – şi Franklin, bătrânul înţelept.

Calhoun îi trimise preşedintelui o privire întrebătoare, vrând parcă să spună că nu avea nici un rost să-şi strice ei tihna convorbirii, de dragul acestui nesuferit. Jackson însă nu pusese la inimă cuvintele tari, bănuind că ele nu însemnau decât vânătoare de efect. Zâmbi deci bine dispus.

— Da, mister Cooper, ştim şi noi că prietenii noştri din Sud sunt, puţin, conservatori. Totuşi, mărturisesc că eu mă simt bine printre dânşii; atmosfera aceea patriarhală, cu sumedenia de negri care te servesc, nu-mi displace. Ieftin, simplu şi plăcut.

Calhoun voia să risipească proasta impresie a lui Cooper, aşa că interveni, foarte didactic:

— Când se construieşte un imperiu, mister Cooper, e nevoie şi de sclavi. Aşa a fost în vechiul Egipt; aşa a fost şi în Roma.

Apoi adăugă repede:

— În ce mă priveşte, eu n-aş tolera sclavagismul nici măcar o clipă – dar legile de fier ale vieţii noastre economice ne silesc să-l menţinem.

— Nu cred, mister Calhoun. Nu cred în aceste legi de fier. Dimpotrivă, Louisiana mi s-a părut mai degrabă un cimitir… Nu se potriveşte cu viaţa de astăzi…

— Poate că în Louisiana unele lucruri sunt cam învechite; totuşi, domnii din Sud sunt cât se poate de vii. De pildă, domnul Robert Connolly, georgianul… Un stâlp al Partidului Democrat. Dacă întrebi de el, mister Cooper, vei afla că ne ţine birourile sub un adevărat asediu, de când un indian i-a ucis nepotul.

— Am auzit. Osceola, căpetenia seminolă şi-a eliberat iubita. Cooper stătu puţin pe gânduri; apoi continuă cu multă însufleţire: Nu vi se pare că totul e ca o epopee? Cel puţin în ochii mei…

Cei doi bărbaţi de stat nu împărtăşeau câtuşi de puţin entuziasmul scriitorului.

— Osceola?! Merită un glonţ! – fu de părere Jackson. Cât despre Calhoun, el formulă opinia oficială cu mai multă cumpătare.

— În orice rău poate fi şi un bine. De-acum, evacuarea pieilor roşii va merge ca pe roate…

Cooper pricepu că oamenii din faţa lui sunt în primul rând preşedinţii „sudicilor”. Nu degeaba au fost supranumiţi aşa, în toată ţara. Jackson e împovărat de slăbiciuni omeneşti – dar vicepreşedintele… Ai zice că e lavă îngheţată; există doar sub formă de tirade şi de citate din istorie.

Audienţa se sfârşise. Jackson mai încercă o degajare:

— O dată am să te iau cu mine în Sud, mister Cooper.

Atunci ai să vezi şi latura însorită a lucrurilor. Am petrecut acolo multe zile frumoase din tinereţea mea.

Cooper îi mulţumi preşedintelui pentru amabilitate, remarcând însă că nu crede să se ivească vreun prilej. Era aşteptat acasă de familie, de nepoţi, de obligaţii; înainte de toate îl aştepta masa de lucru.

— Înainte de a scăpa condeiul din mâna, aş vrea să mai scriu câte ceva despre oameni.

Calhoun primi declaraţia cu o înclinare a capului, politicoasă şi rece, însă Jackson – privind statura fragilă a scriitorului oprit în prag – sesiză dramatica sinceritate din acest adio.

19

Tam... Tam... Tam... Tam...

Tam... Tam... Tam... Tam...

În satul-capitală al tribului maskogi, pământul pieţii dintre corturi se cutremură sub paşi cadenţaţi, în sunetul surd al tobei sacre.

E seară. În piaţa luminată cu făclii, sute de războinici maskogi dansează dansul războiului. Zugrăvite cu albastru, roşu şi alb, împodobite cu zurgălăi pentru dans, încondeiate cu desenul totemic, feţele lor îţi amintesc câte un cap de mort.

Tam... Tam... Tam... Tam...

Sunt înşiruiţi câte trei – în ordine de luptă. Paşii dansului le poartă trupurile înainte şi înapoi. Înainte şi înapoi...

Furtună Neagră – vraciul – stă în faţa cortului său, într-un costum împodobit cu piele; pe cap poartă masca de crocodil şi bate toba, neostenit, într-o continuitate fără capăt. Zdrăngăne brăţări, bombăne tobe; în răstimpuri, strigăte sălbatice – strigătele de luptă ale tribului – îi întărâtă pe războinici.

E un dans de război, dar nu înseamnă începutul războiului. E un dans de război, dar nu mai duce decât simbolic spre cărările războiului.

Cu acest ultim dans de război, poporul kri îşi ia rămas bun de la vechiul sălaş. De jur împrejur sunt înşiraţi ostaşii cu tunici albastre – şi ce preţ are tot avântul acesta de luptă, în faţa armelor lor?

În cortul Marii Căpetenii şade Bizonul Sălbatic, în tovărăşia câtorva bătrâni şi a colonelului Saylor, comandantul suprem al evacuării. Câţiva oameni scot din wigwam sărăcăcioasele bunuri ale căpeteniei, spre a le încărca pe samarele cailor. Saylor e un bărbat cu scaun la

cap, părtaş al multor lupte cu indienii; se străduieşte deci să manifeste cât mai mult tact. Acum stă în cortul bătrânei căpetenii, pentru ca prezenţa lui să-i consolideze prestigiul compromis; pentru ca războinicii şi poporul să înţeleagă că este vorba de un lucru făcut în bună înţelegere. Atitudinea jovială şi liniştitoare i se pare a fi cea mai potrivită.

— Până să piară din nou luna de pe cer, Bizonul Sălbatic îşi va ocârmui poporul într-un nou teritoriu, liber şi asigurat. Căpetenia aţinteşte în gol o privire sumbră – până să piară din nou luna, Bizonul Sălbatic va sosi pe plaiuri străine şi necunoscute, în fruntea unui popor împuţinat de suferinţele unui drum lung… Ce crede căpetenia ostaşilor, ce vor zice indienii din preerie despre călătoria noastră? Popoarele Celor Şapte Focuri?

— Au să-şi primească fraţii cu multă înţelegere – răspunde colonelul şi schimbă vorba, începând să discute amănuntele peregrinajului. În timp ce vorbeşte, toba de afară continuă să sune puternic; lumina făcliilor pătrunde în cort, iar tropotul războinicilor se repetă unison şi înspăimântător, într-o frântură de clipă, Saylor e încercat de îndoială: ce-ar fi dacă – mânaţi de întristare şi furie – războinicii aceştia şi-ar lua dansul în serios, ridicând armele asupră-i? L-ar sfâşia în bucăţi. Colonelul Saylor alungă gândul acesta; în definitiv, bătrâna căpetenie, omul de încredere, Bizonul Sălbatic e lângă el – şi nu mai doreşte laurii bătăliei. Ar vrea să treacă spre veşnicele plaiuri ale vânătoarei, bucurându-se de o bătrâneţe tihnită. Şi-apoi, colonelul Saylor are la brâu Coltul: o singură împuşcătură ar atrage toată suita rămasă la marginea satului.

Discuţia continuă deci în linişte, punctată de zgomotul dansului de război. Mai târziu se aude tropot de cal; pe neaşteptate, intră în cort căpetenia seminolilor. Se opreşte lângă perdea şi-l salută reverenţios pe Bizonul Sălbatic.

— Pentru ce ai venit, Osceola? Vrei să fii martor mâhnirii

poporului meu? – horcăie căpetenia maskogi. Pentru ce ai venit încoace? Poate nu ştii că faptele tale ne-au atras mânia feţelor palide, abătută asupra noastră aidoma unei furtuni pustiitoare?

Osceola... Colonelul îşi zice că ar putea răzbuna moartea lui Thompson, punând poate capăt, dintr-odată, războiului cu seminolii, care făgăduieşte să fie foarte incomod. Se ridică în picioare.

— Osceola, te arestez! – şi duce mâna la centură.

În loc de răspuns, noul venit dă la o parte perdeaua cortului. O frântură de clipă, colonelul vede rânduri dese de călăreţi înarmaţi cu carabine.

Nu... E mult mai uşor să vrei, decât să poţi. Osceola nu se sinchiseşte de mişcarea colonelului.

Se întoarce către bătrâna căpetenie şi îi vorbeşte:

— Bizonul Sălbatic ştie prea bine că nu din mânie îi fură feţele palide pământul strămoşesc; ele îl iau pentru poftele lor hrăpăreţe. Albii iau tot ce doresc.

Saylor se gândeşte la apropiatul război. Indianul acesta nu este numai curajos, ci primejdios de inteligent şi de receptiv.

— Căpetenia seminolilor ştie că va curge mult sânge. Feţele palide sunt mai numeroase şi au arme mai bune. Vărsarea de sânge este inutilă. Pentru ce seminolii nu urmează pilda fraţilor lor maskogi?

— Seminolii au ales lupta pentru că nu se încred în promisiunile feţelor palide. Şi pentru că iubesc ţara plină de flori, în care s-au născut.

Bătrâna căpetenie intervine.

— De ce ai venit, deci, Osceola?

— Ca să-mi iau rămas bun de la poporul maskogi şi să-ţi spun că Societatea Tinerilor Jaguari nu pleacă cu tribul.

— Tinerii nu vin cu noi?

— Nu. Ei au ales lupta. L-au ales căpetenie pe Osceola.

— Mi-ai ademenit războinicii cu făgăduinţe!

— Bizonul Sălbatic ştie că seminolii sunt născuţi din războinici maskogi. Acum se întâmplă ce s-a mai întâmplat pe vremea străbunilor: cei ce vreau să lupte, devin seminoli. Bizonul Sălbatic e bătrân de-acum. Oamenii săi nu pot aştepta de la el fapte de arme.

Cuvintele lui Osceola îl lovesc pe bătrân ca o măciucă. El ştie bine că seminolul are dreptate. Dacă ar fi tânăr, s-ar aşeza acum el în fruntea Tinerilor Jaguari, lăsând bătrânii şi femeile să ia drumul pribegiei. Dar este bătrân şi neputincios; prestigiul său atârnă de feţele palide. Osceola este un luptător îndrăzneţ şi inteligent, în floarea vârstei. Ultima căpetenie care mai rezistă, dincoace de Mississippi. În sinea lui, Bizonul Sălbatic îi dă dreptate, constatând cu oarecare invidie, dar şi cu satisfacţie, că până şi colonelul este neputincios în faţa seminolului. L-a ucis pe moşierul acela bogat? Bine a făcut! Tinerii Jaguari i se alătură, iar el nu-i poate împiedica, pentru că au dreptate. Aşa că Bizonul Sălbatic se mulţumeşte să-i facă lui Osceola un semn de încuviinţare, cu capul:

— Ia-i pe tineri. Şi să dai cu ei multe bătălii victorioase. Osceola iese. De afară se aude zvonul tot mai slab al tropotelor.

— … Oare pe unde au să răzbată? Satul e împresurat de trupe – zice colonelul, neîncrezător.

— Au să răzbată. Îi conduce Osceola. Saylor înregistrează cu multă stânjeneală mândria pe care o simte în intonaţia bătrânului indian. Seminolul e nădejdea lor. L-ar putea trage la răspundere pe Bizonul Sălbatic pentru că le-a permis tinerilor războinici să plece – însă cunoaşte dinainte răspunsul. Căpetenia ar spune că a fost silită să procedeze aşa. La urma urmei, el însuşi, Saylor, n-a putut face nimic. Oare numai din pricină că afară stăteau de pază războinicii? Seminolul iradia o forţă şi o siguranţă înspăimântătoare şi

covârşitoare. Colonelul se gândeşte la cuvintele Alicei. La ceea ce i-a spus atunci, la Nashville, când l-a văzut pe indian şi l-a auzit vorbind: „Nu crezi că seminolul acesta ar putea ajunge un intelectual, dacă ar face şcoală?” Amintirea aceasta îl nelinişteşte acum pe colonel. Este oare într-adevăr nevoie să împingi la răscoală şi la pieire popoare întregi, de dragul domnului Connolly sau al samsarilor politici?

Asemenea gânduri trăiesc doar câteva clipe. Saylor este, înainte de toate, ostaş – şi e învăţat să nu se întrebe niciodată „de ce?” Căpetenia nu va fi observat nimic din frământarea sa, căci şade alături de el cu aceeaşi faţă şi ţinută împietrită. Colonelul face câteva observaţii nerăbdătoare. Ar vrea să se descotorosească odată de sarcina aceasta penibilă.

Când Osceola ieşi din cortul căpeteniei, războinicii săi îi citiră de pe faţă împlinirea dorinţei lor. Noua căpetenie le spuse doar atât:

— Bizonul Sălbatic le urează noilor războinici seminoli lupte victorioase.

Răspunsul fu un strigăt de bucurie. Ceata porni fără zăbavă. La marginea orăşelului de corturi, trapul lor trecu în galop. Trei sute de războinici trecură ca o furtună prin faţa oştenilor lui Saylor, lăsându-i cu gurile căscate. Până să-şi vină în fire, călăreţii se mistuiră în depărtări, asemeni unei vedenii. La fel trecură şi peste alte posturi de pază. Soldaţii nu-i puteau nici măcar identifica, în parte din pricina întunericului care cobora şi în parte pentru că – sfătuiţi de Osceola – Tinerii Jaguari îşi îndepărtaseră de pe îmbrăcăminte insigna totemică. Acum goneau prin noapte, încredinţându-se priceperii căpeteniei lor. În zori trecură frontiera Floridei, înaintând spre lacuri pe ţărmul apusean al peninsulei, mai puţin cunoscut.

20

Pe vremea aceea, Jacksonville – oraşul care purta numele preşedintelui şi care este astăzi o metropolă floridiană – nu era decât un fort la vărsarea largă a râului St. Johns. Râul acesta şerpuieşte printr-un ţinut bogat în lagune adânci şi mlaştini – şi chiar dacă peninsula, prea îngustă, nu-i îngăduie să atingă proporţiile unui fluviu, lipsa lungimii se compensează prin lăţime, având pe alocuri aspect de golf marin. Prin această mare poartă de ape au pătruns cuceritorii yankei până în interiorul peninsulei greu accesibile din altă direcţie – şi au înţesat ţărmurile râului cu forturi, aceşti germeni ai aşezărilor de mai târziu. Trupele federale au înaintat până la latitudinea capului Canaveral, fie pe apă, fie pe ţărmurile ei – dar Florida nu era câtuşi de puţin cucerită pe de-a-ntregul. Pădurile dinspre Vest, regiunea marelui lac Okichobi din Sud – faimosul „Everglades” – rămăseseră teritorii nesigure şi duşmănoase. Din cauza lor trebuiau pornite mereu noi campanii de cucerire. Banii plătiţi de Statele Unite, Spaniei, pentru Florida, rămâneau un simplu avans. Fiecare palmă de pământ din peninsulă mai cerea şiroaie de sânge; altminteri nu era chip să se statornicească acolo noii stăpâni.

Iată pentru ce, prin anul 1830, împrejurimile fortului Jacksonville răsunau de zgomotul luptelor; iată pentru ce cârciumile erau pline de nenumăraţi ostaşi. Acolo îl găsim şi pe Thorssen, vânătorul de blănuri, înconjurat de vechi prieteni şi camarazi. Alături de el, tânărul Ezechiel Morrill ascultă avid istorisirile veteranilor.

— Nu-mi vine să-mi cred ochilor, băieţi – zice trapperul, îndeletnicindu-se cu paharul său de vin. Odinioară, dacă

ieşeai pe râu prin locurile acestea, te primea o ploaie de săgeţi. Ce s-a ales din seminoli?

— S-au retras. Toate aşezările au rămas goale. Au luat-o spre Sud – iar noi, după ei. Caporalul MacGregor, un flăcău lat în spete şi pistruiat, îl bate pe umăr pe Thorssen. Nu-i aşa că vii cu noi, Sigurd? Nu-i de tine plicticoasa asta de viaţă civilă... Văd că-ţi doreşti olecuţă de ploaie de săgeţi.

— Ian coboară tu numai până la Fort Wilkinson, sau în regiunea Catlin – şi te asigur că dorinţa ţi se va împlini. Avem mare nevoie de flăcăi cu experienţă, ca tine. Dar nici tinerii nu-s de lepădat... Caporalul începu să-l „lucreze” acum pe Morrill. Viaţa noastră e frumoasă şi plină de aventuri. Cine are un pic de sânge într-însul, vine cu noi.

Ezechiel s-ar fi dus bun-bucuros. Constată însă cu uimire că vânătorul de blănuri se face că nu aude însufleţitoarea cuvântare. În tot cazul, Thorssen nu bătu palma cu caporalul. Şedea tăcut.

— Zice-se că în curând preia comanda colonelul Saylor. Îl ştii, Thorssen. E un soldat adevărat – interveni încurajator un plutonier, unul Stevens.

— Saylor ne-a fost vecin – îşi aminti Ezechiel. Vânătorul de blănuri nu se animă nici de data aceasta.

— Comandantul meu a fost Jackson... Old Hickory... Numai că... a îmbătrânit. A ajuns preşedinte. Şi-apoi – Thorssen îşi continuă vorba dârz şi grav, ca omul căruia îi vine greu să continue, deoarece n-a mai rostit nicicând ceva asemănător – vă spun sincer: nu am chef să vânez semeni de-ai mei.

— Te-ai făcut blajin ca un predicator. Cine a săvârşit opera de convertire? Moş Hiram? – mormăi dezaprobator caporalul cel roşcovan.

— Nu sunt blajin de loc, băieţi. Voi nu ştiţi ce ţinuturi îndepărtate am colindat: Nebraska, Wyoming. Ţinuturi în care poate n-a umblat picior de alb, înaintea mea. Am văzut

fântâni ţâşnitoare – minunate şi uriaşe – sus, prin împrejurimile Râului Galben. Apa lor era atât de fierbinte, încât te ardea. Şi multe altele am mai văzut. Tot lucruri ciudate… Lumea e frumoasă, credeţi-mă dacă vă spun. M-am împrietenit cu mulţi indieni; mi-au îngăduit să aşez capcane; am mâncat din bucatele lor şi am fumat cu ei pipa păcii. Uite, de asta nu vreau să pornesc acum împotriva lor. Dacă e vorba să vânez oameni, prefer un nemernic, vreo fiară din acelea vârâte în piele de om.

Trapperul îşi umplu pipa, enervat; apoi o aprinse, trimiţând rotogoale groase de fum spre grinzile necioplite ale tavanului.

— Există nenumărate făpturi din acelea. Mizerabilii de care vă vorbesc ni-l fac duşman pe indian; vă mai miră dacă arămiul se răzbună pe cine apucă? Uite şi de data aceasta urmăresc un astfel de bandit – cu Hiram şi cu flăcăul de alături. M-a păgubit rău de tot; din cauza lui am pierdut cel mai bun dintre terenurile mele de vânătoare, îl cheamă Gât-Crestat; poate aţi auzit câte ceva despre el. A exterminat un sat întreg de indieni, cu banda lui de adunături.

— Gât-Crestat? Are o tăietură mare, roşie, pe beregată – şi o ascunde sub un fular? – întrebă plutonierul Stevens, adăugind îndată: Mi se pare că a fost cândva în armată, chiar aici, în Florida. Ultima dată am văzut la San Agostino un asemenea individ; însoţise acolo un plantator bogat.

— El este. A intrat în pâine, mizerabilul, la un anume Hunter. După cum am auzit, pe Hunter ăsta l-a ucis Osceola, căpetenia seminolilor, căci voia să-i fure logodnica.

— Osceola! – exclamară deodată MacGregor şi plutonierul. Nu ştii, prietene, că tocmai împotriva lui pornim război? – întrebă apoi caporalul. Din pricina asta ni-l trimite pe colonel. Indianul e al dracului de primejdios. Nu s-a mai

pomenit altul ca el, de când cu Tekumseh… Haideţi cu noi, Sigurd. Pătrundem până, în interiorul peninsulei. Poţi vedea şi pe acolo ţinuturi cum n-ai mai văzut; poţi vâna şi pescui cât pofteşti. Numai să te lase seminolii.

Vânătorul de blănuri îşi bău restul de vin şi-i făcu semn lui Ezechiel, răspunzându-i caporalului doar după ce amândoi se ridicaseră, deja, de la masă.

— Nu mergem cu voi, MacGregor. Nu luptăm împotriva lui Osceola. De ce nu? Motivul de căpetenie ţi l-am spus. În afară de asta – fie el indian sau nu – mie îmi place omul capabil să-şi apere aleasa chiar dacă a pus ochii pe ea un bogătan îngâmfat, un plantator doldora de bani. Da, băieţi! Rămân vânător de blănuri; aşa pot să-mi aleg după bunul plac şi prietenii şi duşmanii.

Din cârciumă, cei doi se duseră drept la râu. Hiram îi aştepta în barcă.

— Credeam că aţi şi îmbrăcat uniforma – mârâi bătrânul bărbos.

Urniră luntrea de la mal, săriră într-însa şi se îndreptară – vâslind vârtos – spre mijlocul golfului, unda o insuliţă se ascundea în desişul păpurişului.

Totul se scălda în lumina puternică a soarelui; un stol de pescăruşi se rotea deasupra apei, ca nişte fulgi argintii. Casele, fortul, linia ţărmului, se conturau neverosimil de ascuţit.

— Coborâm mai jos, Hiram. Aşezăm două-trei capcane şi nişte laţuri prin preajma bălţilor. Poate găsim şi castori. Vânătorul făcu palma streaşină la ochi, pentru a scruta plaurii de pe lângă ţărmuri. Mi se pare, Hiram, că păsările noastre au sosit.

La un semn al lui Thorssen, luntrea intră cât mai adânc în umbra plaurului. Pe mal apăru un şir de călăreţi. Trăsăturile de uliu ale celui din frunte se distingeau limpede. Până şi Ezechiel şi-l amintea. Era acel desperado care îi ceruse

informaţii despre fată – mai cu vorbă bună, mai cu ameninţări.

— Hunter e mort; derbedeii şi-au pierdut slujba. Îi atrage mirosul de sânge. Războiul. Acum se vor oferi să intre în armată. Vânătorul de blănuri îi aruncă o privire lui Ezechiel. Ai face bine să te antrenezi la tir, băiatule… Îmi simt umărul stâng: zice că în curând vom avea treabă cu ăştia…

— Mă pricep la carabină. În Tennessee nu poţi fi văcar dacă îţi lipseşte arma – făcu flăcăul, cu ifose.

Ochii bătrânului quaker sticleau vicleni, în desetul bărbii.

— Aici, fătul meu, nu tragi din puşcoace ca să sperii lumea. Sau ca să le placi fetelor. Derbedeii ăştia doresc glonţul de-a dreptul sub piele… Iar dacă nu-l serveşti, te taie cum tăiaţi voi viţeii mânzaţi. Aşa zău.

Ezechiel roşi. Nu-i prea departe de adevăr, moşul.

— Las-că mă antrenez eu. Dar mai am şi două braţe; lupta corp la corp îmi place mai mult.

Thorssen îi privi admirativ umerii vânjoşi.

— Nu zic ba… deşi nu se ajunge întotdeauna la trânta. Când e atâta lume, nu strică s-o răreşti niţel; doar pe urma intri în gros…

Acostară pe insulă. Dincolo de perdeaua stufului, se înşiruiau colibe părăsite. Thorssen cunoştea locurile încă de pe vremea milităriei.

— Aici a fost sălaş de indieni. Mi se pare că acum nu mai locuieşte nimeni prin preajmă.

Nu făcură focul, mulţumindu-se cu carnea de căprioara adusă cu ei. În amurg însă, Hiram nu se rabdă să nu coboare la apă cu uneltele de pescuit. Thorssen şedea lângă el. Ezechiel îşi curăţa arma. Locurile erau cufundate într-o tăcere adâncă; doar apa clipocea din când în când, stârnită de vreun peşte care sărea să prindă gâze adunate grămadă printre păpuriş.

Vânătorul îl înghionti pe moşneag. Urechea sa ascuţită

auzise loviturile unei vâsle. Prin faţa lor alunecă o canoe mânată de un călugăr tânăr, care acostă pe insulă, ceva mai sus de ei.

Thorssen se furişă până la prima colibă, culcându-se la pământ, tocmai lângă apă: în felul acesta auzea limpede fiecare vorbă. Conversaţia începu în spaniolă şi se continuă în limba seminolilor.

— Ce naiba…! Doar nu s-a înăsprit controlul până şi la San Agostino? – întrebă glasul mai vârstnic.

— De la o vreme sunt scotocite toate vasele – îi răspunse o voce tânără. Trapperul ştia că este a călugărului. Mai ales corăbiile englezeşti şi spaniole sunt controlate. Santa Margarita a reuşit numai cu chiu cu vai să treacă peste blocadă.

După o scurtă pauză, din nou cealaltă voce:

— Două sute de arme de tip vechi. Nu-i mult. Atâta preţ pune majestatea sa catolică pe foştii săi tovarăşi de luptă?

— Se zice că războiul s-a terminat. Popoarele maskogi şi cherokee au plecat în bejenie spre Apus.

— Osceola e cu noi. A sosit cu trei sute de tineri maskogi; poporul seminol porneşte războiul.

— Da… Osceola… Glasul cel tânăr pronunţă numele aproape cu evlavie. El este o mare căpetenie. Dacă i s-ar alătura şi celelalte triburi…, noi, seminolii, suntem puţini.

— Dar ştim să lovim, dacă trebuie – replică bătrânul, destul de tare. Apele şi trestiişul sunt de partea noastră… Părintele Fernando şi-a uitat ţara de baştină.

— Da. Am uitat-o… Vocea tânără era tristă şi gâtuită. Thorssen se retrase. Ceilalţi doi îl aşteptau nerăbdători..

— Ei, ce este? – întrebă quakerul.

— Nişte seminoli. Atâta lămurire dădu trapperul. Iar când se instalară în colibă, adăugă:

— Nu e războiul nostru.

Peste puţin timp, auziră loviturile de vâslă îndepărtându-

se. Peste insulă cobora noaptea.

21

Cedri seculari, arini de Mexic, tufişuri roşii de campéche, alcătuiau o boltă deasă, iar pe fundalul mlaştinilor se înălţau, zvelţi, chiparoşii înrudiţi cu bradul. În adâncul desetului, flori ivorii de magnolia alcătuiau pete luminoase alături de flacăra roşiatică a crinilor sălbatici. Greu de aburi, văzduhul subtropical se aşternea peste fluviu, ţinând sub presiune, plămânii şi nervii oamenilor. Canoniera Franklin urca încet râul St. Johns. În faţă, lângă timonier, stătea pilotul, căci în zona aceea, apa era plină de obstacole şi bancuri de nisip; adesea, doar caimanii semnalau primejdia capcanelor de nămol. Pilotul era un creol din Pensacola. Omul jurase că a străbătut râul de mai multe ori, până sus la Moskito Inlet. Pretinsa lui experienţă vastă şi aşa-zisa cunoaştere a ţinutului, erau în flagrantă contradicţie cu dispoziţiile sale nesigure şi rapsodice, ca şi cu privirea posacă aţintită scrutător asupra râului.

Trebuie să fi trecut multă vreme de când a umblat pe aici, iar bancurile astea îşi schimbă mereu locul – îşi zise timonierul îngrijorat. Căldura şi apăsarea grea a răspunderii îi broboniseră fruntea cu picături grele.

Ţinutul era necunoscut şi duşmănos. Soldaţii nu se mai foiau după bunul lor plac, aşa cum făcuseră în prima etapă a călătoriei. Aşteptau momentul debarcării, adunaţi în cala vasului, sub protecţia blindajului bordurilor.

Plutonierul Stevens se apropie de căpitanul Phillys, un ofiţer mai vârstnic, chel şi cu faţa ca de bronz; era comandantul unităţii de pe „Franklin”.

— Mai avem mult, domnule comandant? – întrebă el, scoţând chipiul pentru a-şi zvânta creştetul asudat. Căpitanul era furios. Îşi dădea seama că mizerabila

însărcinare i se dăduse numai ca să-l facă scăpat pe vreun ofiţeraş cu influenţă.

— Nu se poate şti. Treaba asta e misterioasă ca însăşi viaţa – răspunse el, cu voce ascuţită. Suntem în mâna unui mizerabil de creol… Chiar aşa, plutonier! Când râul se îngustează ca şi acum, de pildă, nu-mi prea simt în siguranţă pielea de pe căpăţână.

Stevens privi în jur. Râul se îngustase; jungla tăcută se apleca deasupra lor cu miasmele-i otrăvite. Din depărtare se auzeau ţipete; erau probabil nişte maimuţe, sau poate papagali. Un trup sur şi mlădiu se căţăra pe un trunchi gros cât mijlocul unui bărbat, crescut oblic peste apă.

— Uită-te! Jaguarundi! E o felină; îi mai zice şi eyra. Căpitanul, cuprins de patima cinegetică, întinse mâna după carabină. Apoi îşi aminti ordinele primite – şi renunţă întristat.

— Splendid animal – oftă el – şi cum glasul i se aţinea mereu într-un falset acut, oftatul suna foarte comic… Într-adevăr, un cap ca de pisică, graţios şi cu urechi mărunte, privea curios şi drăgălaş în urma navei. Părea că ştie de interdicţia vânătorească: nici măcar nu se clinti din loc. Sau poate nu-l cunoştea încă pe cel mai mare dintre duşmani?

— Aţi observat, căpitane, că toate aşezările negrilor sunt părăsite? Asta li se datoreşte eminenţilor noştri camarazi de arme. Cum naiba de le-am îngăduit vizita din Florida? – se oţărî plutonierul.

— Noi nu ne amestecăm în vânătoarea de sclavi. Oamenii aceia sunt trimişi de guvernul Georgiei, să vâneze sclavi fugari – declară Phillys, privind cu ochi inexpresivi întunericul junglei.

— Guvernul Georgiei?

— Ei, nu chiar… Mai degrabă domnii plantatori – sau sclavagiştii, ceea ce e tot una. De multă vreme, sclavii fugiţi năzuiesc spre Florida, unde se ascund prin desişuri.

— Iar noi ne ducem după ei şi-i dăm pe mâna sclavagiştilor. Ehei, bunul moş Franklin ne-ar pune să-i ştergem numele de pe vas.

— Ştii doar că nu împotriva negrilor am pornit, plutonier.

— Da, numai că acum toţi negrii vor fugi la seminoli.

— Ce-ţi pasă dumitale? E treaba celor mari. Căpitanul era sătul de subiect. Îl părăsi pe plutonier, apropiindu-se de omul de la timonă. Dar, încă înainte de a ajunge la el, nava se opri, zguduită din toate încheieturile.

— Opriţi motorul! – răcni, roşu, comandantul canonierei „Franklin”, un tânăr ofiţer de marină foarte, sârguincios. Favoriţii scurţi tremurau de enervare.

— Am atins fundul – îi comunică el căpitanului Phillys.

Timonierul înjura şi blestema de zor; pilotul creol coborî spre apă, ca să constate ceea ce bănuiau toţi şi fără vreo constatare. „Franklin” era un vapor cu zbaturi, construit pentru ape adânci: fusese adus tocmai de pe Hudson River. Evident că zbaturile se loviseră de fundul stâncos al albiei.

La bord răsunau comenzi scurte; trupa intra în stare de alarmă. Creolul începuse să se caţere înapoi, spre punte, dar înainte de a o fi atins, o săgeată venită din pădure i se opri între omoplaţi. Omul răcni înfiorător şi se prăvăli în apa învolburată.

Două tunuri răspunseră de pe punte, cu detunături stridente. Ghiulelele căzură în desiş; ecoul detunăturii pluti până departe pe întinderile apei. Apoi, fumul prafului de puşcă se risipi; era din nou linişte mormântală pretutindeni, jungla nu dădu răspuns.

— Nemernicii vor să aştepte până la căderea nopţii. Pe urmă au să atace vaporul – îşi dădu părerea căpitanul Phillys.

— Indienii nu atacă noaptea – mormăi Stevens. Căpitanul râse piţigăiat.

— Atâta lucru ştiu şi eu, plutonier. Dar se poate că seminolii au adoptat obiceiuri noi. Ai auzit ceva despre unul Osceola?

— Am auzit.

— Se spune că a făcut şcoală la misionari, în San Agostino. E învăţat cu vicleşugurile, de la sfinţii părinţi.

Gândurile căpitanului zburau întristate către camera de joc a cazinoului ofiţeresc din Jacksonville, unde băieţii se adună aşa, pe înserat, să discute principalele evenimente ale bătăliei de whist din ajun. Înserarea de aici făgăduia să fie mult mai puţin prietenoasă. Zadarnic scrutau cu toţii malurile apropiate: nu zăriră nici urmă de vietate. Deasupra, culoarul îngust al cerului; în dreapta şi-n stânga, gâtlejul negru, fără fund, al junglei. Amurgul tropical cobora iute, încâlcind contururile.

Trupa rămase în stare de alarmă; bordul dinspre ţărmul mai apropiat, primi întăriri speciale.

Vegheară toată noaptea – dar nu se întâmplă nimic. Doar în primele clipe ale mijitului zorilor, când toată lumea picotea după osteneala unei nopţi petrecute în încordarea pândei – la vremea vigilenţei celei mai scăzute – canoele se apropiară de navă, însă dinspre ţărmul mai îndepărtat, de unde naufragiaţii nu se aşteptau la vreun atac. Până să-şi vină în fire oamenii, se pomeniră loviţi în plin de nişte războinici vânjoşi, împodobiţi cu culorile războiului. Agresorii săriseră cu atâta iuţeală peste parapet, încât armele de foc nu mai folosiră mare lucru; doar căpitanul Phillys şi comandantul navei îşi tot păcăneau pistoalele – cu folos îndoielnic de altfel – până când se pomeniră cu încărcătoarele goale. Se dădea o sălbatică luptă corp la corp; strigătele agresorilor răsunau tot mai puternice; pe punte soseau mereu noi întărituri. Soldaţii se apărau cu baioneta şi patul armei, însă din apropierea imediată securea de război se dovedi a fi o unealtă mai de efect.

Vaporul fuse atacat de Societatea Tinerilor Jaguari, sub comanda Cerbului Sprinten. Era prima lor faptă de arme în Florida. Planul îi aparţinea lui Osceola, care avea un dublu scop: să împiedice pătrunderea în interiorul peninsulei şi să captureze o nouă cantitate de arme de foc. Unitatea militară transportată la bordul navei „Franklin” fu scoasă din luptă după o bătălie de aproape o oră. Apoi indienii adunară puştile, pistoalele, întregul stoc de gloanţe şi praf, transportându-le în bărci. Pe cei rămaşi în viaţă dintre învinşi – printre care şi doi ofiţeri – îi luară prizonieri, ducându-i cu ei spre interior.

În urma învingătorilor care plecau, canoniera ardea ca un rug.

22

O ceată de călăreţi – oameni de adunătură de prin cârciumile ţinutului de graniţă – îşi făcea drum prin desiş. Gât-Crestat – căpetenia – se spilcuise amarnic (bineînţeles, pe socoteala plantaţiei Connolly). O pereche de cizme din piele de caribu, noi-nouţe; costum de postav cafeniu, cumpărat la un preţ convenabil; vestă de catifea albastră – iată semnele exterioare ale unei vădite bune-stări materiale. Nici cicatricea de la gât nu mai era acoperita cu o cârpă zdrenţăroasă; locul ei fusese luat de o năframă de mătase pestriţă, procurată de pe un vas cu contrabandişti. Ceilalţi nu erau nici pe departe atât de luxos îmbrăcaţi: cei mai mulţi purtau pantaloni indieni, luaţi de la morţi – şi cămăşi de calico, destul de rupte. Bărbile şi mustăţile crescuseră peste măsură, în hoinărelile îndelungate; ochii luceau ameninţători, a nemulţumire. De două săptămâni plecaseră de pe plantaţia georgiană; băutura începea să le lipsească. Din această pricină, mârâiau mereu, pomenind într-una de gâtlejurile lor uscate. Ce-i drept, nu insistau din cale afară, căci Gât-Crestat nu ştia de glumă. Le explicase, scurt, despre ce era vorba:

— Mai mult face un negru viu decât un scalp de indian… Face să ne ostenim oleacă.

Stăpânii plantaţiilor rupte din teritoriile indiene aveau mare nevoie de mână de lucru. Domnul Connolly, de pildă, făgăduise aur pentru fiecare negru fugar readus.

— Cei din Florida, sunt toţi de ai mei. Fugiţi poate încă de la bunicu-meu… De-atunci s-or fi înmulţit.

Cu alte cuvinte, domnul Connolly considera că, de drept, toţi negrii din Florida îi aparţin lui. Şi, cine era să-i conteste dreptul?

Până acum, ceata de tâlhari cutreierase lumea fără vreun rezultat. În Nord, aşezările erau pustii: locuitorii fugiseră. Până la urmă găsiseră însă un sat, pe malul unui lac.

Lacul era ascuns în inima desişului. Spre miazănoapte, ţărmurile sale erau împodobite cu chiparoşi; malul de Sud se pierdea în mlaştini. Odinioară se statorniciseră acolo castorii: se mai vedeau îndiguirile lor, făcute din trunchi doborâţi. De zeci de ani însă, omul îşi făcuse sălaş pe aceste meleaguri, fiind la fel de hăituit ca şi castorii: de aceea îşi alesese ţinutul acesta greu accesibil. Localnicii erau negri fugiţi de bicele supraveghetorilor. Dintre primii refugiaţi, mai erau în viaţă doar câţiva; copiii şi nepoţii lor trăiau însă netulburaţi. Cerul înalt, oglinda albastră a lacului, ciripitul păsărilor, îi făcuseră să uite soarta de sclav. Printre căsuţele acoperite cu frunze de palmier, înfloreau grădiniţe pline de toate culorile Sudului: o străveche şi caleidoscopică amintire adusă încă din Africa, patria de baştină. În puternic contrast cu umbra mută şi sumbră a pădurii virgine, grădiniţele acestea cu ochi de flori păreau a râde mereu.

Viaţa se desfăşura şi în ziua aceea, la fel ca oricând altădată. Bărbaţii pescuiau în lac, femeile trebăluiau prin grădini, copiii se hârjoneau prin preajma caselor. Pe neaşteptate, văzduhul se umplu de strigăte îngrijorate; pretutindeni răsunau vaiete şi ţipete; femei se tânguiau în gura mare; câteva acoperişuri începuseră a da chiar semnal de primejdie: şuviţele de fum ale incendiului. Banditii atacaseră din două părţi; pentru intimidare, aruncaseră făclii aprinse, pe case.

Cei atacaţi nu cunoşteau chinurile vieţii de sclav, dar nici umilinţa înnăscută sclavului. Încercară deci să se apere cu mâna goală, cu sape şi hârleţe, cu tot ce le cădea la îndemână. Pe străduţele înguste şiroia sângele; caii treceau peste cadavre; fumul înecăcios al caselor aprinse înăbuşea

copii şi bătrâni neputincioşi. Agresorii mânau spre piaţa satului femei înlăcrimate, copii speriaţi: îşi adunau prizonierii. Fiecare făptură rămasă în viaţă, însemna aur pentru Gât-Crestat. Legaţi de o frânghie lungă, nefericiţii din tristul convoi fură mânaţi fără zăbavă mai departe: nu li se dădu răgaz nici măcar să-şi plângă morţii. Acolo unde în ajun se desfăşurase o viaţă înfloritoare, nu vedeai acum decât tăciuni şi cenuşă; fericirea firească a existenţei se transformase în doliul şi durerea unor oameni sortiţi robiei.

Răufăcătorii atacară şi aşezarea de lângă laguna Bonoti, la douăzeci de mile depărtare de teatrul primei lor mişelii. Prizonierii erau siliţi să asiste la repetarea propriei lor tragedii; la asasinarea sau capturarea fraţilor lor.

Cea de a treia aşezare se afla în Sudul lagunei, tocmai la vărsarea râului Bonoti. Unul din locuitori – Isaiah Cartier, un septuagenar fugit cândva de pe o plantaţie creolă, după ce fusese despărţit cu sila de nevasta lui – se trezi din somn, simţind miros de fum şi vuiet de luptă. Moşneagul simţea că se sufocă, însă mai avu destulă putere pentru a se târî până la fereastră. Văzu călăreţii, lumina roşiatică reflectată de pe acoperişurile caselor incendiate; auzi vaierele victimelor – şi ştiu că totul se terminase. Apucă vechea sa flintă cu cremene, atârnată în perete şi-l ochi pe banditul care stătea călare în faţa casei de peste drum. A pregăti încărcătura în puşcociul acela greoi, însemna să duci la bun sfârşit o operaţiune destul de îndelungată. Între timp, moşneagul avu un acces de tuse; fumul pătruns din stradă îi irita ochii şi gâtlejul. Totuşi, o voce lăuntrică îi spunea că nu-i îngăduit să moară până nu acţionează şi el, în felul său, luându-şi revanşa pentru viaţa a doua oară distrusă. Duse la ochi arma, încordându-şi ultimele puteri – şi apăsă pe trăgaci. În detunătura puternică – cu ultima scânteie vie din ochii săi bătrâni – moşneagul mai apucă să vadă banditul prăbuşindu-se din şea.

Pierderea neaşteptată stârni panică. Agresorii nu se aşteptau la aşa ceva. Momentul prielnic îngădui unui flăcăiandru şi unei fete să fugă. Vânătorii de oameni îi zăriră pe evadaţi şi le trimiseră pe urmă câteva gloanţe şi înjurături, însă nu-i putură urmări prin terenul mlăştinos şi necunoscut lor. Gât-Crestat era furios. Fugarii au să împrăştie vestea atacurilor… Într-adevăr, satul următor era gol. Iar când voiră să înainteze pe urma lăsată de fugari, îi întâmpină, din deset, o rafală ucigătoare. Trei bandiţi căzură din şa. Trupa se retrase blestemând. Omul cu turban violet se jura că aceştia nu mai pot fi decât seminolii. Gât-Crestat refuză să mai înainteze.

— Deocamdată să ne mulţumim cu atât… Prizonierii tot n-ar putea să reziste…

Şeful bandei se simţea de-acum negustor în toată legea, îşi temea marfa.

O pasăre-ţesător trudea să-şi dureze cuib. Zburătăcea febrilă printre ramurile unui imens brad de terebentină, tot întărind „ancorele” construcţiei. Cuibul arăta ca o emisferă destul de mare.

— Nu mai lipseşte decât mobilierul – constată caporalul MacGregor, admirativ. Urmărise performanţa artistică a păsării, dimpreună cu doi camarazi, instalaţi şi ei în turnul de observaţie de lângă râu.

— Cum aşa, caporale? Vrei să zici că are nevoie de masă şi scaune? Sau de vreun jeţ din acelea în care se instalează, după prânz, căpitanul nostru? – glumi Jimmy Seymore, un vlăjgan bronzat ca un indian.

Caporalul urmărea îngândurat mişcările păsării.

— Nu ştiu, Jimmy. Dar sunt sigur că va conţine tot ce este bun şi comod pentru pui. Vezi, eu habar n-am ce e cu puişorii mei. Sunt mai rău decât pasărea asta, măi Jimmy.

Caporalul oftă.

Jimmy Seymore ştia că superiorul său e din Nord şi că de multă vreme nu mai primise nici o veste de la familie. El era flăcău neînsurat; trecutul său nu conţinea decât aventuri şi lupte.

— Soldatul nu trebuie să tânjească după familie. Eu zic, caporale, să nu te necăjeşti din pricina puişorilor. Cresc ei şi de capul lor, ca buruiana. Parcă eu nu aşa m-am făcut om? Niciodată nu l-am văzut pe tata. De fapt, nu-mi pasă că n-am dat ochii cu el că de – să nu mi-o ia nimeni în nume de rău – cred că era un om tare rău.

Jimmy trimise în râu un scuipat frumos arcuit. Cel de al treilea oştean era blând, visător şi scump la vorbă. După ieşirea camaradului său, zise:

— Nu-ţi defăima tatăl, măi Jimmy; de vreme ce nu-l cunoşti, nu poţi şti ce fel de om era. Fiecare poate avea griji şi necazuri… Dacă ţi se întâmplă şi ţie să laşi în urmă, pe undeva, un plod? Cu viaţa asta a noastră… Azi aici, mâine dincolo… Poate că era tot soldat şi tatăl tău.

Jimmy Seymore stătu puţin pe gânduri.

— Apoi… nu zic ba. Poate să ai dreptate, Lucas. Numai că în mine toate sunt orânduite altfel decât în tine. Nu ştiu să gândesc cu atâta blândeţe.

Roşcovanul caporal, MacGregor, mai era încă preocupat de familie. Apoi îşi aduse aminte de prietenul şi ortacul său, plutonierul Stevens.

— Păzim şi noi aici nimicul. Cât despre canonieră, praful s-a ales de ea. Cine ştie dacă Stevens o mai fi în viaţă.

— Zice-se că seminolii fac şi prizonieri – îl încuraja Seymore.

— Sunt în stare, nemernicii! Cred că nu-i mare chilipir să fii prizonier la ei.

— Câtă vreme eşti prizonier, ai o şansă de scăpare. Jimmy tăcu brusc, apoi exclamă: Pe Fecioara Măria vă spun! Am văzut mişcare în trestiiş. Uite colo!

Privea fix tivul verde al malului dimpotrivă. Ceilalţi doi îi urmară exemplul, dar nu văzură nimic.

— Unduieşte papura… O bate vântul – opina caporalul. Se mulţumiră cu explicaţia lui.

Am halucinaţii – îşi zise Seymore.

Deşi nu avea. Să fi fost mai aproape de locul acela, ar fi putut zări oameni furişându-se tiptil în lungul malului, sub protecţia vegetaţiei.

Doar înspre amiază, înainte de a se schimba garda, băgară de seamă că apa purta spre ei pete roşii.

— Asta ce-o mai fi?

— Sânge! Numai sânge poate să fie. Au sfâşiat caimanii vreo vietate. Caporalul clătina capul.

— Cum de nu s-a auzii nici un zgomot, nici un strigăt? Ciudat.

Seara, când postul de observaţie de pe ţărm ardea cu flacără mare, în timp ce pretutindeni răsuna binecunoscutul strigăt de război al seminolilor – după ce trupa se întoarse din patrularea eşuată – cei trei îşi amintiră întâmplarea de la amiază.

— Au înotat într-acolo pe după trestii şi au încercuit pichetul de pază. Jimmy Seymore se gândea la trestiişul mişcător. Dacă nu am fi avut schimb la amiază, eram acum…

Nu isprăvi ce avea de spus, însă atât caporalul, cât şi Lucas ştiau la ce anume se gândeşte. Da, acum ar zace ei, în chip de cadavre, prin preajma postului de observaţie.

În seara aceea, caporalul MacGregor se gândi mult la prietenul său Sigurd Thorssen. Ce spunea el, în cârciuma de la Jacksonville? „N-am chef să-mi vânez semenii.” Aşa a zis. Poate că are dreptate. Ce altceva e asta, dacă nu vânătoare – şi încă nu din cele mai lesnicioase! Căci uneori vânătorul se transformă în vânat…

Pe când se frământa aşa, Lucas – care şedea alături –

îngână:
— Petele acelea roşii de pe apă…
Glasul său trăda emoţie; fruntea omului atât de calm în alte împrejurări, era acum brobonită de sudoare. Seymore, ghicindu-i gândul, încuviinţă din cap:
— Da, ştiu ce s-a întâmplat: pe unul din ei l-au sfârtecat caimanii.
Caporalul făcu ochii mari.
— Nu pricep. N-am auzit nimic. Nici măcar un ţipăt.
— Nu pricepi? Eu pricep. Omul a tăcut, ca să nu-i trădeze pe ceilalţi. A preferat să se lase sfâşiat în bucăţi.
Cei trei soldaţi schimbară o privire. În ochii lor se oglindea consternarea; înţelegerea unui lucru înspăimântător. Era o fulgerare care le desluşea superioritatea sufletească, aproape supraomenească, aproape monstruoasă de-acum, a inamicului.

23

Mărunţelul avocat Dr. Lefort din Louisiana cunoştea cât de folositoare este activitatea publică. Un gâtlej sănătos şi câteva fraze sonore îşi fac întotdeauna efectul. Pentru doctorul Lefort, viaţa publică înseamnă o rampă de lansare. Totuşi, prezentându-se în audienţă la J. D. Calhoun, vicepreşedintele Statelor Unite, nu se aşteptase ca doleanţele înşirate de el să constituie o armă politică în mâna partidului democrat. Ce-i drept, prietenii săi îl sfătuiseră să i se adreseze lui Calhoun şi nu lui Old Hickory, căci – vorba lor – Calhoun era „omul viitorului”, iar Sudul se sprijinea în primul rând pe el; nu-i destăinuiseră însă că vicepreşedintele priveşte totul din punctul de vedere al unui nou imperiu. Cu atât mai mare îi fu mirarea atunci când – drept tipică doleanţă „economică” şi „juridică” – îi puse lui Calhoun problema nedreptei împărţiri a fostelor pământuri indiene, ochii întunecoşi, de irlandez, ai vicepreşedintelui se îngustară, privind în gol cu expresia unui procuror.

— Guvernul din Georgia i-a favorizat pe domnii din Georgia. E simplu. Domnul Dupres se poate adresa tribunalului suprem, dar nu-mi place să-i văd pe domnii din Sud, subminându-şi propriul prestigiu cu conflicte din astea meschine… Trebuie să privim mai departe, domnule avocat; trebuie să vedem lucrurile în perspectivă. Nu cred că nu găsim în Florida pământ potrivit pentru despăgubiri… Pe urmă, nici că ne mai oprim. Avem, tocmai la frontiera, binecuvântatul teritoriu al Texasului; nu mai e departe vremea când o să-l luăm oamenilor de culoare.

Pentru Calhoun, mexicanii erau tot „oameni de culoare” – Ca şi toţi cei de la care voia să răpească câte ceva. În

numele democraţiei şi culturii.

Auzind de Florida, doctorul Lefort aduse vorba despre cazul canonierei „Franklin”. În astfel de condiţii, nu este nădejde ca Florida să devină curând un câmp al posibilităţilor pentru oamenii de afaceri.

Atâta i-a trebuit vicepreşedintelui!

— Numirea colonelului Saylor este o regretabilă greşeală – constată el. Domnul preşedinte are încredere în Saylor, deşi se ştie îndeobşte că soţia colonelului manifestă, prin orice gest al ei, ură împotriva statelor din Sud. Se şuşoteşte că de curând ar fi dat azil unei sclave fugare. Se mai poate deci avea încredere în presupunerea că Saylor va reprezenta cu suficientă energie interesele Sudului? Unii fac aluzii oarecum justificate, sugerând că războiul din Florida nu s-ar tergiversa atât, dacă ar fi purtat în folosul quakerilor.

Aşa a aflat avocatul, că armonia dintre preşedinte şi vicepreşedinte nu e din cele mai desăvârşite. Saylor e prieten bun cu „copacul Hickory” şi de la acesta din urmă îi vine şi numirea. Aşadar, Calhoun n-ar trebui să întrebuinţeze tonul pe care-l întrebuinţează. Fireşte, domnul avocat nu avea de unde să bănuiască măcar, că după plecarea sa Calhoun va trece îndată pe la preşedinte pentru a desfăşura pe larg, în faţa acestuia, considerentele „politicii bumbacului”.

— Guvernământul democratic este compromis de semi-politicieni şi de semi-strategi. Trebuie să vă atrag atenţia, domnule preşedinte, asupra unui „defect de frumuseţe” din viaţa familială a colonelului Saylor. Familia Gort ne duşmăneşte; ca atare, Saylor nu ne poate fi prieten de încredere. Şi-apoi, numeroasele abuzuri de prin ministere…

Jackson încercă să traducă totul pe limba lui. Ce tot îndrugă tipul, cu căpăţâna lui de bostan? Vrea să spună că tolerez o ceată de paraziţi în administraţie. Păi, nu ei sunt

stâlpii partidului nostru?

— Nu înţeleg cu cine te războieşti, domnule Calhoun. Împotriva cui şi alături de cine? Ar fi vremea să precizăm.

— Eu lupt pentru un singur scop, domnule preşedinte: pentru onestitatea vieţii publice. Fără ea, nu vom construi decât un Babilon!

Preşedintele încercă să glumească:

— Sclavii îi avem gata asiguraţi… Nici amestecarea limbilor nu lipseşte. Cât despre turn – las-că se înalţă el singur.

Calhoun nu ştia de glumă.

— Ţelurile măreţe se pierd pe rând, domnule preşedinte. Frumos lucru, prietenia – dar nu în viaţa publică!

Jackson continuă să reziste asediului. Ce-i drept, îşi ajuta prietenii, înlesnindu-le câte o afacere bună; ei, dar un adevărat american nu se scandalizează de aşa ceva. Oare nu ghimpele invidiei îi dă ghes bunului nostru vicepreşedinte? Greu de crezut să existe şi figuri ca el. Fachirii trăiesc pe undeva prin India… Dezagreabil om! Uite, acum s-a legat de războiul din Florida; evident îl urgentează sudicii. Păi, dacă aşa stăm, atunci trebuie să-i scriem lui Saylor, să se apuce odată de treabă. Doar nu ne-o lăsa de ruşine?! Uşor nu poate fi în Florida; ştie el, din experienţa proprie, că seminolii nu sunt la fel ca ceilalţi indieni… Pe ăia îi auzi din bună vreme, după strigătul de război; seminolii răcnesc doar la sfârşit.

— Îi vom cere comandamentului să se grăbească – zise Jackson, distrat. Se gândea că îi făgăduise lui Wilkinsson nişte furnituri pentru armată şi că unii s-au apucat să mârâie din pricina aceasta. Wilkinsson e un băiat de treabă; au petrecut împreună câteva seri plăcute – şi-i şi vânător de mâna-ntâi. Ce mai cerb a împuşcat deunăzi! Un adevărat colos… Păcat că exemplarele acestea cu adevărat uriaşe sunt din ce în ce mai rare.

— Vom pune în mişcare maşinăria de război – repetă el. Florida nu-i decât o chestiune de timp.

Şi-i dădu a înţelege, printr-un gest, că – din parte-i – convorbirea luase sfârşit.

După audienţă, doctorul Lefort făcu un şir de vizite pe la judecătorii federali, vorbindu-le despre repartizarea nedreaptă a pământurilor cherokee şi kri. Domnul Dupres du Cotentin este matadorul partidului democrat, în Louisiana; orice prejudiciu adus lui, este în detrimentul organizaţiei locale a partidului. Judecătorii îl ascultară cu multă politeţe, dar îndată ce aduse vorba despre R. T. Connolly, domnii deveniră cât se poate de rezervaţi. Îl cunoşteau pe atotputernicul plantator al cărui nepot fusese ucis de Osceola şi ştiau că după aceea omul umblase de la Ana la Caiafa pentru a urgenta războiul din Florida. Nu, nu e de loc probabil ca domnul Connolly să piardă un astfel de proces; judecătorii nu afirmară acest lucru, dar lăsau să se înţeleagă că aşa este. Avocatul se convinse că domnul Connolly e mai tare decât marchizul, aici la Washington. Şi îşi zise din nou că nu i-ar strica un astfel de aliat, în drumul spre îmbogăţire.

24

În anii din urmă, Ezechiel Morrill se maturizase mult, cutreierând depărtările în tovărăşia lui Thorssen şi a bătrânului quaker. Whisper din Tennessee nu l-ar fi recunoscut cu una cu două pe flăcăiaşul necopt de odinioară. Acum avea obrazul tăbăcit de furtunile şi viscolele munţilor din Vestul îndepărtat – şi se pricopsise cu câteva cicatrice. Dar Ezechiel se schimbase nu numai la înfăţişare. Când îl vedeai stând în cârciuma din San Agostino, printre prietenii săi şi-i întâlneai privirea veselă, degajată, îţi dădeai seama că „ruda săracă” devenise un bărbat mândru, care ştie că siguranţa de sine înseamnă jumătate de victorie.

Cei patru tovarăşi mâncau somon prăjit în ulei. Erau patru, de la o vreme, căci trapperul întâlnise la cârciumă un vechi şi bun prieten: cercetaşul Pete Holkins. Cândva, vânaseră împreună prin Munţii Stâncoşi. Unul din obrajii lui Holkins fusese înjumătăţit de un tomahawk, aşa că ochiul drept se ivea din cicatrice şi nici nasul nu rămăsese întreg. Bineînţeles, ciuntirea nu contribuise la a-i împrumuta o expresie mai prietenoasă, deşi în general era cunoscut drept un om binevoitor şi cinstit. Plănuise să-şi întemeieze un cămin de îndată ce avea să-şi facă suma din blănurile vânate. Înspăimântătoarea cicatrice de pe obraz îl determina însă la modificarea planului iniţial.

— Nu găsesc eu muiere capabilă să suporte mutra asta hidoasă – zicea el, cu amărăciune.

Hiram tocmai îndepărta din carne coloana vertebrală a somonului, însoţindu-şi destoinica demonstraţie cu pilde biblice despre vanitatea şi superficialitate femeii.

— Fiice ale Sodomei – enunţă el, cu glasul său de stentor.

Numai la zorzoane se gândesc. Mai bine să le laşi în pace, Pete! De ce să-ţi tulbure liniştea sufletului? Nici ţie nu-ţi pot da sfat mai bun, Ezechiel, fiule.

Tânărul Morrill nu mai roşea atât de uşor ca pe vremuri, când o întâlnise pe Ruth. De altfel, se mai gândise adesea la frumuseţea ciudată a fetii. Acum, când cu observaţia lui Hiram, se mulţumi să zică:

— Odată am văzut una potrivită pentru mine… Dar aceea era sortită altuia… – şi, ca să-şi dezbare gândul, i se adresă noii cunoştinţe. Nici nu ne-ai spus, Holkins, ce vânt te poartă pe meleagurile astea.

— E un război cu indienii, pe aici; unul din cele mai grele… Poate că armata are nevoie de un cercetaş încercat cum sunt eu. De asta am venit – şi cred că aceleaşi gânduri vă mâna şi pe voi.

— Ne-au mânat cândva, e drept. Pe urmă ne-am schimbat intenţiile – răspunse Thorssen. E mai bine de un an şi jumătate de când am fost pe aici; lupta abia începuse. Am destui prieteni în garnizoană; camarazi vechi, încă de pe vremea lui Old Hickory… M-au tot îndemnat să ne alăturăm lor, însă, nu ştiu cum se face, n-avem poftă de războiul acesta… Ştii, Pete, acum nu e vorba de obişnuitele încăierări cu pieile roşii. Adevărul este că sclavagiştii au nevoie de pământ pentru plantaţiile de bumbac.

— Sclavagiştii?

— Ei, arde-i-ar focul gheenei! – intervenise bătrânul quaker, pe tonul unui predicato – ei, nemernicii de păgâni, filistenii! De dragul lor s-a făcut războiul…

— Dar preşedintele? Generalul Jackson? – Holkins îi privea întrebător. Şi tu ai luptat sub comanda lui, prietene Sigurd.

— Da. Am luptat. Eram tânăr ca şi flăcăul ăsta de lângă mine. Îl preţuiam mult pe Jackson. A fost idolul nostru: un bun oştean. Numai că acum este preşedintele sudicilor. Al

regilor bumbacului. Ori, asta e altă poveste.

— Aşadar, mă sfătuieşti să nu îmbrac uniforma?

— Cum crezi, Pete.

— Voi ce-nvârtiţi pe-aici?

— Istorie lungă – începu trapperul. Începutul a fost în ţinuturile îndepărtate unde îşi au sălaşurile indienii „picioare-negre”; cei de sub porunca marii căpetenii Vahta Manu.

— Indienii „picioare-negre”?! Vahta Manu! spune, Sigurd, spune!

— Nu ştiu pentru ce te-o fi interesând în mod special, dar uite: continui. Marea căpetenie ne-a îngăduit să vânăm şi să aşezăm capcane. Cerea în schimb blănuri. Noi i le-am dat cinstit. N-a fost nici o neînţelegere între noi. Odată însă, a apărut pe-acolo o banda de derbedei, condusă de Gât-Crestat, pe care îl cunoşteam şi îl uram încă din vremea milităriei.

— Gât-Crestat! exclamă Holkins; jumătatea lui de faţă, câtă o mai avea, trăda amărăciune şi mânie.

— Da, Gât-Crestat. Îl cunoşti?

— Dacă-l cunosc? Păi, nu din cauza lui am ajuns cum sunt?

Un hohot de plâns înecă ultimele cuvinte ale lui Holkins. Thorssen îi puse mâna pe umăr.

— Atunci ştii restul. Bandiţii lui Gât-Crestat au exterminat satul întreg. Au pus la cazne moşnegi, arzându-i cu tăciuni, ca să le destăinuiască ascunzătoarea aurului. Atunci Vahta Manu a dezgropat securea războiului.

— Aşa a fost. Glasul lui Holkins suna sec, dogit, indiferent, într-o bună zi ne-au atacat indienii. După luptă, m-au lăsat locului, grav rănit. M-am târât cumva până la pădurea din apropiere, ca să nu fiu scalpat. Mi-am bandajat rana cu cămaşa şi am leşinat. A doua zi m-au găsit nişte vânători cumsecade. Ei m-au salvat.

— Cu mine, lucrurile s-au petrecut altminteri – vânătorul de blănuri se grăbea să-şi termine istorisirea. Indienii „picioare-negre” – deşi prieteni cu mine, până atunci – m-au prins şi m-au dus la căpetenie. El a înşirat toate fărădelegile comise împotriva tribului său. I-am făgăduit să-l urmăresc pe Gât-Crestat şi să-l lichidez. Am făgăduit solemn, de faţă cu întregul, trib. Nu odată l-am reîntâlnit apoi pe monstrul acela, însă până acum a reuşit să-mi scape mereu.

— De trei ori ne-a intrat în bătaia puştii – şi de trei ori l-am ratat – mormăi Hiram, furios. E dracul gol, individul ăsta…

— Drac, ne-drac, am impresia că acum îl avem în mână. Banditul umblă acum prin Sud, vânând negri ca să capete aur. Garantat dăm peste el.

Holkins strânse mâna lui Thorssen.

— Vă însoţesc.

Între timp, isprăviră somonul. Thorssen ceru vin; băură în sănătatea noului tovarăş, apoi plătiră şi se duseră să-şi ia caii din şopronul de lângă han.

— Aţi plănuit ceva hotărât? – se interesă Holkins. Răspunsul i-l dete bătrânul quaker:

— Urcăm ţărmul râului… Aşezăm capcane şi laţuri. Cea mai mare dintre capcane este însă pentru el. Numai pe acolo pot face cale întoarsă, derbedeii ăştia. Căutăm un pâlcuşor frumos de pădure; cred că o să mai am răgaz să citesc şi câţiva psalmi, înainte de a mă chema Domnul la fapte.

Încălecară; străbătând călare străzile sumbre şi întortocheate din San Agostino, se îndepărtară puţin de râu, pentru a traversa o câmpie. Vânătorul de blănuri şi cu Holkins mergeau alături, scară la scară. Holkins găsi că momentul fiind prielnic, îi poate istorisi vechiului său prieten, tot ce are pe inimă. Scoase deci din buzunarul

hainei o scrisoare îngălbenită de vreme.

— Fata trăieşte în Pennsylvania. Ultima scrisoare e de acum trei luni. Zice că mă aşteaptă… Barem că are şcoală. E învăţătoare. Nu i-am răspuns nimic. Ce i-aş fi putut scrie?

Oftă.

— Las-să creadă că m-am prăpădit prin Vestul îndepărtat; că m-au ucis sau am pierit într-un viscol. E mai bine aşa. Tu ce zici, Sigurd?

Vânătorul îşi dădea seama că omul de lângă el aşteaptă şi nădăjduieşte un cuvânt de îmbărbătare; că are mai multă nevoie de el decât are nevoie de mâna salvatoare un înecat.

— Nu ştiu – răspunse, cu multă cumpătare. Nu ştiu ce fel de fată este. Poate că n-o interesează numai exteriorul.

— Asta e părerea ta? Vorbeşti sincer, sau… sau numai din prietenie…

Holkins rămase o vreme pe gânduri; într-un târziu adăugă, cu glas mic:

— Orice fel de fată ar fi, în halul ăsta nu mă pot duce la ea.

Thorssen îi aruncă o privire compătimitoare.

— Nu-i chiar aşa, Pete… Fata te aşteaptă; tu însuţi mi-ai spus. Te aşteaptă. Dacă nu te întorci, poate că te va aştepta în vecii vecilor. Există şi fete din astea. E mult mai bine dacă-i scrii ce s-a întâmplat. Îi scrii cinstit, sincer. Apoi aştepţi să vezi dacă răspunde – şi ce anume răspunde.

Holkins se linişti întrucâtva. Strecură scrisoarea la loc, sub haină. Pe urmă, nu mai pomeni, mult timp, de treburile sale.

În spatele lor călărea Hiram cu Ezechiel. Se împrieteniseră la cataramă. Pentru Thorssen, noul vânător simţea mai degrabă respect; cu Hiram legase prietenie adevărată, căci în ciuda ironiilor sale, îl simţise om bun la inimă şi-i cerea adesea sfaturi. Ca de obicei, bătrânul

quaker cu barbă de patriarh înnădi firul vorbei şi de data aceasta tot cu oarecare ironic.

— Nu ştiu, Ezechiel, fiule, ce să cred despre înfăţişarea ta războinică. Pasămite nu mai eşti flăcăiaşul ăla de la ţâţa vacii care mai an confunda carabina cu furca pentru fân.

Ezechiel cu brâul lui împodobit cu desene, plin de cartuşe şi lăsând să se întrezărească şi patul unui pistol cât toate zilele îi zâmbi tovarăşului său de drum.

— De la dumneata am învăţat, Hiram, că omul trebuie să fie bine pregătit când porneşte către primejdii. Numai cărţulia cu psalmi îmi lipseşte din buzunar…

— Apare şi ea, curând – numai să ţi-o strecoare vreo fetişcană îngrijorată pentru zilele tale.

— Te pomeneşti că aşa ai primit-o şi dumneata? Moşneagul se posomorî fără veste.

— Nu, fiule. Cărţulia asta mi-a rămas de la buna mea nevastă, adormită întru Domnul.

Ezechiel îşi curmă glumele. Ştia că toată familia lui Hiram Jerston pierise într-un incendiu. De atunci, bătrânul cutreieră mereu depărtările, ca omul care nu-şi mai găseşte liniştea.

Tânărul se strădui să schimbe vorba.

— Ce crezi, îi găsim pe nemernicii ăia?

— Cred că da. Acum doi ani ne-au scăpat printre degete, căci nu le cunoşteam umbletul. De data aceasta ştim pe unde se pot strecura din peninsulă, cu prada lor cu tot. Numai urmând malul râului se poate. Prin desiş, le-ar fugi prizonierii – sau ar pieri toţi.

Oglinda largă şi leneşă a râului St. Johns lucea din nou în faţa lor, încadrată de ogoarele noilor colonişti. Erau mai ales orezării, prinse în plasa cenuşie-murdară a canalelor de irigaţie alimentate din apa râului. De fapt, toată întinderea se afla sub apă; nu se vedea decât verdele proaspăt al spicelor tinere. Câţiva muncitori negri

trebăluiau la vane. Dincolo de o pădurice de lămâi, călătorii găsiră casa plantatorului. Stăpânul moşiei era un spaniol şi se numea Garcia: un bărbat cărunt, cu priviri triste. Când se interesară de Gât-Crestat şi de banda lui, colonistul le răspunse că îi cunoaşte; au trecut de mai multe ori pe acolo.

— Îmi răpesc negrii. Sunt nişte maledito picarros (porci mizerabili) – înjura gospodarul. Să vă binecuvânteze Santa Virginia, senores, dacă scăpaţi ţinutul de ei.

Le oferi nişte vin focos, specific Sudului, pe veranda umbroasă de după patio.

Senor Garcia rămăsese aici de pe vreme spaniolilor. Nu-l interesa politica; era preocupat numai de preţul orezului pe piaţa mondială. Le ţinu un lung expozeu despre viitorul orezului de Florida.

De pe veranda ridicată pe stâlpi groşi de stejar, puteau vedea până departe spre apă. Aburind în bătaia soarelui, câmpurile de orez învăluiau totul în pâcle opaline, întreţesute de ciorchinii portocalii ai mănunchiurilor de raze. Peisajul acesta feeric îi impresiona pe toţi. Ezechiel se simţea pătruns într-o lume străină şi-l întrebă pe bătrânul său prieten dacă nu are aceeaşi senzaţie.

— Ar trebui să fiu tânăr, Ezechiel, fiule. Dar să nu crezi că nu mă simt bine; numai că nu am nevoie şi de cidru, pentru asta. Excelentă băutură; poate chiar moartea s-ar apuca să danseze, dacă ar gusta-o. Moşneagul plescăi din limbă, trimiţându-i amfitrionului o privire admirativă. Să trăieşti la mulţi ani, cu băutura dumitale, domnule Garcia!

Holkins era tăcut; poale că îl preocupa iarăşi nenorocirea sa.

Vânătorul de blănuri se întreba cum va fi arătat ţinutul acesta în vremuri mai vechi.

— În locul orezăriilor zăreai numai abur de mlaştini; nu-i aşa, senor Garcia?

Bătrânul spaniol se codea să răspundă. Nu ştia ce să zică. Îl privi scrutător pe Thorssen.

— Aş minţi, senor, dacă v-aş răspunde afirmativ. Aici au existat pământuri roditoare de la bun început. Numai că odinioară le cultivau indienii.

— Indienii?

— Da, senor. Pe vremea tatii locuiau aici indienii trimikutz: acum, seminolii. Vecinul meu era un indian seminol; un om de treabă şi harnic.

— Ce s-a întâmplat cu ei?

— Au fost alungaţi. Doar vei fi ştiind şi dumneata. Poate că ai şi luptat împotriva lor.

— Am luptat. Poate chiar eu l-am alungat pe vecinul dumitale. Poate că l-am ucis.

— Ei, vezi?! Ştiai despre ei doar atât că sunt adversari redutabili. Nu-i ştiai acasă la ei… aşa ca mine… Le cunoşteam îmbrăcămintea, obiceiurile, mâncarea. Sofki se numeşte mâncarea lor tradiţională – şi pot să te asigur că este excelentă. Se face din carne şi nu mai ştiu ce fel de plantă; e una foarte aromată şi le slujeşte şi la ritualurile magice.

— Nouă ni se spunea mereu că sunt nişte monştri sângeroşi.

— Pe Santa Hermandad vă spun: erau agricultori, crescători de vite… Vorbesc de seminolii aceştia, din Nord; de triburile okani, pe cei din Sud nu-i cunosc.

Hiram interveni:

— Spune-mi, domnule Garcia, nu ţi-e teamă că se vor întoarce?

Spaniolul păli.

— De ce să neg? Mi-e teamă. Noi i-am alungat în păduri. Odinioară trăiam în pace cu dânşii; acum ne sunt duşmani de moarte. Din pricina războiului.

Îşi făcu cruce, tot pomenind de sfinţi.

În clipa aceea, trapperului i se părea că vede răsărind flăcări în ţinutul acela paşnic. Se înfiora. Da… Războiul! Simţi o adâncă mulţumire pentru că îl refuzase, cândva, pe caporalul MacGregor.

25

Alice Gort era soţie de militar obişnuită ca bărbatul să lipsească ades de acasă. Luându-şi bun-rămas de la el când cu plecarea colonelului în Florida, tratase lucrurile cu uşurinţă, ca de obicei. Zgomotul luptelor cu indienii era un acompaniament aproape neîntrerupt al dezvoltării Americii. Nici războiul din Florida nu va fi altceva. Doar mai târziu, auzind mereu de Osceola, pomenit când cu ură, când cu spaimă – sau când află de cazul Hunter şi-i reveni în minte imaginea sclavei mulatre – doar atunci începu să cugete mai adânc, frământându-se, să-şi dea seama cine avea dreptate. Cu câtă adoraţie vorbise atunci Ruth despre indian. Cum zicea? Parcă îi auzea şi acum cuvintele:

„… Îmi simte toate gândurile… E puternic şi curajos… şi m-a salvat.”

Voind să ştie cum sunt seminolii în realitate, îl întrebă pe generalul Jessup, pe mărunţelul şi guralivul general Jessup, cu prima ocazie când acesta mai făcu popas la ei.

— Seminolii, scumpă doamnă? Jessup îşi arătă înveselit, dantura ştirbă. În sat la ei, ai impresia că vezi numai senatori romani. Sau mai degrabă sacerdoţi azteci. Aceia trebuie să fi arătat aşa. Poartă nişte toge albe, împodobite cu tiv colorat. Poate că într-o bună zi îmbrăcămintea lor va deveni o modă. Aşa arată deci la exterior; nici pomeneală de aspectul sălbaticilor din Nord, înveşmântaţi în piei şi pene… Au nişte colibe curate. Ce-i drept, sunt foarte inflamabile, din cauza acoperişului de paie. Asta ne

uşurează mult sarcina.

Jessup râse. Alice rămase însă îngândurată. Nu-i mai puse întrebări, căci nu-l învrednicea cu încrederea ei; se gândea însă tot mai mult la Ruth. Pe unde o fi? E oare fericită? Poate că şi căminul ei a fost dat pradă flăcărilor…

Atunci, demult, îi spusese sincer soţului ei că pe moşie se află ascunsă o sclavă fugară – iar Saylor o rugase să fie prudentă, căci prietenii lor din Sud i-ar putea lua în nume de rău asemenea gesturi. Atâta îi fusese de ajuns ca mai apoi să-i tăinuiască restul: ameninţătoarea vizită a lui Hunter şi rolul lui Osceola în viaţa mulatrei.

Jessup continua să pălăvrăgească şi, fără să ştie, îi risipi viziunea sumbră asupra viitorului care o aştepta pe Ruth.

— Trebuie să vă mărturisesc că situaţia din Florida nu-i deloc bună. Nemernicii ăia îi dau mult de furcă prietenului meu Jerome. Sunt cam puţine colibe incendiabile. Sate goale, peste tot. Seminolii se retrag printre mlaştini, unde nu-i posibil să-i urmăreşti…

Apoi, după vechiul său obicei, generalul aduse vorba despre Jacksonville, despre moda cucoanelor, despre renaşterea mânecilor bufante şi a crinolinei. Bătrânul Gort fusese bolnav în ultima vreme şi asista în tăcere, preocupat de cine ştie ce gânduri; plictisit însă de improvizata paradă a modei, interveni acum, irascibil:

— Am auzit că în loc de indieni, se vânează acolo negri. Asta să fie oare sarcina armatei federale? Nobilă sarcină, n-am ce zice! Îi slujim pur şi simplu pe satrapii bumbacului. De bună seamă, acesta a fost şi visul lui Jefferson – nu eşti de părere, domnule general?

Jessup găsi un răspuns evaziv:

— Washington al nostru avea nenumăraţi sclavi, domnule Gort – şi totuşi nu i-a reproşat-o nimeni!

— Faptul nu se numără printre mândriile istoriei noastre. Îl respectăm pe Washington, eminentul strateg – dar ideile

referitoare la libertate le-am învăţat de la Franklin şi Jefferson. Da, da, domnule Jessup.

Oaspetele găsi de cuviinţă să bată în retragere.

— În esenţă, este vorba de o problemă economică – zise el, revenind apoi grăbit la „subiectele preferate de doamne”.

Cui să i se fi adresat Alice aşadar, dacă nu lui Cooper? Scrisorile nu se mai transportau cu diligenţa, ci cu trenul. În loc de câteva săptămâni sau luni, scrisorile soseau în tot atâtea zile.

„Dragă Fenimore, ţi-am scris cândva despre ciudata sclavă care – puţin timp după plecarea dumitale – a căutat şi a găsit adăpost la mine. Eşti informat şi asupra faptului că fata a fost salvată de Osceola, căpetenia indiană – şi că din pricina ei a murit Hunter. Iată ce întâmplări sumbre s-au petrecut cu câţiva ani în urmă – şi poate că aş fi crezut tot ceea ce anturajul meu pălăvrăgeşte în legătură cu ele, dacă n-aş fi cunoscut-o personal şi n-aş fi îndrăgit-o pe Ruth, care era drăgălăşenia şi blândeţea întruchipată. Dumneata, Fenimore, ţi-ai închinat condeiul acelei tragedii pe care o trăieşte nefericitul popor indian în plină decădere; dumneata poţi înţelege cel mai bine îndoielile mele tot mai neliniştitoare. Încetul cu încetul aflu că seminolii aceştia din Florida nu sunt nici măcar pe atât de „piei roşii” pe cât sunt indienii dumitale, dragă Fenimore. Tot poporul numără abia câteva mii de oameni, iar soţul meu conduce campania împotriva lor – evident, ca să nu mai rămână nici urmă din ei. Mă întreb dacă este îngăduit ca armele noastre să fie comandate de instincte hrăpăreţe, de pofta de îmbogăţire a unora.

Plănuiesc să plec curând la soţul meu; vreau să văd cum arată acest război care durează de ani de zile şi despre care se vorbeşte atât de contradictoriu. Când vin în vizită

domni din Sud, ei pomenesc de Osceola ca de un diavol; dar sub cuvintele lor se ascund – simt eu bine – interese legate de bumbac, de orez, de portocale. Există însă şi alte păreri: vecina mea, doamna Morrill ca şi ceilalţi crescători de vite, consideră că diavolii sunt plantatorii. Cât despre negri? Dragă prietene Fenimore, eu îi tratez omeneşte şi din cauza aceasta ei sunt sinceri faţă de mine. Habar n-am de la cine au auzit de Osceola, însă pe buzele lor groase, numele acesta are rezonanţe de dor nemărturisit... Dor al libertăţii... foşti sclavii din Florida au fugit la el – iar negrii ştiu asta. Poţi să-i condamni, dacă singura lor speranţă este indianul răsculat? ...”

Alice îi scrise bătrânului său prieten, destăinuindu-i toate gândurile. Faptul acesta îi aduse o mare uşurare. Curând, sosi răspunsul.

„Scumpă Alice, cunosc de mult familia Gort, de care mă leagă o strânsă prietenie; ştiu că voi luptaţi întotdeauna pentru dreptate. Mă bucur că deşi eşti soţia comandantului suprem din Florida, ai rămas o „Gort”. Ai dreptate: războiul din Florida este un război al plantatorilor din Sud. Odinioară m-am bucurat că am răscumpărat Florida de sub dominaţia clerului spaniol. Acum constat cu amărăciune că sub a doua prezidenţie a lui Jackson, groaznica epidemie, a sclavagismului se răspândeşte tot mai mult. Nădăjduisem că acordul îi va pune stavilă – dar ne-a fost dat, în Florida, să trăim ruşinea de a vedea cum negri se refugiază la indieni pentru a scăpa de armata federală. Pe deasupra, războiul acesta nici nu s-a terminai şi vicepreşedintele nostru Calhoun le oferă partea nordică a Mexicului, acoliţilor săi sclavagişti. Dar să le lăsăm toate acestea; prefer să-ţi scriu despre nepoţii mei, care îmi pricinuiesc multă bucurie...”

26

Din fundul capcanei răzbătea mieunat amarnic. Un animal mic, bălţat, foarte vioi, le trimitea în sus priviri rugătoare, de pisicuţă.

— Pui de jaguar. L-a lăsat maică-sa aici, ca şi când ar şti că n-avem ce face cu el. În schimb, dumneaei a şters putina. Ia uitaţi-vă la urmele ghearelor, pe marginea gropii. Uriaşe labe! Trebuie să fi fost un animal splendid – se necăji Thorssen.

Hiram era de părere că au căzut în groapă mai mulţi pui şi că femela coborâse după ei.

— Pe ăsta din urma nu l-a mai putut lua, căci am venit noi.

Poposiseră pe malul unui lac sub cerul liber. Florile de noapte îşi deschideau corolele, îmbălsămând văzduhul cu parfumuri grele. Numai Hiram adormi imediat; obişnuia să se trezească îndată după miezul nopţii, căci adormea odată cu găinile şi n-avea somn decât câteva ceasuri. Ezechiel privea stelele, visător. Holkins se frământa cu gândurile lui chinuitoare.

— Nu simţiţi nimic? – Trapperul se săltă într-o rână. Atenţi de-acum cu toţii, prinseră mirosul de fum, acoperit până atunci de cel al florilor. Holkins confirmă.

— Ai dreptate, Sigurd. Arde ceva… Nu prea departe. Thorssen se şi apropiase de apă, scrutând împrejurimile. Nu avu nevoie să caute mult timp sursa mirosului de fum. Pe ţărmul din faţă, se vedea lumină mare. Ezechiel susţinea morţiş că focul e de la nişte colibe incendiate. Se trezi şi Hiram; acum priveau tuspatru.

A doua zi se treziră aproape deodată, fără să se fi înţeles în prealabil. Încălecară şi dădură ocol lacului. Umblară aşa

preţ de vreo două ore, evitând cu băgare de seamă tinovele de pe ţărm. Apoi, o boare de vânt le aduse brusc mirosul amărui al tăciunilor stinşi. Nu departe de malul lacului, găsiră un luminiş împrejmuit cu palmieri şi cedri. Poiana era plină de ruine fumegânde. Caii se opriră, ciulind urechile: nu îndrăzneau să înainteze. Numai calul lui Thorssen – cal ostăşesc, trecut prin multe – păşi mai departe, indiferent la morţii împrăştiaţi pe stradă. Ici o femeie, cu copilul alături. Braţele deschise, degetele-i închircite ale mamei parcă vor să-şi apere pruncul până şi în moarte. Alături de un bărbat cu ţeasta fărâmată, îndesată în noroi, zace sapa cu care s-a apărat.

— Mai sunt şi alţii, pe sub dărâmături – zise Hiram; apoi rosti o rugăciune pentru odihna morţilor.

— E opera lui Gât-Crestat – glăsui Thorssen, aruncându-i o privire lui Morrill. Când avem să-i întâlnim, fii cu gândul la morţii aceştia, Ezechiel.

Nu vorbi mai mult – şi nu vorbiră nici ceilalţi. Încălecară şi se întoarseră, tăcuţi, la tabăra lor.

Două-trei zile trebăluiră pe loc, pescuind şi punând laţuri; apoi, într-o dimineaţă, Thorssen propuse:

— Să plecăm.

Îşi adunară bagajul sărăcăcios, încărcându-l pe cai şi porniră spre Vest, către râu, ţinând direcţia în aşa fel, încât a doua zi sosiră la o colină pe lângă care curgea larg şi leneş St. Johns.

Priponiră caii şi aşteptară.

Peste două zile, apăru un convoi trist pe limba îngustă de pământ de lângă apă. Asemeni unui şarpe ostenit, şirul de oameni încetinea, ba se oprea de tot, spre a se târî mai departe sub loviturile bicelor, sub îndemnul înjurăturilor. Peste o sută de bărbaţi, femei şi copii se târau extenuaţi, cu mâinile puse în cătuşe, escortaţi de lanţul călăreţilor înarmaţi. Mamele îşi duceau în braţe copiii osteniţi, spre a-i

scăpa cu viaţă, chiar dacă viaţa aceea nu mai făgăduia decât robie veşnică. Cei mai mărişori, mai răsăriţi, se împleticeau alături de ele.

Vânătorii de sclavi grăbeau convoiul, ştiind că întârzierea împuţinează prada. Gât-Crestat făgăduise răsplată pentru fiecare zi economisită; voia să ajungă cât mai grabnic la frontiera Georgiei.

— Sunt doisprezece la număr, nemernicii – număra bătrânul Hiram. Pe măsură ce convoiul se apropia de ei, cei patru tovarăşi se retrăgeau printre ferigile şi buruienele colinei.

Vânătorul de blănuri duse puşca la ochi.

— Pe şef lăsaţi-l în grija mea… Am dreptul la atâta satisfacţie. Şi-apoi, i-am făgăduit căpeteniei indienilor „picioare-negre” …

— Bine ar fi să culegem câte unul din frunte şi unul din capăt – îşi dădu părerea Holkins. Îl iau asupra mea pe flăcăul ăla cu turban violet.

Ridică puşca fulgerător, descărcând-o primul. Detunătura nici nu se risipise, când dădură glas şi celelalte.

Trei bandiţi se clătinară în şea; trei căzură la pământ; trei cai fugiră în lumea largă, nechezând, fără stăpân. Holkins, nenea Hiram şi Ezechiel îşi lichidaseră ţintele – dar Gât-Crestat se aplecase pe gâtul calului, iar glonţul îi trecuse pe deasupra capului.

Ca la un semnal magic, coloana se opri, adunându-se buluc. Prizonierii simţeau aproape ceasul salvării. Se azvârliră la pământ, încercând să-şi desfacă legăturile. Pentru câteva clipe, vânătorii de sclavi rămaseră paralizaţi de surpriza atacului neaşteptat. Apoi se auziră strigăte puternice; bandiţii galopau prin coloană, ameninţând cu moartea. Unul dintre negri, reuşind să-şi rupă legăturile, se năpusti cu mâna goală la călăreţul din dreptul său. Gât-Crestat observă şi-i trimise un cartuş. Apoi le strigă ortacilor

săi să încercuiască desişul.
În timp ce îşi reîncărca arma, Thorssen îşi simţi toţi nervii încordaţi la maximum. Nemernicul din faţa lui îi amărâse jumătate din viaţă. Încă de tânăr constatase cu dezgust că printre urmaşii luptătorilor pentru libertate se află şi oameni de teapa lui. În Munţii Stâncoşi crima lui Gât-Crestat pusese capăt unei vânători fructuoase. Urmase apoi afacerea de la Nashville şi ororile din Florida... Thorssen ochi atent, foarte atent; toată dorinţa lui de răzbunare i se concentrase în mâna încleştată pe armă. Se auzi o detunătură, şeful bandei îşi pierdu echilibrul, rămase o clipă nemişcat, apoi alunecă de pe cal, încet, sub imperiul unei forţe implacabile.
Bătrânul quaker se ridică şi făcu un pas înainte, poate pentru a vedea mai bine ţinta pe care şi-o alesese. Vânătorii de sclavi îl observară şi-i trimiseră o adevărată ploaie de gloanţe. Moşneagul scăpă arma şi se prăbuşi. Morrill veni târâş lângă el, trăgându-l în tufiş. Dar nu avură timp să se mai ocupe de el, căci piraţii pădurilor săriseră de pe cai.
— Acum poţi să-ţi întrebuinţezi pumnii, Ezechiel, băiatule – îi strigă vânătorul de blănuri; cel mai tânăr membru al tovărăşiei lor, palid de durere din pricina lui Hiram, îi aştepta dârz pe agresori. Holkins nu avea nevoie de îndemn. Îi primi pe bandiţi cu experienţa unui vânător destoinic, dând iama în grosul trupei; ochii scânteind sălbatic în faţa hidoasa, semănară spaimă în jur.
Dorind lupta corp la corp, Ezechiel nu vorbise degeaba. Se gândea la cadavrele acelea, la mama şi la copilul care zăceau în noroi, la cadavrul cu ţeasta sfărâmată, la Hiram, care e pe moarte, aici, la câţiva paşi.
Mânia şi ura tânărului coborî toată în pumni – iar pumnii aceia din Tennessee ar fi fost buni până şi la îmblăcit, fapt care avu darul să-i vâre în groaza morţii pe derbedeii

avansaţi vânători de sclavi. Nu se auzea decât scrâşnetul oaselor sparte şi ai dinţilor fărâmaţi, acolo unde lovea Ezechiel Morrill. Eroii bătăliilor de prin toate cârciumile nu rezistară prea mult: se năpustiră spre desiş, căutând să se facă nevăzuţi.

— Noi nu prea avem ce lucra aici, cumetre Peter – declară trapperul, uitându-se mulţumit la învăţăcelul său. Într-adevăr, băiatul întrecuse toate aşteptările: trei dintre haimanalele rămase în viaţă zăceau la pământ; ceilalţi fugeau mâncând pământul. Voiau să-şi ia în stăpânire caii – dar acolo avură de a face cu sclavii setoşi de răzbunare. Prizonierii nu voiau să ştie ce e mila.

Thorssen nu mai voia să vadă nimic. Asemenea privelişte nu-i plăcuse nicicând. Pe de altă parte, nu există forţă capabilă să-i oprească pe oamenii aceia de la răfuiala cu cei ce le distruseseră viaţa.

Mai târziu, negrii îşi aleseră o căpetenie: adunară caii fără stăpân şi armele împrăştiate pretutindeni. Apoi le mulţumiră salvatorilor.

— Ştiţi încotro s-o luaţi? – îi întrebă trapperul.

— Cunoaştem drumul, domnule – răspunseră ei. Ne-am născut aici, în ţara asta. Coborâm spre lacuri, acolo unde bietul negru mai poate trăi în libertate.

Thorssen se opri o clipă lângă cadavrul lui Gât-Crestat. Banditul zăcea cu gura deschisă, cu ochii holbaţi.

— Scump plătită răzbunare – izbucni vânătorul.

Bătrânul său prieten – tovarăş nedespărţit atâtor călătorii – era pe moarte. Glonţul perforase plămânul; hemoragia nu putea fi oprită. Moşneagul zăcea, pământiu, la rădăcina unui copac. Abia mai respira. Cuvintele i se dezlipeau cu greu de pe buze.

— Sigurd… Să ai… grijă… de băiatul… nostru…

Ezechiel stătea lângă muribund. Bătrânul Hiram îi fusese tată în locul tatălui adevărat. Rudele nu-i dăruiseră decât

nepăsare, Singur moşneagul fusese bun cu el.

— Fii pe pace, bătrâne prieten. Din ochii lui Thorssen se strecurau lacrimi grele. Muribundul le făcu semn că mai are de spus ceva important. Vânătorul se aplecă deasupra lui. Adunându-şi ultima scânteiere a puterilor, moş Hiram zise:

— Am lăsat… blănuri… lacul Laramie… multe… Sunt… ale voastre…

Trupul mai zvâcni o dată şi îşi dete sufletul.

Acolo l-au înmormântat pe Hiram Jerston, lângă apa râului St. Johns, însemnându-i mormântul cu o bucată de stâncă.

UNICUL ÎNVINGĂTOR

27

Prin desetul junglei pline de abur înainta cu zgomot un opossum, cu cei zece pui înşiruiţi pe spinare, pe două rânduri, asemeni pasagerilor dintr-un omnibus. Ochişorii lor cât mărgeaua iscodeau curioşi tot ce era de văzut în cale, pe când mama adulmeca în dreapta şi-n stângă, căutând pradă.

Brusc, ciudatul autocar se opri locului, Opossumul-femelă ciuli urechile. Se auzea un susur ciudat, neobişnuit, întâi foarte slab, apoi din ce în ce mai hotărât. Ai fi zis că un miliard de picioare fine bat darabana pe un milion de frunze. Zgomotul mic şi totuşi neliniştitor afecta timpanele sălbătăciunilor mărunte, ca un fel de avertisment al primejdiei. Opossumul îi acorda atenţia cuvenită – şi, îndată ce se convinse de provenienţa sunetului, coti spre râu fără a mai sta în cumpănă. Pe mal forfoteau castori, construind un dig din trunchiuri subţiri, roşi de lângă rădăcină, spre a lega ţărmul cu fortăreaţa lor din mijlocul apei. Opossumul se strecură fără zăbavă în lungul stăvilarului îngust şi se statornici în vârful locuinţei castorilor, deşi aceştia protestau energic prin fluierături şi agitaţie. Oaspetele nu rămase multă vreme singur, căci tabăra refugiaţilor spori cu un şarpe arămiu şi cu o antilopă pitică. Stăteau cu toţii buluc, foarte paşnici de data aceasta.

Solul pădurii părea pornit într-o mişcare rapidă. Un covor larg, alcătuit din poporul furnicilor peregrine roşii înainta – la o poruncă necunoscută – spre un ţel necunoscut. Ele făceau zgomotul acela ciudat. Tot ce cade în calea acestui covor purpuriu – fie insectă sau animal mai mic – e sfâşiat şi mistuit în câteva minute. Rozătoare mărunte, omizi uriaşe, viu colorate, broaşte şi şopârle se zvârcoleau în

mijlocul cetei bine înarmate, care se mişca lent înainte. Făpturile neatinse de primejdie se trăgeau deoparte înspăimântate.

Încetul cu încetul, ronţăitul neîntrerupt se stinse în depărtare. Refugiaţii plecară din cetatea castorilor, iar locatarii mustăcioşi îşi continuară viaţa de toate zilele, după ce fuseseră turburaţi în felul acesta neaşteptat.

Prin junglă se furişau indieni – mai tiptil decât o făcuse adineaori procesiunea furnicilor. Nici măcar o frunză nu clintea sub mocasinii lor din piele de căprioară. Alunecau ca nişte umbre de la un copac la altul, tăind cu cuţitele liane încâlcite, fără a produce vreun zgomot. Erau vreo şaptezeci la număr, sub comanda Cerbului Sprinten, devenit seminol după ce fusese războinic kri. Sub scutul pădurii virgine, ceata ieşi înaintea patrulei maiorului Robertson care umbla sub streaşină pădurii, aproape paralel cu indienii.

Comandantul din Florida se mulţumea deocamdată cu o activitate de tatonare. Spera însă că va primi în curând întăriri considerabile, putând să treacă atunci la ofensivă. Lupta împotriva mlaştinilor şi desişului o angajaseră numai unităţi antrenate, alcătuite din vânători cu experienţă. Aceeaşi era şi componenţa patrulei acesteia, de sub conducerea caporalului MacGregor: oameni din Vest, neobişnuiţi cu zăpuşeala Sudului. Jimmy Seymore, care mergea în rând cu caporalul, îşi zvânta mereu faţa pistruiată.

— Am avut parte de ger şi de zăpezi de un metru... Credeam că nu mai ies om de acolo. Urechile îmi degerau sub căciulă şi nu-mi mai simţeam vârful nasului. Dar îţi spun adevărat, caporale, că acum jinduiesc după ţinutul acela înzăpezit şi după lupii dintr-însul! Pe ăia îi auzi măcar urlând... Ăştia de aici – şi făcu un semn cu capul, înspre junglă – ăştia de aici urlă numai după ce s-a zis cu noi.

— N-are a face, Jimmy. Am mai auzit noi de câteva ori

strigătul de război al seminolilor şi totuşi iată-ne teferi şi împreună.

Caporalul avea temei să fie încrezător. Lupta în Florida de peste zece ani şi scăpase cu bine din toate capcanele. Celălalt scruta însă bănuitor, umbrele pădurii.

— E o prostie să umbli pe lizieră, când ăia te pândesc din loja – mormăi el. Propun să ne îndreptăm spre râu. Nu se vede pic de urmă; cu atât mai rău. Nemernicii s-au ascuns în tufiş.

— Doar am trecut prin pădure; eşti o cobe, măi Jimmy. Deşi sudoarea îi şiroia sub pălăria cu bor, Jimmy Seymore zâmbi.

— Trăieşti de vreo doisprezece ani în Florida, caporale, dar tot n-ai ajuns să-i cunoşti pe indieni. Ei învaţă încă din copilărie umbletul fără urmă. Ştiu să păşească în aşa fel, încât îşi împart greutatea corpului în frânturi mărunte. Multe am învăţat eu printre ei, dar de aşa ceva n-am să fiu în stare nicicând.

— De-aceea ne folosim de cercetaşii metişi, chiar dacă nu-s chiar oameni de încredere, derbedeii... Caporalul strigă spre capul coloanei, folosindu-se de limba de amestec, specifică regiunii:

— Peştele Galben nu vede nimic? Peştele Galben priveşte pădurea?

Un om din rândul întâi se întoarse. De sub pălăria cu bor larg, un obraz întunecos se ivea în ochii caporalului.

— Peştele Galben privit bine pădure. Nicăieri războinic seminol. Războinic seminol departe lângă Marele Lac – răspunse metisul. Totuşi, spre a nu se arăta nesupus, dispăru în desiş cu un salt fulgerător. Reveni peste un sfert de ceas, raportând satisfăcut:

— Peştele Galben spus adevăr; nicăieri seminol... Duşman departe...

— Individul afirmă că se trage din tribul dispărut al

indienilor maiemi. Dar se poate ca adevăratele sale rude să se aţină pe undeva prin apropiere – mormăi caporalul. Te pomeneşti că ai dreptate, Jimmy.

Ordonă schimbarea direcţiei. Drumul spre râu ducea printr-o savană cu ierburi înalte; căldura îi apăsa şi mai înăbuşitoare decât la marginea pădurii. Soldaţii se luptau cu oceanul de iarbă, cuprinşi de o sfârşeală toropitoare. Numai Jimmy Seymore aruncă o privare fugară spre pădure, spunându-i caporalului:

— Uită-te înapoi, cumetre – dar nu care cumva să te prefaci într-o stană de sare!

MacGregor îi urmă sfatul. Jungla se înălţa sumbră, aparent mută şi pustie. Dar când privirea obişnuită cu distanţele, începu să pătrundă penumbra, caporalul scoase un strigăt de surpriză. Aproape invizibili pe fundalul întunecos, războinicii indieni alcătuiau un semicerc în marginea junglei. Probabil ieşiseră tocmai în clipa aceea de sub copaci şi acum răreau rândul, ca să-i încercuiască pe soldaţi.

În clipa următoare, patrula făcuse front spre pădure şi trăgea de zor. Părea că o mână nevăzută ştersese imaginea indienilor de pe tabloul de adineaori: pieriseră fără urmă; albii nu mai vedeau decât jungla pustie.

— Se târăsc spre noi prin iarbă, din toate direcţiile. În curând o să le gustăm săgeţile – mormăi Jimmy.

Caporalul era furios.

— Peşte Galben! Unde eşti, mizerabile?! Ia să te joc eu olecuţă!

Dar Peştele Galben se făcuse nevăzut în marea de ierburi.

— Înainte! La râu! – strigă Jimmy. El singur îşi păstrase prezenţa de spirit.

MacGregor îl asculta neîncrezător.

— Ce vrei să facem acolo? Poate caimanii sunt mai buni?

Prefer săgeata.

Seymore nu dădu explicaţii. Se mulţumea să-i grăbească:

— La râu! La râu!

În curând aveau în faţă apa gălbuie şi lipicioasă. Sosiseră la Kissimi.

Abia acum le destăinui Jimmy Seymore ce are de gând.

— Ascultă-mă, caporale! Odată, în preerie, am reuşit să scap teafăr, dând foc ierburilor. Hai să le aprindem şi aici; sunt destul de uscate. Să tot fie vreo jumătate de an de când n-a plouat.

— Putem încerca.

Într-un semicerc golaş de pe ţărm, soldaţii tăiau de zor buruienele şi iarba, adunându-le în grămăjoare cărora le dădeau foc. Şomoioagele ardeau sfârâind şi transmiteau pojarul vegetaţiei de pe câmp. Peste tot se lăfăiau valuri de fum înecăcios. Peste câteva minute, spiriduşii flăcărilor jucau în plină savana; apoi hora lor se contopi, înălţându-se mult.

Căldurii i se adăuga acum fumul înecăcios şi greu. Oamenii tuşeau, scuipând de zor.

— Mă sufoc! – zise caporalul, înjurând.

Numai Seymore era mulţumit de rezultat.

— Pun rămăşag pe orice că seminolii au şters putina. Nasul lor fin adulmecă primejdia din vreme. N-au chef dumnealor să se transforme în friptură.

Câmpul fusese cuprins de flăcări, dar focul se poticni în marginea pădurii umede şi lipsite de aer.

— N-ar strica să ne grăbim – îşi zorea camarazii Seymore. Pârjolul are să-i reţină câtva pe indieni; poate în răstimp reuşim să ajungem la fort.

Nu era nevoie de ordine sau lămuriri. Oamenii ştiau că Seymore are dreptate. Primejdia nu trecuse încă. Pe ţărmul râului, se angaja întrecerea cu seara care se apropia rapid. Focul se stinse curând; doar un văl de fum sumbru mai

plutea pe deasupra câmpiei incendiate. Plutea jos de tot ca şi cum ar fi menţinut în echilibru o povară grea, între cer şi pământ.

28

1835.

Un cârlig pescăresc se cufundă în apa lacului, făcând un cerc mic. Unduirea tot mai largă a apei se mulcomi apoi mereu, până ce dispăru cu totul.

La fel văluresc anii, unii după alţii, pierind în neant. Există oare pe aici semne de trecerea vremii?

Un cârlig pescăresc s-a cufundat în apa lacului. Osceola pescuieşte… Pescuieşte şi frământă gânduri.

Pământul acesta, lacurile şi mlaştinile sunt ale triburilor mikassuki, seminolii din Sud. Până acum, ei au avut de a face mai puţin cu intruşii. Dar ţara lor e plină de refugiaţi. Aici locuieşte el, Osceola, cu poporul său; tot aici s-a aşezat şi Cerbul Sprinten cu jaguarii săi – şi a crescut mult şi numărul sclavilor fugari. Sarcina sa este aceea de a îmbina toate aceste forţe într-un tot unitar. Grea sarcină! Botezul focului a fost un succes: scufundarea canonierei şi nimicirea patrulelor le-a reuşit. Dar Osceola se teme că marea bătălie hotărâtoare i-ar măcina forţele sărăcăcioase.

Căpetenia simte o mânie apăsătoare, surdă. Feţele palide sunt numeroase, pe când ei nu au decât puţini oameni. Gândurile sale zboară de sute de ori spre Vest, dincolo de Marele Fluviu, unde mai trăiesc încă popoare neînfrânte. Ce ar fi să se alieze toate seminţiile pieilor roşii? Aşa a vrut şi Tekumseh, cândva… Ce ar fi să se ducă să le vorbească despre primejdia comună?

În clipa aceea, hotărârea era luată. Se va duce dincolo de Mississippi, să discute un plan de luptă comun; planul unui atac paralel, pornit de toţi odată.

Un bărbat cu plete şi aspect de creol străbate calare

ţinuturile mărginaşe din Arkansas. Faţa, brăzdată adânc de greutăţile vieţii, nu exprimă nimic. Când i se vorbeşte, omul răspunde în spaniolă.

Privirile nepăsătoare ascund un interes viu. Călăreţul singuratec vede cum se destramă vechea lume; vede oraşe înjghebate la repezeală, din scândură; vede forturi cu mulţi soldaţi. Puterea care s-a răfuit cu indienii din Florida şi Georgia, se îndreaptă acum spre Vest, spre a-i supune, alunga sau extermina pe cei încă liberi.

Pădurile rămân în urma călăreţului; toată lumea aceasta de aici e încă pradă liberă pentru oricine; pământurile nu sunt înregistrate nicăieri; drepturile îi aparţin aici celui mai puternic, mai îndrăzneţ, mai necinstit.

Regiunea e bântuită de bande de hoţi: oameni care visează bogăţii câştigate fără muncă. Fără ţintă şi patrie cutreieră pe aici şi popoarele de piei roşii alungate din patria lor; foametea şi mânia neputincioasă îi decimează fără milă.

Osceola, indianul răzvrătit – unicul învingător – călăreşte singur prin acest ţinut unde i se înşiruie prin faţa ochilor atâtea imagini.

Într-o vale stearpă şi tristă se pitulează corturi zdrenţăroase. Obrazul pământiu al femeilor, burţile umflate şi ochii febrili ai copiilor vorbesc despre o foame neîncetată. Este satul indienilor maskogi, cei cărora feţele palide le zic kri – satul rudelor trimise încoace pe temeiul „acordului”. Printre şirele de corturi s-a înstăpânit o tăcere de ţintirim. Pa alocuri, femeile fierb ceva buruieni, ca să mai astâmpere foamea copiilor. Bătrânii – câţi mai sunt – şed îndobitociţi în faţa corturilor: nişte schelete cu ochii duşi în fundul capului; aşteaptă cu toţii să li se împlinească destinul.

— Guvernul ne-a făgăduit că ne trimite alimente, dar transportul întârzie – zice Şoim Alb, cu amărăciune. Acum el este căpetenia, căci Bizonul Sălbatic s-a întors la strămoşi.

Sosirea lui Osceola a trezit din apatie tribul. Cum să nu-l fi trezit, dacă aduce veşti despre fiii lor, despre jaguarii pe care i-au crezut morţi demult. Toată lumea îl ascultă pe oaspete cu mândrie.

— Poporul seminol mai trăieşte încă şi astăzi pe pământul străbunilor săi, cucerind mereu victoria. Pe ostaşii cu haină albastră, i-am alungat în mlaştini. Am prins o corabie de a lor. Jaguarii sunt adevăraţi eroi; poporul maskogi poate să fie mândru de ei…

Veştile dau din nou viaţă locuitorilor din sărăcăcioasele corturi. Mulţi vin să-l caute pe Osceola, cerându-i ştiri despre fiu sau frate. În schimb, oaspetele întreabă de poporul cherokee. Şoim Alb îi răspunde cu vădită invidie.

— Poporul cherokee nu suferă de foame, căci scurmă pământul şi scoate viaţă dintr-însul. Războinicii maskogi nu suferă asemenea muncă, iar femeile sunt prea slabe ca s-o poată săvârşi. Dar viaţa războinicilor cherokee nu e demnă de adevăraţii bărbaţi.

Osceola se gândeşte la Marele Urs, prietenul său – şi observă:

— Marele Urs câştigă viaţă pentru poporul său. Dacă războinicii maskogi au dorit poteca războiului, pentru ce nu au rămas cu mine şi pentru ce nu au luptat împotriva feţelor palide?

— Bizonul Sălbatic era bătrân – răspunde evaziv şi trist Şoim Alb.

A doua zi dimineaţă, oaspetele porneşte călare spre teritoriul tribului cherokee. Lucrurile stau într-adevăr aşa cum le-a zugrăvit Şoim Alb: bărbaţii trudesc pe ogoare, iar femeile sădesc legume prin grădini. Marele Urs şade în faţa cortului său. Sunt câţiva ani de când nu l-a mai văzut, dar bătrâna căpetenie a rămas tot un brad de om. Doar privirea i-a îmbătrânit, trădând o oarecare resemnare; poate aceea a renunţării la vechea viaţă de lupte.

— Osceola, vechi prieten al poporului meu, spune-mi de ce ai venit? În glasul căpeteniei răsună bucurie. Vestea luptelor încununate de succes îi dă de gândit.

— Osceola a avut dreptate. Drumul războinicilor este poteca războiului… Nici înfrânţi n-am fi avut parte de ceva mai rău decât surghiunul. „Cel ce a văzut Moartea” ne spunea cândva: „Oweissa, pasărea basmelor, zboară în faţa noastră, dar noi n-o ajungem din urmă nicicând.” Şi chiar aşa este.

— Între fluviu şi munţi trăiesc popoare mari. De ce nu păşesc ele, umăr la umăr, pe poteca războiului?

Toate ridurile de pe faţa leonină a căpeteniei se schimonosiră brusc.

— Să se ducă Osceola să vorbească acelor popoare mari. Atunci va înţelege pentru ce nu se întovărăşesc nici măcar seminţiile înfrăţite şi pentru ce nu pornesc ele împotriva primejdiei comune. Fiecare crede că vecinul său îi este duşman mai de temut decât feţele palide. Yanktonii luptă împotriva senonilor; senonii împotriva ogellalaşilor, shoshonii împotriva yatehilor, chippewas îi duşmănesc de moarte pe indienii „picioare-negre”.

Comunicarea aceasta îl umplu pe Osceola de durerea dezamăgirii. Era sigur că bătrânul său prieten îi spune adevărul.

Totuşi, hotărî să pornească mai departe. Voia să privească adevărul în faţă. Poate că el avea să-l modifice totuşi.

29

Munţii scânteiau orbitor, însă sus pe cer începea să se încropească sobor de nori negri. Thorssen roti privirea.

— Mă tem că o să dea viscolul peste noi…

Erau trei. În afară de trapper, participau la aventură Ezechiel şi cu Pete Holkins; porniseră în căutarea blănurilor lui moş Hiram. Bătrânul quaker nu aiurase; moştenirea o găsiră neatinsă. Acum erau în drum spre Est.

Pregătiţi temeinic să întâmpine iarna, purtau tustrei căciuli mari de blană, haine îmblănite şi pantaloni din piele de cerb.

Pete Holkins părea mai liniştit. Urmând sfatul lui Thorssen, îi scrisese fetii totul, fără înconjur, comunicându-i că pleacă în Vest şi că va veni s-o vadă, dacă la întoarcere avea să-l aştepte vreo scrisoare din partea ei. Atunci, ea va putea hotărî dacă se simte în stare să-i suporte o viaţă întreagă urâciunea pricinuită de rană. Fireşte, calmul lui Holkins era numai de suprafaţă, căci pe măsură ce se apropiau de lumea locuită de albi, vânătorul devenea tot mai neliniştit. Pe drum, reciti de zeci de ori vechea scrisoare îngălbenită de vreme.

— Slove şi iar slove! Cine poate să-şi dea seama ce se ascunde în dosul lor?!

— Bine, măi Pete, dar o cunoşti pe fata aceea! – căuta să-l liniştească trapperul.

— O cunosc. Tocmai asta este… Dacă ai cunoaşte-o şi tu pe Anne, te-ar durea şi pe tine, Sigurd. E bunătatea şi blândeţea întruchipată… Ştiu şi simt că numai din milă n-are să mă refuze. Vrei să-i distrug viaţa?

Privi în jurul său cu expresia omului care nu vrea să se mai despartă de codru.

— Vezi, Sigurd, aici mă simt om. Doar aici îmi mai pot suporta propria mutră. În altă parte sunt ca o sperietoare de ciori. Până şi adunăturilor de prin cârciumi le e teamă de mine.

Ezechiel, care venea agale în urma lor, interveni:

— Nu-ţi pese dumitale de haimanalele de prin birturi, Pete!… Gunoaie! Oamenii de treabă respectă rănile primite în luptă.

Aşa vorbi Ezechiel, văcarul de odinioară. Începea să aibă un trecut frumuşel, băiatul! Văzuse minunatele gheizere, ţâşnind până la cer, în Munţii Stâncilor Galbene. Văzuse tronul lui Vakondah, muntele sacru al triburilor dakota. Cunoscuse popoare străine, dându-şi seama că indianul e om ca şi faţa palidă; că orice pădure îşi are uscăturile ei. Iar când auzea prin cârciumi vreun flăcău lăudându-se cu aventurile cu piei roşii, Ezechiel rânjea batjocoritor. În general, se purta întocmai ca Thorssen: vânătorul de blănuri era pentru el pilda demnă de urmat.

— Ar mai fi discutat ei despre treburile lui Holkins, însă vântul îi gonea tot mai muşcător, spulberând zăpada în jurul lor până să ajungă în vale, viscolul începuse a-i orbi cu fuioarele de nea azvârlite la asalt.

— Blizzard… – mormăi Holkins, clătinând capul. Thorssen era şi el neliniştit, mai ales din pricină că începea să se lase, cu mare iuţeală, ceaţa. Ca înspăimântaţi de o primejdie necunoscută, căluţii încărcaţi cu blănuri se opriră sub o streaşină de stâncă, refuzând să continue drumul.

— Ciudat. Vânătorul de blănuri ştia din experienţă că animatele simt primejdia mult înaintea omului. Caii au mirosit ceva.

Vântul şuiera atât de asurzitor, încât nu mai auzeau ce-şi spun. Se întunecase, însă nu puteai şti dacă e din pricina negurii sau a volburilor de zăpadă.

Ezechiel fu primul care, prin urletul vântului, îşi avertiză

tovarăşii că aude un zgomot străin. Vuietul surd se auzea din înălţimi şi era din ce în ce mai puternic.

— Avalanşă! – răcni Thorssen, fără să mai ştie cui îi vorbeşte, căci peste o clipă totul era înecat în zăpadă; cei trei oameni nu se mai zăreau de fel.

Trapperul rămase în apropierea stâncii, lângă cai. Ştie că e singurul lucru potrivit cu împrejurarea. Ezechiel, mânat de acelaşi gând, sări tot într-acolo.

Vuietul creştea neîncetat: se apropia o forţă gigantică şi ameninţătoare. Apoi trecu pe deasupra lor ceva care era cât pe ce să le îngheţe sângele în vine. Caii tremurau varga. Aerul se răcise ca într-o peşteră de gheaţă. Cine ştie cât a durat? Timpul căpătase cu totul altă semnificaţie decât cea obişnuită şi însăşi secundele se aşchiau în milioane de fărâme spre a accentua şi mal mult primejdia.

Sunetul care îi ameninţase cu distrugerea, prindea a se îndepărta, răsunând spre ei tot mai stins. Până la urmă, se pierdu cu totul în şuierul mânios al furtunii.

Statură sub streaşină de stâncă o bună bucată de vreme. Grămezi de zăpadă învârtită în iureş sălbatec se îngrămădeau în imediata lor apropiere: nu mai vedeau aproape nimic.

Furtuna trecu pe cât de repede venise. Întunericul s-a destrămat şi el – dar Pete Holkins nu dădea semne de viaţă.

— L-a târât zăpada pe undeva. Sau poate s-a adăpostit pe povârniş, căci Pete e un flăcău trecut prin ciur şi prin dârmon – zicea vânătorul de blănuri, încurajându-se singur şi îmbărbătându-l pe Ezechiel. Scotociră împrejurimile după un plan dinainte ticluit; valea răsuna de strigătele lor.

— Pe… eee… te…! Pe… eee… te…!

Răspuns nu venea de nicăieri. Pe înserat, reveniră osteniţi de atâta căutat şi îşi înjghebară popasul, rebegiţi de frig.

Petrecură noaptea într-o atmosferă apăsătoare. Buna

dispoziţie nu le reveni câtuşi de puţin a doua zi dimineaţă, când văzură că s-a înseninat şi că munţii scânteiază din nou, argintii.

— Ne căţărăm spre şeaua de colo – zise Thorssen. Dacă avalanşa nu l-a măturat pe Pete, cu cal cu tot, devale, atunci a greşit doar direcţia – şi-i dăm de urmă la sigur.

Noaptea adusese un ger straşnic; zăpada lipită de stânci se făcuse sticloasă; cei doi urcau anevoie, călcându-şi în urme. Drumul de două ceasuri din ajun îi costă acum o jumătate de zi. Până să ajungă sus, pe creastă, soarele apucase să se ascundă după un nor mare, negru, în partea dinspre apus a cerului. Vântul se stârni din nou, gonind nebuneşte şi râzând printre trâmbele de zăpadă. Norii umbreau tot mai mult lumea; globul mare, gălbui, cădea în diagonală spre orizont.

Înnoptară acolo, pe creastă, sub pavăza a doi pereţi de stâncă sprijiniţi vertical unul de celălalt. A doua zi dimineaţă, Ezechiel se urni primul; era ostenit şi frânt. De jur împrejur nu se vedea decât o mare de nori, contopită cu munţii. Totul părea atât de neverosimil şi dezolant, încât tânărul Morrill începu să-i vorbească tovarăşului său cu adâncă amărăciune.

— Nici Dumnezeu sfântul nu se mai poate orienta aici, Sigurd... Eu zic s-o luăm din loc, până ce nu ne apucă alt viscol. Să nu ne jucăm cu nenorocirea. Pară-ne bine că avalanşa de ieri...

— Nu-mi pare bine, Ezechiel – îi curmă vorba vânătorul de blănuri. Eşti tânăr, nu poţi preţui cum trebuie un adevărat prieten. Azi îl las eu de izbelişte pe Pete; cine ştie dacă mâine nu mă lasă alţii pe mine, din pur egoism! Ai fi putut să înveţi că aici, în Vest, prin pustietăţile acestea, prietenia este comoara cea mai de preţ... Zău că ai fi putut învăţa...

Cuvintele vânătorului cădeau aspre şi amare. Ezechiel se

ruşina.

— Iartă-mă, Sigurd… S-a vârât diavolul în mine; el m-a pus să rostesc vorbe atât de nesăbuite. Crede-mă că dispariţia lui Holkins mă supără tot atât de mult ca pe dumneata. Numai că pustiul acesta fără sfârşit, marea de nori şi pârdalnica de noapte…

— Măi, că sperios te mai făcuşi. Printre dakoţi nu erai!

— N-o lua aşa. Aia a fost altă treabă. Printre oameni, faţă de oameni nu sunt un laş – dar avalanşa de ieri… Aia n-a fost o jucărie.

Mânia lui Thorssen se risipi.

— Mai eşti cam copilăros încă. Crezi că omul poate s-o ia la picior dinaintea destinului? mormăi el îmbunat. Gândeşte-te la Hiram. Era numai viaţă, bătrânul, dar un nemernic de glonţ i-a fost de ajuns ca să-l doboare. Pe unii îi curăţă avalanşa, pe alţii un cartuş… Nu e multă deosebire…

Trapperul se apropie de cai.

— Mergem în lungul crestei. Mai trag încă nădejde. Aici, printre stânci, vântul n-a spulberat zăpada; poate s-a păstrat vreo urmă.

Thorssen umbla în frunte, ducându-şi calul de căpăstru. După el veneau caii de povară; convoiul îl încheia Ezechiel, cu gândurile lui. Trapperul scruta împrejurimile, adulmecând ca un copoi, dar fără vreun rezultat; vântul îşi bătea joc de ei neîncetat. Înspre amiază, găsiră loc potrivit popasului: o adâncitură între stânci. Hotărâră să aştepte fie până şi a doua zi dimineaţă; poate că vântul avea să se oprească în sfârşit.

— Ce-o să zică stomacul? – întrebă Ezechiel, dăruind toată tristeţea unei priviri, sacului de merinde gol goluţ. Partea mai de doamne ajută a proviziilor se afla pe calul lui Holkins.

Dispoziţia lui Thorssen se îndulci puţin, la vederea

tânărului său prieten înzestrat cu o poftă de mâncare excepţională.

— Până acum ai avut noroc, Ezechiel. Habar n-ai ce înseamnă bucatele alese; de pildă peticele de piele depilate sau curelele fierte. Dacă rămânem blocaţi aici o bucată de vreme se prea poate să ai parte şi de aşa ceva…

Detunătura unei arme îi tăie vorba.

— Holkins! … Pete! … – faţa trapperului radia de bucurie. Se năpusti dintre stânci. Ezechiel îl urmă îndeaproape.

— Poate că e altcineva – riscă tânărul Morrill.

— Cine să fie, în pustietatea asta?! Cine are chef să tragă focuri, pe o vreme ca acum? Şi-apoi, îi cunosc glasul armei. Thorssen îşi încarcă puşca şi trase un foc.

— Ia hârleţele, Ezechiel – hotărî apoi.

Ezechiel descătărămă uneltele de pe samare. De obicei le întrebuinţau la săpatul capcanelor.

Se orientară în direcţia împuşcăturii, coborând cu băgare de scamă printre stânci. Caii îi lăsaseră în tabără. Vântul spulbera din nou nămeţii. Trapperul îi zise tânărului său prieten!

— Vezi, Ezechiel, în alte împrejurări m-aş strădui să ajung cât mai departe de primejdia avalanşei… Acum, mă foiesc pe-aici ca un orbete, fără să-mi pese de pericol. Îţi spusei numai ca să vezi că adevărata prietenie nu-i o joacă; adesea îţi primejduieşti pielea, de dragul ei.

Thorssen se opri o clipă, să-şi tragă sufletul.

— Bine ar fi să repete Holkins semnalul. Doar o mai fi având vreun cartuş la el…

Ai fi zis că o zână din basme ţinea să-i îndeplinească dorinţele: arma lui Pete detună iarăşi, din imediata apropiere.

— Pete! … Pete! … Unde eşti?

Răspunsul veni ostenit şi frânt, parcă din măruntaiele pământului:

— Hârleţul a rămas la voi, Sigurd…

— Venim, old boy, venim!

Ezechiel se contaminase de emoţia lui Thorssen. Munceau amândoi din răsputeri, ca să-şi scoată prietenul de după meterezele zăpezii. Gerul se înăsprea mereu, dar ei transpirau din abundenţă; uneori, zăpada îngheţată nu ceda decât sub târnăcop; erau prilejuri când forţa herculeană a lui Ezechiel făcea minuni. Vrând parcă să-şi compenseze ruşinoasa purtare de adineaori, băiatul punea o strădanie supraomenească în dislocarea şi înlăturarea blocurilor de gheaţă de câte o jumătate de chintal, înfipte printre stânci.

— Bravo, Ezechiel. Vânătorul nu spuse decât atât: acum nu era în stare de mai mult. Dar Ezechiel simţi o căldură plăcută prin preajma inimii. Aceasta este aşadar piatra de încercare a adevăratei prietenii!

Până să deschidă cale şi să-şi scoată prietenul din închisoarea de sloiuri, se lăsase înserarea. În timp ce îl duceau aproape pe sus către tabără, Holkins le povesti că după trecerea avalanşei, calul sau se prăbuşise în prăpastie, frângându-şi piciorul. Tot necăjindu-se cu el, greşise direcţia şi oricât se străduise să regăsească drumul bun, întâmpinase pretutindeni obstacolul zăpezii.

— Bine că eşti din nou printre noi. Thorssen îl cuprinse drăgăstos pe după umeri. Să ştii Pete, că singur n-aş fi fost în stare. Braţele astea din Tennessee te-au dezgropat. Da zău.

30

Cel mai mare dintre satele dakoţilor se află într-o regiune de coline. Aici e doar poala muntelui; spre Sud şi Sud-Est se întinde un nesfârşit şes bogat în ierburi. Primii colonişti – nişte francezi – i-au dat numele de „prairie”. În dimineaţa când, după o călătorie îndelungată, Osceola sosi pe aceste meleaguri, el admiră multă vreme şesul înzăpezit, scăldat în lumina soarelui. Ca nişte insule întunecoase în permanentă mişcare, imense turme de bizoni, colindau libere şi netulburate pe întinderi furnizând mereu provizii popoarelor din preerie.

Pe alocuri se zăreau călăreţi galopând ca o furtună. Strigătul lor ciudat, acut, şuierător, era purtat de vânt până pe la poalele munţilor.

— Siiiiii-uuuuu! Siiiiii-uuuuu!

Unii spun că datorită acestui strigăt, feţele palide i-au botezat sioucşi pe indienii din triburile Celor Şapte Focuri. Alţii susţin că francezii le-au zis aşa, după ultima silabă din numele lor strămoşesc, care este „Nedovassiu”.

Osceola parcursese un drum ostenitor, până aici, având drept interpret un războinic din tribul picioarelor negre. Cutreierase toate aşezările din preerie; acum şedea în faţa cortului căpeteniei unui sat de munte, aşteptând prezicerea djessakizilor – a vracilor. El nu mai credea demult în aşa ceva cu atât mai vârtos însă le dădea importanţă gazda, căpetenia tribului sennon. Era un bărbat cât bradul, dar avea o faţă de copil; pe cap purta podoabă din două coarne de bizon şi sumedenie de pene. Omul şedea alături de oaspetele său, pe blana de urs aşternută în faţa cortului şi asculta, cu superstiţioasă teamă, răpăitul surd al tobelor fermecate şi cuvintele fără şir ale djessakizilor care

desenau tot felul de semne misterioase în nisipul adorat. Capetele vracilor sunt acoperite cu măşti înspăimântătoare, de animale şi demoni. În lumina focului, ele par şi mai hidoase decât sunt.

Căpetenia ascultă cu încordare şi-i declară oaspetelui său:

— Vraciul nostru zice că străinul este un bărbat înţelept, dar că duşmanii noştri sunt ogellallaşii; cu ei trebuie să ne răfuim. După ce îi vom învinge, avem să dezgropăm securea războiului împotriva feţelor palide. Aşa ne porunceşte Kuşka Kiuşkan, subpământeanul.

Osceola se întoarce spre interpret.

— Războinicul din tribul picioarelor negre să-i spună marii căpetenii a dakoţilor, că poporul seminol luptă pentru viaţă, pentru ultima palmă de pământ – şi nu-i mai ascultă pe djessakizi. Are să vină vremea când şi dakoţii vor lupta pentru viaţă, dându-şi seama că au greşit. Atunci prezicerile diessakizilor nu îi vor mai ajuta. Acesta este adevărul, indiferent ce spune Kuşka Kiuşkan, subpământeanul..

A doua zi, Osceola porni mai departe. Marele Urs spusese adevărul: popoarele acestea nu şi-au dat seama cine era adevăratul duşman. E de temut că până se vor dumiri, va fi prea târziu.

Căpetenia seminolă ţine drum drept spre casă. Trei săptămâni încheiate călăreşte prin şesul acoperit cu zăpadă, până ce a dat cu ochii de casele primitive din Fort Arkansas. De aici a pornit în necunoscut, mânat de speranţe. Acum, ele s-au spulberat. Indianul intră în cârciuma „La bătrânul veteran”, străbate cu greu prin desetul de mese şi scaune şi se aşează la întâmplare, pe primul loc liber.

La masa aceea se mai află încă alţii trei: un bărbat înalt, cărunt; un altul, cu faţa groaznic ciuntită şi unul mai tinerel.

Cuprins de osteneala atâtor săptămâni petrecute în şa, căpetenia nu le dădu nici o atenţie, mai ales că dinspre tejghea, zarva glasurilor amestecate ajunge până la el ca un fel de zumzet adormitor. Cârciuma e plină de soldaţi. Toţi cântă şi glumesc. Unii abia se mai ţin pe picioare. Unul vine împleticindu-se până la masa lui, îl priveşte de sus şi începe să răcnească:

— Un mexican! o maimuţă mexicană! Mă, coloratule! Cară-te de aici!

Omul gesticulează împrăştiat; răsuflarea îi e puturoasă de alcool. Osceola nu se clinteşte, nu răspunde. Ce să facă? Birtul e plin de războinicii armatei federale – şi, la urma urmii, cum a ajuns el aici? A fost o greşeală…

Beţivanul nu se lasă:

— Eşti surd, bă? Cu tine vorbesc!

Îl apucă de braţ.

În clipa aceea se ridică cel mai vârstnic dintre comeseni (abia acum se vede cât e de înalt şi de puternic) şi-l îmbrânceşte pe zurbagiu. Acesta se prăbuşeşte ca un trunchi trăsnit. Doi dintre soldaţi îl cară afară, să nu-l găsească patrula. Bărbatul cel înalt se aşează la loc.

— Proastă treabă şi băutura! Nu-i aşa, senor Osceola? Cum? Îi ştie numele? Da: e comeseanul. Să nege? Nu se poate. Omul îl priveşte foarte sigur de sine. Sigur de sine, însă nu duşmănos.

— De unde mă cunoşti? – întreabă seminolul, dornic să isprăvească odată cu nesiguranţa.

— E o istorie lungă – zâmbeşte celălalt. Ia să vedem. Tocmai cu opt ani în urmă te-am văzut la Nashville, în sala primăriei… Sigurd Thorssen îşi aminteşte orice obraz pe care l-a văzut odată în viaţă… Şi dumneata şi eu eram mai tineri atunci, senor Osceola.

Indianul îl priveşte drept în ochi.

— De ce nu te duci la comandantul fortului? ai primi

răsplată.

— Nici gând. Nu sunt vânător de scalpuri – îi răspunde trapperul. Mai bine spune-mi dumneata, cum de ai ajuns la asemenea depărtare de Florida.

Thorssen râde numai arareori. Acum, situaţia ciudată îl stârneşte spre haz.

— Îi duci de nas… Tot comandamentul militar din Florida îl duci de nas. E hazliu: ăia de colo nu fac nici un pas, iar dumneata te afli într-o cârciumă din Arkansas.

— Am făcut o călătorie pe la popoarele de dincolo de Marele Fluviu…

— Rezultatul?

— Seminţiile acelea sunt conduse de Oweissa, pasărea basmelor… Iar Oweissa le va călăuzi în moarte.

— Da. Starea aceasta de lucruri nu poate fi schimbată. Vremea lui Tekumseh a trecut. Popoarele pieilor roşii se retrag pas cu pas din faţa armatelor noastre. Numai dumneata te mai ţii pe poziţii, Senor Osceola… Departe de celelalte triburi; singur şi fără ajutor; totuşi mai rezişti. Eşti unicul învingător. Vânătorul adaugă, cu consideraţia omului experimentat în lupte: E o adevărată minune.

Osceola nu are zâmbet pentru omagiul care i se aduce.

— Lupta nu ne favorizează, domnule. Cu fiecare victorie, seminolii se împuţinează.

Holkins intră în vorbă.

— Un adevărat luptător nu are decât stimă pentru asemenea adversari… Căpetenia seminolilor poate vedea urma unui tomahawk pe obrazul meu – dar să nu se lase amăgit. Nu m-am numărat nicicând printre cei ce jinduiau la scalpuri ieftine.

Osceola îl priveşte pe Holkins drept în ochii aceia cinstiţi şi îşi dă seama că nu are de ce se teme. Feţele acestea palide nu sunt ca toate celelalte; nu vor pieirea poporului seminol.

Thorssen aduce vorba din nou despre popoarele de dincolo de Marele Fluviu. Cunoaşte multe din ele, iar unora le este prieten.

— Le ameţeşte apa de foc şi descântecele vracilor – zice Osceola. Ezechiel, care l-a recunoscut pe oaspetele său de odinioară, îl întreabă:

— Poporul seminol nu are vraci? Cu ce l-a înlocuit?

— Cu o bucăţică de pământ mlăştinos, senor.

Îl priveşte pe tânăr şi îşi aminteşte de întâmplările trecutului. Se revede călărind alături de Floare de Nufăr, într-un imens nor de praf… Amândoi sunt osteniţi; fugari amândoi… Din ceaţă se desprinde un călăreţ: flăcău tânăr. Acesta să fie?

Ezechiel zâmbeşte.

— Eu sunt cel la care te gândeşti. Numai că atunci eram mai tinerel.

Nu i-a vorbit niciodată trapperului despre aventura aceea, Acum se întoarce spre el.

— Imaginează-ţi Sigurd, atunci nici nu mi-am dat seama că era indian… Eram un greenhorn sadea!

„Greenhorn” înseamnă om necopt. Ageamiu. Ezechiel ar vrea să întrebe de Ruth. Osceola i-o lua înainte.

— Aceea pe care ai ajutat-o să-şi găsească refugiu, senor, este azi fericita mamă a fiului meu.

A fiului, meu… Câtă încredere în viitor, câtă mândrie vibrează în aceste cuvinte!

Cei patru bărbaţi mai stau împreună o bună bucată de vreme. Thorssen nu se simte la largul lui.

— Am luptat şi noi, cândva, împotriva englezilor. Pentru pământ, pentru pământul nostru liber. A luptat şi bunicul meu.

Îl vede parcă aievea pe suedezul înalt şi osos, care nici măcar englezeşte nu ştia. Poate că bătrânul ar condamna multe din lucrurile de azi. Thorssen se gândeşte la

trăsăturile lui aspre şi severe; de la el a moştenit tot ce consideră demn de respect; curajul, constanţa, dragostea de adevăr şi dreptate.

Osceola nu-i tulbură gândurile; abia într-un târziu spune:

— Am frecventat o şcoală de misionari, în San Agostino…

Poate am fost adversari la Pensacola – îşi zice vânătorul de blănuri, rostind apoi gândul şi cu voce tare.

— Eram încă foarte tânăr pe atunci – răspunde Osceola. Aliaţii săi au părăsit poporul seminol, tocmai la cea mai grea ananghie. Osceola a învăţat că şi printre feţele palide există multe neamuri. Multe feluri de oameni şi de inimi. Se ridică de la masă, adăugând în chip de adio:

— Poporul seminol ar vrea să trăiască în pace.

Vânătorul de blănuri, Holkins şi Ezechiel rămân îngânduraţi de ciudata întâlnire.

Cum a zis indianul? „Multe feluri de oameni şi de inimi…”

31

Cei trei ortaci au mai stat multă vreme la masa din cârciumă.

— Vedeţi, aşa se întâmplă când te apropii de ceva ce nu cunoşteai decât de la distanţă – începu Thorssen, trăgând întărâtat din pipă. Război cu seminolii… Război cu seminolii… altceva nu mai auzeam; atâta ştiau să îndruge ofiţerii, atâta ştiau ziarele şi politicienii… Iar dacă îţi vâri pe după perdea mutra cea nebărbierită, ai să vezi câţiva domni plantatori pentru care afacerea este de bună seamă rentabilă. Vreau să spun: dacă poţi admite că valurile de sânge vărsat se cheamă afacere.

Ezechiel ar fi vrut să ştie temeiurile raţionamentului.

— Temeiul meu e pur şi simplu flerul. Sunt un om simplu; nu mă pricep la calcule şi nici la politică – dar flerul mi-a spus-o de la bun început: Nu te băga, Sigurd Thorssen, în războiul din Florida; nu e pentru tine; n-ai ce căuta acolo!

De la Florida, vorba trecu la Hiram.

— Bietul bătrân a adunat fără ajutorul nostru sumedenia asta de blănuri splendide. O să-i înălţăm un monument funerar… Apoi vânătorul îl întrebă pe Ezechiel: Sper că nu regreţi că te-ai lăsat convins să alegi viaţa liberă?

— Nu regret.

— Îmi pare bine. Deşi… de fapt nici n-ai motiv să regreţi. Dacă nu veneai cu noi, mai spălai şi azi putinile cu lapte. Dar într-o privinţă nu-i nevoie să-mi urmezi exemplul: n-are nici un rost să îmbătrâneşti şi tu prin codri… Holkins, tu ce ai de gând?

— O să văd. Deocamdată plec cu voi la Memphis – să văd dacă am vreo scrisoare de la fată… În afară de ea, n-am pe nimeni. Poate tocmai de-aia îmi doresc atât de mult căldura unui cămin.

Tăcură un timp; apoi, Thorssen reveni la întâlnirea cu indianul. Se vedea cât de colo că îl preocupă intens.

— Nu vi se pare ciudat că tocmai un indian a rostit cuvântul „pace”? … Cu câţiva ani în urmă nu i-aş fi dat nici o importanţă. Acum, de când am început să îmbătrânesc, am ureche şi pentru aşa ceva. De când am fost eu ultima dată acasă, la ferma Thorssen, familia fratelui mai mare a sporit cu al optulea copil.

Se întunecase. Cârciuma era aproape goală.

— Hai să încheiem ziua de astăzi.

A doua zi în zori îşi continuară călătoria prin pitorescul Arkansas. Departe, în faţă licărea oglinda fluviului Mississippi. Pe ţărmul dimpotrivă se afla oraşul Memphis. Trecură cu o plută şi se îndreptară aţă spre oficiul poştal.

Holkins avea o scrisoare. Căutară gazdă şi se dichisiră puţin. Ajunseseră în lumea civilizată. Bărbile dispărură; mustăţile câştigară o formă ca lumea. Seara, la restaurant, Holkins le citi scrisoarea, emoţionat.

„Iubite prietene Pete!

Îmi dai voie să-ţi zic aşa de acum înainte? … Vestea rănirii dumitale grave m-a lovit, dar mai mult mă înspăimântă însă rana pe care o porţi în suflet. Îmi scrii că nu îndrăzneşti să apari în faţa mea, aşa desfigurat cum eşti. Nu-ţi poţi imagina câtă durere mi-ai pricinuit. Înseamnă că nu ai destulă încredere în simpatia noastră reciprocă. Te rog să te gândeşti la mine mai mult decât până acum; poate că în felul acesta vei avea o părere mai bună despre mine. Vino să mă vezi cum te întorci.

Anne”

Holkins puse bărbia în piept, spre a-şi ascunde emoţia. Scrisoarea îl mişcase şi pe trapper şi pe Ezechiel. Amândoi erau de părere că Pete trebuie să răspundă imediat. Îi

cerură ospătarului condei şi cerneală şi întinseră pe masă o foaie de hârtie. Totuşi, din scrisoare nu se alese nimic. Holkins nu prea era meşter în corespondenţă. Şi-apoi, era şi tare frământat. Pretextă că fata este învăţătoare. Ori, se ştie că învăţătoarele îţi studiază foarte atente scrisul – şi rămâi de ruşine…

— Cel mai bun lucru ar fi să te duci la ea. O să vezi îndată, ce fel de fată este. N-o cunoşti îndeajuns. Dacă e aşa cum mi-o imaginez din scrisoare, înseamnă că rămâne alături de tine, prietene Holkins – şi atunci nu pot decât să te invidiez – hotărî Thorssen, nu fără oarecare invidie.

A doua zi de dimineaţă se sfătuiră ce aveau de făcut. Holkins era nehotărât; zicea că ar fi bine să-l însoţească unul dintr-înşii, ca să vorbească cu fata înainte de a i se înfăţişa el. Trapperul clătină capul.

— În locul tău, aş zbura, nu alta, să fi primit asemenea scrisoare, măi Holkins… Ei, dar dacă ai nevoie de suită, apoi o să te însoţească Ezechiel.

Se întoarse către mezinul tovărăşiei lor:

— Nu ştiu dacă eşti grozav de aşteptat în Tennessee, Ezechiel. Exceptând cazul că vor să-ţi lase moştenire domeniul Morrill – dar de asta nu sunt chiar sigur…

Ezechiel ştia de glumă.

— N-aş crede că doamna Morrill o să-şi îmbrace călăreţii în straie de sărbătoare, când o fi să apar eu. Şi nici nu cred că o să dezmoştenească pe alţii, de dragul meu. Oricum însă, se află pe-acolo câţiva flăcăi tomnateci care s-au purtat frumos cu mine.

— Ai toată vremea să te duci să-i vezi. Cea mai bună treabă ar fi să vii acum la mine la Vermont. Pe urmă îl însoţeşti pe Pete în peţit. Să ştii că nu-i rău să ajungi staroste de vătăşei.

Peste un ceas erau pe drum.

MLAŞTINILE SE APĂRĂ

32

1838.

Atâta scrie în calendar… acolo unde scrie…

Aici, unde ne aflăm noi, nu există calendar; numai nişte sunete ritmice împart timpul.

Pamm… pamm… pamm… Picăturile de apă cad la intervale regulate desprinzându-se de pe frunzele tufişului pentru a stropi putregaiul aşternut în straturi pe jos.

Pamm… pamm… pamm… Atâta e, aici, măsurătoarea timpului; orice alt sunet spulberă tăcerile pădurii numai ocazional şi rapsodic.

Băieţaşul stă la marginea desişului, ascultând sunetul ritmic al picăturilor care cad.

— Osweya! Unde eşti, Osweya?! Vino la mâncare.

Copilul porneşte. Nu trebuie să se ducă departe. Coliba în care locuieşte – „chiki”, cum îi zic seminolii – se află între lac şi junglă.

„Chiki” se adaptează perfect la regiunea secetoasă şi fierbinte. Din pământul ei bătut se înalţă, la mijloc, un stâlp, în patru muchii; pe acesta se sprijină pereţii, împărţind interiorul colibei în patru încăperi egale.

Băieţaşul păşeşte; nu-l mână atât foamea, cât gândul că ai săi se tem pentru el, ştiindu-l aproape de desişul duşmănos.

În vinele lui Osweya s-au amestecat multe feluri de sânge. European, negru, indian – toţi au contribuit cu câte ceva la formarea trăsăturilor copilului; ţinuta şi obiceiurile sunt însă tipic seminole. Ce alt decât seminol ar putea să fie feciorul lui Osceola?

Gândul la tatăl său îl umple de mândrie; războinicii, femeile, bătrânii, tovarăşii săi de joacă, toată lumea are

numai cuvinte de laudă pentru Osceola.

Ar putea trăi liber poporul seminol, dacă nu l-ar avea drept căpetenie pe Osceola? Şeful tribului ştie să-şi desfăşoare cu multă înţelepciune operaţiunile de război. Ba ici, ba colo, se aprinde pe nepusă masă câte un post militar; tot mai mulţi soldaţi ai trupelor federale sunt înghiţiţi de mlaştini. Băieţaşul le ştie toate acestea din vorbele vârstnicilor; pe măsură ce creşte, simte tot mai mult mândria viitorului războinic.

Satul e apărat în faţă de lac; în spate, de junglă. Coliba lor – „casa căpeteniei” – e doar ceva mai mare decât celelalte.

Maică-sa îl aşteaptă nerăbdătoare pe Osweya.

— Te îmbrac cu hăinuţele cele frumoase.

Băieţaşul e radios. Ştie ce înseamnă asta. Înseamnă că soseşte tata. Atunci i se dau de obicei haine curate, iar prânzul e mai bogat.

Ruth a devenit mai puternică. Ştie să reziste miilor de necazuri ale vieţii. Gospodărind toată ziua, se gândeşte la ţinutul ciudat în care s-a statornicit. Mlaştini, lacuri, pâlcuri de pădure, câmpii… Un rai al păsărilor de apă. Ibişi trandafirii, bâtlani, pescăruşi, mii de gâşte sălbatice. Şi câte flori rare! Coliba îngrijită de Ruth e mereu plină de flori roşii ca focul, în aerul acesta dens şi umed, toate florile sunt roşii. Florile albe ale Europei au aici variante roşii; totul e plin de crini sălbatici, de garoafe sălbatice, de arbuşti aromatici. Pe malurile lacurilor şi mlaştinilor se înalţă palmieri zvelţi, cedri mândri, baobabi. Mlaştinile şi lacurile sunt ţara broaştelor ţestoase. Unele sunt de-a dreptul uriaşe: Osweya poate călări pe spinarea lor. Nişte cai cam leneşi, ce-i drept; dar îi găseşti pretutindeni primprejurul casei – şi sunt o friptură excelentă.

Ruth are multă treabă, multe îndatoriri. Ca nevastă a căpeteniei, ea trebuie să ia parte la îngrijirea răniţilor;

trebuie să ştie alina suferinţe; în afară de propriul ei copil trebuie să le poarte de grijă orfanilor; aşa cere legea poporului, pe care a învăţat-o şi şi-a însuşit-o de dragul lui Osceola. Pentru gospodărie, trebuie să macine făina „kunti” cea dătătoare de puteri, care se obţine din rădăcina cu acelaşi nume. Cuvântul însuşi înseamnă „făină”, în limba seminolă; minunata rădăcină de palmier sălbatic îi fereşte de moartea prin foame. Seminolii au trebuit să renunţe la majoritatea ogoarelor lor de porumb, refugiindu-se printre mlaştini; acum se hrănesc cu rădăcina kunti, această mană a pădurilor, uşor de găsit pretutindeni.

Ruth spală rădăcinile, apoi le sfărâmă într-un mojar de piatră şi adaugă apă, lăsând pasta să fermenteze câteva zile. Pe urmă o face turte, o usucă şi o pune la păstrare. Făina aceasta – care e nu numai hrănitoare, ci îţi dă cu adevărat puteri noi – se adaugă la orice mâncare şi tot cu ea se găteşte gustoasa mâncare „sofki”. Aşadar, kunti este şi aliment şi mirodenie.

Nici educarea lui Osweya nu-i un lucru simplu şi Ruth a crescut printre numeroşi copii, pe plantaţia de bumbac; acolo însă nu se interesa nimeni de copiii sclavilor, lăsaţi de capul lor ca nişte biete buruieni. Copiii seminolilor sunt educaţi conform unor legi străvechi; fiecare perioadă mai importantă a vieţii lor este marcată printr-un şir întreg de ritualuri. Osweya ştie de pe acum, când are să fie consacrat în rândul bărbaţilor; când va putea participa pentru prima dată la sărbătoarea porumbului, aceea care înseamnă începutul primăverii; când o să ajungă în rândul războinicilor. Tatăl său i-a explicat că a fi feciorul căpeteniei înseamnă a avea îndatoriri serioase.

Băiatul aude istorisiri interesante despre facerea lumii, despre originea poporului seminol. Povestitorul satului este bătrânul numit Bufniţa Pestriţă. El le povesteşte copiilor adunaţi în jurul său, cum Flis-a-kit-a-mis „Cel ce dăruieşte

răsuflarea” şi-a trimis fiul pe pământ ca să-i creeze pe oameni. Băiatul a făcut omul din lut ars. Primul nu i-a reuşit prea bine: n-a ars destul şi a rămas palid; a doua oară a ars prea tare, devenind negru; doar a treia încercare a dat roade: omul de acum a ieşit frumos, brun-roşcat. Aşa s-au născut seminolii, – „ikanusalgii” – fiii peninsulei.

În timp ce Ruth îşi îmbracă băiatul cu haina de sărbătoare, făcută dintr-o ţesătură în dungi şi deretică puţin prin casă, afară, la ţărm, acostează o barcă. Femeile se grăbesc să-i iasă înainte, dornice să vadă cărora le-au venit soţii cu canoea căpeteniei, sau măcar să audă veşti despre cei rămaşi departe.

Intrând în casă, Osceola nu pune prea multe întrebări: caută să vadă singur dacă e ceva de făcut – dacă e nevoie de mână de bărbat. Nimeni nu l-a învăţat vreodată să muncească, dar îi pare bine când poate înjgheba câte ceva: un gard, o cocină, orice. Lucrând, simte un fel de uşurare, ca şi când soarta l-ar mai îngădui, în astfel de prilejuri. Poate că trebăluitul prin gospodărie îi place pentru că Osweya se foieşte mereu în jurul său, punându-i tot felul de întrebări – iar el îl instruieşte, străduindu-se să împărtăşească fiului său tot ce a învăţat la şcoala de la San Agostino: slovele, socotitul.

Nu odată, ceasurile de paşnic gospodărit sunt pentru Osceola răgaz să se gândească la poporul cherokee. I-a văzut, le ştie felul de viaţă, a aflat că ei stăpânesc taina vieţii. Seminolii învaţă uşor: se pricep şi ei la agricultură; numai timp să aibă; ar putea să-şi transforme sălaşurile în adevărate grădini.

Mâncarea e gata: peşte prăjit în făină kunti. Se aşează tustrei la masă, mâncând în tăcere; de vorbit, se vorbeşte numai după aceea. Băieţelul tace însă în continuare; nu obişnuieşte să se amestece în discuţiile celor mari; în schimb, e numai urechi.

Osceola îi explică soţiei că a venit acasă pentru a convoca sfatul tribului. De când a cutreierat Vestul, ştie că nu poate nădăjdui ajutor din afară. Inamicul vrea să atace: se iveşte acum prilej să-l alunge din preajma lacului Okichobi. Ruth nu se pricepe la strategie, dar în fiecare seară se văd lumini din depărtare, iar oamenii spun că acelea sunt focurile de bivuac ale soldaţilor cu tunici albastre. Feţele palide au ajuns deci foarte aproape; Ruth aude mereu femeile şi bătrânii din sat; niciodată duşmanul nu a ajuns încă atât de aproape ca acum, Războiul i-a adus – constată oamenii, cu amărăciune. Cei mai vârstnici ştiu că pământul acesta era al regelui catolic, dar că nici oştenii acestuia n-au pătruns până la marele lac. Acum însă au venit yankeii, măsoară întinderile, bat pociumbi în pământ, construiesc case: într-un cuvânt, se instalează. Din vorbele răzleţe, Ruth înţelege păsul oamenilor; înţelege că ei aşteaptă o strălucită faptă de arme, că nădăjduiesc în ea. După ce îl ascultă pe Osceola, Ruth nu zice decât atâta:

— Oamenii vor să lupte. Nu mai pot pescui în cealaltă parte a lacului.

În sinea sa, Osceola îi dă dreptate femeii, dar nu-i place să i se vorbească de treburile acestea. Ochii lui licăresc a mânie.

— Vorbe muiereşti! De bună seamă au pălăvrăgit fiii întunericului.

Ruth se îmbujorează. Într-adevăr, negrii, foştii sclavi, sunt mai deschişi – şi, poate, mai vorbăreţi – faţă de ea. Nu tăinuiesc câtuşi de puţin că sclaviei îi preferă moartea. Iar ea îi înţelege, deoarece soarta lor e şi soarta ei. De aceea, îl priveşte pe Osceola drept în ochi.

— Da, fraţii mei au vorbit. Ei vor să lupte, dar nu numai negrii vor, ci şi seminolii.

Cele trei grupuri de seminţii din sat îşi au căpeteniile lor militare, însă toate trei îi datorează ascultare lui Osceola.

Sfatul se adună, în aceeaşi după-amiază, în coliba de pământ bătut. Atmosfera e cât se poate de războinică. Oamenii – şi mai ales indienii mikasuki – s-au plictisit de ciocnirile mărunte. Până acum, Tinerii Jaguari au trăit netulburaţi; de data aceasta tocmai ei se nelinişţesc mai mult, din pricina înaintării neîntrerupte a inamicului.

— Pe soldaţii cu straie albastre îi ucidem din ascunzători… În locul lor vin însă mereu alţii… Mlaştinile sunt întinse, caimanii, flămânzi… Încetul cu încetul, seminolii se împuţinează, dacă nu păşesc pe cărarea războiului – zice, cu vocea lui adâncă şi guturală, căpetenia seminolilor din Sud, Ce-Ho-Sei, Şarpele cu Ghimpi, scuturându-şi creştetul împodobit cu pene.

Cerbul Sprinten e de partea lui.

— Jaguarii şi-au părăsit părinţii, apucând cărarea războiului. Ei sunt nerăbdători şi dornici de victorie. Vor să se răzbune pentru pierderea patriei lor…

Seminolii sunt posaci şi dârzi cu toţii; ameninţarea care planează asupra libertăţii şi existenţei poporului lor, îi apasă ca o povară nespus de grea. Cu atât sunt mai bine dispuşi, mai veseli, negrii, care – odată cu libertatea – şi-au recâştigat şi surâsul! Uriaşul Joaquim se ridică, îşi deschide larg braţele cât stâlpii şi rosteşte aproape copilăros de simplu:

— Aş vrea să mai văd o păruială ca lumea. Ehei, bieţii negri, să vedeţi ce luptători au să fie! Bieţii negri nu se întorc la vechile lor lanţuri! Ehei, nici gând să se întoarcă. Bieţii negri nu-l au azi decât pe Osceola. Ehei… Fraţii mei seminoli au să vadă cum ştiu secera braţele acestea. Cum ştiu ele secera moartea. Ehei, n-avem altceva. Numai mlaştinile şi moartea… mlaştinile şi moartea… n-avem altceva.

Osceola ştie că felul acesta copilăresc şi lăudăros ascunde o realitate serioasă: pe negrii aceştia se poate

conta unde e mai mare primejdia. Printre neamurile mikasuki şi okoni ar putea exista căpetenii mai împăciuitoare, dispuse să bată în retragere după prima înfrângere, însă printre negri nu va lua nimeni o astfel de atitudine – căci negrii n-au încotro!

Căpetenia supremă îi ascultă pe toţi. Ştie că trebuie să treacă la fapte, însă în prealabil doreşte să se convingă de dârzenia oamenilor săi. Au dreptate: duşmanul a înaintat mult; dacă nu i se dă o lecţie, are să-i alunge şi dintre mlaştini. În adâncul sufletului său, Osceola e convins că numai hărţuielile constituie o metodă bună, deoarece ele înseamnă pierderi mici – însă ştie că numai Joaquim ar fi în stare să-l înţeleagă.

— I-am ascultat pe fraţii mei. Oamenii îl urmăresc cu încordare. A venit într-adevăr vremea luptei făţişe. Clipa e prielnică: vestoanele albastre se pregătesc de atac: vor să încercuiască poporul seminol.

Atâta le spune, drept introducere; apoi le spune ce au de făcut. Seminolii din miazăzi cunosc bine mlaştinile? Au să umble pe urmele duşmanului, cum umblă moartea. Au să neliniştească armata, dându-i pierzării pe soldaţii rămaşi de grosul trupelor; au să captureze arme… Seminţiile okoni şi negrii lui Joaquim deschid atacul. Sarcina cea mai grea – acţiunea de sacrificiu – îi aşteaptă pe tinerii Jaguari. Ei vor porni asaltul fortului dinspre râu, pentru a da de lucru garnizoanei şi a-i bloca forţele.

Osceola mai face o ultimă încercare pentru a salva pacea, îl trimite la inamic, cu o solie, pe căpitanul Phillys, căzut prizonier când cu distrugerea canonierei „Franklin” Căpetenia îl somează pe comandantul suprem să-şi retragă trupele spre Nord, până la înălţimea capului Canaveral. Nimeni nu se împotriveşte. Oamenii pricep că Osceola este nu numai căpetenie de război ci şi conducătorul poporului său; că el trebuie să facă totul spre a evita vărsarea de

sânge.

Seara, după ce copilul a adormit, Osceola stă pe ţărmul lacului, cu soţia sa. La un moment dat, o întreabă:

— Ştii tu, Floare de Nufăr (e numele pe care i-l dă întotdeauna în ceasurile de tandreţe) – ştii tu că vestoanele albastre sunt sub comanda colonelului Saylor?

Faţa femeii pare că a pălit puţin.

— Colonelul Saylor?

— Da. Soţul doamnei la care ai locuit.

— Oare mistress Alice e cu dânsul?

— Nu ştiu. Colonelul a mai luptat împotriva noastră… În tinereţe, alături de Old Hickory. El, oricum, ne este duşman… Acum vrea să ne încercuiască. Aşa mi-au raportat spionii noştri. Aruncând o privire spre Ruth, vede că a pălit îngrozitor şi adaugă: Doamna nu ne e duşmană. Ei îi datorăm recunoştinţă.

Ruth se linişteşte. Mistress Gort nu le e duşmană. Îi datorează recunoştinţă.

33

Alice Saylor călătorea în amontele râului St. Johns. Doar câte o boare de vânt se strecura peste punte, ca să mai aline zăpuşeala.

— Ah, ce plăcut! – Alice se aplecă peste parapet, dornică să nu scape nici un strop de răcoare.

Sublocotenentul Peters, trimis de colonel s-o întâmpine, remarcă politicos că asemenea curenţi de aer se numără printre rarităţi, prin partea locului şi că de bună seamă acesta a răsărit de pe undeva, în cinstea Alicei, părăsind peşterile din împărăţia Vântului.

Locotenentul, încă aproape copilandru, dădea multă importanţă misiunii sale şi considera că e datoria lui să-i facă complimente. Doamna Saylor îl găsea amuzant; comportamentul şi cuvintele tânărului îi sugerau candoarea unui plăcut cămin părintesc. Îl întrebă de unde se trage şi afla că Peters sunt o familie din Pennsylvania, fiind chiar vecini cu rudele neamului Gort. Amănuntul avu darul să anime conversaţia; Alice ceru o sumedenie de amănunte asupra Floridei şi a războiului. Venise să-şi vadă soţul, dar în realitate, rolul principal îl deţine totuşi curiozitatea trezită în sufletul ei. Privirea gravă a sublocotenentului îi întări presupunerile: se vede treaba că lucrurile nu merg tocmai bine pe aici.

— Domnul comandant, soţul dumneavoastră este un oştean plin de curaj… Numai că, la noi, nu poate fi vorba de bătălii făţişe. Inamicul e invizibil. Nu-i exclus că ne pândeşte, chiar acum, din tufişurile de pe ţărmul opus; eventual însă, e undeva departe, la o sută de mile de aici. Ţara asta e alcătuită numai din lacuri şi mlaştini… Abia te poţi orienta. Am angajat cercetaşi metişi; ei ne taie poteci…

Câteodată, uită să se mai întoarcă la noi. Atunci nu ştim dacă au trecut de partea duşmanului, sau zac morţi în vreun fund de mlaştină.

Alice se înfioră.

— Îmi zugrăveşti un tablou sumbru. Când văd mulţimea asta de flori, parcă nici nu-mi vine să cred că e război.

Sublocotenentul Peters privea valurile stârnite de zbaturi.

— Da, mistress Saylor, e o ţară splendidă. Adesea îmi zic că poate şi din cauza aceasta, seminolii o apără până la ultima suflare.

Tăcu – însă Alicei i se părea că îi înţelege şi cuvintele nerostite.

— E un război al Sudicilor, nu-i aşa, Peters? Valurile de sânge curg gârlă din pricina bumbacului.

— Îngăduiţi-mi să nu intru în amănunte, doamnă. Disciplina militară îmi interzice să comentez războiul.

Alice schimbă vorba, întrebându-l cu ce îşi omoară timpul liber.

— Vânăm păsări de apă; sunt foarte multe, aici… Sau jucăm whist, la cantină; e jocul de cărţi preferat în garnizoană… Baie nu se poate face decât după ce caimanii au fost alungaţi până departe. Îi stârpim din răsputeri. Printre cercetaşii noştri se află băieţi minunaţi, capabili să-i dea gata dintr-un cartuş, trimis drept în ochii bestiilor.

Sublocotenentul Peters mai povesti multe şi mărunte, până să sosească vaporul în dreptul fortului.

Când soţul ei veni s-o îmbrăţişeze, Alice fu uimită de expresia obosită care i se întipărise pe trăsături. Colonelul părea plin de griji.

— Aş regreta să fi picat la timp nepotrivit.

— Dumneata, draga mea, nu poţi veni vreodată la timp nepotrivit, răspunse colonelul.

Totuşi, din comportamentul său, Alice trase concluzia că Saylor era îngrijorat. De cum trecură pragul locuinţei

comandantului, ea îl întrebă:

— Adevărat că situaţia e gravă? Acasă se vorbeşte de pierderi grele.

— Se exagerează. Saylor se întreba ce şi cât să-i mărturisească din adevăr, nevestei sale. Se decise pentru sinceritate.

— În tot cazul, atât e adevărat că terenul acesta este extrem de nefavorabil unei campanii militare obişnuite... Cu atât mai potrivit este însă pentru hărţuieli; pentru războiul de gherilă. În drum, ai văzut probabil desişurile încâlcite şi întunecoase; aici, în Sud, se mai adaugă nenumărate lacuri şi mlaştini.

Glasul lui Saylor trăda oarecare enervare.

— Pesemne, Osceola a ajuns o celebritate; pretutindeni se vorbeşte numai de el. Şi pe bună dreptate – căci este un om primejdios. Moartea lui Thompson, atacul canonierei „Franklin”, sunt lucruri pe care nu le vom putea uita nicicând. L-ai văzut la Nashville, nu-i aşa, dragă? Imaginează-ţi că o dată am avut ocazia să-l scot din luptă, tocmai pe când mă aflam în cortul căpeteniei kri. Dacă... ah, de n-ar fi fost acest „dacă”! Trebuie să ştii că avea cu el mult mai mulţi războinici decât soldaţii de care dispuneam eu. Am fost silit să mă bucur că nu voise el să mă scoată din luptă.

Colonelul se opri în faţa peretelui acoperit aproape în întregime cu harta Floridei.

— Două patrule de ale noastre au dispărut în săptămâna trecută. Acum însă o să-i venim de hac marii căpetenii. Am elaborat un vast plan de încercuire.

Alice nu participă la discutarea acestui plan. Trecu în camera pentru oaspeţi, să se facă comodă. Se gândea la ceea ce ajunsese iubirea ei cu început atât de romantic. Soţul ei era un militar destoinic; destoinic mai cu seamă în jocul de şah al politicii. Jackson nu-şi uită prietenii. În

cercurile bine informate se ştie că Saylor urmează să conducă – cu grad de general – campania ce urmează a se organiza „la cererea” poporului din Texas, „dornic de libertate”. De aceea e atât de grăbit să isprăvească războiul din Florida; de aceea are nevoie de planul de încercuire – indiferent câte vieţi îl costă. Seminolii luptă pentru libertate; el, pentru tresele de general.

Alice îşi dădu seama că deosebirea dintre cele două ţeluri este mult prea elocventă; eşecurile repetate şi îngrijorarea soţului ei, nu erau lucruri întâmplătoare.

Se apropie de fereastră, ca să privească afară. Văzu râul pustiu şi necunoscut. Străin şi ameninţător, ca întregul ţinut.

În aceeaşi seară, vrând-nevrând, află amănunte în legătură cu pregătirea atacului. Luă masa cu ofiţerii, pricinuind o înviorare a discuţiilor: bucuroşi de societatea unei doamne, oamenii despărţiţi de multă vreme de familiile lor şi izolaţi aici, deveniră pe dată mai degajaţi. Frumuseţea şi drăgălăşenia Alicei îşi câştigară multe simpatii. În taină, ofiţerii făceau o comparaţie între francheţea şi seninătatea ei – şi personalitatea seacă, închisă, a colonelului. Ofiţerii mai tineri se întreceau în a-i face curte frumoasei soţii a comandantului. Mai ales sublocotenentul Peters considera că el are drepturi câştigate. Se povestiră numeroase întâmplări vânătoreşti, istorii cu şerpi şi cu luptele împotriva indienilor. Căpitanul Biggins vorbi despre experienţa câştigată de el în privinţa caimanilor; ceilalţi îl întrerupeau adesea, luându-l peste picior.

— Soluţia cea mai inteligentă este respectul reciproc, când e vorba de caimani – strigă un locotenent, cu faţa congestionată de băutură. Căpitanul se pregătea să-i răspundă, însă fu întrerupt de un zgomot neaşteptat; afară se auziră glasuri; peste puţin timp îşi făcu apariţia în prag

caporalul MacGregor cel roşcovan.

— Domnule colonel, raportez că a sosit domnul căpitan Phillys.

Saylor făcu ochii mari.

— Da – întări caporalul. A sosit din prizonieratul de la seminoli.

Într-adevăr, jovialul şi chelul căpitan Phillys – cel prins pe canoniera „Franklin” – intra acum pe uşă. Soarele îl bronzase mult; hainele erau ceva mai roase decât ar fi fost necesar – şi pierduse ceva kilograme. Numai calmul său nu avusese de suferit. Ofiţerii se adunară împrejurul său, asaltându-l cu întrebări, dar colonelul se ridică de la masă, luându-l pe căpitan în biroul său.

— Te-ai întors deci, căpitane Phillys… Nu te-au tras în ţeapă… Văd că ţi-ai păstrat şi scalpul.

— Nu m-au tras în ţeapă. Am fost prizonierul lui Osceola – răspunse Phillys cu glasul său piţigăiat.

— Vei avea bunătatea să-mi explici cum ai ajuns din nou aici? Sau te pomeneşti că eşti în misiune? – întrebă Saylor, tăios.

Întrebarea nu-l tulbură pe căpitan. O aşteptase – căci niciodată nu se făcuse vreun schimb de prizonieri.

— Aveţi dreptate, domnule colonel. Sunt într-un fel de misiune – recunoscu el. M-au trimis cu un mesaj.

Scoase din buzunar o hârtie cu text spaniol. Colonelul cunoştea spaniola; citi cu glas tare.

„Către comandantul trupelor federale din Florida! Acest pământ îi aparţine poporului seminol! Vă somez să vă retrageţi trupele până la nivelul capului Canaveral! Osceola.”

Saylor păli întâi, apoi se îmbujoră.

— Ce obrăznicie! Iar dumneata, căpitane Phillys, te angajezi poştaş!

— Aveţi impresia că un prizonier al indienilor îşi hotărăşte

singur soarta, domnule colonel?

— Nu, dar nădăjduiesc că ne vei informa în amănunt asupra secretelor inamicului. Degetele comandantului frământau nervoase hârtia făcută cocoloş.

Căpitanul zâmbi aproape imperceptibil.

— Nu vă pot comunica nimic esenţial. Secretele inamicului? Ştiţi prea bine că e vorba de băştinaşi slab înarmaţi cu arcuri şi puşti. Băştinaşi şi negri, domnule colonel. Sclavi fugari. Cu ei avem de a face. Cât despre teren… Îl cunoaştem cu toţii. Lacuri şi mlaştini.

— Totuşi… Unde sunt indienii?

— Habar n-am. Nicăieri şi pretutindeni. M-au purtat prin toate părţile, însă n-am văzut decât tufişuri şi lacuri.

Enervat, Saylor îl făcu semn ca nu mai are de pus întrebări. Convocă încă în aceeaşi seară toată ofiţerimea, spre a-i împărtăşi planurile sale.

— Inamicul ne-a trimis un mesaj plin de obrăznicie. Faptul mă întăreşte în intenţia mea de a-l lichida. O vasta mişcare de încercuire are să-i macine rezistenţa. Mâine, o patrulă pleacă să controleze potecile marcate.

Făcu un gest larg, spre hartă.

— Am conceput lucrurile în felul următor: traversăm regiunea Everglades, ocolind marele lac; în acelaşi timp înaintăm şi dinspre Nord. Cleştele acesta va împinge inamicul în Mlaştinile Cedrilor. Operaţiunea poate fi realizată în câteva săptămâni, Atunci – Saylor intercală o pauză mai lungă, de dragul efectului – atunci, toţi ofiţerii garnizoanei vor putea primi concedii.

Ideea stârni entuziasm şi spirit combativ. A doua zi patrula plecă în recunoaştere.

În vremea asta, Alice căuta să cunoască ţinutul atât de străin şi de ciudat pentru ea. Cobora adesea la râu, dornică să admire vegetaţia multicoloră a ţărmului opus, sau pelicanii, cu cioc galben şi pescăruşii arginti.

În apropiere se afla un mic sat de negri; femeile veneau în canoe, să vândă flori şi fructe, oferindu-le în graiul lor melodios şi cântat. Una din femei se apropie furiş, de Alice:

— Luaţi orhideea asta, roşie ca focul, doamnă… V-o dau ieftin, ieftin de tot…

Numai ochii i se vedeau de sub tulpanul pestriţ, însă vocea i se părea Alicei atât de cunoscută, încât i se tăie respiraţia, în clipa următoare o recunoscu pe femeia care îi zâmbea din ochi:

— Ruth!

Soldaţii, respectuoşi, se ţineau la o distanţă cuviincioasă; nu voiau s-o deranjeze, în timp ce se tocmea pentru un buchet de flori.

— De ce ai venit încoace! – întrebă Alice încet, vorbind repede.

Ruth îşi tot aranja florile din coş.

— Am venit pentru că vă datorez recunoştinţa veşnică, mistress Alice… Vreau să vă rog să plecaţi de aici. E un loc primejdios… Are să curgă sânge – şi nu vreau să vi se întâmple ceva rău…

Alice era emoţionată:

— Pleacă. Pleacă… Ai să stârneşti bănuieli… Bărbatul tău ştie că ai venit încoace?

— Nu pot să vă spun. Plecaţi de aici, mistress Saylor.

Alice nu-i răspunse. Oamenii începeau să privească insistent în direcţia lor. Ruth fugi la canoe, luând drumul râului; ea, cu buchetul în mână, se întoarse în fort.

O preocupau gânduri neliniştitoare. Ce fel de război e acesta? Ce fel de afacere? Pentru ce se riscă viaţa, atâtor oameni? Să alungi din căminul său, un popor întreg! Nu, nu este ceva demn de nişte războinici.

Îl revedea în închipuire pe Osceola; îi revedea privirile grave, curajoase, inteligente.

Şi îşi zicea că nu se poate să nu fi ştiut de vizita nevestei

sale. Dar aceasta înseamnă că Osceola face o deosebire între duşmani şi prieteni.

Peste câteva zile, Alice primi o scrisoare care îi ajuta să se hotărască în sfârşit. Îi scria tatăl ei. Bătrânul se îmbolnăvise grav şi o ruga să se întoarcă acasă cât mai grabnic, căci gospodăria şi moşia aveau mare nevoie de ea. Alice îşi făcu bagajele; soţul ei luă act, vădit uşurat.

— Ne aflăm în ajunul unor evenimente hotărâtoare – se scuza el. Nu te pot ruga să rămâi.

Ofiţerii regretau plecarea pripită a Alicei – dar se vedea cât de colo că îi stăpâneşte şi pe ei tensiunea aşteptării.

Sublocotenentul Peters o conduse până la Jacksonville.

Apoi mai trecură două zile fără ca patrula trimisă în recunoaştere să dea vreun semn de viaţă. Plictisit de aşteptare, Saylor îşi începu operaţiunile. Trei companii, conduse de Căpitanul Biggins – un oştean cu experienţă – porniră către ţinutul puţin cunoscut de la Everglades, o regiune presărată cu lacuri. Restul unităţilor din garnizoană îl păstră comandantul, în vederea mişcării de învăluire în direcţia sud-vest.

Unitatea căpitanului Biggins luase cu ea până şi câteva mici tunuri de câmp, în afară de căruţele cu muniţii şi cele rezervate răniţilor. În câteva zile, vehiculele acestea începură să se cufunde în terenul mocirlos; fiecare pas făcut înainte, impunea eforturi extenuante, căci nu se putea umbla decât pe poteci improvizate, urmă de urmă, din trunchiuri culcaţi în nămol. Nici pomeneală de inamic, pe undeva; soldaţii erau însă obosiţi de zăpuşeală, de lupta neîncetată cu mlaştina şi cu milioanele de ţânţari.

De fapt, pe unde umblau?

Coloana străbătea un şes care părea nesfârşit; o ţară a lacurilor, bălţilor şi mlaştinilor. Pe alocuri creşteau pitoreşti pâlcuri de chiparoşi, palmieri, boababi; prin preajma lacurilor şi râpelor exista o vegetaţie luxuriantă. Solul părea

pretutindeni nesigur; potecile marcate, construite cu preţul propriului lor sânge, deveneau tot mai nesigure. Hărţile întocmite nu erau câtuşi de puţin precise. Metisul angajat ca ghid afirma că este un bun cunoscător al ţinutului şi că în curând aveau să scape din tinovăriile acelea. Într-adevăr, peste patru zile se aflau pe ţărmul marelui lac. Părea mai degrabă o mare, căci se întindea până dincolo de orizont; pâlcuri de ibişi albi şi trandafirii se ridicau, ca nişte nori, dintre păpurişuri, rotindu-se gureşe deasupra soldaţilor. Terenul părea ceva mai sigur; trupa înainta spre Sud, urmând linia ţărmului. Ce-i drept, metisul se făcuse nevăzut, însă căpitanul Biggins nu se sinchisea:

— Las-că ne descurcăm noi şi fără el.

Îşi consulta ades harta – dar partea sudică a lacului fusese schiţată mai degrabă în chip de confuză şi neguroasă bănuială: uscatul cotea brusc spre sud-est. Vechile necazuri reîncepură prompt; roţile căruţelor se afundau tot mai adânc – caii nechezau neputincioşi, pierind pe capete. Unul, muşcat de un şarpe, zvâcni de câteva ori din picioare – şi gata. Plutonierul Tannis, artileristul, puse mâna pe fruntea hoitului şi zise:

— El a fost norocos, sărmanul: a scăpat repede. Dar ceilalţi?

Nu se putea şti dacă plutonierul se gândeşte numai la cai sau şi la oameni.

34

Trupele comandantului suprem ieşiră din fort, mărşăluind într-o ordine exemplară, pe ritmul strident al trompetelor. În frunte mergeau cercetaşii angajaţi dintre localnici; călăreţii aceştia era trecuţi prin ciur şi prin dârmon; îşi petrecuseră jumătate din viaţă în permanente bătălii cu indienii. După grupul lor urma prima unitate de linie, apoi ofiţerii, sub protecţia gărzii alcătuite din infanterişti ai marinei. Apoi din nou unităţi de linie, artileria şi căruţele pentru muniţii, răniţi şi provizii.

Coloana străbătea o câmpie ierboasă, însorită, ţinând drum drept spre râul Kissimi. Regiunea era un fel de ţară a nimănui; oameni se zăreau numai arareori pe acolo. Soldaţii dădeau când peste o turmă de mistreţi peccari, când peste o căprioară pitică pornită în salturi graţioase către desişul din apropiere. Nici patrupedele, nici păsările nu manifestau vreo teamă faţă de om.

— Nu ne cunosc încă – constată, posac, caporalul MacGregor. Avea presentimente rele. Zadarnic era cerul senin, zadarnic peisajul feeric, iarba ca de smarald şi florile ca focul; caporalul MacGregor ar fi preferat să se afle acasă, printre munţii friguroşi din statul Vermont unde nu creşte decât orz şi ovăz.

— Te-ai sculat cu stângul, caporale – îi zise soldatul de lângă el, cuprinzând într-un singur gest împrejurimile. Uite, ce frumuseţe! Zău că-ţi râde inima în piept…

MacGregor nu-i răspunse; nu voia să-i strice cheful. Las-că află tinerelul, la vreme, ce se ascunde după frumuseţile acestea! Află – dacă mai are timp să afle.

Disciplina interioară a trupei rămase intactă şi mai târziu, deşi pâlcurile de tufe erau din ce în ce mai dese, stricând vizibilitatea.

— Au făcut treabă bună, flăcăii – zise comandantul suprem, arătându-le ofiţerilor săi marcajul potecii.

Direcţia de marş fusese stabilită de către cercetaşi, cu preţul unor recunoaşteri îndelungate şi anevoioase; ei fixaseră traseul potecilor militare.

— Îndată ce sosim acasă, îi propun pentru decorare – continuă Saylor, privindu-i satisfăcut pe călăreţii care se fandoseau pe lângă coloană, în chip de acoperire pentru flancuri. Am să mai fac o plimbare două, cu băieţii ăştia.

În gând, colonelul Saylor isprăvise de mult războiul din Florida; visele îl purtau de acum undeva pe la graniţa nordică a Mexicului, în campania meticulos plănuită. Bătrânul său prieten îi făgăduise comanda supremă. Trebuia să încheie însă mai întâi acţiunea din Florida, ca să-i astupe gura lui Calhoun cel veşnic nemulţumit.

Ajunseră la cursul sărăcăcios al râului Kissimi după amiază. Râul acesta poartă ape bogate spre lacul Okichobi numai când cad ploi multe. Întocmiră tabăra pe mal, aprinzând un şir întreg de focuri; trupa se aşternu somnului; numai strigătele santinelelor se auzeau în liniştea serii. Odată cu zorile, începură traversarea albiei. Începură să zboare primele săgeţi… Pretutindeni auzeai blestemele răniţilor. Trecând primii, cercetaşii galopară în două direcţii, scotocind tufişul – însă zadarnic, căci nu găsiră pe nimeni.

Saylor luă măsuri urgente, ordonând punerea în bătaie a tunurilor.

— Ia să-i stropşim puţin pe nemernicii ăştia! – hotărî el mânios.

În clipa când comandantul îşi dădea ordinele. Osceola – aflat pe una din insuliţele lacului Okichobi – ridică mâna. Văzând semnalul, un curier porni în goană cu porunca de atac pentru războinicii lui Ce-Ho-Sei, Şarpele cu Ghimpi. Cei cinci sute de bărbaţi mikasuki îşi dezbrăcară straiul vărgat, rămânând goi până la brâu. Împodobiţi cu însemnele

războiului, ei se strecurau şerpeşte prin desiş, către inamic; la urmă, mai străbătură şi o albie secundară, secată, ajungând până la vreo sută de metri de tabăra soldaţilor.

Tunurile mai apucară să bubuie o dată; ghiulelele trecură vuind pe deasupra războinicilor pitulaţi între maluri, sfărâmând câţiva copaci şi arbuşti. În clipa următoare, indienii săriră din ascunzătoare, atacând năvalnic, cu securile de război în mâini.

Nu se auzi nici un strigăt de luptă: oamenii se băteau pentru viaţă, îndârjiţi şi muţi. Tăcerea lor era cu atât mai înspăimântătoare, cu cât se auzeau mai multe gemete ale răniţilor, mai multe horcăituri ale muribunzilor.

În jurul tunurilor se dădea o bătălie tăcută, dar disperată. Indienii mikasuki cunoşteau monştrii care scuipă foc şi se străduiau să scoată din luptă artileria.

Numai cercetaşii îşi păstraseră calmul, trăgând cât se poate de liniştit; gloanţele lor culcau la pământ tot mai mulţi seminoli – şi nici securile nu se lăsau mai prejos, în mâna acestor luptători încercaţi.

Osceola se afla în apropierea câmpului de bătaie. Îşi cunoştea adversarul şi ştia că cercetaşii reprezintă primejdia cea mare. Erau bărbaţi obişnuiţi cu Vestul îndepărtat şi se lămuriseră cu toate obiceiurile, cu toate slăbiciunile pieilor roşii. Dar Osceola se pregătise să-i întâmpine cum trebuie. Îşi trimise deci în luptă pâlcul întocmit din războinicii de elită: o mână de seminoli okoni. Împuţinaţi de luptele unei generaţii întregi, alungaţi din patria lor, aceştia erau setoşi da răzbunare pentru poporul lor nimicit.

Porunca lui Osceola făcu să răsune înspăimântătorul strigăt de război care – de cincizeci de ani încoace – vâra groaza morţii în noii locuitori ai Floridei.

— Hiuuuuu!… Hiuuuuu!

Războinicii okoni se năpustiră asupra cercetaşilor călări.

Caii se prăbuşeau nechezând dureros; ajunşi faţă în faţă, cei doi inamici necruţători se încleştară într-o luptă pe viaţă şi pe moarte.

Strigăte sălbatice se învârtoşau pe deasupra câmpului de bătaie; de-acum, nici cei din tribul mikasuki nu tăceau; izbucniri brutale de ură, toată patima dezlănţuită din mânie şi răzbunare răsuna deasupra crâncenei bătălii a trupurilor încleştate.

— Hiuuuuu! … Ce-Ho-Sei îşi învârti securea într-un cerc larg, năpustindu-se unde vedea mai multă rezistenţă din partea soldaţilor. Cei atinşi de groaznicele sale lovituri, se prăbuşeau fără suflare. Abia acum se vedea câtă putere se zbuciumă în braţul descărnat al indianului.

Totuşi, războinicii mikasuki nu i-ar fi putut înfrânge pe duşmanii prea numeroşi, dacă – târziu, după amiază – Osceola nu i-ar fi spus lui Joaquim:

— E rândul vostru…

Negrii şi metişii, alcătuind o unitate de luptă aparte, aşteptau la adăpostul unei pădurici de cedri. Joaquim avusese mult de furcă pentru a-i ţine în frâu; toţi ochii ardeau de febră: oamenii născuţi în sclavie voiau cu orice preţ să răzbune suferinţele seculare ale neamului lor.

— Hooo!… Huuu! – urletul lor răsună înfiorător, când se năpustiră printre luptători. Până atunci, lumea îi cunoscuse doar încovoiaţi sub bici. Colonelul Saylor şi ofiţerii săi aveau acum prilejul să vadă ceva ce nici n-ar fi visat; ceva ce îi azvârli în ghearele unei iremediabile disperări: înarmaţi cu suliţe, puşti, ghioage, securi, robii aceştia fugari – sclavii cumpăraţi şi vânduţi până atunci ca vitele, la piaţă – atacară cu un curaj nestăvilit armata federală, fără să le pese de vreo regulă a războiului şi neglijând orice logică a strategiei sau tacticii.

— Hooo! … Huuu! Din când în când, Saylor îşi acoperea ochii cu palmele. Soldaţii săi alergau încoace şi încolo,

neputincioşi, zbătându-se asemeni unor şobolani prinşi în cursă. Singurul lor gând era să evite mutrele acelea negre şi înfiorătoare în dezlănţuirea lor. Preferau indienii: nimeni nu voia să dea piept cu sclavii răsculaţi. Nici măcar caporalul MacGregor, acest oştean vechi şi încercat, nu putea suporta privirile negrilor. Avea impresia că ele iradiază o groaznică acuză şi o înspăimântătoare sentinţă.

— Haidem! Haidem, frate, la comandant! – strigă MacGregor îngheţat de spaimă, vorbind cu un glas care nu mai era al său. Omul înţelesese, simţise că nu-i chip să dea piept cu noul duşman.

Tunicile albastre se străduiau să se adune în jurul unităţii de gardă: încercau să salveze ce se mai putea salva.

Joaquim, uriaşul mulatru, făcuse morişcă dintr-o ghioagă, doborând şiruri întregi de soldaţi. Faţa lui sumbră exprima setea de răzbunare izvorâtă dintr-o soartă seculară: din sclavie.

— Ooohh! – răcnea Joaquim – şi fiecare răcnet însemna o lovitură şi fiecare lovitură însemna un mort.

Nici căpetenia nu rămase departe de câmpul de luptă. Aruncase în bătălie toate trupele de care dispunea: ciocnirea era la apogeu. Totuşi, în unele puncte, rezultatul rămăsese îndoielnic. Atunci, brusc, răsună peste întinderi glasul metalic al lui Osceola:

— Ikanusalgi! Fii ai Peninsulei! După mine!

Îşi chemase războinicii pe numele strămoşesc al seminolilor. Le vorbea deopotrivă indienilor şi negrilor; toţi erau fiii peninsulei; toţi îşi vărsau sângele pentru patria lor comună.

Osceola se azvârli în vârtejul luptei, cu securea ridicată deasupra capului; sub loviturile sale, şirurile de duşmani se deschideau cuprinse de groază.

— Osceola! Osceola! – răcneau soldaţii – iar numele acesta înfricoşător le paraliza ultimele rămăşiţe ale

rezistenţei.

Saylor asista neputincios la deruta veteranilor săi, descumpăniţi de loviturile indienilor şi ale negrilor.

— Groaznic! Groaznic! – îngăima el fără încetare, dând noi ordine aproape din minut în minut. Sunetul ascuţit al goarnelor – înnebunit şi rugător parcă – se auzea fără încetare; totuşi, trupele lui Saylor nu reuşeau să se rupă de inamic, pentru a-i face faţă în formaţie militară, disciplinată.

Se lăsa amurgul. În aerul călduţ al Sudului, parfumul florilor fusese acoperit de mirosul sângelui şi al sudorii omeneşti. Pretutindeni se zvârcoleau răniţi. Oamenii oftau şi priveau cerul cu ochi febrili, implorând să li se dea apă. Bătălia se transformase în măcel. Osceola nu-şi retrase războinicii decât odată cu căderea nopţii.

Caporalul MacGregor i se înfăţişă colonelului Saylor, brobonat de sudoare:

— Domnule colonel, să fugim!

— Cum îndrăzneşti! – se răsti comandantul; însă, fără să-i pese de regulament, subalternul repeta într-una, rugător:

— Iertaţi-mă, domnule colonel… Am luptat şi eu sub Old Hickory… Ştiu ce sunt seminolii… Dacă nu ne folosim de întuneric, pierim până la unul.

Ofiţerii îl alungară de acolo pe caporal – dar în fond erau de părerea lui.

Comandantul făcuse o scurtă trecere în revistă, care avu darul să-l convingă că bătrânul oştean spusese adevărul. Efectivul trupelor scăzuse la jumătate. Campania nu mai putea fi continuată. Plutea în aer primejdia distrugerii complete.

Protejaţi de întuneric, porniră ruşinaţi înapoi, către fort, părăsind tunurile şi căruţele. Soldaţii răniţi mai uşor, şontâcăiau la coada coloanei, folosindu-se de cârje improvizate din crengi; cei grav răniţi rămaseră locului, abandonaţi de ai lor… Chiar după un marş de o milă, trupa

în retragere avea impresia că mai aude vaierele camarazilor părăsiţi.

— N-auzi, caporale? Ne blestemă… Ai să vezi că blestemele lor vor prinde – şuşotea aproape înnebunit un soldat pe care îl chema Simon; era rănit şi mergea alături de MacGregor, privindu-l ţintă cu ochii aprinşi de febră.

Caporalul încuviinţă din cap, abătut şi trist.

— Câmpul de bătaie a rămas în stăpânirea lor. Da, Simon în stăpânirea lor. A morţilor şi a muribunzilor…

Încordându-şi ultimele rămăşiţe de puteri, soldaţii mărşăluiră muţi, noaptea întreagă. Parcurseseră o mare parte a drumului întoarcerii şi mai aveau poate vreo douăzeci de mile până la fort, când îi întâmpină o ploaie de gloanţe şi săgeţi venite din desişul apropiat.

— Ne-au urmărit toată noaptea – constată colonelul, uluit. Comandă asalt împotriva inamicului nevăzut, dar asaltul se lovi de duşmanul care îi ataca din toate direcţiile.

Peste câteva ore, abia infanteriştii marinei, buluciţi în jurul lui Saylor, precum şi cei câţiva soldaţi de sub comanda caporalului MacGregor mai păstrau un simulacru de disciplină. Rafalele lor reuşeau să îndepărteze mereu indienii. O mână de oameni, o rămăşiţă jalnică, se retrăgea spre fort, apărându-se necontenit; în urma lor şi prin preajma micii coloane se târau ostaşi extenuaţi, dornici să-şi salveze viaţa – dar mulţi dintr-înşii cădeau doborâţi de un glonte sau o săgeată.

Epava aceasta a unei foste armate sosi în apropierea fortului, ceva înainte de căderea serii; tunicile albastre nădăjduiau ajutor din partea garnizoanei. La ordinul lui Saylor trompetele dădură glas îndelung.

Însă fortăreaţa tăcea.

35

În privinţa neliniştirii şi hărţuirii unităţii de sub comanda căpitanului Biggins, războinicii mikasuki îşi îndepliniseră magistral sarcinile. Trupa lui Biggins se împotmoli în mlaştini. În fiecare seară, umbre întunecate forfoteau prin preajma taberei; focurile însemnau ţinte pentru săgeţile lor – dar soldaţii nu puteau sta pe întuneric. Numărul răniţilor creştea mereu; rafalele trase în noapte rămâneau zadarnice: umbrele dispăreau fără urmă. Dimineaţa, soldaţii nu puteau înregistra decât pierderi proprii. Osceola nu avea de gând decât să neliniştească unitatea lui Biggins, în scopul de a o împinge cât mai departe de grosul trupelor federale. Restul avea să-l împlinească mlaştina. Căpetenia retrase deci o mare parte din războinicii Şarpelui cu Ghimpi, căci avea nevoie de cât mai mulţi oameni pentru bătălia cu coloana principală.

În fort nu rămăsese decât garnizoana strict necesară unei apărări. Veterani cunoscători ai primejdiilor războiului din Florida, soldaţii rămaşi după îngrăditură nu pronosticau nimic bun pentru aventura colonelului. Tocmai din cauza aceasta, a rămâne în garnizoană li se păruse un noroc nemaipomenit, în afară de orele când se aflau în post, soldaţii aceştia de sub comanda căpitanului Phillys – căzut în dizgraţie – îşi petreceau vremea jucând zaruri şi cărţi sau bând.

Cu toate că ar fi fost bine să ia lucrurile mai în serios, deoarece jaguarii Cerbului Sprinten se apropiau tot mai mult de fort. Ziua stăteau ascunşi, iar noaptea coborau cursul apei, cu canoele. Posturile avansate habar n-aveau de ei. De altfel, indienii le evitau, ţinta lor fiind fortăreaţa.

Un curier aduse vestea bătăliei decisive; Cerbul Sprinten

pricepu că a sosit ceasul intrării în acţiune. Războinicii săi aşteptară căderea serii, se înarmară cu arcurile şi securile de război – şi porniră asaltul împotriva fortăreţei. Până să se sune înlăuntru alarma, ei începuseră să escaladeze îngrăditura exterioară. Armele bubuiau des, împroşcând gloanţe în jaguarii pitiţi după uluci.

Fortul răsuna de comenzi pripite; şuierături şi trompete mobilizau trupa. Drept răspuns, sosi din adâncuri, strigătul de război al tribului maskogi.

Jimmy Seymore, rămas în garnizoană, se afla în post. Auzind strigătul, ciuli urechea:

— Naiba mai pricepe. Aia de jos sunt indieni kri… nu seminoli…

— Faci pe deşteptul, Jimmy – îşi dădu părerea blândul său prieten, Lucas Cranch.

— Nici gând. Doar îi cunosc bine. Tribul a fost trimis în Vest dar pesemne au mai rămas de sământă şi pe-aici. Dar, până la urmă, ce importanţă are – lua-o-ar naiba – de mâna cui mori?! Nu-i aşa, Lucas?

— Nu te mai recunosc, Jimmy. Te sperii de câţiva pârliţi de indieni?

Seymore clătină din cap, bănuitor.

— Măi băieţi, am presimţiri rele. Cred că grosul a păţit ceva. Altminteri n-ar îndrăzni ăştia să vină până sub ziduri. Dar… Atenţie! Parcă aud focuri de armă.

Ascultă. Într-adevăr, când era linişte, se auzea un zgomot asemănător celui al ploii în frunziş. Sunetele erau uneori mai dense, alteori mai rare. Apoi încetară cu totul. În curtea exterioară, larma de adineaori se înecă şi ea în tăcere. Apărătorii şi inamicul stăteau faţă-n faţă, în noaptea de smoală.

— Au să aştepte ivirea zorilor. Jimmy Seymore se duse întins la căpitan.

— Nu departe de noi se da o bătălie. De fapt, a încetat

odată cu căderea întunericului… Cred că ai noştri sunt la ananghie.

Căpitanul Phillys nu mai era câtuşi de puţin omul jovial de odinioară. Grijile îi brăzdaseră fruntea cu o sumedenie de cute.

— Ştii bine, Seymore, că suntem neputincioşi. La ce bun să facem pe grozavii? Vrei să pierdem prosteşte şi restul de soldaţi care ne-a mai rămas? Nici mâine dimineaţă nu-i sigur că îi putem ajuta; pieile roşii s-a pitulat pe după îngrăditură.

Când se lumină de ziuă, căpitanul voi să ia măsuri – dar jaguarii provocară o lupta îndârjită. Războinicii Cerbului Sprinten îşi jertfeau viaţa, numai ca să distrugă garnizoana. N-aveau tunuri de asediu; nici măcar câteva arme de foc nu aveau, căci le cedaseră celor angajaţi în lupta cu oamenii lui Saylor. Totuşi, capetele de indieni, împodobite cu pene, apăreau iar şi iar pe muchia împrejmuirii – spre a recădea în adânc, lovite de glonţ sau patul puştii. Câteva reuşeau să se caţere până sus. Atunci începea lupta corp la corp, durând încrâncenată până ce îndrăzneţii erau doborâţi. Uneori, situaţia devenea critică: indienii ajungeau aproape până la coridoare şi nu puteau fi înfrânţi decât prin concentrare de forţe, cu preţul unor sacrificii grele.

Phillys scrâşnea din dinţi. Aproape toată ziua trecuse cu încăierările acestea. O treime din cei trei sute de jaguari căzuse – dar şi garnizoana avea pierderi. Nenorocirea cea mai mare consta în faptul că federalii erau siliţi să asculte cu mâinile-n sân zgomotul luptelor din preajmă. De-acum auzeau limpede nu numai vaierul răniţilor, ci chiar strigătul de război al învingătorilor; observatorii vedeau parcă aievea oastea rămasă abia un pâlcuşor, târându-se către fort în timp ce se apăra cu îndârjire împotriva pericolului de moarte.

După amiaza, căpitanul Phillys îşi dădu seama că era

vorba de viaţa tuturor. Ordonă deci deschiderea porţii principale şi ieşi în iureş, cu oamenii săi. Din două părţi, tunurile bubuiau mereu, asigurând flancurile. Cele două grupuri – fugarii şi garnizoana – reuşiră să facă joncţiunea şi să se retragă în fort.

Poarta se închise după ultimul rănit; liniştea cuprinse totul într-un fel de spaimă, tăcerea aceasta era poate mai sinistră decât zgomotul luptei de adineauri.

Cerbul Sprinten îşi făcuse datoria.

Ocoli fortul şi îşi reuni trupele cu ale lui Osceola.

— Iată-ne deci aranjaţi. Nu ţi-am spus eu? – Jimmy Seymore şi Lucas Cranch îl sprijineau pe caporal de câte un umăr. Faţa sa roşcovană era albă ca varul. Pierduse mult sânge.

Prietenii săi încercară să-l înviioreze cu o bună porţie de rom. Încetul cu încetul, trăsăturile extenuate ale lui MacGregor începură să-şi recâştige vechea expresie.

— Putem să ne luăm catrafusele, flăcăi – declară el amărât, după ce îşi reveni întrucâtva. Orice să fiu, dacă n-au să ne scoată de-aici pieile roşii. Mare noroc, dacă putem da bir cu fugiţii pe râu.

Avea dreptate şi de data aceasta. MacGregor, simplul soldat fără carte, învăţase în Florida, mai multe decât superiorii săi. Îşi dădea seama că de data aceasta nu era vorba de obişnuitele lupte cu indienii; cele văzute la Kissimi îl convinseseră că fortul nu avea să-i oprească pe seminoli.

De cum coborî înserarea, săgeţile aprinse începură să lovească grinzile. Doi ani nu plouase mai îmbelşugat; totul era ca iasca.

Vestea îl făcu pe Saylor să pălească.

— Osceola! – repetă de câteva ori numele. Îşi făcea reproşuri amare pentru că nu-l scosese din luptă, la vreme, pe primejdiosul indian. Fireşte, nu făţiş… Cine-i nebun să facă una ca asta? Ar fi fost suficient un salvconduct. Indienii

cred în aşa ceva…

În clipa aceea încolţi în mintea lui Saylor planul „salvconductului”. Îl păstră pentru momentul potrivit.

Tunurile şi puştile dădură din nou glas, dar se luptau doar cu întunericul. În schimb, săgeţile seminolilor loveau pretutindeni grinzi crăpate de atâta uscăciune. Pe alocuri, grinzile erau din brad de terebentină: adevărate făclii. Dar cine să se fi gândit, când a construit fortul, că odată şi odată, el va fi asediat de către seminolii „exterminaţi”, „alungaţi”, „lichidaţi”?! De la Tekumseh încoace s-a mai pomenit oare ca pieile roşii să aibă iniţiativa unui atac?

Privit de sus sau din afară, totul părea un ciudat foc de artificii. Fâşiile de flacără străpungeau întunericul, statornicindu-se pe alocuri în peretele fortului şi înmulţindu-se cu mare iuţeală. Micile limbi de foc se mişcau stângace ca nişte nou-născuţi; apoi se prelingeau în sus pe câte o spărtura. Oamenii încercau să le stingă, dar ele vârau rădăcini adânci în inima grinzilor, uscată şi răşinoasă – aşa că nu mai puteau fi ucise.

Văzduhul, plin de răpăitul armelor, se învârtoşase în pâcla fumului. Se auzea limpede pârâitul buştenilor în flăcări. Limbile de foc se năşteau, creşteau, se îmbinau şi îmbrăţişau totul în incandescenţă. Zgomotul sâsâit, ciudat, sacadat, se statornici, dominând bubuitul tot mai rapsodic şi mai fără rost al armelor.

Noroc că garnizoana dispunea de bărci. Evacuarea se făcu sub comanda personală a colonelului.

Ce ruşine! Calhoun are să scrie un articol în Washington Herald; un articol împotriva protecţionismului…

Saylor era preocupat primordial de problema aceasta. Morţii, răniţii, oamenii abandonaţi lângă Kissimi – urmau numai după aceasta.

Luntrile porniră la drum. Ultima era nava comandantului, cu ofiţerii.

Fortul incendiat ardea asemenea unei gigantice făclii, luminând râul, fugarii şi câmpul dimprejur. În noaptea străluminată ca de ivirea zilei, izbucni brusc strigătul de victorie al seminolilor.

Osceola îşi atinsese scopul.

Nici o fortăreaţă, nici un soldat nu se mai găsea, până la nivelul capului Canaveral.

36

În noapte se aprinseră focurile bucuriei. Seminolii îşi serbau victoria asupra cotropitorilor.

Numai căpetenia nu lua parte la sărbătoare. Se gândea, la lipsa de perspectivă a situaţiei. Pierduse trei sute de războinici. Ce-i drept, inamicul avusese pierderi duble, ba chiar mai mari – dar unde rămânea proporţia reală? Chiar dacă, pentru un timp, jumătatea de miazăzi a peninsulei nu mai geme sub cotropitori, lipsurile din oaste nu pot fi recuperate. Osceola nu se poate considera învingător, deoarece luptă izolat; izolat de triburile indiene din Vest. Conştiinţa acestui adevăr îl îndurera nespus de mult.

Ca întotdeauna în astfel de împrejurări, îl căută şi de data aceasta pe Cerbul Sprinten, Tânărul Jaguar de odinioară.

Jaguarii îşi duraseră sat aparte; mulţi dintr-înşii aveau de-acum familie. Cerbul Sprinten se căsătorise cu văduva unui războinic seminol; copii săi se zbenguiau în grădina din spatele colibei.

Capul familiei şedea de unul singur, fumându-şi luleaua; îl întâmpină politicos pe Osceola care veni să se aşeze alături de el. Cei doi prieteni stătură aşa o bucată de vreme, fără să schimbe o vorbă. Cerbul Sprinten ajunsese un bărbat în floarea vârstei; grijile şi luptele lăsaseră urme adânci, îmbătrânindu-l. Cu toate acestea, rămăsese vechiul om inteligent şi binevoitor. Acum, după obicei, se interesă întâi de familia lui Osceola. Tinereţea sa fusese legată de cea a căpeteniei; asistase chiar la întâlnirea sa cu Floare de Nufăr. Întrebă deci de Ruth.

— E sănătoasă – îi răspunse căpetenia, scurt. Cerbul Sprinten oftă.

— Ca norii primăverii trece tinereţea… Trece şi nu mai

rămâne nici urmă de ea.

— Cerbul Sprinten are dreptate. Împreună am fost tineri; acum, curgerea vieţii către capătul ei, tot împreună ne stârneşte gânduri dureroase. Căci Osceola e chinuit de griji amarnice.

Tăcu puţin, adăugind apoi:

— Poporul seminol piere în lupte victorioase. Cerbul Sprinten se posomorî.

— De trei ori douăzeci şi cinci războinici maskogi au căzut în bătălie. Am avut pierderi mari în atacul dinspre râu.

Căpetenia ştia că jaguarii – aceiaşi care distruseseră odinioară canoniera „Franklin” – s-au căţărat şi acum, dispreţuind moartea, pe zidurile fortăreţei. S-au sacrificat, pentru ca ei, venind din urmă, să poată înainta până la împrejmuire.

— Jaguarii sunt demni de numele lor – zise Osceola. Curajul lor l-ar umple de mândrie pe Bizonul Sălbatic, marea căpetenie a tribului maskogi.

Cuvintele de laudă îl bucurară pe Cerbul Sprinten, dar faţa lui avu o tresărire dureroasă. Osceola regreta că rostise numele.

…Cerbul Sprinten şi-a amintit de poporul său – îşi zise el, luându-şi rămas bun. Cerbul Sprinten şi jaguarii săi sunt încă tot războinici maskogi.

Nu se nelinişti însă, fiind sigur că poate conta pe jaguari atâta timp cât nu le dă el dezlegare de sub făgăduinţa făcută lui.

Trecu şi pe la Joaquim, mulatrul cu făptură de uriaş. Joaquim doborâse zece soldaţi. Avea braţele şi umerii bandajaţi – dar zâmbea satisfăcut, arătându-şi toţi dinţii.

— Îi scărmănarăm bine, ce zici? … Oooh… Ohoho… A fost o încăierare pe cinste. Au şters-o. Bine ar fi să atacăm acum San Agostino.

Atâta încredere de sine îi stârni lui Osceola zâmbetul.

— Ai făcut treabă bună, Joaquim; şi tu şi negrii tăi. Aţi avut pierderi mari?

— Câţiva băieţi de treabă au pierit pe-acolo…

— Vezi? De aceea trebuie să cumpănim bine orice atac. Vorbeau spaniola. Joaquim era băştinaş din Florida, urmaş al unei sclave negre şi al unui conchistador întârziat. Poate că tocmai de la tatăl său moştenise îndrăzneala şi spiritul de aventură. Giganticul mulatru trecuse prin multe, înainte de a deveni comandant în oastea lui Osceola.

— Arme avem destule – declară el, mulţumit. Fiecare are o puşcă militară nouă-nouţă. Moş Lazaro a adus şi un tun. Un tun întreg; l-au ajutat şi cei doi lectori. E acolo, în faţa casei lor: umblă oamenii să-l vadă, ca la minune.

Copii – îşi zise Osceola, ascultând lăudăroşeniile mulatrului. A fost o vreme când îi dispreţuia pe „fiii întunericului” – pe negri. Apoi şi-a dat seama că veselia lor copilărească e îmbinată cu onestitate şi cu o inimă de aur. A înţeles că negrii erau cinstiţi şi demni de încredere. Că nu dădeau dovadă de laşitate, când se punea problema libertăţii sau a vieţii lor. Ce-i drept, nimeni nu le făcuse vreodată educaţia de războinici – aşa cum se întâmpla cu seminolii – şi totuşi, deunăzi atacaseră cu dârzenie vestoanele albastre.

Osceola stătu cât stătu în coliba lui Joaquim; copiii se zbenguiau când pe afară, când înlăuntru; ochii lor întunecoşi străluceau de curiozitate şi de bucuria vieţii.

Căpetenia se gândea la fiul său Osweya. Un mic adult… Deosebirea îi pricinuia aproape durere… De ce nu ştie şi Osweya să fie vesel cum sunt copiii lui Joaquim? Poate numai din pricină că este fiul lui, al căpeteniei Osceola?

Îl sfătui pe Joaquim să-şi ţină oamenii la odihnă; să-şi vindece cu toţii rănile. Deocamdată, nici vorbă de alte lupte. Joaquim să nu-şi întărâte tribul; dimpotrivă, să-l facă

să înţeleagă că nu e de ajuns să cucereşti victoria: trebuie să şi ştii să te foloseşti de ea.

Partea mai grea urma abia de-acum încolo: trebuia să le vorbească propriilor săi războinici. Să-i convingă că pacea era ceva necesar. Încă de când le interzisese urmărirea fugarilor, simţise privirea nemulţumită a lui Ce-Ho-Sei.

— Războinicii vor pradă… Pradă şi scalpurile victoriei… — Îi spusese el, în dialectul hichiti.

— Osceola nu este numai căpetenia războinicilor, ci a întregului popor – îi răspunsese atunci seminolul şi, pentru a-şi sublinia poziţia superioară, vorbi limba maskogi: limba seminolilor din Nord. Căpetenia indienilor mikasuki înţelegea perfect că Osceola înseamnă tribul okoni, temuţii jaguari ai lui Cerb Sprinten şi „fiii întunericului”. Coborî în pământ privirile ca de jăratic – şi zise doar atât:

— Băutură Neagră este căpetenia de război a tuturor triburilor seminole… Poporul mikasuki i-a făgăduit de asemenea supunere.

Aşa s-a încheiat primul lor conflict. Dar Şarpele cu Ghimpi e dornic de lauri şi de popularitate printre războinicii săi: Osceola îşi dă seama că stându-i în cale îşi va atrage ura sa.

Coliba încăpătoare a Şarpelui cu Ghimpi se află tocmai în mijlocul satului. Se vede că stăpânul aşteptase vizita, căci e îmbrăcat în straie de sărbătoare.

Oaspetele are numai cuvinte de laudă pentru amfitrion. Războinicii mikasuki au luptat cu mult meşteşug împotriva detaşamentului condus de Biggins. Cât despre bătălia de la Kissimi – acolo au avut partea leului. Şarpele cu Ghimpi este un adevărat erou. Osceola accentuează în repetate rânduri lauda şi îl îmbrăţişează pe amfitrion, cu multă prietenie şi stimă.

Celălalt îi răspunde însă cu oarecare răceală şi rezervă. Ce-Ho-Sei, Şarpele cu Ghimpi, e un vanitos: recunoaşterea

curajului său îi face plăcere – însă e şi destul de inteligent pentru a-şi da seama că „fiii întunericului” sunt aceia care l-au salvat de înfrângere. Gândul acesta îl chinuie şi-l umple de mânie. Are impresia că aliaţii săi l-au păgubit de gloria personală. Ce-Ho-Sei nu poate să priceapă – aşa cum pricepe Osceola – că interesele lor sunt comune şi neapărat utile: Şarpele cu Ghimpi judecă îngust, după criterii tribale.

Totuşi, îi răspunde politicos lui Osceola; apoi începe să vorbească despre ceea ce crede el a fi jignirea ce i s-a adus. Războinicii tribului său – zice el – au crezut că victoria aceasta va avea drept rezultat cucerirea vechilor posesiuni. Să-şi amintească Osceola de puterea vechilor seminoli. Acum, după ce oastea tunicilor albastre a fost împrăştiată, ar putea urma răzbunarea. Feţele palide tremură; războinicii mikasuki vor să atace plantaţiile; se aşteaptă la prăzi bogate – iar el, căpetenia pe care şi-a ales-o tribul, nu-l poate lipsi de câştigul dorit.

Osceola îl ascultă tăcut, însă îi răspunde mai puţin prietenos. El nu are la dispoziţie, în apărarea punctului său de vedere, decât propriul prestigiu. Recunoaşte cu dragă inimă că feţele palide au primit o grea lovitură – dar ce crede Şarpele cu Ghimpi, ce consecinţe poate avea un atac asupra plantaţiilor? O nouă armată de tunici albastre – mai mare decât cea dinainte – pe când poporul seminol se împuţinează mereu. Tribul mikasuki ştie prea bine că numai împreună cu poporul okoni a putut cuceri victoria; ba au avut nevoie şi de „fiii întunericului”. E uşor să incendiezi o plantaţie, dar e greu să lupţi cu duşmanul bine înarmat.

Ochii lui Ce-Ho-Sei scăpărau de mânie. Osceola uită că „fiii întunericului” au găsit azil pe pământurile tribului mikasuki. Le datorează sau nu, recunoştinţă, pentru asta?

…Recunoştinţă datorez şi eu – gândi Osceola. Simţea, plin de amărăciune, că Şarpele cu Ghimpi vorbeşte despre „fiii întunericului”, dar în realitate se gândeşte şi la el, la

războinicii săi, ca şi la jaguari. Nu putea să treacă cu vederea; nu putea înghiţi asemenea insultă.

— Ce-Ho-Sei greşeşte. Pământul acesta nu este al tribului mikasuki; este al fiilor peninsulei. Nu putem împărţi fiecare lac şi fiecare râu – declară el, sec. Ikanusalgi: aşa se numeşte orice seminol. Strămoşii noştri stăpâneau în comun râurile, în mare uniune a maskogilor. Duşmanii râdeau numai când se întâmpla vreo dezbinare… Pe semne Şarpele cu Ghimpi se gândeşte să secere unde a semănat Osceola… Nu, victoria lui Osceola nu ţintea prăzi; Osceola a învins pentru ca ikanusalgii, fiii peninsulei, să nu trebuiască să ia drumul pribegiei.

Căpetenia mikasuki îşi dădu seama că a întins prea mult coarda. Îi era teamă de Osceola; de aceea, făcu în faţa lui o plecăciune plină de făţărnicie.

— Toţi războinicii seminoli îl stimează pe Osceola. Ce-Ho-Sei va convoca sfatul bătrânilor. Să decidă ei, dacă războiul trebuie continuat sau nu.

— Asemenea hotărâre nu poate lua nici măcar sfatul bătrânilor – vocea lui Osceola suna rece, tăios, sever. Se va vedea dacă ei pot să încheie pacea cu feţele palide: o pace care să le îngăduie traiul pe meleagurile unde s-au născut. Poate că datorită victoriei, va fi cu putinţă. Iar aceasta ar fi o pradă mai mare decât câteva plantaţii incendiate.

Osceola se întoarse, la coliba lui, cu inima grea. Ruth îi împărtăşea toate grijile lui, judecând viaţa prin simţămintele femeii şi ale mamei.

— Osceola are dreptate. Să încercăm încheierea păcii. Dar aici, în pădure, nu-i chip. Căpetenia are prieteni şi cunoştinţe la San Agostino şi aiurea. Cu ei ar trebui să se sfătuiască.

Floare de Nufăr vorbise bine. E nevoie de pace.

Brusc, Osceola se simţi cuprins de o presimţire neagră. Cu el nu vor încheia pacea! Feţele palide nu-l pot uita pe

Thompson, pe Hunter; nu pot uita canoniera şi victoriile. Feţele palide îl urăsc, pentru că le-a umilit.

Oricum ar fi, trebuie să încerce, chiar dacă ar fi să se umilească şi el. Sau, mai bine să renunţe la comandă. Să încheie altul pacea. Treburile îl mai reţinură timp de o săptămână; pe urmă, porni la drum.

Merse călare până la râul St. Johns, continuându-şi călătoria în canoe. Observă că tot ţinutul era pustiu. Victoria sa îndepărtase posturile de pază şi pichetele înaintate; oamenii de pe plantaţii fugiseră în lumea largă. Pe sute şi sute de mile împrejur, locuitorii se tem de ceva sau nădăjduiesc ceva. Priveliştea armatei puse pe goană a stârnit panică.

…Le e teamă de mine – îşi zise Osceola. În tinereţe s-ar fi simţit mândru, la asemenea gând. Acum, răspunderea pentru soarta poporului său îi îngreuia inima şi mai mult, sporindu-i îndoielile.

Ajunse la San Agostino fără să întâmpine vreo piedică. Se duse drept la mănăstire, căutându-l pe stareţ. Îl ştia om inteligent, cu bune relaţii la Washington.

Părintele egumen îmbătrânise mult; numai expresia energică a feţei era cea de demult. Intrând în arhondaric şi văzându-l pe Osceola acolo, păru că înlemneşte, timp de o frântură de clipă. Apoi înainta spre fostul său învăţăcel, prefăcându-se că îl recunoaşte doar acum.

— Osceola – zise el, bătrâneşte – dar nu-i întinse mâna, căci nu mai vedea într-însul pe fostul elev. Privirea sa avea ceva ciudat şi scrutător: o îndoială, parcă.

Îi e teamă de mine – gândi Osceola şi – fără să vrea – zâmbi.

— Mio padre! Nu mă recunoaşteţi? – voi să ia mâna bătrânului preot, pentru a i-o săruta conform prescripţiilor religiei – dar stareţul se feri.

— Nu mă atinge! Ai mâinile mânjite cu sânge! – strigă el, în melodioasa limbă spaniolă.

În sufletul lui Osceola se stârni o furtună de imagini. Căpetenia vedea o armată de tunici albastre, ofiţeri cu fierturi strălucitoare, comandanţii oştilor spaniole – oameni pe care stareţul îi binecuvântase de multe ori, probabil.

Ridică ochii la crucifixul de pe perete; avea uimire şi dârzenie în ochi.

— Părinte, războinicii lui Osceola îşi apără viaţa, pământul, neamul. O bucăţică de pământ mlăştinos apără. Ce am greşit dar?

— La plantaţii nu te gândeşti? – strigă stareţul. În glasul său vibrează ură, reproş şi ameninţare. Apoi preotul se apropie un pas.

— Poate nu ştii că peste tot, la sud-vest de râu, plantaţiile sunt o mare de flăcări?! Tu ai făcut asta!

Osceola avea impresia că a fost lovit pe la spate, drept în moalele capului. Era lovitura plină de viclenie a lui Ce-Ho-Sei. Căpetenia mikasuki trădase cauza..

— Nu ştiam… Nu ştiam nimic…

Glasul – ca şi privirea – era şters şi tulbure. Toate se învălmăşeau dinaintea lui. Faţa neîndurătoare a stareţului, crucifixul din perete, masa aşezată în mijlocul încăperii.

Ieşi grăbit, fără să mai spună un cuvânt, fără să-şi ia măcar bun rămas.

Stareţul rămase îngândurat; se întreba dacă n-ar fi bine să-l cheme înapoi. Poate că într-adevăr nu ştiuse despre incendierea plantaţiilor.

Preotul clătină capul; pe urmă se întoarse în chilia lui, umblând încet, bătrâneşte…

SALVCONDUCTUL

37

Pendula îmbrăcată în lemn de mahon zurui puternic, ca pentru a-şi face curaj; apoi, cei doi omuleţi încremeniţi în poziţia de drepţi tocmai sub cadran îşi clintiră ciocanele, băltind talerul de alamă. Operaţiunea se repetă încă de vreo zece ori.

Era ora unsprezece. Alice îi aminti negresei Dinah, că trebuie să-i pună compresă proaspătă bătrânului Gort. Dinah ştia să facă acest lucru cu multă artă, strecurând feşele pe sub trupul bolnavului fără să-l clintească din loc. Bătrânul avea pneumonie. Încă de când sosise Alice din Florida, tatăl ei presimţea că mai curând sau mai târziu are să-l doboare ceva; îşi luă deci toate măsurile. Ce-i drept, mai „amână” boala, trebăluind timp de o săptămână, două, dar tuşea mereu şi – până la urmă – boala îl culcă în pat, cu febră mare.

Alice îl veghe nopţi la rând. Acum, văzând că bolnavul respiră ceva mai uşor, trecu în salon, să se odihnească puţin într-un fotoliu. Voia să rămână singură cu gândurile ei. Medicul chemat de la Nashville îi mărturisise că Gort nu putea fi salvat decât de puterea de rezistenţă a propriului său organism. Vestea aceasta paralizase toată activitatea tinerei femei. Rămasă orfană de mamă din fragedă copilărie, fusese crescută de tatăl ei, care se purta cu ea ca un adevărat şi bun prieten. Alice se obişnuise să-i împărtăşească toate gândurile, dorinţele, ideile, îndoielile. O îndurera perspectiva de a-l pierde pe acest prieten, cu idei mult mai apropiate de ale ei, decât le-ar fi putut avea vreodată colonelul Saylor.

Încercă să aţipească, dar gândurile nu-i dădeau răgaz, înviaseră în mintea ei o seamă de amintiri ale copilăriei.

De afară se auzea tropot de cai: sosea colonelul cu suita. De o lună şi jumătate, Alice nu-şi văzuse soţul. Îl întâmpină totuşi cu multă bucurie. Saylor o sărută, interesându-se de starea bolnavului – însă pe un ton atât de insensibil şi de indiferent, încât Alice se sperie de-a binelea.

— Ce s-a întâmplat, Jerome?

— Vestea n-a ajuns încă până la voi? Mă miră… – vorbea repede, enervat. Am avut un eşec înfiorător.

— Osceola? – rosti Alice, fără să vrea.

Ochii lui Saylor scăpărau scântei.

— Să mă facă de ruşine, în halul acesta, un nemernic de indian! Cum am să pot da seamă de armata care mi s-a încredinţat?

Alice porunci masa pentru colonel. Nu putu renunţa însă la îndemnul lăuntric de a face câteva observaţii binevoitoare dar obiective.

— Vezi, Jerome, l-ai dispreţuit pe indianul acela. Ca vechi vânător, ai putea să ştii, din experienţă, că vânatul rănit poate fi nespus de primejdios.

— Eh! Sentimentalism femeiesc! Colonelul se apropie de oglinda din perete, studiindu-se îndelung, ca pentru a constata dacă nu poartă vreun semn vizibil al ruşinii sale. Voi, femeile, căutaţi mereu şi pretutindeni numai romantism. Dar ăsta nu e romantism, draga mea; e politică.

Se aşeză la masă şi, contrar stării sale sufleteşti, începu să mănânce cu poftă. Alice se aşeză în faţa lui, urmărindu-l atentă. Ciudat om: nici eşecul, nici ruşinea nu-i taie pofta de mâncare.

La a doua înghiţitură, ochii lui Saylor străluciră sub impulsul unui gând straşnic.

— Mâine plec la Washington. Vreau să vorbesc cu Jackson încă înainte de a începe intrigile.

— Ei, vezi? Nu trebuie să-ţi pierzi curajul. Preşedintele nu-şi lasă prietenii la ananghie – îl încuraja Alice. Saylor nu

simţi nuanţa de ironie din cuvintele ei. Plecă a doua zi în zori, iar Alice continuă să-şi îngrijească părintele. Monotonia acelor zile nu fu întreruptă decât de scrisoarea lui Cooper, bătrânul ei prieten. Scriitorul aflase de înfrângerea din Florida şi-i scria că ziarele se ocupă pe larg de ea, căutând însă numai senzaţionalul.

„… Cândva nădăjduiam că ziarele noastre au să joace un rol de seamă în răspândirea ideilor nobile ale omenirii. Din păcate, trebuie să constat contrarul; să văd cu ochii mei, că ele propaga principii de băcan, oferindu-ne drept pildă de cultură un prototip negustoresc – îi scria Cooper. Acum, de pildă, se face tevatură pentru incendierea câtorva plantaţii. Nu ştiu în ce scop – dar teamă-mi este că atunci când va bate ceasul răfuielii cu stăpânii Sudului (căci multă vreme nu mai putem tolera ruşinea sclavajului) vor fi date pradă flăcărilor mult mai multe plantaţii. Într-un cuvânt, Osceola a pus pe fugă armata noastră. Regret că nu sunt mai tânăr, ca să pot scrie o carte despre toate acestea…”

Cooper mai scria multe altele, despre viaţa din Nord şi despre propria-i viaţă, foarte retrasă de la o vreme. Alice îşi aminti de el cu dragoste şi tandreţe.

În timp ce ea pândea sosirea zilei în care avea să se declanşeze criza în pneumonia lui Gort, colonelul Saylor se prezenta în audienţă la Jackson.

Preşedintele îmbătrânise; faţa lui ovală era şi mai aspră, din pricina brazdelor înmulţite. Lupta dintre interesele diferitelor grupuri îl extenuase – căci această luptă era mult mai complicată acum, decât în tinereţea lui. N-o mai putea înţelege deloc. Atunci, „în vremea lui”, omul – dacă era puternic – îşi lua pur şi simplu tot ce dorea (fără să uite, fireşte, nici de ortaci). Acum existau societăţi pe acţiuni; se înmulţiseră, ca şi ciupercile după ploaie. Jaful devenise anonim şi luase proporţii necunoscute până atunci.

Războiul din Florida îl interesa neîncetat pe Jackson.

Studia fiecare raport în parte, discutându-l în amănunte şi clătina capul, văzând neîndemânarea prietenului său Jerome. Căci neîndemânatic trebuie să fii, ca să te baţi singur cu capul de perete.

— Minte îţi trebuie, Jerome – îi explica el colonelului oprit în faţa lui cu bărbia în piept, asemeni unui şcolar dojenit, îi cunosc bine pe seminoli. Să ştii că ei nu mai contează mult cât despre individul care l-a ucis pe prietenul meu Thompson şi ne-a făcut atâtea pocinoage, avem să-l punem cu botul pe labe.

— Da, dar cum? Mi-am zis că l-am putea scoate dintre mlaştinile lui, ademenindu-l cu un salvconduct…

— Nu-i nici o grabă – zise Jackson, cu un gest plictisit. — Deocamdată bulucim acolo armată mai multă.

— Dar opinia publică?

Jackson râse.

— Opinia publică? Îţi mărturisesc că, la început, mi-a fost şi mie teamă; nu tocmai de opinia publică, ci de vicepreşedinte. Mare noroc că lumea a făcut din seminoli o problemă naţională. Tocmai deunăzi au plecat cinci ziarişti să vadă plantaţiile pârjolite… Ai să devii un erou, Jerome. Cu o mână de oşteni, ai încercat să-i înfrânezi pe diavolii de piei roşii. Ai să vezi ce pot face ziarele noastre. Cât despre sudici, ei fac cu adevărat tevatură mare; dacă ar depinde de ei… Aşa că, până şi domnul Calhoun s-a îmbunat, în ce te priveşte… Deşi nu te avea la inimă…

Saylor începea să se consoleze.

— Atunci, Andrew, eşti de părere că…

— Sunt de părere că în curând te pot felicita pentru tresele de general. Predă comanda din Florida, Jerome; avem planuri mai mari, în privinţa ta. Uite.

Scoase din sertar o hartă.

— Texasul vrea independenţă. Santa Ana face jocul nostru. Asta e o afacere de mai mare anvergură.

Da, e de mai mare anvergură. Texasul e un teritoriu imens. Tipicar ca întotdeauna, colonelul Saylor întrebă:

— Spune-mi, Andrew, o să avem oameni, acolo? Jackson începea să se înfurie.

— Lasă asta în grija politicienilor. Soldat eşti, soldat rămâi! Ascultă-l pe Calhoun, sau citeşte-i vreun articol – şi îţi vei da seama că avem dreptul la orice. Ţi-am mai spus: Santa Ana face jocul nostru.

Colonelul Saylor îşi reveni pe de-a-ntregul. Peste o săptămână, când sosea la moşie, era din nou vechiul bărbat calculat şi calm. Îi destăinui soţiei sale că va fi scutit de obligaţiile din Florida, încredinţându-i-se o sarcină mai de seamă. Îi spuse şi că va fi avansat.

Alice zâmbea în sinea ei. Câtă dreptate avusese! Într-adevăr, Jackson nu-şi lasă prietenii.

Bătrânul Gort intrase în convalescenţă. Citea ziarele şi îşi formase o părere asupra învăţămintelor oferite de Florida.

— S-a rentat să te laşi bătut, dragă Jerome. Pesemne, aici toată lumea are câte ceva de câştigat, în afară de cele câteva mii de oameni pieriţi prin mlaştini. Ei singuri au pierdut…

38

Osceola stă rezemat de trunchiul unui palmier tânăr, pe ţărmul lacului Okichobi. Statura sa nemişcată şi înaltă pare un al doilea trunchi al copacului, o mlădiţă geamănă crescută din pământ pentru a se uni cu fratele mai vârstnic.

Căpetenia stă nemişcată, cu privirile pierdute pe întinderile apei contopite cu amurgul. Gânduri i se învolburează în minte, ca un stol de păsări sumbre.

De când a fost pe la triburile indiene din Vest şi-a dat seama că a rămas singur; că nu se poate aştepta la ajutor din partea lor. Ce-i drept, un simţământ adânc îi şopteşte că lupta nu e nicidecum încheiată şi că ultima sentinţă nu e încă, poate, rostită. Poate că lupta dusă de micul său popor este o epopee prematură. Da, este o vagă speranţă în acest gând.

Uneori îşi zice, neliniştit, că ar fi fost mai bine să-şi fi urmat fraţii spre Vest; acolo ar fi putut înmănunchea triburile dezbinate de veşnicele conflicte; le-ar fi unit, aşa cum a făcut odinioară Tekumseh; li s-ar fi împotrivit cuceritorilor cu o adevărată armată. Una este însă ideea – şi alta, sentimentul. Când Osceola priveşte peisajul floridan, verde ca smaraldul şi plin de viaţă, când aude din văzduh strigătul vulturului pescar, sau simte parfumul florilor deschise într-amurg – atunci ştie că lucrurile nu s-ar fi putut petrece altminteri. Nici el, nici poporul său n-ar fi putut părăsi vetrele străbune.

De mai bine de zece ani e însângerată apa lacurilor. Multe cadavre au înghiţit caimanii: sunt graşi şi mulţumiţi. Numai omul varsă lacrimi amare. Seminolul îşi plânge patria; negrul îşi teme libertatea.

Inima eroului se umple de mândrie, când se gândeşte la luptele din trecut. În anul din urmă a avut parte numai de

victorii; a nimicit o armată întreagă; posturile înaintate ale federalilor nu îndrăznesc nici astăzi să se încumete până la ţărmul lacului. Osceola poate privi liber, toată oglinda lacului Okichobi; poate pescui netulburat pe oricare din ţărmurile lui. Cerbul Sprinten şi războinicii săi, Joaquim şi negrii au grijă să-l hărţuiască mereu pe inamic.

Întunericul s-a prăbuşit peste peisaj, de la o clipă la alta, învăluind totul asemeni unei plase dese, negre. În curând se vor aprinde stelele. Atingerea uşoară a unei mâini îl trezeşte pe Osceola din gânditoarea sa visare. A venit Ruth, credincioasa tovarăşă de viaţă. Copilul doarme. Soţii mănâncă peşte prăjit în ulei şi turte din făină de manioca. Aproape niciodată nu se hrănesc cu altceva. Laptele singurei lor vaci – o comoară scumpă şi puţină – i se cuvine copilului. Au avut mai multe vaci, dar au pierit fie de muşcătura şerpilor, fie de gheara leoparzilor. De altfel, animalele acestea suportă cu greu atmosfera umedă şi îmbibată de miasme. Nu se dezvoltă de loc, în ciuda ierbii grase. Respiră greu, tânjesc, pier văzând cu ochii. Poate că asta de acum va scăpa teafără – nădăjduieşte Ruth. E mărunţică şi nepretenţioasă, însă, pentru moment, pare a se simţi bine. Poate că e din Georgia, de pe litoral.

Lui Ruth îi e dragă văcuţa, nu numai pentru că îi dăruieşte fiului ei laptele de fiecare zi, ci şi pentru că îi aminteşte de meleagurile natale. Ciudată făptură mai e şi omul! Ruth s-a născut în sclavie; a cunoscut nenumărate suferinţe şi umiliri; totuşi, se gândeşte cu dragoste la vechiul peisaj.

După mâncare, soţii se aşează în faţa colibei. Vorbesc puţin; noaptea floridană, împodobită cu diamantele a mii de stele, te face să uiţi grijile zilei. Eşti parcă din nou tânăr; vântul acesta aromitor este poate un mesaj de demult: mesaj din Valea Teilor Aurii…

Pe neaşteptate, Osceola dă glas:

— Calul de foc va trece de bună seamă prin vale.

A rostit o frază legată de un gând comun al lor. Ruth îşi culcă creştetul în poala lui Osceola, ridicând privirile spre el:

— Acum suntem din nou tineri. Îşi mai aminteşte Osceola ce visam eu în Valea Teilor Aurii? Visam un băieţel; un războinic seminol. Şi iată că visul meu s-a împlinit. Osweya are să-i semene tatălui său: va fi puternic, inteligent şi curajos.

Femeia aruncă o privire îngrijorată spre colibă, unde băiatul doarme dus, după osteneala unei zile de joacă.

Osceola ar vrea să stea multă vreme aşa, gustând tihna fără de griji a serii. Acestea sunt clipele când i se pare că noaptea tivită cu stele şi aşternută peste pământ ca un clopot străveziu, este o lume aparte şi nu are nimic de a face cu ziua înlăcrimată şi plină de sânge. O frântură de clipă, Osceola doreşte să pună viaţa alor săi sub scutul acestui clopot negru, cuprinzător de linişti.

Pe neaşteptate, de după colibă se aude mieunat mânios, bătaie de aripă şi strigăt păsăresc. Osceola sare în picioare.

— Puma!

Îl mai zăreşte pe hoţ, strecurându-şi blana cafenie şi prada din bot, printre florile albe ale tufişurilor de campeche – şi-i trimite un glonţ, deşi ştie că animalul a scăpat teafăr, luându-le găina de stuf, pe care au prins-o ca s-o pună la îngrăşat. Osceola se întoarce supărat. O săptămână încheiată i-au dat de mâncare.

Se aşează la loc, lângă Ruth, străduindu-se să reia firul viselor. Boarea de vânt pare însă a nu mai fi cea de adineaori: acum e rece ca un avertisment; poate că vine dinspre mările îndepărtate. După câtăva vreme, Osceola vorbeşte din nou, ca pentru a răspunde cuvintelor rostite adineaori de Ruth:

— Ar fi bine ca Osweya să poată învăţa carte. Să meargă

la şcoala feţelor palide… Să nu crească asemeni sălbăticiunilor pădurii…

Îşi dă seama că pe Ruth o doare; totuşi, nu înăbuşă gândul iscat din adâncuri.

— Osceola a învăţat multe, la şcoala din San Agostino; de aceea poate înţelege realitatea; de aceea s-a putut măsura cu armatele feţelor palide. Se spune că în şcolile yankeilor, copiii învaţă multe lucruri folositoare.

Glasul lui se înalţă aproape ca un ţipăt de durere şi de mânie în noapte:

— Osceola coboară din căpetenii; fiul său asemenea! Trebuie oare sacrificată viaţa lui Osweya pe cărările veşnicei lupte?

Da, întrebarea aceasta chinuitoare i-a dat şi mamei destulă strângere de inimă; destule lacrimi tăinuite au izvorât din ea.

— Îşi aminteşte Osceola ce am vorbit noi în Valea Teilor Aurii? Ziceam atunci că feţele palide cunosc multe lucruri folositoare pe care ar trebui să le înveţe şi popoarele pieilor roşii.

— Şi ce a răspuns Osceola? A răspuns că Floare de Nufăr are dreptate, dar feţele palide nu îngăduie ca fiii poporului nostru să le pătrundă tainele. Ei ne alungă de pe propriile noastre pământuri… Aşa s-a întâmplat cu o mulţime de popoare. Ele rătăcesc acum dincolo de Marele Fluviu, flămânde şi dezrădăcinate. Aceeaşi soartă i s-a hărăzit şi poporului seminol.

Ruth ştie că aşa este – şi nu are ce să răspundă. De când a devenit tovarăşa de viaţă a eroului, ea are la inimă nu numai soarta lui Osceola, ci a tuturor seminolilor: a înţeles că cele două lucruri sunt de nedespărţit. Iar odată cu naşterea lui Osweya, mama îngrijorată de soarta copilului, se identifică cu poporul condamnat la distrugere.

Strălucitoarele stele ale Sudului scânteiază deasupra

capetelor lor; vremea curge spre adâncurile nopţii; a început să bată vânt rece. Este momentul când noaptea încetează de a mai fi prietenoasă şi toată lumea se retrage prin colibe. Aşa fac şi Ruth şi Osceola.

Osweya doarme somnul drepţilor; totuşi, e neliniştit: în răstimpuri ţipă fără să se trezească. Ruth se apleacă deasupra-i, cu temătoare grijă; ar vrea să-i ghicească visul. Cine ştie? Poate că îl preocupă o aventură trăită în timpul zilei, prin pădure. Sau doar aerul umed al nopţii îi stârneşte vedenii de coşmar?

Mama se culcă lângă copil; Osceola, pe blana de jaguar întinsă pe duşumea. De mic copil s-a obişnuit să nu doarmă pe moale – şi nu se va mai dezvăţa nicicând.

39

Domnul T. Connolly, regele bumbacului nu avea răbdare să aştepte sfârşitul războiului. Pentru a fi mai aproape de noua pradă, plecă la San Agostino, ocupând acolo o jumătate de hotel, pentru el şi pentru suită.

Ştirile despre victorie întârziau; în schimb, într-o bună zi sosi micuţul şi destoinicul avocat Lefort, îmbogăţit binişor în umbra domnului Dupres du Cotentin. Cel puţin, aşa se părea după îmbrăcăminte, după inelul cu piatră, după caleaşca şi după slugile negre. Dar cel ce a primit mult, îşi doreşte şi mai mult; domnul Connolly hotărî în taină să-l scoată pe avocat din actualele sale poziţii, considerând că ar fi mai plăcut şi mai folositor, în calitate de aliat. Ca adversar, Lefort îi făcuse multe zile fripte. Uite, chiar acum, ce-i spune, în holul hotelului:

— Vă amintiţi, mister Connolly, când v-am spus că râul Ogochi nu curge pretutindeni? Era un avertisment şi voia să însemne că nu vom fi de acord cu hotărârea adusă de statul Georgia. Noi am prevăzut că pământurile pentru bumbac vor fi repartizate neproporţional. De fapt, tocmai pentru asta am venit.

Regele bumbacului se tolăneşte în jeţ, cântărindu-l din ochi pe avocat. Întâi şi-ntâi îl apreciază sub aspect biologic. Poftim: sfrijiţii ăştia mărunţei, rezistă mai bine timpului. El, domnul Connolly, a încărunţit de tot şi uneori are ameţeli. Lefort arată exact ca la Nashville, acum unsprezece ani. E acelaşi omuleţ subţire, brunet; nici măcar căldura nu-l supără: n-a transpirat de loc. El, domnul Connolly bea whisky după whisky – şi e silit să răcnească la negrul cu evantai:

— Mai tare, vită încălţată! – apoi, cu un gest încurajator,

spre avocat: Continuă, prietene.

Nu s-ar da înapoi de la o ceartă în toată regula; are chef să ţipe niţeluş: atunci spui tot ce ai pe inimă. Dar cu creolul acesta, francez poţi doar să discuţi; cearta nu se prinde!

Să nu anticipăm.

— Vorbeam despre Ogochi. Da, mister Connolly, în principiu vă înţeleg procedeul. Eu însumi am păşit pe drumul îmbogăţirii; chiar dacă – în comparaţie cu dumneavoastră – nu trec decât un modest începător, avem totuşi concepţii înrudite. Omeneşte, regret chiar că ne întâlnim mereu în chip de adversari; accentuez însă că toate acestea nu păgubesc cu nimic stima sinceră şi profundă pe care o resimt faţă de dumneavoastră.

Connolly îi făgăduieşte palme omului cu evantai şi porunceşte un nou whisky.

— Mă mir că apreciezi mai mult Curacao decât Whisky. Nu există pe lume un reconfortant mai bun, prietene dragă. Liqueorurile pricinuiesc congestii; mie îmi răscolesc şi stomacul.

Nu eşti grăbit? Las-că nu sunt nici eu! – îşi zice domnul Connolly. Ciocnesc paharele. Dar e tot mai curios să-şi pătrundă omul. Ce s-o fi ascunzând, după respectul acesta exagerat?

— Ogochi curge prin Georgia, prietene, să nu uităm! Se ştie şi la Atlanta şi la Savannah – zice regele bumbacului, zâmbind amical, cu toată faţa brăzdată de vinişoare roşii.

— Dar se va şti oare şi la Washington? Asta este întrebarea. (Avocatul a înţeles intenţia adversarului şi a făcut un pas înainte).

— Va să zică vă duceţi la Tribunalul Federal… – mormăie moşierul. Acum nu mai zâmbeşte. Înfăţişarea lui se aseamănă cu a unui rechin. Mâna strânge paharul. Omul se preface că vorbeşte doar pentru sine: Nici domnii aceia n-au să lungească râul Ogochi. Cred că îţi dai scama, amice,

ce o să iasă de aici. Tergiversări fără sfârşit… Sentinţă, recurs, specialişti, acţiuni… Nu, Ogochi nu va putea fi lungit. În schimb, iată Florida.

Ştiam eu că o să zică de Florida – gândeşte avocatul. Vulpe bătrână cum este, ar fi capabil să ia de la capăt comedia. Pe urmă n-am decât să bat iarăşi pe la uşile Tribunalului Federal. Totuşi, domnul Lefort răspunde surprinzător:

— Pentru asta am venit. Sau insistăm la Washington, sau obţinem despăgubiri aici. La discreţia dumneavoastră, domnule Connolly.

Regelui bumbacului începe să i se zbată tâmpla. A băut cam multă răcoritoare, de astă dimineaţă şi până acum. În schimb, băutura îl determină să ia mai uşor o hotărâre rapidă, îi vine ideea să aducă vorba despre chestiunile avocatului.

— Ca să fiu sincer, eu aş prefera să te despăgubesc pe dumneata personal, domnule Lefort.

Avocatul se mai preface a nu înţelege.

— Da, da, prietene. Simpatia noastră este reciprocă. Imaginează-ţi câte am putea înfăptui noi doi. În fond, pentru dumneata, caraghiosul ăla nu mai e decât o povară…

A început să vorbească alcoolul din el – îşi zice avocatul, constatând că totul merge după cum dorise el.

— Continuăm mâine, dacă nu ai nimic împotrivă – şi, fără să răspundă ofertei primite, urcă în odaia lui.

A înghiţit nada – gândeşte Connolly, satisfăcut. Capul îi vuieşte însă îngrozitor. Închide ochii. Negrul cu evantai se roagă lui Dumnezeu să fi adormit stăpânul, ca să-şi mai poată odihni puţin braţul amorţit.

A doua zi dimineaţă Lefort coboară primul în hol.

Trebuie să bată fierul până e cald. Pe de altă parte s-a speriat de propriu-i comportament. Dacă nu obţine

rezultatul sperat, dacă domnul Connolly i-a făcut festa, îi va fi cam greu să se explice în faţa compatriotului şi patronului său. Domnul Dupres du Cotentin nu e atât de prostănac pe cât pare după exterior şi după felul de viaţă. Numai el ştie câţi mandatari şi agenţi are la Washington. Dacă îl trădezi pe Cotentin, ai nevoie de acoperire corespunzătoare; altminteri s-a zis cu cariera.

Aşa se frământă aşteptându-şi adversarul şi eventualul tovarăş de arme. Domnul Connolly îşi face apariţia doar peste o oră şi jumătate, însoţit de data aceasta de doi servitori negri. Capul îi e înfăşurat într-o compresă rece.

— Infernală căldură! – geme el. Mă ierţi, prietene, pentru întârziere…

Lefort ştie că în Georgia căldura e mai apăsătoare decât aici, pe litoral. Durerea de cap e de la mult lăudatele reconfortante.

— Nu face nimic, domnule Connolly – zise el, banal, într-o anumită măsură, aşteptarea e partea noastră.

— Ai dreptate. Acum putem pune la punct totul, fără grabă. Răsuflând zgomotos, regele bumbacului se instalează în jilţ. Băutura cu gheaţă îl aşteaptă lângă măsuţă, în frapieră. Pentru divertisment, azi are de fiecare parte câte un negru cu evantai.

— Deci, până să facă ordine prin ţinut prietenul nostru Saylor, trebuie să ne punem şi noi la punct treburile – zice, ridicând paharul ca să ia o gură de răcoritor.

— Fii binevenit printre noi, doctore Lefort, ca proaspăt moşier floridan, iubit prieten al meu şi diriguitor al treburilor noastre comune.

Avocatul e uşor emoţionat; de vreme ce însă Connolly a mers în felul acesta drept la ţintă, de ce n-ar preciza amănuntele?

— Se spune că regiunea râului Kissimi e bună pentru bumbac. Scoate din buzunar harta Floridei şi o întinde pe

masă. Amândoi se apleacă asupra ei. Ochii bulbucaţi ai domnului Connolly au şi început să soarbă comorile noului pământ.

— Uite Kissimi.. Ce mai nume dau şi indienii ăştia: Ogochi, Kissimi… Ei, lasă, că tot nu rămân decât denumirile… Aşadar, am aici asigurări pentru cincizeci de mii de hectare. Cincizeci de mii de hectare de teren înregistrat. Ce i-am putea da lui Cotentin, din asta? În schimb, dumneata – prietene, avocat şi jurisconsult al meu – vei fi stăpân peste viaţă şi moarte, pe douăsprezece mii de hectare. Aranjezi formalităţile şi tot ce mai trebuie, la stăpânire. Ne-am înţeles?

— Mă gândeam la cincisprezece mii, în cotul dintre râu şi lac. Avocatul priveşte harta, visător. Ceea ce nu este încă azi decât hârtie, poate deveni mâine o nouă bogăţie, o nouă forţă.

— Da, da, cotul acela… Te înţeleg, prietene… Eventual zece mii aici şi două mii – bucata asta frumoasă, bine rotunjită – uite lângă fâşia aceea de pădure. Connolly e violet de mânie. Derbedeul vrea tocmai bucata visată de el. N-ar fi mai bine să se alieze cu Cotentin? Hiena asta trecută prin ciur şi prin dârmon trage şapte piei de pe om!

Lefort ţine însă morţiş la cifra de cincisprezece mii şi la locul indicat. Regele bumbacului răcneşte tot mai mânios.

— Ceri prea mult, amice! Pricepe o dată! Despăgubirea stăpânului dumitale m-ar costa mai puţin.

Acum îl face din nou „stăpân” pe Cotentin. Dar avocatul e hotărât să lupte până la capăt. Dacă, întâlnindu-se cu Cotentin, acesta îl va scuipa drept în ochi, măcar să aibă cu ce se consola, în gând, în timp ce se şterge pe faţă.

— N-aş crede să vă coste mai puţin. Pesemne nu cunoaşteţi întregul material din dosarul înaintat Tribunalului Federal, domnule Connolly.

— Pretenţii… E ridicol… Dacă aş întocmi eu un asemenea

dosar, cred că aş pune şi Capitoliul… Hahahaha! – moşierul râde gros, dar forţat. Interlocutorul ştie însă că a pus degetul pe rană, căci domnul Connolly nu e bucuros să-şi amintească de materialul procesului. Multe ar ieşi la iveală din documentele acelea: mituiri, falsuri, amănunte murdare ale afacerii încheiate cu societatea ferovieră. Nu, domnul Connolly n-ar vrea să audă despre toate acestea. Ar prefera să lase naibii tot procesul.

Cei doi adversari s-au încleştat reciproc. Nici unul nu mai dă drumul celuilalt din strânsoare, căci fiecare se teme de consecinţe. Trec zile în şir cu întrevederi, dispute, făgăduinţe, promisiuni şi ameninţări: mezat cu nişte pământuri care încă nici nu le aparţin. Trec zilele, una după alta. Domnului Connolly i se pare că avocatul va ceda, acceptând pământ mai puţin. Să-i dea cotul de lângă Kissimi? Să i-l dea – să nu i-l dea? …

Într-o dimineaţă, aşteptându-l pe Lefort, frământă iarăşi această întrebare. Într-un târziu, avocatul – plecat nu se ştie unde – soseşte totuşi, ocupându-şi locul obişnuit. E tăcut ca niciodată. Connolly îl tratează cât se poate de jovial:

— Ce te preocupă, prietene? Ştii că niciodată nu vei primi o ofertă mai avantajoasă.

Lefort rămâne îngândurat. Apoi îl priveşte drept în ochi pe regele bumbacului – şi declară:

— Ştii ce, mult stimate domnule Connolly? Deocamdată să rămânem la proces. Să vedem ce zic judecătorii federali.

De uimire, Connolly rămâne cu gura căscată. Paharul cu whisky începe să-i tremure între degete.

— Ce naiba?

— Da, da. Să rămânem la proces. Nu vreau să fiu moşier floridan.

— Dar din ce cauză, dragă domnule Lefort? – (Connolly îl lua iarăşi cu „domnule”).

— Din cauză că seminolii au făcut praf armata lui Saylor, domnule.

40

Ferma Thorssen se afla departe în Nord, printre munţii din Vermont într-o regiune împădurită, plină de lacuri.

— Bunicul a ales ţinutul acesta, pentru că îi amintea de vechea patrie.

Urcau călări poteca îngustă; Thorssen nu se mai sătura de privelişte. Pe meleagurile acestea îşi petrecuse copilăria. Se desprimăvăra: pretutindeni vedeai numai muguri şi boboci, în înaltul cerului, treceau spre miazănoapte stoluri gureşe de păsări.

Ezechiel nu cunoştea felul acesta de oameni. În Tennessee, la ei, predomina prestigiul social; aici, întâietatea era întotdeauna a familiei. Deşi aproape de cincizeci de ani, vânătorul de blănuri i se înfăţişă tatălui său aşezat la căldură, lângă sobă – aşa cum ar fi făcut-o un puştan mucos, după cine ştie ce năzdrăvănie. De altfel, tot ca pe un puştan mucos îl trata şi moşneagul.

— Ce-i Sigurd, fătul meu?! Ţi s-a urât cu hoinăreala? Adus-ai bani? Adusu-ţi-ai nevastă?

— Nevastă n-am adus, tată – şi nici bani prea mulţi. Thorssen vorbea încet, aproape ruşinat.

Ochii bătrânului scăpărau mânioşi deasupra obrajilor neraşi.

— Treabă-i asta, băiete?! Cumnată-ta Siglinde a născut al optulea copil; aşa să ştii.

Apoi îl descusu în continuare.

— Se spune că ai colindat ţinuturi îndepărtate; vei fi văzut multe… Fratele tău vrea şi el să se ducă în Vest. Suntem mulţi, nu ne ajunge pământul… Plecaţi împreună,

nu-i aşa, Sigurd? Plecaţi după ce eu voi trece în sfârşit la odihnă… — Abia acum îl zări pe Ezechiel.

— Cine-i flăcăul ăsta? … E bine legat; poate să rămână la noi. Te însori cu nepoată-mea.

Ezechiel roşi până-n albul ochilor. A doua zi, urcă muntele în tovărăşia trapperului. Stătură de vorbă. Era un fel de bun-rămas.

— Ai văzut, frăţâne… Eu rămân locului. Au nevoie de mine. Frate-meu e un băiat cumsecade şi harnic, dar în Vest n-ar şti să se descurce, împovărat de o familie numeroasă ca a lui.

Vânătorul de blănuri făcu un gest de lehamite, cuprinzând în el tot ce simţea: renunţarea la viaţa liberă şi independenţă, la nădejdea oricărei fericiri… Avea să fie sprijinul familiei, sale; trebuia să se mulţumească cu atât.

— Tu să te duci cu Holkins la fată… Pete te aşteaptă la Rhodeport… Pe mine mă mai nelinişteşte încă un lucru: ceea ce a zis seminolul, despre pace… Îl cunosc pe Old Hickory încă de când eram un tinerel. Cred că ar trebui să-i vorbesc. Poate că Florida ar avea pace, atunci…

A doua zi, Ezechiel porni mai departe. Peste o săptămână, vânătorul de blănuri era la Washington. Prezidenţia lui Jackson intrase în ultimul an. Copacul hickory îmbătrânise. Când trapperul intră la el, preşedintele era nervos, aproape înfuriat.

Îşi amintea de Thorssen. Îi oferi un scaun.

— Ascultă, plutonier, de ce nu eşti dumneata în Florida? – îl întrebă el, agresiv.

— Am fost – răspunse Thorssen, prudent.

— Sper că ai cucerit multe scalpuri seminole.

Vânătorul de blănuri se foia neliniştit în jeţul străin.

— Ca să fiu sincer: am cucerit un singur scalp; cel al unui bandit care se chema Gât-Crestat, trimis acolo de sclavagişti, să vâneze negri fugari.

Preşedintele miji ochii.

— Soldaţii noştri fac politică? Asta se cheamă disciplină?

— De mult nu mai sunt soldat, domnule general. Dacă statul nostru federal va fi ameninţat de vreo primejdie, îmbrac din nou uniforma. În Florida însă, primejdia nu ameninţă patria, ci plantaţiile de bumbac.

Jackson îi făcu cu ochiul, cât se poate de cinic.

— Uiţi de Osceola, indianul răsculat şi incendiator… Aşa îl ştie opinia publică. Ce-i drept, ca fost ostaş, eu nu sunt întru totul de acord cu această opinie publică. Dar vezi că individul a făcut treabă, nu glumă: l-a aranjat pe Thompson, l-a ucis pe Hunter – un moşier cu vază, nepot al lui Connolly – apoi a înghiţit o armată de-a noastră.

— Cunoaşteţi cazul Hunter, domnule general?

— Poate că de moartea lui Hunter nu e vinovat. Dar ce te faci cu plantaţiile date pradă flăcărilor? Ziarele au umflat mult afacerea asta… Şi-apoi, mai e războiul, pe care Osceola vrea să-l continue ca un descreierat, până la ultimul om!

— Tocmai despre asta voiam să vă vorbesc, domnule preşedinte… L-am întâlnit întâmplător pe Osceola… E dornic de pace…

— Ai vorbit cu Osceola? … Ohooo, asta e ceva interesant… – Preşedintele urmări cu încordare ciudata istorie a acelei întâlniri.

În aceeaşi după-amiază trimise după generalul Saylor, aflat în capitală.

— A venit vremea să lichidăm povestea din Florida, Jerome.

Eşecul din Florida – vechea rană a lui Saylor – se deschidea din nou. Omul dorea cu orice preţ să se răzbune pe Osceola.

— Ai vreo idee, Andrew?

— Am. Preşedintele îşi măsura cu oarecare ironie

prietenul din tinereţe; îi făcea plăcere să-l vadă pândindu-i fiecare cuvânt, canonindu-se lăuntric şi manifestând fără să vrea izbucniri de vanitate rănită, îndată ce era vorba de Florida. Până la urmă, fiindu-i milă de el, îl izbăvi!

— Indianul vrea pace…

— Vrea pace?

— Da. Am o dovadă sigură. Cu o jumătate de an în urmă, a venit la mine nu-mai-ştiu ce ziarist, încercând să mă convingă să închei pacea cu seminolii. Nu i-am luat în serios palavrele. Acum, am auzit acelaşi lucru din gura unui vechi plutonier al meu.

— Ei şi?…

— Şi?… Poate mai vrei explicaţii suplimentare? Îi dăm salvconductul… Individul iese dintre mlaştinile lui… Începem tratativele.

Jackson se plimba nervos prin încăpere. Problema îl pasiona.

— Nu vreau să las prezidenţia înainte de a realiza pacea în Florida… Întocmai, Jerome… Salvconductul acesta este unul din ultimele gesturi din guvernământul preşedintelui Jackson.

Îşi sună imediat secretarul, spre a dicta documentul în prezenţa lui Saylor.

„Subsemnatul Andrew Jackson, Old Hickory, preşedinte al Statelor Federale din America de Nord, îi garantez dreptul de ospitalitate lui O-Se-He-Ho-Lar, Băutura Neagră, căpetenia seminolilor, spre a putea duce tratative de pace cu delegaţii armatei federale. El se va bucura de securitate în timpul tratativelor şi poate pleca liber, indiferent de felul în care se încheie tratativele. Andrew Jackson, preşedinte.”

41

Din parte-i, mistress Trillingmore a nutrit şi nutreşte din totdeauna bunăvoinţa şi dragostea grijulie a unei surori mai vârstnice, faţă de miss Perkins, iar dacă miss Perkins înţelege semnificaţia acestei iubiri protectoare, atunci va înţelege fără îndoială că şi sfaturile doamnei Trillingmore sunt generate de acest sentiment. Consistoriul – în calitatea sa de for tutelar superior – şi-a exprimat din nou desăvârşita mulţumire; de altfel, niciodată nu a survenit vreo critică la adresa activităţii personale a domnişoarei Perkins. Totuşi, mistress Trillingmore îşi dă seama că, în afară de manifestările oficiale ale autorităţilor tutelare, ea trebuie să urmărească cu multă vigilenţă şi cele mai mărunte manifestări particulare ale persoanelor ce compun autoritatea tutelară, precum şi ale anturajului lor – adică ale tuturor notabilităţilor din Rhodeport. Dacă, de pildă, mai deunăzi mistress Bellingtone a făcut observaţia că violetul manteluţei de catifea a domnişoarei Perkins este cu o nuanţă mai deschis decât ar trebui să fie, deoarece miss Perkins e mult prea tânără şi frumoasă pentru a avea dreptul să atragă atenţia bărbaţilor o dată în plus, purtând asemenea culori – apoi observaţia acestuia nu poate fi considerată drept o manifestare a părerii particulare a doamnei Bellingtone. Soţul dumneaei este ajutorul de primar al oraşului; cuvântul său are deci greutate – iar o observaţie din acestea, în aparenţă întâmplătoare, ar putea avea eventual consecinţe dezavantajoase asupra şcolii.

Năsoiul cât toate zilele şi mustăcioara care adumbrea buza de sus, îi dădeau doamnei Trillingmore un aer cât se poate de viril, deşi cocul dumneaei ascuţit purta podoaba unei pălării ornate cu cireşe. La fiecare frază mai

accentuată, cireşele acestea pendulau ritmic. Anne urmărea mişcarea lor, foarte distractivă, în răstimpuri, fata se uita pe fereastră, la dunele de nisip de pe ţărmul mării şi la pescăruşii care roteau deasupra lor. În depărtare se zăreau vapoare englezeşti: ţineau portul sub blocadă.

De la manteluţa violetă, mistress Trillingmore trecu la chestiunea micului Bucher şi a colegului său Samson. Dumneaei speră că miss Perkins înţelege situaţia şcolii; şcoala trebuie să fie atentă la cele mai mărunte manifestări ale protipendadei. Mister Buchet e antreprenor în navigaţie, unul din cei mai de vază cetăţeni ai oraşului. Fără îndoială, peste un an sau doi îşi vă trimite fiul la colegiu; însuşi faptul că acest copil îşi câştigă primele noţiuni aici, în eminentul nostru institut, este un câştig moral pentru şcoală. Miss Perkins a comis neîndemânarea – neîndemânare, pentru că doamna Trillingmore nu doreşte să utilizeze o expresie mai tare, spunând pe şleau: „lipsă de tact” – de a-l aşeza în aceeaşi bancă cu Bucher junior, pe micul Samson despre care se ştie că e metis, deci un „colored”. A fost o mare greşeală. Da, mistress Trillingmore ştie că cei doi băieţi nu stau nemijlocit alături, dar se află în aceeaşi bancă, ceea ce, la urma urmei, înseamnă aceiaşi lucru. Noi, copiii Nordului, dispreţuim sclavagismul; negrii sunt cetăţeni cu drepturi egale dar – doamna Trillingmore speră că miss Perkins îi dă dreptate – asta nu înseamnă că de-aici şi până la a sta în aceeaşi bancă cu Bucher junior, mai va. Asemenea fapte dăunează prestigiului şcolii; s-ar putea ca tocmai acele cercuri a căror simpatie şi sprijin sunt atât de importante pentru noi, să se sfiiască a-şi mai trimite copiii la şcoală în atari condiţii.

Anne observă că doamna Trillingmore ştie de bună seamă cât de slab progresează Bucher junior; cât despre Samson, acesta este un elev eminent. Nu vede aşadar nici un motiv să-l aşeze în fundul clasei. Cireşele prinseră a

pendula mânioase. Miss Perkins ştie că nu putem neglija cerinţele sociale. E adevărat că tânărul Bucher nu excelează nici la matematică şi nici la istorie – dar nu poate fi aşezat într-o bancă din fund, tot aşa cum nu poate fi aşezat copilul unuia din membrii consistoriului. Mistress Trillingmore speră că miss Perkins va soluţiona problema cu tactul necesar. Mutarea micului Samson nu poate pricinui vreun neajuns.

…Niciun neajuns, în afară de o rană a sufletului; una care nu se mai vindecă niciodată în viaţă – îşi zise Anne Perkins.

Pescăruşii roteau deasupra dunelor, părând nişte fulgi argintii în bătaia soarelui coborât spre orizont. În sfârşit, mistress Trillingmore – „sora iubitoare” şi paznica „moravurilor” – îşi încheie predica, declarând că are să convoace pentru a doua zi consiliul şcolar întru rezolvarea „cazului Bucher”. Apoi, mai scuturându-şi o dată cireşele atârnate de creştet, ieşi ca o furtuna din cancelarie. Anne Perkins nu avu însă nici măcar răgazul să se dezmeticească de-a binelea, când paznica moravurilor ei se şi reînfiinţa în uşă, anunţând cu voce tare de stentor:

— Miss Perkins, te caută un bărbat străin…

Felul în care rostise „bărbat străin”, sublinia întregul protest al doamnei Trillingmore împotriva sexului masculin. Cu alte cuvinte, venise doar să o anunţe pe învăţătoare; pe de o parte pentru că, probabil, era prima care-l întâlnise pe străin – iar pe de altă parte, pentru ca Anne să ia act că dumneaei are cunoştinţă despre vizitatorul străin – ooo, e informată! – şi îşi va împlini rolul de Argus… După aceasta plecă definitiv, în prag apăru un tânăr înalt, îmbrăcat pe jumătate orăşeneşte, pe jumătate ca în vest. Deşi era vară, omul purta căciulă de blană. Deoarece Anne era singură în odaie, omul i se adresă direct:

— Mă numesc Ezechiel Morrill…

Anne Perkins îl privi întrebătoare. Nu ştia dacă nu se

comisese vreo eroare: nu-l mai văzuse nicicând pe tânăr şi nu se dumirea ce voia acesta de la ea.

Ezechiel o privea atent. Fata avea tenul alb şi purta haine sobre. Părul negru-corb era pieptănat strâns; ochii băteau în vioriu. O apariţie nespus de fină şi fragilă.

— Sunt prietenul lui Pete Holkins… – vorbea greu, tărăgănat.

— Al lui Pete?… I s-a întâmplat ceva? – întrebă Anne; curiozitatea întipărită pe trăsăturile ei se transformase aproape în durere.

— Nu i s-a întâmplat nimic – se grăbi s-o liniştească Ezechiel. Numai, după cum ştiţi, a fost rănit la obraz şi…

— Ştiu. Mi-a scris. Din cauza aceasta n-a îndrăznit să vină încoace? Doar i-am scris că îl aştept.

Ezechiel zâmbi.

— E aici. Aici, în oraş. Dar…

— Am priceput. Te-a trimis pe dumneata în recunoaştere. Ca să afli dacă nu m-am răzgândit între timp… Doamne, ce copil e Pete ăsta! – ochii Annei licăreau a voioşie. La urma urmei, ce i s-a întâmplat îi lipseşte un ochi sau un picior? Ştiu că acum are obrazul urât.

Uitase de directoare, de neplăceri, de toate. Făcu o piruetă.

— Nu mai discut cu dumneata, decât dacă îi eşti cu adevărat prieten lui Pete. Dar ca poştaş amator nu-mi placi. Spune-i lui Pete că s-a frământat destul. La urma urmei n-am să-l rog eu pe un bărbat!

Ezechiel dădu fuga înapoi la hotel. Holkins îl aştepta febril.

— Ei? V-aţi întâlnit?

— Da. E o fată minunată. Dacă până mâine nu te duci s-o vezi, zău că ţi-o suflu. Pe cuvântul meu că n-o meriţi!

Holkins încuviinţă din cap.

— Ştiu eu bine că n-o merit.

42

Consiliul şcolar al oraşului Rhodeport o cită în faţa înaltului său for pe învăţătoarea Anne Perkins. Mistress Trillingmore, directoarea, expuse cazul care, după părerea dumisale, putea dăuna prestigiului şcolii.

— Domnişoara Perkins a aşezat în aceeaşi bancă pe fiul respectabilului Isaac Bucher, unul din stâlpii oraşului nostru, cu un copil de culoare; feciorul cizmarului cârpaci Samson. Pe deasupra, când i-am atras atenţia asupra lipsei sale de tact, n-a fost dispusă să recunoască greşeala, opunând argumentelor mele sociale, nişte simple argumente pedagogice.

Membrii consiliului şcolar – rotofeiul reverend Person, slăbănogul Felician Grant judecător pensionar, Samuel Bucher rentier şi frate al antreprenorului naval, surorile Dorkins (două fete bătrâne care se ocupau de spiritism) – toată onorabila adunare savura dinainte clipa când miss Perkins, cunoscută ca spirit mult prea liberal, se va umili cerând iertare.

Pastorul bătea darabana în tăblia mesei, cu degetele sale grăsulii.

— E un caz cu adevărat regretabil – declară el, cu patos oratoricesc. Nu tocmai din cauză că este vorba de un om de culoare şi un alb, căci în faţa Domnului suntem cu toţii la fel. Condamn însă dăunătorul liberalism în corpul nostru didactic; tot mai multă lume crede că poate neglija ordinea socială hotărâtă de Dumnezeu; că libertăţile noastre implică anarhia socială.

Judecătorul Grant încuviinţă din cap şi adăugă, cu glasul lui asemănător unui behăit căpresc:

— Cazul acesta mă ruşinează, doamnelor şi domnilor.

Bucher este un vechi şi drag prieten al meu – dar de la o vreme aproape că evit să-i mai trec pragul. Nu, aşa ceva nu era îngăduit să se întâmple, stimată doamnă Trillingmore.

Cireşele atârnau întristate; directoarea puse ochii în pământ, cu un vădit sentiment de culpă. Anne ştia că judecătorul îi dă de multă vreme târcoale directoarei. De fapt, ultima sa frază nu era lipsită de oarecare tandreţe.

Luă cuvântul şi domnişoara Clementina Dorkins, cea mai vârstnică dintre surori, criticând îmbrăcămintea bătătoare la ochi a învăţătoarei şi preocupările ei mult prea lumeşti.

— Domnişoara Perkins pare a uita uneori că i s-au încredinţat nişte suflete nevinovate – ciripi miss Dorkins. Diavolul ne îndeamnă să ne împopoţonăm – iar dacă nu veghem îndeajuns, necuratul poate pune uşor stăpânire pe şcoala noastră.

Bucher senior nu zise nimic. Anne îi plăcea. Gândul că poate odată fata are să-i ceară sprijin, îl determina să tacă.

Anne nu-i băga în seamă. Şcoala din Rhodeport o plictisea nespus de mult, împreună cu tutela şi calomniile doamnei Trillingmore. Fie ce-o fi – îşi zise. N-avea rost să facă concesii.

— Nu pot să vă spun nici acum altceva decât ce i-am spus doamnei Trillingmore. Fiul domnului Isaac e un flăcăiaş tare slăbuţ.

Cele două fecioare bătrâne tresăriră sâsâind; judecătorul Grant încrunta sprâncenele, mânios – dar domnişoara Perkins nu le dădea atenţie, cum nu dădea privirilor fulgerătoare ale directoarei.

— Băiatul lui Samson e unul dintre cei mai buni elevi ai clasei. Metoda mea este aceea de a-i aşeza pe cei mai slabi într-o bancă cu elevii buni. Procedeul dă de obicei rezultate. N-am ce regreta. Aici, între zidurile şcolii, noi nu ne putem ghida după alte criterii decât cele pedagogice.

Roti în jur o privire întrebătoare; cum toată lumea se

cufundase într-o tăcere glacială, fata salută şi părăsi încăperea.

…Au să mă dea afară. Am procedat oare bine?… Nu era preferabil să mă prefac, să mă umilesc?…

Ieşi îngândurată pe poarta şcolii. Simţea noduri în gât; o îneca plânsul. Iată deci recunoştinţa şi mulţumirea, după opt ani de muncă. Nici o vorbă despre rezultate; numai acuza idioată, întemeiată pe un stupid argument social.

Păşea încet; îi şiroiau lacrimi pe faţă. Unde să se ducă? Cui să i se adreseze?… În şcolile din Noua Anglie are să existe pretutindeni câte o doamnă Trillingmore şi mulţi alţii, obişnuiţi să calce în picioare adevărul şi dreptatea, confundând demnitatea de om cu demnitatea banului.

— Anne!… Draga mea!…

În faţa ei se oprise un bărbat înalt; ea îi căzu la piept.

— Pete!…

Bărbatul întoarse capul într-o parte. Vanitatea sa îşi dădea prima bătălie cu dorinţa de fericire. Iar fata, îndemnată de un miraculos instinct, găsi tocmai cuvintele trebuincioase clipei acesteia.

— E atât de rău să fii singur, Pete!

Ridică ochii la el, rugătoare şi întrebătoare. Holkins îi văzu faţa iubită, plină de lacrimi.

— Ce s-a întâmplat, Anne?

— Nu mai suport şcoala asta… Oamenii sunt răi şi egoişti…

Lacrimile o podidiră din nou.

Holkins văzu că Ezechiel spusese adevărul: Anne îl aşteptase – şi, de data aceasta nu el era cel ce avea nevoie de consolare, ci fata, pe seama căreia trebuia să găsească un cuvânt de alinare. Îndoielile şi îngrijorarea se risipiră din el ca prin farmec: era din nou bărbatul hotărât, de odinioară. O îmbrăţişa strâns pe Anne.

— Nu te necăji, draga mea… Părăsim Rhodeport-ul,

părăsim totul… Urcăm spre Nord, la noii colonişti… O să-mi placă şi mie mai mult, acolo. Ne ducem în Michigan; ai să vezi ce şcoală vom construi acolo… Ne aşteaptă o viaţă frumoasă… Viaţa deschizătorilor de drumuri…

Se plimbară pe ţărmul mării până seara târziu. Se ţineau strâns îmbrăţişaţi, încurajându-se reciproc.

43

După vechiul lor obicei, ziariştii forfoteau şi adulmecau printre plantaţiile Floridei de Nord, asemeni unor ogari eliberaţi din lesă. Îl interesa totul; stăteau de vorbă cu toată lumea. Stricăciunile fuseseră înlăturate în mare parte, dar se mai găsea câte o clădire care purta urmele incendiilor. Bun prilej pentru istorioare lacrimogene. Nu mai trebuiau decât câţiva „martori oculari” cu imaginaţie bogată – şi reportajul era gata! Se scria despre „noaptea Sfântului Bartolomeu” din Florida – fireşte, cu obişnuita lipsă de cultură. Se scria în scopul de a stârni patimi atât în Nord cât şi în Sud. Campionul era un individ pistruiat şi guraliv, pe nume Jack Roscoe. Umbla cu şevaletul după el, desenând totul în culori cât se poate de dramatice: plantaţii părăsite, copii înlăcrimaţi, femei speriate. Întâi, „subiectele” îl evitau ţipând; dar asta n-a durat decât până când reuşi să eternizeze pisica doamnei Tennison. Da atunci încolo, avu câştig de cauză. Toată lumea voia să fie „eternizată”. Lui Jack i se făcuse lehamite de atâta popularitate: îl păşteau alte gânduri. Reportajul nu-i complet, aşa cum este… Ar trebui să stea de vorbă cu un indian… Tii, ce s-ar mai bucura domnul Drummons, proprietarul ziarului Cleveland Mercur.

Jack auzise chiar destul numele lui Osceola. Ce-ar fi să-l viziteze pe indianul care a furat o sclavă, omorându-l pe bogatul plantator? Excelent reportaj! Curat romantism!

Se şi vedea punând întrebarea: „Mister Osceola, iubirea dumneavoastră pătimaşă face cât o Floridă incendiată?” Hi, ce mai întrebare! Nimeni, în afară de el, n-ar fi scornit-o!

Planul acesta îl electrizase cu totul. Se dăduseră dispoziţii; să nu se scrie nimic despre armată – dar cine îl

putea împiedica să se ocupe de o poveste de dragoste?

Da – dar unde e Osceola? Când pomenea de el, colegii îl făceau smintit.

— Pară-ţi bine, Jack, că scapi cu pielea negăurită. O armata întreagă nu i-a putut veni de hac; tocmai tu ai s-o scoţi la capăt cu el?

Jack nu se lăsă intimidat. Afacerile sunt afaceri. Îşi făcu bagajele şi urcă râul Sf. Johns cu un vapor. Primele spaime trecuseră. Existau noi posturi de pază; unităţile militare înaintaseră din nou spre interior. Ziaristul călători – până unde se putea – cu un vapor pentru transporturi militare. Undeva pe la nivelul Mosquito Inlet fu debarcat: nava nu mergea mai departe. Un pahar de grog, la cârciuma portului, dezlegă limba plutonierului comandant. Jack află că totuşi, semioficial, vaporul îşi continuă drumul ceva mai în amonte, întrucât transportă alimente pentru trupă. Ziaristul se împrieteni la cataramă cu plutonierul, însoţindu-l până la ultima escală, unde postul de pază era instalat jumătate pe uscat, jumătate pe apă şi dispunea de două tunuri mici. Turnul de observaţie permitea o vizibilitate bună, căci copacii şi tufişurile fuseseră stârpite până departe.

Jack se sui în turn, privi cât privi ţinutul pârjolit de soare, apoi se plictisi, coborî în baraca postului, plină de fum de tutun – şi găsi acolo o seamă de oameni angajaţi într-o partidă de cărţi. Fu acceptat cu multă plăcere. Destul de prudent, el nu suflă o vorbă despre planurile sale, interesându-se doar în termeni generali despre noutăţile locale.

— Plictiseală, domnule… Nimic altceva decât plictiseală – îi răspunse caporalul. S-au plictisit şi seminolii… Ori au pierit cu toţii… Mai ştii? …

Jack află că râul e pustiu; doar câte un negru vine să pescuiască, uneori. A doua zi pescui şi el, apoi trecu pe

insula din mijlocul curentului. Soarele dogorea tot mai tare. Ziaristul îşi puse pălăria cu bor larg şi se dezbrăcă până la brâu. Ar fi vrut să facă o baie, dar soldaţii îl avertizară că mai există caimani prin împrejurimi, deşi împuşcaseră destui. Aşadar, domnul Jack se mulţumi să aştepte un eveniment norocos, şezând pe mal cu mâinile-n sân.

Spre amiază, apăru o barcă ponosită, cu un negru bătrân. Îi făcu semn. Omul se apropie.

— Nu vrei să mă duci în sus pe râu? – şi-i arătă o monedă de jumătate dolar. Bătrânul acostă.

— Unde vrei să mergi, domnule? – vorbea în jargonul amestecat al sudicilor, pronunţând cuvintele cântat, ca toţi negrii.

— Ce-ţi pasă? E destul dacă mă duci până-n sat – îl îndemna Jack.

Negrul mormăi ceva, îi făcu semn ziaristului, iar acesta îşi aşeză bagajele în barcă. Bătrânul nu mai zise nimic, până ce postul militar nu rămase în urma lor. Atunci începu din nou:

— Cauţi pe cineva, domnule? Căci poate ştii şi dumneata: pe aici a fost război şi locurile sunt cu primejdie.

— Ascultă bătrâne – făcu Jack, tot foindu-se. Vezi astalaltă jumătate de dolar? E a ta şi asta, dacă ajung până la căpetenia seminolilor.

Negrul era cât pe-aci să scape vâsla din mână.

— La căpetenia seminolilor? Pe toţi sfinţii, domnule, eşti un om îndrăzneţ!

Jack începu să-i explice că el este ziarist şi ar avea un succes extraordinar dacă ar reuşi să vorbească cu căpetenia. Nu se ştie însă cât pricepu negrul, din toate acestea.

— Dumneata ştii, domnule… Eu nu sunt decât un biet negru; nu mă pricep la astea. Dar dacă îmi dai şi cealaltă monedă, te duc la cineva care se pricepe mai bine.

Jack îi dădu şi a doua jumătate de dolar. Ce contează banii? Istoria asta face aur.

Râul curgea parcă printr-o lume preistorică. Totul era atât de rigid şi de lipsit de viaţă! Până şi boturile noduroase ale caimanilor tolăniţi la odihnă pe bancurile de mâl păreau mai degrabă nişte buşteni opriţi de vreo piedică de pe fundul albiei. Mai târziu, pluti pe deasupra lor o pasăre ciudată, cu cioc mare şi aripi largi, revenind ca să-i privească pe drumeţi.

— Triooo! … Triooo! … – strigă ea, intonând cu rezonanţe de trompetă.

Căzu brusc spre apă, continuându-şi apoi zborul cu un peşte gras în cioc.

Pe ţărm creşteau flori purpurii; o păsăruică minusculă scotocea cu ciocul prin corolele lor, căutând nectar. Avea pene verzi şi roşii – o bijuterie vie.

Bătrânul negru vâslea fără vorbă, dar cu atâta râvnă, încât năduşise tot. Jack voia să-l ajute, însă moşneagul refuză: se vedea cât de colo că doreşte să muncească pentru banii primiţi, neavând încredere în câştigurile uşoare. În răstimpuri deschidea pleoapele grele, scrutându-l bănuitor pe străinul zănatec. E tare greu să-ţi închipui că un om cu mintea întreagă azvârle aşa, cu una cu două, jumătăţile de dolar…

Bătrânul nu se linişti decât când acostă într-un cot al râului. După o jumătate de oră ajunseră la o aşezare de negri, urmând cărarea sinuoasă din desiş. Bătrânul îl pofti în coliba sa, acoperită cu paie; înlăuntru nu se găsea nimic, în afară de câteva cârpe colorate şi un fel de etajeră. O droaie de copii – mai mari şi mai mărunţei – îl împresurară pe ziarist, fără să manifeste nici urmă de teamă. Domnea o sărăcie cruntă, în satul acela; totuşi, din ochi lipsea expresia tristeţii şi a umilinţei.

…N-au ochi de sclav… – Jack Roscoe cutreierase Georgia

şi Alabama, văzând destule aşezări de sclavi. Aici domnea o altfel de viaţă. Îşi dădu seama de deosebire: acum se afla într-un sat de negri liberi. De aceea era ascunsă aşezarea în desiş. Las-că le aducem noi sclavia… Ptiu, ce afacere murdară…

Reporterul scuipă. Planul său nu mai părea atât de ademenitor. Fireşte: blestematul acela de acord cu sudicii; acordul pune în mişcare totul, pe aici.

N-avu răgaz să-şi depene mai departe gândurile. Moşneagul chemă un băieţel mai răsărit:

— Roberto… Îl însoţeşti pe dumnealui până la Joaquim…

— La Joaquim? – trăsăturile copilului exprimau uimire; de emoţie, făcu ochii mari. Şi… Ce să-i spun?

— La Eduardo îl duci, prostule… Încolo, are el de grijă… Hai, fuga!

Porniră; Roberto în faţă, Jack după el. Dar nu era de loc uşor, mai ales că trebuia să care şevaletul, încurcându-l mereu printre liane. La un moment dat, desişul îl prinse din amândouă părţile; Jack Roscoe, mândria redacţiei Cleveland Mercur, se pomeni în aer şi fu silit să ceară ajutor, bălăbănindu-se ca un caraghios.

…Dacă m-ar vedea domnul Drummonds, poate mi-ar majora salarul – îşi zise el. Pălăria de pai şi hainele i se împănaseră cu spini.

Roberto purta un cuţit lung, foarte tăios; din câteva lovituri destoinice, înlătură lianele şi-l eliberă pe ziarist. După întâmplarea aceasta, domnul Jack se ţinu strâns pe urmele băiatului.

Târziu după amiază, Roberto se opri puţin, pentru a se orienta.

— În curând suntem la Eduardo – declară el. Eduardo era un omuleţ negru ca smoala şi locuia la cealaltă margine a junglei. Ocupaţia lui stătea în a pune capcane pentru animale mărunte. În toată înfăţişarea sa nu existau decât

două puncte luminoase: ochii – dar aceşti ochi erau prietenoşi şi binevoitori.

— Eduardo, condu-l pe domnul la Joaquim… Băiatul îşi văzu de drum.

…M-a predat ca pe un pachet – îşi zise Jack, amărât, dorind din tot sufletul să nu mai existe astfel de halte în călătoria sa.

Eduardo hotărî continuarea drumului doar pentru a doua zi.

— E târziu – zise, în limba spaniolă, arătându-i soarele care era de-acum în scăpătat.

Îl pofti pe Jack în colibă – de fapt nu o colibă, ci un simplu acoperiş larg, cu un culcuş dedesubt.

Ziaristul se tolăni, doborât de osteneală; amfitrionul trebăluia cu cina. Îi oferi oaspetelui carne de porc peccari; acesta începu să înfulece, fără a sta mult pe gânduri. Habar n-avea ce mănâncă; nici informaţia primită de la Eduardo nu-l lămuri, căci nu mai văzuse nicicând un peccari. Mâncă însă cu poftă; apoi adormi buştean.

A doua zi în zori, gazda reveni din desiş cu două patrupede urecheate şi foarte simpatice. Încalecă pe unul din ele, poftindu-l pe Jack să suie în spinarea celuilalt. Ziaristul n-avu încotro – deşi nu călărise vreodată pe un măgar. Animalul nu-i opuse nici o împotrivire, până când Jack – vorbind cu accentul său specific din Connecticut – nu făcu încercarea de a-l convinge să grăbească pasul. În clipa aceea, asinul se opri, ţeapăn ca o stană de piatră şi nu fu dispus să se urnească în ciuda tuturor rugăminţilor, îndemnurilor şi ameninţărilor proferate de ziarist. Eduardo se apropie de animal, îi cuprinse capul greoi şi-i mângâie urechile. Atunci, măgăruşul porni din nou şi continuă să meargă domol atâta timp cât nu auzi glasul lui Jack. Dar în clipa când acesta deschidea gura, animalul refuza să se mai supună. Eduardo fu silit să descalece din nou, repetând

tandra îmbrăţişare. Scena se repetă de câteva ori la rând. Reporterul era guraliv din fire, iar prospeţimea dimineţii îi mai şi făcea poftă de vorbă: ar fi vrut să-i pună multe întrebări lui Eduardo – dar nu se putea. Altminteri, ar fi însemnat să se oprească din minut în minut.

Aşadar, călătorul nostru se resemna să-l urmeze muţeşte pe negru. Cât despre Eduardo, ochii săi exprimau compătimire. Nu-şi putea da seama ce i se întâmplase Perseponei, cea mai blândă şi mai docilă dintre făpturi… Nu putea crede altceva decât că Persepona se simţea stânjenită, deoarece nu mai avusese prilejul să care în spinare asemenea boier. Persepona era un biet măgăruş simplu şi prostuţ; nu cunoştea alt ţinut în afară de acesta – şi nici nu văzuse vreodată om alb.

Aşadar, Eduardo vorbea fără încetare; pe de o parte, ca să repare greşeala Perseponei; pe de alta, ca să nu-i dea răgaz oaspetelui să vorbească el.

Curând se învederă că nu numai din pricina distanţei fuseseră siliţi să încalece pe măgăruşi; locul era tare mlăştinos, plin de tinoave. Spre amiază, întâlniră în drum tot mai multe lacuri şi mlaştini, cu malurile împodobite de chiparoşi şi palmieri. Cele două animale găseau, cu o admirabilă siguranţă, trecătorile înguste, ocolind locurile primejdioase. La amiază, călătorii făcură popas, gustând din merinde.

— Nu mai e departe nici marele lac Okichobi. Eduardo pronunţă numele aproape cu evlavie.

Jack ştia că regiunea aceea era centrul rezistenţei seminolilor.

— Spune-mi, Eduardo, voi sunteţi cu toţii de partea lui Osceola? – întrebă el pe neaşteptate, fără să-şi cumpănească vorbele.

Figura neagră a lui Eduardo se făcu pământie.

— Ai venit din Nord, senor… Se vede cât de colo… Poate

că nu cunoşti viaţa pe care o duc bieţii negri, pe plantaţii. Altminteri n-ai fi întrebat aşa ceva.

Ziaristul se dojeni în gând.

…Eu sunt măgarul, nu Persepona… O să mă lase omul singur în sălbăticiunea asta – şi-apoi n-am decât să-l caut pe Osceola al meu…

Se mulţumi deci să caute prietenia Perseponei, încercând s-o obişnuiască cu glasul său.

După prânz, nu mai făcură decât o oră până la ţinta călătoriei lor. Dădură peste un lac mai mare – sau poate un colţ din Okichobi. Un bărbat bine legat stătea în iarba înaltă; avea în mâna undiţa, iar pe umăr o puşcă.

Eduardo descăleca, apropiindu-se de gigant.

— Buen tardes, senor Joaquim…

Mulatrul mormăi ceva, drept răspuns şi-i aruncă o privire întrebătoare lui Jack, care se apropia.

— Dumnealui ar vrea să stea de vorbă cu căpetenia… — Eduardo mulţumi pentru dolarul primit şi se trase la o parte, aşteptând explicaţiile străinului.

În cursul zbuciumatei sale vieţi, Joaquim avusese prilejul să cunoască şi ziarişti. Îi spuse deci lui Eduardo să revină peste două zile; dădu mâna cu Jack şi-l pofti să-l urmeze.

Întorcându-se din San Agostino, Osceola îi judecă pe nemulţumiţi şi nesupuşi.

Şarpele cu Ghimpi îşi pierdu rangul de căpetenie.

Osceola era foarte amărât pentru că fusese silit să-şi judece proprii războinici. Dar nu avea încotro: disciplina trebuia menţinută. Ştia însă că severitatea sa era zadarnică; faptele răzvrătiţilor aveau să-i slujească duşmanului drept armă, drept nou pretext pentru alungarea şi distrugerea rămăşiţelor poporului seminol.

Căpetenia fu cuprinsă de un fel de toropeală; şedea zile în şir în faţa colibei, însingurându-se într-atât, încât abia

dacă vorbea câte ceva până şi cu soţia sa. Ruth nu se supără, simţind că nu ei i se adresează acest fel de a fi. Îi era milă de Osceola; uneori se simţea îndemnată să se apropie de el, cuibărindu-se la pieptul său, ca odinioară. Apoi îşi zicea că tristeţea aceasta fusese stârnită de ceva ce nu poate fi risipit cu mângâieri sau cuvinte tandre.

Tot ceea ce căpetenia şi conducătorul de oşti nu simţise, tot ceea ce uitase datorită luptelor şi pregătirilor de război, apăsa acum conştiinţa omului, prinzând-o într-o nesfârşită şi apăsătoare plasă de gânduri şi frământări. Zadarnic i se raporta că inamicul începe să-şi revină; că se construiesc noi forturi lângă râu St. Johns – Osceola tăcea impasibil, fără să ia cea mai vagă măsură pentru înlăturarea primejdiei.

— Las’ să vină – era singurul răspuns pe care îl dădea tuturor insistenţelor. Războinicii săi se mulţumeau cu el.

Parcă în trecut nu-i atrăsese Osceola pe duşmani într-o capcană bine ticluită! De bună seamă va face la fel şi de data aceasta.

Dar Osceola nu se gândea la război. Nu plănuia bătălii, ci pacea. Da, trebuie să încheie pacea. Îl chinuia însă gândul că nimeni – nici feţele palide, nici poporul său – nu va împărtăşi părerea sa. Feţele palide vor să se răfuiască cu el odată şi pentru totdeauna, mai ales că şi-au dat scama de talentul său strategic. Cât despre războinici – pe ei, succesele i-au făcut prea încrezători.

În aceste zile de indiferenţă şi oboseală morală sosi la el Joaquim, anunţându-l că un ziarist yankeu doreşte să-i vorbească.

— Să vină – zise căpetenia. O palidă rază de speranţa îl făcea să creadă că omul fusese trimis poate în vederea tratativelor de pace.

Jack i se înfăţişă cu oarecare sfială. Era cât se poate de uimit. Acesta era aşadar eroul vechii poveşti de dragoste?

Acest bărbat grav, îmbrăcat simplu, a distrus armata din Florida! Ziaristul era dezamăgit. Nu va putea descrie nici măcar podoabele de pene, wampumul şi însemnele totemice. Reportaj se mai cheamă ăsta?!

Încercă să fie degajat şi jovial.

— Hello, căpetenie! – ridică braţul în chip de salut roman. Îmi pare bine de cunoştinţă.

Osceola îl pofti să şadă.

— Ce doreşti să afli, senor? – vorbea engleza; cuvântul „senor” era o reminiscenţă a educaţiei spaniole.

Jack rânji prietenos.

— Ştii, căpetenie, că mi-a plăcut nespus de mult cum ai răpit-o pe fata aceea? La noi ai fi devenit un adevărat erou; juraţii te-ar fi achitat: e sigur cum e sigur că stau aici, cu dumneata.

Osceola îşi cântări omul ceva mai atent: e superficial însă de bună credinţa. N-a avut intenţia să jignească. Aşa e mentalitatea yankeilor; trebuie să-i accepţi cum sunt. Zâmbi:

— Pe vremea aceea eram tânăr. Acum aş vrea să ştiu însă care ar fi verdictul în problema seminolilor.

— Cum? – ziaristul îşi scoase din buzunar carneţelul şi începu să noteze febril. Verdictul? Seminolii? Hahaha! … Splendid! … Ce vrei să spui cu asta, căpetenie?

— Noi dorim pacea. Trăsăturile grave ale lui Osceola exprimau îngrijorare. Crede-mă, senor, că vorbesc serios, în general, învinşii fac oferta de pace. Noi nu suntem învinşi. Dar Osceola doreşte totuşi pacea. O pace cinstită. Nu vrem să fim alungaţi de pe pământul strămoşilor noştri; este loc de ajuns aici şi pentru feţele palide şi pentru seminoli.

Jack nota fără încetare. Din când în când se uita la căpetenie. Nu mai rânjea însă câtuşi de puţin; jovialitatea de adineaori dispăruse cu totul.

— Mi-e teamă că nu se alege nimic din planul dumitale –

observă el, aprinzându-şi luleaua. Trebuie să plecaţi de aici. Aşa vor stăpânii Sudului – căci acesta este un stat sudic; un stat sclavagist. Pricepi, senor? Ei nu vă pot tolera aici, căci în cazul acesta… ar avea mereu necazuri cu negrii… Ori, în momentul de faţă, Jackson mai este încă preşedinte. Old Hickory… Ai auzit de el, nu? Sudicii l-au ales. Nu ştiu dacă mă înţelegi, mister Osceola…

Indianul încuviinţă din cap.

— Old Hickory… Îl cunoaştem. Este duşmanul seminolilor…

Jack nu mai nota. Reportajul „de dragoste”, istoria romantică eşuase cu desăvârşire. Hai să încercăm să fim cinstiţi. Omul acesta nu e indian în sensul curent al cuvântului: poţi vorbi cu el despre orice. Nu-i din cei ce se vând pentru mărgele de sticlă sau rachiu. Cândva, s-au cumpărat sate întregi, pe rachiu, pe câteva cuţite, pe nişte podoabe ieftine… Indianul acesta de aici vrea să-şi apere până ultima suflare, mlaştinile lui puturoase. Ăsta e croit din altă stofă.

Gândurile acestea îi trecură prin minte lui Jack, asemeni unei fulgerări. La urma urmii, ce să-l întrebe? Îşi aminti că, oricum, vine din tabăra adversă.

— Spune-mi, mister Osceola, de ce a fost nevoie să incendiaţi plantaţiile? Să ucideţi oameni nevinovaţi, femei şi copii? Ai noştri s-au supărat foc şi vor trimite încoace de două ori mai mulţi soldaţi…

Osceola se întoarse către el, răspunzându-i calm şi obiectiv:

— Plantaţiile au fost incendiate împotriva ordinului meu. Şi, adăugă, văzând îndoiala din ochii lui Jack, la întoarcere, întreabă-l pe Joaquim ce s-a întâmplat cu trădătorii care au încălcat legile tribului. Are să-ţi arate lacul caimanilor; în acela i-am azvârlit…

— Crede-mă senor, că au pierit mult mai multe femei şi

copii, când feţele palide i-au alungat pe indieni dincolo de Marele Fluviu.

Înainte de a-şi lua bun rămas, ziaristul ar fi vrut să facă portretul căpeteniei, dar Osceola refuză. Joaquim veni să-l conducă; traversând lacul, Jack Roscoe se înfioră, privind forfota caimanilor din mlaştină.

Reportajul său floridan nu fu dat niciodată publicităţii.

44

Bătrânul Cyrus Gort murise. Toată grija domeniului îi revenea acum Alicei. Generalul nici nu se pricepea, nici nu stătea mult pe acasă. Ori cât ar fi fost însă de ocupată, Alice nu-şi uita vechii prieteni şi mai ales pe Cooper, scriitorul care continua să-i trimită cu regularitate toate cărţile sale.

„Scumpe şi bătrâne prieten! Ai să mă ierţi – dar nu cred că epitetul „bătrân” te supără. Ştiu că un scriitor rămâne veşnic tânăr, renăscând în eroii săi; cât despre bătrâneţe, întrebuinţez noţiunea în sensul trainiciei de care dă dovadă prietenia noastră. Nu de mult am citit unul din romanele dumitale mai vechi – „Iscoada” – şi am deplâns soarta eroului principal, silit să-şi trăiască viaţa fără cea mai vagă speranţă a satisfacţiei. Trebuie să recunosc totuşi că ai pus mult umor în cartea dumitale; este un aspect pe care nu ţi-l cunoşteam încă. Figura chirurgului guraliv m-a amuzat. Cartea dumitale este cât se poate de instructivă; un moment plin de învăţăminte, din istoria patriei noastre. Ceea ce m-a impresionat mai mult, a fost optimismul dumitale de nestrămutat, cu care prezici totala egalitate în drepturi. Pentru asemenea încredere în viitor trebuie să ai credinţa şi forţa de vizionar a scriitorului, dragă prietene – căci nu văd, în jurul meu, nici urmă de egalitate. Domnii de

aici din Tennessee perorează adesea despre libertate, citind cu predilecţie din Jefferson şi Franklin, dar când e vorba de negri te pomeneşti că s-au dat de partea sudicilor. Negrii nu sunt egali cu albii: până şi scriptura face deosebire între fiii lui Ham şi Iafet – şi-apoi, ce s-ar alege de plantaţii dacă negrii ar fi eliberaţi? Cred că tocmai acesta este principalul argument: problema mâinii de lucru – şi nicidecum Ham sau Iafet. În Georgia se strigă sus şi tare că decât concesii în problema negrilor, mai bine separaţia.

Aştept şi mai nerăbdătoare ca până acum, alte cărţi din partea dumitale. După cum ştii, bietul tata a fost un adevărat nordic, iar eu am primit aceeaşi educaţie. Dispreţuiesc mizerabilul de sclavaj. Am deci foarte mare nevoie de mesajul Nordului. Dacă soţul meu nu ar fi omul sudicilor şi prietenul lui Jackson, nu m-aş simţi în siguranţă. „Old Hickory” s-a retras la moşia sa; la Washington domină din nou oamenii din Nord şi nu ştiu dacă soţul meu va dovedi suficientă măiestrie în echilibristică. Îi înţeleg greutăţile…”

Faţă de nimeni, Alice nu putea da dovadă de atâta sinceritate ca faţă de Cooper. Nici măcar bărbatul ei nu-i inspira atâta încredere pentru a se putea identifica intereselor lui. În societate, Alice nu se ferea să se manifeste în continuare ca o adevărată fiică a lui Cyrus Gort – deci ca o nordică: nu-i păsa câtuşi de puţin cine anume ocupa momentan scaunul prezidenţial. Acum, când nu mai putea conta pe sprijinul lui Jackson, Saylor crezuse întâi că va avea ajutorul soţiei sale. Se gândea la roluri paralele. Alice – un fel de legătură spre nordici; el însuşi, prieten pe mai departe cu sudicii. Se înşelase însă şi trebui să constate că nici vorbă nu putea fi despre aşa ceva. Alice rămase ceea ce era; pe vremea lui Jackson, ea nu-şi tăinuise ideile – în schimb acum nu încerca să-şi creeze capital politic din acest lucru.

Zilele se scurgeau monoton, la conac. Apoi, pe neaşteptate, începu o perioadă de mare animaţie: căleşti, trăsuri, docare soseau, unele după altele, la moşie. Într-o bună zi apăru până şi binecunoscuta caretă a lui R. T. Connolly, cu obişnuita suită de negri. Regele bumbacului apăru din caretă, cam frânt, cam îmbătrânit, dar la fel de congestionat şi de sangvinic, ca odinioară. Aflându-se acasă, generalul se grăbi să-l întâmpine personal.

— Uf, domnule Saylor, scuturătura asta nu mai e pentru oasele mele! Nici nu mai scot nasul din casă decât când n-am încotro… Grozav m-a hurducat! Trenul? Nu vreau tren: face prea mult fum… Şi-apoi, ce să fac cu negrii mei? Să le cumpăr bilete? Prea scump. Negrii sunt făcuţi ca să ieftinească viaţa, nu ca s-o scumpească!

Sărută zgomotos mâna Alicei, dar nu se rabdă să nu facă o remarcă amară:

— Dacă nu-l refuzai pe nepotu-meu, poate că mai trăia încă şi azi…

…Dar poate că n-aş mai trăi eu însumi – îşi zise Alice. Apoi porunci mâncare pentru suita oaspetelui.

S-au schimbat vremile – gândea amfitrionul. Dacă Connolly îl vizita personal, era semn că are nevoie de el. Deocamdată nu puse întrebări şi nu aduse vorba, aşa că înainte de amiază trecu în tihna paharelor şi-a încercării de a găsi subiecte neutre. Masa de prânz îl găsi pe Connolly animat de tăria vinului; regele bumbacului râdea uimit de îmbrăcămintea bună a personalului.

— Negrii ăştia parcă nici nu sunt sclavi… Hehehe… La ce bun să-i împopoţonezi aşa?

— Nu sunt sclavi. Tata i-a eliberat, pe când era încă în viaţă.

— Aşa… – domnul Connolly făcu ochii mari. Să fi ştiut, nu-i luam cu mine pe negrii mei. Dar nu e bine aşa cuconiţă. De ce să strici vechile rânduieli?

— Negrii aceştia şi-ar pune oricând viaţa în joc pentru mine – continuă Alice cu glas tare, fără a se sinchisi de cuvintele interlocutorului ei.

Mesenii se cufundară în tăcere. Generalul îşi mustra nevasta, din priviri. Oricum: domnul Connolly este un potentat.

Dar regele bumbacului se şi apucase să laude friptura de fazan.

— Fazanii de aici sunt cu totul altfel… Mai graşi. Ai noştri sunt cam degeneraţi. Poate din cauza căldurii – mai ştii? Ei, dar şi felul în care sunt gătiţi! Omagiile mele, doamnă!

Oaspetele găsise un nou pretext de a închina paharul. Iar după ce mai repetă gestul de câteva ori, aborda totuşi adevăratul scop al vizitei sale.

— Ştii foarte bine, dragă Saylor, că noi plantatorii de bumbac am împărţit între noi pământurile indienilor alungaţi. Ne-am înţeles, în principiu, încă din bună vreme. Numai că nu toate pământurile au fost la fel de bune. Din cauza aceasta, am hotărât să oferim despăgubiri.

— Cu alte cuvinte, Connolly, te numeri şi dumneata printre cei ce urmează să primească despăgubiri? – întrebă generalul, făcând o mutră, cât se poate de nevinovată.

Faţa lată a oaspetelui strălucea în tonuri purpurii.

— Ehe-hee… nu-i chiar aşa. Ştii, e o chestiune ceva mai complicată. Cotentin, creolul ăla cu perucă, ne-a dat în judecata Tribunalului Federal, numai pentru că guvernul Georgiei ne-a repartizat nouă pământurile mai bune. Ehe-heee… Nu poate fi toată bucăţica de pământ lângă un râu… E caraghios! Doar ştiusem dinainte asta… Ştie şi măgarul ăla cu perucă; totuşi ne sâcâie cu tribunalul. Avocatul lui mi-a pus condiţia: sau le obţinem despăgubirile în Florida, sau pornesc procesul.

— Ei şi?

— Dragul meu, Jackson nu mai şade în scaunul

prezidenţial. A venit lume nouă… Nu pridides să-i plătesc pe toţi… Piraţii englezi au blocat litoralul; banul a devenit pasăre rară pe la noi.

Saylor tot nu înţelegea încă, ce anume ar putea face el. Mai vioaie la minte, Alice întrezări dedesubturile şi, pusă pe glume, interveni:

— Păi, daţi-le pământurile din Florida. Ce vă costă, domnule Connolly? Cred că nu prea mult.

Plantatorul îi aruncă amfitrioanei o căutătură strâmbă. Pricepuse unde bătea gluma doamnei Saylor.

— Am da noi; cu cea mai mare plăcere am da. Însă blestematul de război din Florida tot nu s-a încheiat încă!

Oaspetele îşi goli paharul de cristal; ochii injectaţi îi trimiteau generalului reproşuri amare.

— Niciodată nu se mai sfârşeşte? Ucigaşul lui Thompson, asasinul nepotului meu, nemernicul de indian e încă tot în libertate. Se poate una ca asta, domnule general?

Acum nu-i mai zicea „dragul meu”, ci „domnule general”.

— Am rămas singur. După mine, moşia Connolly se va îneca în nisip. Rude îndepărtate aşteaptă să închid ochii, spre a putea risipi totul… Numai blestematul de arămiu e de vină: ucigaşul lui Vincent… Ce băiat frumos era! Ce mlădiţă mândră!

Expresia feţei lui Connolly se schimbase cu totul, poate din cauza abuzului de băutură. Privirea îi era îndobitocită, iar glasul gros, obişnuit să răcnească porunci, îţi amintea de scâncetul chinuit al unui animal.

— Nu îngădui, dragul meu, să rămână nerăzbunat… Nu îngădui! L-ai cunoscut pe Vincent; nu-i aşa că l-ai cunoscut?

Alice îşi dăduse seama că, de la o vreme, soţul ei voia să spună ceva. Ceva important – poate ceva liniştitor – dar stătea în cumpănă. Cine ştie dacă nu chiar ea era pricina? O fi ştiind ceva ce nu vrea să-i mărturisească şi ei. Alice veghea. Ce-o să-i spună Saylor, boşorogului ăstuia câinos?

Cu ce se va descotorosi de el?

Generalul se plecă spre oaspete, rugându-l:

— Linişteşte-te, domnule Connolly. Te rog foarte mult, linişteşte-te. Totul se va întâmpla precum doreşti.

Plantatorul se rezemă de speteaza jilţului, iscodind faţa lui Saylor.

— Adevărat, dragul meu?

— Adevărul adevărat – întări amfitrionul. Războiul din Florida se va termina curând. Vă veţi putea încheia socotelile.

Connolly dorea să ştie mai multe.

— Spune-mi când şi cum are să se termine? De fapt, ce ştii?

Saylor se mulţumi însă doar să repete:

— Războiul din Florida se va termina curând. Poţi fi sigur, domnule Connolly. Mai mult nu ştiu nici eu – dar pentru asta pot pune mâna în foc.

Probabil, oaspetele ar mai fi insistat, dar băutura îi adormise şi ultimele rămăşiţe de limpezime. Slugile îl duseră în camera rezervată pentru el – şi nu mai dădu semn de viaţă, până a doua zi. Atunci porunci trăsura, luându-şi rămas bun ca omul care a aflat tot ce voia: calm, bine dispus, vorbăreţ.

— Exemplara dumneavoastră ospitalitate mă umple de recunoştinţă, scumpă doamnă. Dacă veniţi în Sud, vă rog să nu-mi ocoliţi casa. M-ar durea… La dumneavoastră sunt mai graşi fazanii; la noi, ţestoasele. Într-un cuvânt, puteţi învăţa câte ceva şi de la noi, sudicii.

Generalul aşteptă să vadă careta ieşită pe poartă.

Vreo două zile, Alice îşi bătu mereu capul, căutând să ghicească ce anume îi ascundea soţul ei. Bănuia numai, că e vorba de ceva ce ar stârni dezaprobarea ei. Apoi, taina se dezlegă neaşteptat. A treia zi se înfiinţă Jessup, generalul cel guraliv. Dumnealui n-avea de gând să facă pe

misteriosul. Vorbi deschis, îndată ce se aşezară la masă.

— Ei, Jerome, oleacă de îndemânare, acum – şi isprăvim războiul din Florida.

— Da, da… – Saylor mormăia stingherit, însă Jessup continuă fără să se sinchisească, încurajat fiind de privirea întrebătoare a Alicei:

— Închipuie-ţi, doamnă! I-am făcut rost indianului de un salvconduct semnat de Jackson, încă pe când era preşedinte, Old Hickory a aflat nu ştiu de la cine că Osceola vrea pace. Se zice că i-ar fi spus unui fost plutonier al lui Jackson, pe care l-a întâlnit întâmplător. Fireşte, îţi poţi imagina că de mult doreşte Jackson să pună capăt războiului din Florida. Tocmai de aceea, a fost de acord să-i dea salvconduct arămiului în vederea tratativelor. Bineînţeles, din tratative nu se va alege nimic; dar numele lui Old Hickory are prestigiu în Sud; indianul nu va putea rezista…

— Cu alte cuvinte, îi întindeţi o cursă?!

Jessup se uită la Saylor – însă amfitrionul nu se amestecă. Avusese câteva discuţii cu nevastă-sa, pe teme asemănătoare; prefera să lase răspunsul în grija amicului său.

— Mă rog… Se poate interpreta şi aşa… – oaspetele încerca să rămână jovial. Războiul cu seminolii s-ar fi prelungit la nesfârşit; nu prea ne putem permite să fim pretenţioşi în privinţa mijloacelor.

— N-aş putea spune că e o faptă din cale afară de glorioasă. Ochii albaştri ai Alicei se adumbriră, mânioşi.

Jessup dădu din umeri.

— De mult nu se mai pune problema gloriei, în acest război. Aşa e, Jerome? Problema care se pune e bumbacul. Plantatorii sunt grăbiţi. Unde mai pui ruşinea?! Toată puterea statului federal să nu-i vină de hac unei adunături de câteva mii de indieni şi de negri fugari? …

— Într-adevăr ruşine – zise Alice, apăsat. Nu lămuri ce anume i se părea ruşinos – dar Jessup simţea că nu era vorbă de acelaşi lucru. Preferă deci să schimbe vorba, pălăvrăgind despre modă şi despre intrigi amoroase din lumea nevestelor de maior şi colonel… Avea un debit verbal de-a dreptul formidabil.

După plecarea lui Jessup, Alice se strădui să uite cele aflate cu totul întâmplător. Osceola, căpetenia indiană imbatabilă, urmează să fie prinsă în cursă cu ajutorul unui salvconduct.

În ultimă analiză, o priveşte oare pe ea, problema aceasta? În nici un caz. Totuşi, un simţământ rău, de nelinişte, se născu într-însa, ca întotdeauna când descoperea manevre dubioase. Poate însă că ar fi reuşit să-şi adoarmă remuşcările, cu gândul că este vorba de o chestiune prea străină ei, de ceva în ce nu se poate amesteca fiindcă nu cunoaşte îndeajuns dedesubturile.” Numai că, tocmai în zilele acelea primi răspunsul lui Cooper, care îi atrăgea atenţia tocmai asupra salvconductului păstrat şi scos acum la iveală în scopuri veroase.

„… Imaginează-ţi, dragă Alice: la Washington se vorbeşte deschis despre cursa întinsă, cu nu ştiu ce salvconduct, lui Osceola – căruia eu îi zic numai „marele seminol”. Documentul a fost semnat încă de către Jackson. Eu îl cunosc bine pe fostul preşedinte; îmi era adversar politic, însă nu-l cred capabil de asemenea mârşăvie. E drept că lui Old Hickory îi plăceau luptele cu indienii, dar ştia să-şi preţuiască adversarul, ca orice bun oştean. Dacă a semnat salvconductul, l-a semnat de bună seamă în vederea tratativelor şi nu pentru a crea un mijloc de atragere în cursă a indianului. Aici, la noi, toţi cei lămuriţi asupra esenţei războiului bumbacului, toţi cei ce ştiu că Florida înseamnă un stat sclavagist în plus, condamnă din toată

inima această maşinaţie şi – trebuie să ţi-o spun – oprobriul societăţii nu-l scuteşte nici pe soţul dumitale, dragă Alice. Pe aici se spune că generalul Saylor li s-a subordonat total stăpânilor Sudului, se vorbeşte chiar de interese materiale. Îmi pare rău că îţi pricinuiesc durere, spunându-ţi astfel de lucruri, scumpa mea prietenă – dar eu nu-ţi pot scrie niciodată altceva, decât adevărul. Bătrânul dumitale prieten."

Citind scrisoarea, Alice simţi din nou, cu şi mai multă acuitate, repulsia pricinuită de vicleşugul ce se pregătea. Răzvrătirea aceasta rămânea vie într-însa nu numai pe temeiuri de judecată, ci şi datorită firelor unei vechi prietenii. Alice se gândea la Ruth, micuţa ei protejată. Niciodată n-ar fi putut uita, că ea, la rândul ei, o căutase în ajunul prăbuşirii armatei federale, spre a o avertiza – poate cu riscul libertăţii şi chiar al vieţii. Încă de pe atunci, Alice avusese impresia că vizita avea îngăduinţa căpeteniei – căci indianul îi era recunoscător pentru că, odinioară, îi oferise adăpost soţiei sale. Osceola nu e duşmanul tuturor albilor… El cunoaşte sentimentul recunoştinţei…

Alice o revedea acum pe Ruth în floarea tinereţii, venind să-i ceară protecţie şi scut la domeniul Gort. O ţinuse ascunsă, cât timp a fost cu putinţă. Dar din ziua aceea, ele două sunt legate prin nişte fire invizibile: firele recunoştinţei şi ale dorinţei de a o manifesta. Ruth a salvat-o de momentele îngrozitoare ale dezmembrării armatei şi ale căderii fortului incendiat: de minutele acelea înfiorătoare, când fiecare caută să-şi salveze viaţa şi atât. Aşadar, Ruth se revanşase pentru ospitalitate; plătise iubirea cu iubire, viaţa cu viaţă. Cine ştie unde trăieşte acum, în care colţ al Floridei, fericită şi fără să bănuiască nimic despre atentatul împotriva vieţii ei. De bună scamă va fi având şi copii de-acum…

Alice – lipsită de copii – le invidia pe toate mamele.

Totuşi, presupusa fericire a mulatrei nu-i stârnea invidie, ci un cald sentiment de prietenie.

Printre sclavii eliberaţi exista o fetiţă – Dinah – care o adora pe stăpână. Era o făptură mărunţică, îndesată, inteligentă. Alice trimise după ea.

— Dinah, îţi pare bine că eşti liberă?

Fetiţa se străduia să-şi ilustreze fericirea cu un zâmbet.

— Vezi, în Florida trăieşte cineva – o mulatră – a cărei libertate depinde acum de noi. Ai vrea să pleci până la dânsa?

— Vai de mine, stăpână!… Au să mă prindă… Au să mă azvârle din nou în robie.

— Iei cu tine actul de eliberare. Atunci au să te aducă înapoi – iar noi vom adeveri că eşti liberă. Ştii să spui că ai venit de pe domeniul Gort, din Tennessee şi mergi la o mătuşă, în Jacksonville… Pricepi? … Fireşte, dincolo de Jacksonville trebuie să fii mai atentă. Să nu stai de vorbă decât cu negri. Ai înţeles, Dinah?

Fata o urmărea cu încordare.

— Vei duce cu tine o scrisoare. Daca e nevoie, o înghiţi, sau o arunci – dar nu i-o arăţi nimănui înainte de a ajunge la ţinta călătoriei tale. Mai bine mori, decât s-o arăţi cuiva. Pricepi, Dinah?… Te duci tot mai spre sud, în Florida. Sunt mulţi soldaţi pe acolo, dar lor nu le pasă de o negresă: au să te lase să-ţi vezi de drum… Trebuie să ajungi până la râul Kissimi. Nu uiţi?

— Râul Kissimi – repetă Dinah.

— Acolo spui că vrei să vorbeşti cu nevasta căpeteniei indienilor. O cheamă Ruth. Cu cine vrei să vorbeşti?

— Cu nevasta căpeteniei. O cheamă Ruth.

— Aşa este. Îi dai ei scrisoarea. Scrisoarea conţinea doar câteva cuvinte:

„Ruth, scumpa mea, soţul tău să nu dea crezare salvconductului; este o capcană.”

Dinah porni la drum: un neînsemnat firicel de praf în lumea mare. Mai mult urâţică decât frumoasă; nimeni nu punea ochii pe ea. Când întâlnea sclavi pe câmp, se apropia de ei şi primea de mâncare. Dinah vorbea pretutindeni despre mătuşa din Jacksonville şi despre moşia Gort, unde negrii sunt liberi. Dacă venea vreun zbir, vreun supraveghetor, fata amuţea, trebăluind în rând cu ceilalţi printre tufele de bumbac. Apoi îşi continua călătoria până la plantaţia vecină.

Oceanul de bumbac era aproape nesfârşit. Leală şi consecventă, Dinah răzbătea mereu spre ţinta misiunii sale tainice. Trecuse graniţa Georgiei şi făcuse o bună bucată de drum cu ajutorul pescarilor de pe St. Johns; odată cu sfârşitul verii, sosi la râul Kissimi.

Însă Dinah n-a întâlnit-o pe Ruth şi deci nu i-a putut preda scrisoarea. Ruth se afla departe, pe ţărmul mării, cu copilaşul ei bolnav.

45

Osweya se îmbolnăvise în vara aceea. Băieţelul tuşea, chinuit de febră.

— Mă înăbuş, mamă – se plângea el. Ruth îi vorbi cu lacrimi în ochi, lui Osceola:

— Ne moare copilaşul. Îl ucide mlaştina.

Obrazul lui Osceola era brăzdat de aşteptare, de inactivitate, de nehotărâre. De luni întregi nu se putuse decide pentru vreo operaţiune militară mai amplă; aştepta ceva, spera ceva – fără să ştie nici el ce anume. Îl neliniştea şi gândul că poate tocmai el este piedica din calea vieţii paşnice a poporului său. Presupunerea aceasta îl făcu să se teamă de orice vărsare de sânge. Adesea avea impresia că oamenii mor cu totul inutil, din pricina, lui.

Ştirea primită de la Ruth îi stoarse un horcăit de durere, în sufletul său trăia un profund sentiment patern, ce crescuse odată cu fiul său.

— Nu trebuie să moară. Stătu pe gânduri un timp.

— Osweya trebuie dus pe ţărmul mării. Aerul blând al mării îl va vindeca. Floare de Nufăr are să plece cu el şi rămâne acolo până când copilul se vindecă.

Ruth s-ar mai fi împotrivit întrucâtva, căci nu voia să se despartă de Osceola – însă, în problema aceasta, căpetenia nu admise să fie contrazis.

— Lângă capul Romano, pescarii noştri trăiesc printre mii de recifuri de coral. Acolo, fiul lui Osceola va fi primit cu braţele deschise.

În aceeaşi scară – parcă presimţind că niciodată nu o va mai întâlni pe Ruth sub cerul liber al Floridei – Osceola stătu multă vreme de vorbă cu ea.

— Osceola e războinic. Poate fi lovit de un glonte; poate cădea prizonier. Orice s-ar întâmpla, Floare de Nufăr să-l

crească pe copil, să-l dea la şcoală şi să nu-i destăinuiască nimănui al cui fiu este. Atunci, Osweya şi Floare de Nufăr vor trăi în pace.

Ruth îl întrebă, alipindu-se de el:

— Regretă Osceola că, odinioară, m-a ridicat din praf? Lumina lunii îi arginta faţa, ştergându-i ridurile; bărbatul care o îmbrăţişa, îi vedea numai ochii – ochii ei catifelaţi, dintotdeauna.

— Nici astăzi nu pot să-ţi spun decât ceea ce spuneam, tânăr fiind, în Valea Teilor Aurii… Ruth m-a învăţat ce este fericirea; ea mi-a dăruit comoara râsului şi tot de la ea îl am pe Osweya.

Apoi tăcură, şezând alături până ce luna, străbătându-şi drumul de pe cer, coborî sub geana zării, ca să-i lase nopţii stăpânire deplină peste lume.

A doua zi, Ruth porni la drum cu copilul, însoţită de doi războinici ai Cerbului Sprinten. Osceola se lăsă în voia descurajării. Poate tocmai din cauza aceasta, sosirea roşcovanului căpitan Phillys avu darul de a-l înviora. Căpitanul sosi cu o canoe, pe Kissimi; aninase într-un băţ o cârpă albă: semn de pace. Sărind din barcă şi lăsându-se condus la Osceola, zâmbea. Păşi în colibă oarecum emoţionat. La un semn al lui Osceola, se aşeză şi – în stilul său specific – trecu îndată la subiect.

— Cred că şi căpetenia seminolilor va înţelege că a sosit timpul să punem capăt acestui război fără rost. De aceea, căpetenia tunicilor albastre m-a trimis la Osceola, a cărui vitejie – ştim – e însoţită de înţelepciune. Ori, omul înţelept îşi dă seama când a sosit ceasul cutărui sau cutărui lucru. O căpetenie înţeleaptă înţelege când face să te baţi şi când trebuie să închei pacea.

Osceola îl urmărea cu încordare pe ofiţer. Acesta conversa degajat, cu oarecare superioritate, aşa cum fac yankeii, despre care nu ştii niciodată câtă greutate are

cuvântul lor. El, Osceola, deşi frecventase şcoala misionarilor din San Agostino, rămăsese un seminol şi în privinţa importanţei deosebite pe care o acorda întotdeauna cuvântului rostit. Numai copiii şi babele pălăvrăgesc – aşa gândea căpetenia. Iar acum, se afla în faţa sa un ofiţer care pălăvrăgea de asemenea, deşi se simţea că sub noianul lui de vorbe se ascunde ceva important. Nu-l întrerupse, lăsându-l să spună tot ce vrea; într-un târziu, căpitanul îşi dădu seama că vorbeşte de unul singur: celălalt tace şi ascultă.

— Ei, căpetenie? – Phillys îşi privi adversarul cu insistenţă, aşteptând răspuns.

— Oare tunicile albastre vor într-adevăr pacea? – Osceola se aplecă spre oaspete, încercând să-i prindă căutătura. Poporul seminol ar fi putut trăi în pace, dacă se învoia să fie mânat ca o turmă, dincolo de Marele Fluviu; dacă tolera să i se ia pământul strămoşesc. Dacă feţele palide vor o astfel de pace, atunci căpitanul a venit degeaba. Atunci, mlaştinile rămân aliaţii noştri credincioşi.

Ultimele cuvinte aveau o rezonanţă deosebit de amară. Căpitanul îşi pipăia centura şi buzunarele, unde îşi păstra notele zilnice; făcea aceste gesturi numai pentru a nu fi silit să facă faţă privirii scrutătoare a indianului.

— În privinţa amănuntelor nu mi s-au dat instrucţiuni. Tot ce am de făcut, este să poftesc pe căpetenia seminolilor la Jacksonville, pentru tratative.

Jacksonville… Un oraş îndepărtat şi străin. Osceola avu un presentiment sumbru, care îl îndemna la prudenţă.

— Jacksonville e foarte departe. Poate Fort Saylor ar fi mai potrivit. E aproape. Aproape de poporul seminol…

Remarca şi propunerea îl uimiră pe căpitan. Nu ştia ce să răspundă. Stătu puţin în cumpănă.

— Am să-i întreb pe superiorii mei… Osceola stătu câtva pe gânduri, apoi zise:

— La Washington au multă importanţă hârtiile scrise. După câte ştiu, inamicului i se dă o astfel de hârtie, pentru a garanta bunele intenţii.

Căpetenia vorbea de un salvconduct. Phillys era mai bine pregătit în această privinţă.

— Un salvconduct semnat de Old Hickory va fi corespunzător? – întrebă el, cu totală nepăsare.

— Da. Old Hickory a fost duşman – însă un duşman respectat – declară Osceola, fără a bănui nimic.

Căpitanul se ridică, aranjându-şi uniforma.

— Peste trei zile sunt înapoi, cu răspunsul.

Se înclină rigid şi ieşi din colibă. Osceola îl conduse până la vărsarea râului.

A doua zi îi convocă pe cei mai de seamă războinici ai seminolilor, pe Cerbul Sprinten şi pe Joaquim, informându-i că inamicul le făcuse propuneri de pace. Nu era curios atât să le afle părerea, ci mai mult să-şi dea seama ce efect face ştirea asupra lor. La seminoli e mai greu de urmărit aşa ceva. Oamenii primiră vestea cu feţe impasibile, dar ochiul ager al lui Osceola descoperi interesul manifest chiar sub masca indiferenţei. Cât despre Joaquim, el întrebă făţiş:

— Dar de noi ce se alege? Florida este un stat sclavagist. Osceola ştie ce înseamnă aceasta, pentru oamenii negri. Am luptat cu credinţă alături de seminoli. Nu vrem să fim din nou sclavi.

Întrebarea nu îl surprinse. În zbuciumul şi frământarea atâtor săptămâni şi luni de zile, îl preocupase şi soarta tovarăşilor de arme negri.

— Nu încheiem pacea decât dacă poporul seminol poate rămâne netulburat pe pământul strămoşilor săi. Atunci, nu vor fi stânjeniţi în tihna lor nici războinicii negri. Dacă ei nu vor să rămână, sau se tem de răzbunarea sclavagiştilor, pot să plece cu corăbiile la Mosquito Inlet sau în alt ţinut unde oamenii cu pielea cafenie şi neagră mai trăiesc încă în

deplină libertate.

Coasta Ţânţarilor, o parte din republica Nicaragua, era în acea vreme un teritoriu necontrolat, un refugiu pentru piraţi. Acolo trăiau (şi mai trăiesc poate şi azi) „caraibii negri”, descendenţi din caraibi şi negri.

Războinicii adunaţi la sfat îşi asigurară căpetenia victorioasă că îi sunt credincioşi şi supuşi.

Declaraţiile nu avură darul să-l liniştească pe Osceola; dincolo de cuvinte, el simţea privirile mute care destăinuiau dorinţa de pace.

Căpitanul Phillys reveni a treia zi, precum făgăduise.

— Am comunicat propunerile dumitale, căpetenie. Superiorii mei sunt de acord. Consfătuirea va avea loc la Fort Saylor; suntem aşteptaţi acolo – informă căpitanul, vesel, cu mâinile vârâte în buzunare. Am adus şi salvconductul lui Old Hickory.

Osceola îl citi, cercetând atent semnătura lui Jackson.

O privi tăcut. Ştia că feţele palide sunt mari meşteri în asemenea hârtii scrise şi că mintea lor vicleană poate să le răstălmăcească după bunul ei plac. Buna dispoziţie a căpitanului îi întărea bănuiala sinistră din adâncul sufletului, care îi spunea că toate acestea sunt doar prefăcătorie; tunicile albastre se pricep de minune la aşa ceva. Totuşi, Osceola nu refuză invitaţia; un alt glas lăuntric – poate al strămoşilor indieni, atât de cinstiţi în respectarea adevărului şi a cuvântului dat – îi şoptea că nu se poate să existe atâta prefăcătorie.

Îl rugă pe căpitan să se odihnească. El se retrase în colibă, frământat de îndoieli. Nici măcar Ruth nu era alături de el. Floarea de Nufăr, cu instinctul ei, de atâtea ori călăuză sigură, până acum!

Pe neaşteptate, apăru Cerbul Sprinten. Osceola fu mirat; doar abia trecuseră câteva zile de când s-au văzut – şi de obicei nu se întâlneau des. Îşi zise că probabil omul regretă

investirea lui cu puteri nelimitate şi va căuta să-l îndemne din nou la luptă. Dar nu; Cerbul Sprinten avea faţa luminată de o bucurie neobişnuită. Vorbea emoţionat şi grav.

— Am venit să-ţi spun, Osceola, că nevasta i-a dăruit ieri Cerbului Sprinten un fecior. Marele popor maskogi numără un războinic în plus. Un războinic tânăr şi sănătos.

Osceola îi răspunse cu o privire bucuroasă, plină de dragoste. Vechiul său tovarăş de luptă, tânărul jaguar de odinioară, războinicul încă aproape copil, de acum câţiva ani, devenise deci tată şi cap de familie. Iată că viaţa îşi impune legile până şi aici, printre mlaştinile stropite cu sânge.

Timp de o clipă, faţa Cerbului Sprinten se adumbri de îngrijorare.

— Cerbul Sprinten se teme că miasmele mlaştinilor au să primejduiască tânără mlădiţă. Ar fi bine să se poată întoarce în miazănoapte, la poporul său. Acolo e sărăcie, însă văzduhul rămâne curat.

La aşa ceva nu se aştepta se Osceola. Cerbul Sprinten i se alăturase aproape din adolescenţă, jurând să lupte – şi, dimpreună cu tovarăşii săi, săvârşise fapte eroice. Pe tinerii jaguari s-a putut conta întotdeauna.

Pe semne însă, o vietate măruntă, aşezată în leagăn, îl îmblânzeşte chiar pe cel mai războinic dintre oameni.

Întrebă:

— Tinerii Jaguari sunt de aceeaşi părere cu căpetenia lor?
Cerbul Sprinten puse bărbia în piept. Acum vorbea mai încet, mai cumpătat.

— Tinerii Jaguari nu mai sunt tineri. Mulţi dintr-înşii nici n-au apucat adevărata vârstă de războinic; nu le-a fost dat să se bucure de rodul luptei. În locul lor au intrat în rândurile noastre alţi tineri, născuţi din mame seminole; ei au copilărit aici şi sunt încă aproape nişte copii. Adesea, mă întreabă unde trăieşte acum poporul părinţilor lor – şi când

au să poată ajunge şi ei acolo – Cerbul Sprinten oftă. Sunt clipe când se trezeşte şi în inima Cerbului Sprinten dorinţa de a-şi vedea din nou părinţii; de a-i vedea pe bătrânii războinici şi pe copiii femeilor…

Osceola tăcu câteva clipe, luând fulgerător hotărârea de a pleca să trateze pacea; aşa îi impunea dragostea faţă de popor. Da, va pleca, fie chiar cu riscul vieţii!

Se apropie de războinic, îi puse mâna pe umăr şi-l privi drept în ochi.

— Cerbul Sprinten nu m-a dezamăgit nicicând. El merită să se poată întoarce în sânul tribului, dimpreună cu războinicii săi. Osceola va face tot ce-i stă în putinţă, pentru ca această dorinţă să se împlinească şi pentru ca fiul tău să scape de miasmele mlaştinii.

Rostind aceste cuvinte, fu cuprins de o durere sfâşietoare. Îşi aminti de Osweya. Îl va mai revedea oare?

Cerbul Sprinten era emoţionat. Îşi îmbrăţişa vechiul prieten şi şef.

— Marea Căpetenie să facă ceea ce crede de cuviinţă. Ca şi în trecut, Cerbul Sprinten şi războinicii săi îi vor urma întotdeauna sfatul. Dacă trebuie să luptăm, vom lupta.

Plecă.

Osceola nu mai stătu în cumpănă. Războiul durase aproape un deceniu şi jumătate: viaţa avea nevoie de pace, iar cerinţa aceasta se dovedea a fi mai puternică decât toate celelalte porunci lăuntrice ale sufletului. Osceola luă în pripă măsuri în privinţa substituirii sale şi le dădu oamenilor sfaturi pentru eventualitatea că el nu avea să se mai întoarcă. Îşi luă bun-rămas de la războinicii mai de seamă, ca şi de la uriaşul Joaquim; apoi se urcă în luntre, întovărăşit de căpitanul Phillys.

ROSTUL LUPTEI

46

În jurul fortului fusese stârpită orice urmă de viaţă. Pădurea de pe ţărmurile râului dispăru brusc; preţ de o milă, apa gălbuie şi mâloasă, şerpuia în faţa lor asemeni unei omizi golaşe, murdare, de mii de ori mai trupeşă decât aievea.

…Aşa va arăta totul, după ce floarea albă are să năpădească Florida. Râul se va transforma în simplu canal, iar pe ţărmurile sale îşi vor îngâna cântecele îndurerate fiii nopţii, aşa cum o fac azi în Georgia şi în Carolina. Din poporul seminol – ca şi din pădurea de aici – nu va mai rămâne decât amintirea… Simţăminte de felul acesta îl încercau pe Osceola, în timp ce clădirile dreptunghiulare şi turnurile de pază din Fort Saylor începeau să-şi desfăşoare conturul în faţa ochilor săi. Nu vorbise nimic, în tot timpul călătoriei; căpitanul făcuse repetate încercări, dar se văzu silit să se mulţumească cu propriu-i glas, căci omul din faţa lui răspundea monosilabic.

Păşiră pe micul debarcader, traversară ţărmul pietruit şi intrară pe poartă. Căpitanul făcea pe călăuza.

Se vedea cât de colo că totul fusese dinainte pregătit; toate posturile îi lăsară să treacă, fără un cuvânt. Osceola observă că fortul părea cu desăvârşire pustiu şi tăcut. Poate le era teamă că nu-i vor putea ţine în frâu pe soldaţi, când aveau să dea ochii cu înspăimântătorul lor duşman. Ai fi zis că lipsesc chiar obişnuitele santinele. Coridorul de la etaj suna a gol, sub paşii căpitanului Phillys. Apoi, brusc, acesta se opri în faţa unei uşi. Stătu locului o frântură de clipă şi

intră fără a mai bate.

Se aflau într-o sală imensă; aceasta însă nu era câtuşi de puţin pustie. De amândouă părţile uşii, se aflau santinele înarmate; în fund, la o masă lungă, stăteau ofiţeri. Locul de cinste îl ocupa generalul Saylor, flancat de subalterni; într-un colţ se instalase un soi de secretar de şedinţă. La cele două capete ale mesei stăteau în picioare numeroşi ofiţeri din garnizoană, atraşi fie de curiozitate, fie de vreun ordin discret.

Încăperea era plină de fum de tutun; cei de faţă discutau cu aprindere, căci în clipa când se deschise uşa, locul liniştii de afară fu luat de zumzăitul frânturilor de glas – ca atunci când vorbesc mai mulţi deodată. Zgomotul vocilor dură însă foarte puţin. În clipa când statura impunătoare a lui Osceola apăru în prag, conversaţia se curmă ca prin minune; toţi ochii se întoarseră spre indian. Privirile trădau mirare şi consternare, mânie abia stăpânită – dar şi o nemărturisită stimă. Nici acum, celor de faţă nu le venea să creadă că omul acesta, care le rezistase ani îndelungaţi, dând dovadă de prudenţă şi iscusinţă, are curajul să se înfăţişeze neînarmat şi fără suită.

Saylor îl pofti pe Osceola să şadă.

— Salut pe marea căpetenie a seminolilor – zise el, politicos, însă privirile ochilor săi albaştri erau reci ca gheaţa. De altfel, generalul nu avea de gând să tergiverseze mult lucrurile; nu uitase încă înfrângerea, eşecul, umilinţa; ele i se păreau îndoit de grele, deoarece veniseră din partea unui indian. Iar indianul acesta se afla acum în mâinile sale.

— Sper că depunerea armelor nu mai întâmpină vreo dificultate. Murphy, dă-mi te rog documentul acela – continuă el, glacial. Scribul sări slugarnic, aducându-i o hârtie. Generalul o aşeză pe masă, în faţa lui Osceola.

— Semnezi aici, în locul acesta. Mi se pare că cunoşti

slovele. Puse degetul într-un anumit punct al colii, fără să ridice privirea la omul aşezat în faţa sa.

Osceola era lămurit. Bănuielile i se adevereau. Totuşi: nu se putea să nu fi venit.

Ridică documentul. Îl văzu împodobit cu sigilii şi semnături. Iscălitura lui l-ar mai înfrumuseţa încă mult, dându-i aparenţa legalităţii. Poate că în schimb i s-ar oferi graţierea; îngăduinţa de a-şi depăna restul zilelor undeva în Vest, crescându-şi copilul. Hârtia de aici e preţul.

În sală domnea o tăcere de mormânt. Cineva tuşi; muşte mari, murdare, bâzâiau înfuriate printre firele cleioase ale pânzei de păianjen din colţul sălii. Încolo, simţeai că toţi cei de faţă au încremenit în încordarea aşteptării.

— Ei! – Saylor înalţă fruntea, privindu-l pe Osceola drept în faţă. Ochii săi nu mai păstraseră nimic din ura sumbră de adineaori; exprimau superioritate şi certitudinea că indianul avea să se mai zbată un minut sau două – întocmai ca muştele din plasă – după care va semna, cu scris primitiv, sau poate va pune numai degetul, ori poate are să mâzgălească o cruce. Atunci, el, generalul Saylor, nu va mai trebui să roşească în faţa Alicei.

Osceola simţi toată înfumurarea albului; mânia începea să fiarbă într-însul. Se rezemă de speteaza scaunului, îşi aşeză în faţă documentul, numai ca să nu vadă privirile provocatoare ale adversarului – şi începu să silabisească textul englezesc.

„… Atâta vreme cât mai creşte iarba şi susură apele…” – citi el cu glas tare.

Nu continuă însă. Se opri la prima frază. Iată aşadar obişnuita convenţie: actul minciunii, care a distrus atâtea seminţii şi popoare. Cât creşte iarba şi susură apele… El, Osceola, ştie că iarba creşte şi apele susură atâta timp cât vrea omul alb. Feţele palide sunt puternice. Puternice şi neîndurătoare.

Generalul ţinea să-l ajute.

— Da, aşa începe… Murphy are să ţi-l citească tot. Dacă nu pricepi ceva, n-ai decât să spui, mister Osceola..

Scribul scoase la iveală o copie şi începu s-o citească cu intonaţie monotonă. Documentul le făgăduia seminolilor un nou teritoriu dincolo de Mississippi, acolo unde urmau să se creeze rezervaţii şi pentru alţi indieni. Guvernul se obliga să-i ajute pe pribegi, aprovizionându-i cu alimente.

…Ca pe maskogi… — Osceola revedea corturile zdrenţăroase, în valea stearpă; revedea copiii numai piele şi os; revedea faţa îndurerată a bătrânilor şi femeilor. Aşteptă, cu bărbia în piept, să se termine lectura; apoi îl privi pe Saylor în ochi, declarând:

— Am fost dincolo de Marele Fluviu. Am văzut popoarele mutate acolo. Am stat de vorbă cu ele.

Nimeni nu se aştepta la asemenea răspuns. Şuşotelile animate ale ofiţerilor dovedeau că spusele indianului îi derutaseră, într-adevăr, cei de faţă voiseră să confirme şi verbal afirmaţiile documentului, referitoare la bogăţia ţinuturilor de peste Mississippi şi la dărnicia guvernului. Ce-i drept, Osceola nu continuase, nu spusese ce anume a văzut şi a auzit în Vest – dar nu încăpea îndoială în privinţa sensului şi intenţiei cuvintelor sale. Numai generalul se încăpăţână să insiste asupra lor.

— Ei, la început nu merg toate de la sine… Uneori survin piedici. Fireşte, asta nu trebuie să-i dea de gândit căpeteniei seminolilor. Garanţiile oferite de guvern sunt suficiente. Şi-apoi – continuă el, nepăsător – nu sunteţi atât de mulţi încât problema aceasta să pricinuiască bătaie de cap.

Îl privea insistent pe Osceola; acesta nu putu renunţa la răspuns.

— Pe câmpul de bătaie, fiecare războinic seminol are puteri înmulţite. Se cade aşadar să fie consideraţi mulţi şi

atunci când e vorba de tratative.

Jocul cu vorbele îl plictisea şi se simţea stânjenit din cauză că trebuia să şadă pe scaun. Nu putuse pricepe nicicând de ce anume feţele palide îşi construiesc asemenea turnuleţe cu patru picioare, foarte incomode pentru că nu se potrivesc cu poziţia firească şi elastică în care corpul poate să se odihnească, ci dimpotrivă, îl silesc pe om să şadă gârbov. De bună seamă, nu numai răceala manifestată de general, ci şi împrejurarea aceasta îl sili pe indian să se ridice în picioare, rămânând aşa o bucată de vreme. Ascultă în poziţia aceasta frazele tot mai energice şi mai pornite ale omului din faţa sa.

— Să nu vorbim acum despre câmpul de bătaie, mister Osceola. Am pierdut mulţi dintre bunii noştri ostaşi, din cauza voastră; dacă azi suntem dispuşi să deschidem tratativele, înseamnă că dăm dovadă de mărinimie.

— Poporul seminol nu este învins nici astăzi.

— Încă nu; dar înfrângerea sa nu-i decât o chestiune de timp. Altminteri, căpetenia seminolilor nu ar fi venit încoace.

Venirea lui e considerată deci o slăbiciune. Într-adevăr, ce alt ar putea vedea oamenii aceştia în gestul său, de vreme ce – bine cunoscut pentru prudenţa de care dă dovadă – se dă totuşi pe mâna lor, fără vreo suită sau garanţie.

Saylor nu terminase încă:

— Numai de noi depinde dacă îi considerăm pe seminoli nişte răzvrătiţi, sau îi luăm drept supuşi credincioşi?

Răzvrătiţi sau supuşi credincioşi!... Seminolii sunt independenţi; până acum nu s-au supus nimănui – Osceola nu era jurist, însă îşi dădea seama că toată argumentaţia generalului şchioapătă. Se aşeză din nou şi zise încet, cu multă cumpătare:

— Împotriva guvernului Marelui Părinte Alb se pot

răzvrăti numai supuşii săi. Poporul seminol trăieşte aici de mai multă vreme decât feţele palide… Şi continuă să trăiască conform propriilor sale legi, sub propriile sale căpetenii.

— Te asigur că asta nu va mai dura mult, mister Osceola! – răcni Saylor; nu se mai putea stăpâni. Te asigur că nu va mai dura mult! Drapelul guvernului federal poartă de acum şi steaua Floridei. Toţi cei ce trăiesc aici, sunt supuşii noştri. După cum a declarat congresul, pe teritoriul Floridei nu pot trăi decât cetăţeni americani.

Începu să tuşească. Poate că înghiţise prea mult din fum; oricum însă, era şi un semn de stinghereală, căci generalul îşi dăduse seama cât de puţină logică aveau cuvintele sale. Indienii nu sunt cetăţeni americani cu drepturi egale. Îndrăcitul din faţa lui, nu poate fi tratat ca un om alb… Dar nici ca şi ceilalţi indieni… Ăsta înţelege şi lucrurile pe care un sălbatic n-ar trebui să le înţeleagă. Aici e buba!

Ce-i de făcut?

Se oferi rachiu, în cupe enorme.

— Să bem pentru tomahawkul îngropat – propuse generalul, cu o jovialitate vădit forţată. Cei de la masă, ca şi asistenţa rămasă în picioare, se executară. Osceola ridică paharul, dar abia atinse băutura cu vârful buzelor. Ştia că omul neobişnuit cu alcoolul îşi pierde repede minţile. De altfel, ura „apa de foc”, această pierzanie a popoarelor de piei roşii.

Ceilalţi îşi goliră cupele până la picătură, făcând semn să li se mai toarne. Soldatul de serviciu dădu ocol mesei, însă paharul lui Osceola era neatins – aşa că omul renunţă să mai toarne. Saylor observă gestul de nehotărâre.

— Ce-i, căpetenie?! Doar nu ţi-o fi fiind teamă de băutură? Sper că vei goli paharul, măcar în sănătatea Marelui Părinte Alb! – şi-l ridică pe al său, deşi era de-acum roşu la faţă, ca para focului. Băură din nou; invitaţia fusese

categorică: Osceola nu avu încotro şi bău şi el tot conţinutul cupei. Avea impresia că înghiţise flăcări. Simţea o fierbinţeală lăuntrică şi un fel de zbucium în creier; nu mai vedea limpede feţele din jurul său; totul vibra ca într-un miraj îndepărtat.

Apoi, primul efect al băuturii cedă; trăsăturile generalului, licărul batjocoritor din ochii săi, erau din nou desluşite.

— Nu eşti obişnuit cu băutura, mister Osceola... Interesant: pieile roşii o suportă mai greu decât noi. Ei, ce are a face? În felul acesta ai să semnezi mai uşor... Hai, iscăleşte odată – că până la urmă ajungi sub masă...

Izbucniră hohote de râs. Saylor împinse documentul din nou în faţa lui Osceola, cu gestul de superioritate ironică a omului sigur de sine.

Brusc, indianul îşi dădu seama de situaţie: sau se întoarce la poporul său, acoperit de ruşine – sau îl vor îmbăta ăştia, ca pe o paiaţă nenorocită; aşa cum au mai făcut de atâtea ori, cu alte căpetenii, încât s-au trezit vânzându-şi fără voia lor tribul şi cinstea.

Osceola nu voia niciuna, nici alta dintre alternative.

Dădu la o parte hârtia întinsă spre el şi răspunse privirilor ironice cu o căutătură fermă, tăioasă.

— Căpetenia tunicilor albastre e în măsură să ştie mai bine decât oricine, că seminolii n-au fost nicicând învinşi; ei nu pot fi deci siliţi să plece în pribegie. Căpeteniile pieilor roşii au acceptat numai de nevoie noile teritorii pentru popoarele lor... Seminolii trăiesc şi astăzi pe pământul strămoşesc; ei sunt dispuşi să îngroape securea de război, dacă li se garantează regiunea lacurilor.

Faţa lui Saylor era congestionată; glasul său, la început calm şi măsurat, urcă acum până la ţipătul diform al întărâtării.

— Nu discutăm aici despre ceea ce sunt dispuşi să facă

seminolii – ci despre ceea ce suntem dispuşi noi să acordăm… Dar, de fapt, nici măcar nu discutăm – căci nu avem ce discuta. Oameni mai deştepţi decât noi au întocmit actul; nu-ţi rămâne decât să-l semnezi, mister Osceola. Zadarnic tot faci pe grozavul şi dai argumente; celelalte triburi sunt toate în Vest; nu putem face excepţie cu seminolii.

Generalul era furios; îşi amintise de propria-i ruşine şi-acum ţinea neapărat să fie brutal şi ordinar. Voia să-l jignească pe indianul care îi distrusese armata şi reputaţia de militar, având totuşi curajul să vină încoace şi să demonstreze – cu total calm – o nedreptate pentru care nu se vor găsi niciodată argumente. Celelalte popoare roşii s-au plecat numai sub pumn. De ce naiba s-a vârât în discuţia asta inutilă cu indianul? E aici, descreieratul; s-a dat pe mâna lor; nimic altceva nu are importanţă.

— Nu-ţi vei fi închipuind, mister Osceola, că de dragul câtorva corturi zdrenţăroase şi a unei cete de sălbatici hoinari, avem să lăsăm nefolosit un pământ binecuvântat cum este al Floridei de Sud?! Nu ştiu dacă ai apucat să vezi vreodată bumbac? Ei, află că teritoriul acela e foarte potrivit pentru cultura bumbacului.

Osceola nu reacţiona nici la „corturile zdrenţăroase” şi nici la „sălbaticii hoinari”, însă întreaga situaţie îl mânia nespus de mult. Era chinuit de o sete aprigă. Ridică paharul cu rachiu şi-l goli dintr-o înghiţitură. Acum nu mai simţi ameţeală, după băutură; dimpotrivă, totul părea mai bine conturat în sala inundată de soarele după-amiezii. Nu numai oamenii din jurul său păreau coloraţi mai viu, ca într-o pictură, ci şi patimile învolburate deasupra mesei şi printre paharele cu băutură se învârtoşaseră, apăsătoare şi dinamizante. Indianul roti privirea prin sală. Tunicile albastre erau posomorâte, privind undeva departe, sau în pământ: păreau a nu înţelege pentru ce trebuia să se

canonească astfel, în căldura ca de cuptor; păreau că îl consideră singur răspunzător pentru tot ce se întâmpla. Osceola începu să priceapă că ei nu erau decât soldaţi: executori ai unei puteri brutale. El nu avea ce căuta printre dânşii.

— Semnezi sau nu semnezi?

Vocea lui Saylor suna rece şi poruncitor. Mâna generalului îi flutura hârtia pe sub nas. Osceola se ridică în picioare, calm şi dârz.

— Osceola nu semnează! – hotărî el, scurt. Vorbea la persoana a treia, ca întotdeauna în momentele decisive.

În sală se stârni rumoare. Văzduhul se umplu de frânturi de cuvinte, exprimând întărâtare. Generalul privea undeva, pe deasupra lui Osceola; îi vorbea cuiva, fără ca ochii săi să trădeze ceva. Apoi, brusc, izbucni din el tot ceea ce încercase încă până atunci să înăbuşe. Urlă, cu faţa schimonosită de ură:

— Ai să semnezi, indian mizerabil; ai să semnezi, căci altminteri în temniţă îmi putrezeşti! O să facem obiecte de artizanat din pielea ta, ca din a lui Tekumseh!

Se aplecă spre Osceola, cu un gest ameninţător – dar căpetenia îl îmbrânci cât colo.

— Osceola nu se tocmeşte – declară el, ferm şi mândru, fără să-i pese de vuietul din sală şi de înjurăturile lui Saylor, sau de ameninţările lui. Făcu o mişcare, pentru a se degaja de cei dimprejur şi vârî mâna sub cămaşă, voind să scoată salvconductul. În clipa următoare primi o lovitură groaznică în creştet şi căzu leşinat.

47

Ce vuiet… Mereu vuietul acesta… Un vuiet surd, permanent; parcă toată lumea asta confuză şi întunecoasă din jurul său ar vui atât de dureros. Până şi gândurile îl dor, când se sileşte să şi le adune. Intenţia de a gândi se loveşte de un zid opac şi dur, pretutindeni prezent în umbra care îl apasă. Aşa se scurge timpul ieşit din timp. Nimic nu oferă timpului vreun reper: nici obiectele, nici gândurile. Numai vuietul acesta există; un vuiet dureros şi deznădăjduit; sub îndemnul lui, trupul inert ca un cadavru începe să se zvârcolească, dornic de a sfărâma închisoarea îngustă a leşinului. În clipele acelea, ceva orbitor şi dureros spintecă întunericul plin de vuiet; uraganul zgomotelor de afară deveni mai puternic; un haos sălbatic urlă şi se vânzoleşte, lovind harfa cu mii de corzi a durerii.

Apoi, din nimic, răsare însuşi întunericul. Vuietul nu mai trăieşte doar în durerea fizică, ci şi într-un miez viu, ascuns undeva în cele mai tăinuite adâncuri ale lăuntrului, ale conştiinţei. Vuietul există de acum în realitate, drept recepţie greşită a creierului lezat; însăşi durerea renunţă la starea primară, nebuloasă, pentru a pătrunde în reţeaua nervilor în curs de trezire.

Vuietul descreşte, durerea se întărită. Trupul simte mii de lovituri de tomahawk, pe creier, pe ochi. Suferinţa se înstăpâneşte asupră-i, uscându-i buzele şi silindu-l să se zvârcolească. Îl cuprinde febra, trezindu-l brusc la realitate. De-acum, simte că există – deşi există într-o pestriţă lume a febrei, multicoloră şi fierbinte ca însuşi peisajul floridan. Vrejuri încâlcite se întind spre trup; poate sunt şerpi, poate sunt liane. Pestriţe, într-o lume verde şi roşie; apropierea lor incandescentă pricinuieşte chinuri aproape

insuportabile. Trupul e dornic să scape de coşmarul fierbinte; printre buzele crăpate de febră se strecoară primul sunet: un geamăt în chinuitoarea lume de foc. Trupului i se pare că febra îi devorează toate măruntaiele.

Apoi i se dă de băut; apă, apă din lumea de afară, încă necunoscută şi insesizabilă. Sub şuvoiul lichidului rece, vrejurile de foc se retrag; caleidoscopul de culori se contopeşte într-un cafeniu şters. Acum trupului i se pare că zace în mâl brun; o sumedenie de caimani forfotesc în mâlul acesta, aproape nevăzuţi printre nuanţele asemănătoare culorii lor. Caimanii clămpănesc din fălci, căscând gâtlejuri spăimoase, cât o gură de peşteră. Poate că nici nu sunt caimani, ci monştri din basme; monştrii despre care îi povestea, în copilărie, bătrânul vraci. Da, uite că au creastă pe spinare, iar capul răsare dintr-un munte de carne, mişcându-se într-un zbucium groaznic, în timp ce nările suflă foc.

Timpul şi-a reluat locul în adâncurile conştiinţei; trupul simte scurgerea sa; coşmarul începe să pălească. Încetul cu încetul, lumea mâlului cafeniu piere şi ea; muntele de carne cu creastă pe spinare e din ce în ce mai mic, mai străveziu, mai mizerabil. Intrarea prezentului în conştiinţă îl alungă acolo unde îşi are locul cuvenit: în trecut.

Imaginea se luminează. Iată un ţinut plin de tufişuri şi de copaci. Trupul e foarte tânăr: tocmai acum se supune crudelor încercări obligatorii pentru un viitor războinic. De trei zile rătăceşte singuratic. Sfatul bătrânilor l-a alungat în pădure, unde trebuie să-şi câştige numele de războinic. Gâfâie; extenuarea îl îmbracă aidoma unei platoşe de plumb. Se culcă sub o tufă, aşteptând docil împlinirea destinului. Şi blestemă, cu buze uscate, anii petrecuţi la San Agostino: pesemne ei i-au furat o parte din sprinteneală şi din rezistenţă. Gândul îi dă puteri noi; se ridică iarăşi în picioare. Uite, colo, aproape, cerbul – o pradă

tocmai potrivită pentru a fi prezentată sfatului bătrânilor. În clipele acestea învaţă – pentru tot restul vieţii – că forţa fizică nu e de ajuns: puterea voinţei e la fel de necesară, dacă vrei victoria.

Febra nu vrea să cedeze… Trupul prinde un glas molatic, bine cunoscut:

— Seminolul nu zâmbeşte niciodată?

Ar vrea să strige:

— Floare de Nufăr, unde eşti?

Dar buzele se mişcă fără sunet.

48

— Ei, ce zici?! Credeam că s-a curăţat demult. Numai o căpăţână de indian rezistă la asemenea lovitură!

Vorbea un plutonier, avansat ad-hoc gardian de închisoare. Lângă el stătea un caporal. Amândoi se aflau într-un cotlon întunecos şi mucegăit din subteranele fortului Moulder.

— Va să zică trăieşte. Las-că se satură el de viaţă! – zise din nou urâciunea îndesată şi vânjoasă, înzestrată cu un nas borcănat. Îi plătesc eu înmiit, pentru piciorul care îmi lipseşte – căci la ei l-am lăsat, în tinereţe, caporale Willys. N-o să uite cât o avea zile, mizerabilul de indian, că a făcut cunoştinţă cu plutonierul Torkins. Ei, ce se-aude? Te-ai trezit?

Osceola deschise ochii, dar îi închise imediat la loc. Voia doar să culeagă primele impresii; să ştie unde se află; să-şi vadă viitorul zbir, ale cărui cuvinte îl treziseră din leşin. Plutonierul se aplecă deasupra lui, vorbind întărâtat şi răguşit de atâta rachiu:

— Nu vrei să mă recunoşti, ai?! Ce zici, caporale Willys? Zice-se că domnia sa a fost nu-ştiu-ce faimos vânător de scalpuri. Pe al lui o să-l jupuim bucată cu bucată!... La ce naiba i-au mai pus bandajul ăsta? Zău că şi doctorul nostru s-ar putea ocupa de altceva! I-auzi, să îngrijească el o târâtură de indian!

Caporalul se simţi obligat să remarce că comandantul se interesase din nou de starea prizonierului.

— Exagerări de ale maiorului! Ştiu eu, mai bine decât el, cum trebuie tratat unul ca ăsta! O bucată de pâine şi-un ciubăr de apă – ca să scapi cât mai curând de el!

Plecară. Osceola deschise din nou ochii. Era conştient. Îşi

amintea totul. Trecuse şi febra; doar capul îl mai durea, din cauza groaznicei lovituri. Ştia că fusese doborât cu patul armei, îşi zicea că ar fi fost poate mai bine dacă lovitura îl ucidea. De ce nu l-au lăsat feţele palide să moară? Ca să-l poată chinui mai mult! Sau tot mai speră că va semna, trădându-şi poporul?

Zidurile sunt din cărămidă nearsă; pardoseala, din lut destul de afânat. Hruba nu are fereastră; lumina intră doar prin grilajul deschizăturii aflate deasupra uşii. Aici domneşte penumbra veşnică; ştii că e noapte, numai când cenuşiul din jurul tău se îneacă în negru. Osceola habar n-are în care fort se află, sau în ce fel de închisoare; e încredinţat însă că nu la Fort Saylor. Acolo ar fi prea aproape de ai săi. Când şi cum l-au scos, în taină, din fortăreaţă, târându-l în gropniţa aceasta dezolantă? Răspunsul s-a topit în tenebrele îndelungatei sale stări de inconştienţă.

A doua zi apăru în celulă medicul – un căpitan – constatând la rândul său că indianul înviase din morţi.

— Asta zic şi eu performanţă, căpetenie! – zise satisfăcut omuleţul mărunt şi grăsuliu; contrar gardianului şi soldaţilor, el cunoştea identitatea misteriosului prizonier, fapt care îi impunea respect. Oricum ar fi, zece ani de rezistenţă faţă de armata federală înseamnă o veritabilă bravură, un record. Ca orice american pursânge, căpitanul cântărea viaţa în recorduri. Auzise chiar nişte zvonuri: se spunea că indianul fusese doborât prin vicleşug, nu în luptă.

— De-acum poate să mănânce câte ceva – îl informă el pe plutonierul Torkins, aflat alături. Dă-i ceva uşor. Pricepi, plutonier?

Plutonierul Torkins nu răspunse. Doar după plecarea medicului, se întoarse către învăţăcelul său:

— O să-i dăm ceva uşor, ai, Willys? Aşa a zis doctorul. Va

să zică: jumătate raţie de pâine; asta trebuie să fie neapărat mai uşoară decât porţia întreagă! Până şi apa o putem înjumătăţi – las-să-i fie mai uşoară!

Râseră nechezat, amândoi. Nu ştiau că pălăvrăgesc în faţa unui indian care cunoaşte bine engleza. La proxima vizită a medicului, Osceola îl întrebă:

— Feţele palide îl ţin prizonier pe căpetenia seminolilor, ca să-l extermine prin înfometare?

Glasul nu avea încă putere, însă cuvintele îşi făcură efectul. Mărunţelul medic militar îl făcu cu ou şi cu oţet pe plutonier.

— Execuţi imediat ordinul meu; altminteri, te trimit tocmai în fundul iadului! Ce crezi, plutonier Torkins, de ce ţinem aici un indian rănit? Ca să-ţi dăm dumitale de lucru? Nu te-ai gândit că trebuie să existe un motiv mai serios?

Gardianul fortăreţei rămase cu gura căscată. Fir-ar să fie! Păi bineînţeles că blestematul ăsta de indian ar putrezi de mult sub pământ, dacă n-ar avea stăpânirea alte gânduri cu el!

Scrâşnind din dinţi, de voie, de nevoie, îi îmbunătăţi alimentaţia aşa că, treptat, prizonierul îşi reveni. Medicul nu mai venea să-l vadă. În schimb, într-o bună zi, Osceola fu condus în biroul închisorii, unde îl aşteptau doi ofiţeri superiori. Un maior şi un căpitan – clar nu dintre cei de la Fort Saylor. Se aşteptau să vadă un om frânt de boală şi de suferinţă: un resemnat. Statura spătoasă, privirea sumbră sub bandajul imens şi tăcerea indiferentă cu care Osceola neglija pălăvrăgeala lor jovială, îi ului.

— Ca oşteni, regretăm că trebuie să ne întâlnim în astfel de împrejurări cu vestita căpetenie a seminolilor – zise maiorul, dându-şi seama că însărcinarea acceptată nu avea să fie de fel lesnicioasă.

— Interese de stat superioare – nu ştiu dacă războinicul seminol înţelege acest cuvânt – raţiuni de stat superioare

ne-au impus să punem capăt nefastului război din Florida – continuă el.

Maiorul era un bărbat cu adevărat frumos. Avea ochi focoşi, gură splendidă conturată, trăsături îndrăzneţe şi virile. Se trăgea de prin Noua Anglie şi de bună seamă participase la multe lupte cu englezii, spaniolii şi indienii. Tăcerea care urmă cuvintelor sale avu darul de a-l stingheri. Ar fi vrut să ţipe la indianul din faţa lui, să bată cu pumnul în masă; ceva îl reţinu însă. Poate privirea căpeteniei, poate felul cum fusese făcut prizonier – procedeu pe care, în taină, îl dezaproba. Oricum, ar fi vrut să-l audă vorbind; să-şi dea seama că fusese înţeles.

Osceola stătea însă pe scaun, privind în gol; ochii dezvăţaţi de lumină, mijeau mereu în bătaia soarelui revărsat prin fereastră. După îndelungate săptămâni de întuneric şi frig, seninul acesta îi făcea bine. Indianul îi sorbea prin toţi porii, căldura şi lumina.

— Căpetenia seminolilor va înţelege de bună seamă că rezistenţa nu mai are nici un rost. Nu mă gândesc doar la rezistenţa tribului, ci şi la a căpeteniei însuşi; la rezistenţa pe care o opune încercărilor noastre de împăcare.

Acum prizonierul întoarse capul spre el:

— Pentru feţele palide, împăcare înseamnă a-ţi lovi adversarul mişeleşte, pe la spate, pentru a-l putea întemniţa? – vocea suna tot mai puternic, cu fiecare cuvânt rostit.

Maiorul şi căpitanul schimbară o privire hoţească. Croit dintr-o stofă mai grosolană, căpitanul îi făcu semn superiorului său să nu se sinchisească de întrerupere. În schimb maiorul ştia că slăbiciunea sa va fi imediat comentată pe larg – şi că aceasta însemnă sfârşitul carierei sale. Să fii slab faţă de un indian? Dădu din umeri şi zise cu o degajare forţată:

— Ce-a fost, a fost. Nu se mai poate schimba nimic. Ţi-

am spus: raţiuni de stat superioare… Dar tot lor le datorezi şi viaţa, mister Osceola. Căci nu ne vine să credem că nu vei înţelege până la urmă necesitatea semnării armistiţiului.

Scoase din buzunar documentul, aşezându-l în faţa prizonierului. Pe masă se aflau, gata pregătite, cerneala şi condeiul.

Osceola constată că era acelaşi act; nu armistiţiu, ci convenţie de colonizare.

Maiorul era nervos ca un şcolar la examen.

— Din clipa în care ai semnat asta, eşti liber şi poţi lua din nou conducerea tribului dumitale.

Atâta strădanie stârni zâmbetul prizonierului.

— Te înşeli, domnule maior! Osceola procedează în conformitate cu legile poporului seminol. Semnând această hârtie, el n-ar mai putea lua niciodată conducerea neamului său. Ar trebui să pribegească singur, sau să se supună judecăţii războinicilor. Iar la noi trădătorii de neam plătesc cu viaţa!

— Nu trebuie să-ţi fie teamă de aşa ceva – interveni căpitanul, râzând. Din momentul acela te afli sub scutul armatei federale. Iar noi vom şti să te apărăm şi de o mie de diavoli.

— Nu de frică refuză Osceola să semneze, ci pentru că aşa îi poruncesc îndatoririle de căpetenie.

— Să plecăm, domnule maior. Căpitanul se ridică de pe scaun, plictisit de disputa inutilă. După ce stătu o clipă în cumpănă, maiorul îl urmă. Trecură amândoi, băţoşi, printre soldaţii şi subofiţerii încremeniţi în salutul reglementar.

Osceola fu recondus în celulă. Ştia că aveau să urmeze zile grele. Totuşi, nu putea face altceva; alesese lupta: însemna că învinge sau piere. Pe timpul de bătălie fusese învingător trebuie să fie şi aici, în războiul cu temnicerii săi.

49

„Dragă prietenă,

Nu ţi-am scris de mult şi nu ştiu câtă vreme am să-ţi mai pot trimite ştiri; mă caută tot mai des cei doi fraţi buni care sunt bătrâneţea şi boala. Zile în şir nu ies din bătrâna noastră casă: îmi orânduiesc hârtiile şi mă gândesc la viaţa mea. Sunt prilejuri în care îţi faci bilanţul, zicându-ţi că poate totuşi nu ai trăit în zadar. La fel fac şi eu, încercând să mă conving singur că poate chiar urmaşii târzii au să răsfoiască uneori câte una din cărţile mele. Cu atât mai îngrijorat sunt de soarta patriei, acest mare imperiu în plină desfăşurare. Sudul, ţinutul unde trăieşti dumneata, nu ne trimite veşti prea bune. Sunt serios îngrijorat pentru dumneata, dragă Alice, ştiind că tocmai statele dintre cele două zone vor avea mai mult de suferit. Dar, hai să alungăm spaimele. N-aş putea supravieţui unui război fratricid. Simt şi ştiu că, în epoca noastră ştiinţifică, lumea sudicilor este un groaznic anacronism: el nu va mai putea fi tolerat şi menţinut mult timp. Fireşte, oamenii de afaceri de la noi îi înjură pe sudici – însă nu din pricina unor idei umanitare. Este vorba pur şi simplu de combaterea vămilor de protecţie şi a economiei plantatorilor, pe care o consideră învechită, desuetă. Totuşi, mă întreb adesea dacă nu tocmai interesele economice duc lumea înainte. Noi, cei ce îi urâm din toată inima pe sclavagiştii din Sud, putem jertfi în această luptă cel mult viaţa – însă adevărata forţă şi superioritate stă în industria noastră, în fabricile noastre.

Ei, dar am filosofat de ajuns: aud zarva copiilor, în odaia de alături. Trec imediat dincolo, să-i scutur puţintel. Nu există muzică mai frumoasă decât gălăgia copiilor; singura

mea bucurie este posibilitatea de a-mi petrece bătrâneţea aici, în străvechiul cuib al familiei. Am un nepoţel – Bill – un veritabil Ochi de Şoim; cred că ar avea nevoie de un chirurg numai pentru el singur… Ieri, de pildă, mi l-a adus – de ureche – un vecin. În astfel de ocazii, fac pe avocatul şi, fireşte, mi se reproşează că dumnealor învaţă toate relele din cărţile mele. Un lucru este însă cert: niciodată nu vor învăţa din ele nici făţărnicia, nici vicleşugul, nici filistinismul prostesc, înseamnă şi asta ceva, nu-i aşa, dragă Alice? Aş vrea să am veşti mai amănunţite de la dumneata. Aud câte ceva despre domnul general – însă asta nu mă satisface. Cred că nici pe dumneata nu te-ar mulţumi. Nu vreau să te mâhnesc; de bună seamă îţi cunoşti îndeajuns soţul, ca să te poţi împăca întrucâtva cu defectele sale. Oricum însă, a fi fata răposatului Cyrus Gort sau nevasta generalului Saylor, nu e acelaşi lucru. Câtuşi de puţin. Fireşte, nu trebuie să consideri că această remarcă e vreo încercare de imixtiune în viaţa dumitale. Este vorba doar de şicanele unui bătrân şi sâcâit, însă bun prieten; te rog încă o dată, nu acorda mai multă importanţă observaţiei…”

Bătrân şi sâcâit, însă bun prieten. Alice lăsă scrisoarea. I se părea că îl vede aievea, cu statura lui frântă de boală, stând la masa de lucru, pentru a gândi; adevăratul scriitor vede întotdeauna mai departe în viitor decât omul de rând. Da, are dreptate: ea, Alice, este fiica lui Cyrus Gort. Este primordial Alice Gort; nu e nici măcar mama unor copii. Gândul o duru şi îşi dete seama, îndurerată, cât de puţine fire o leagă de omul care i-a încătuşat viaţa. Poate că prima furtună va fi de ajuns ca să rupă aceste legături.

Auzi uruitul unei trăsuri; întoarse ochii spre fereastră. O caleaşca binecunoscută îşi făcea intrarea în curtea conacului, expectorându-l pe domnul Connolly, regele bumbacului. Oaspetele îmbătrânise enorm. Bărbatul masiv şi puternic de odinioară era un moşneag ramolit. Faţa nu

mai era roşie, ci violetă; respiraţia aducea mai degrabă a căscat convulsiv de ştiucă azvârlită pe uscat. Oare ce l-o fi mânat încoace? Care instinct rău sau patimă josnică? — Se întrebă Alice.

Călătoria îl extenuase pe oaspete. Pentru moment, îngăimă câteva scuze şi dispăru în odaia sa, însoţit de toată ceata slugilor. Doar a doua zi îşi făcu apariţia, la micul dejun.

— Scumpă doamnă, din an în an eşti tot mai frumoasă. Nu ştiu ce fel de farmece te ajută – o complimentă el pe amfitrioană, adresându-i-se apoi lui Saylor, fără altă introducere.

— Mai deunăzi am aflat, domnule general, că ucigaşul nepotului meu, blestematul de indian, se află în mâinile noastre. Am venit să vă văd, deoarece chestiunea mă interesează în mod direct.

Tuşind şi înecându-se mereu, domnul Connolly expuse motivele vizitei sale.

— Nu mai trăiesc decât pentru răzbunare, domnule general. Ucigaşul iubitului meu nepot Vincent nu poate rămâne nepedepsit, domnule general. Trebuie atârnat în ştreang… Hă… hă… hă… mizerabilul… Dar mai întâi se cade să suporte chinuri înmiite. Las-să-nveţe din nou şleahta asta de coloraţi, ce va să zică omul alb! … Hă… hă… hă… Superioritatea omului alb… Iar la urmă, să răspundă în faţa tribunalului, pentru mârşăvia sa… Hă… hă… hă…

Figura lui îi evoca Alicei imaginea unei gutui putrede.

— Scumpe domnule Connolly – zise Saylor – poate că nu mai e nevoie să vă asigur că înţeleg perfect sentimentele dumneavoastră faţă de asasinul nepotului… Oricât aş părea însă de meschin, trebuie să vă rog să fiţi mulţumit cu măsurile pe care autorităţile noastre şi le pot permite faţă de căpetenia seminolilor în prizonierat. Înainte de toate, vă

voi mărturisi – poate nu ştiţi – că n-a fost prins într-o bătălie, ci… hm… l-am arestat, ca să zic aşa, în cursul tratativelor – şi îl ţinem prins în interesul păcii interne a statului.

— Ce are a face?! Fleacuri, domnule general. Important e că l-aţi pus cu botul pe labe… hă… hă… hă… dându-mi posibilitatea să cer satisfacţii.

— Cum să vă explic… Saylor părea a-şi cântări cuvintele.. Noi nu-l putem trimite în judecată pe indian, deoarece nu este cetăţean al Statelor. Mai bine zis: este şi nu este cetăţean. Dacă îl deferim justiţiei sub acuza de crimă, ne poate răspunde prin alte acuze; prin afirmaţii grave, câtuşi de puţin convenabile. I-am pus pe indieni în afara legii, în propriul nostru interes – dar tocmai din cauza aceasta nu putem utiliza împotriva lor arma legalităţii.

Alice se temea că domnul Connolly va avea, acolo pe loc, un atac de apoplexie. Însuşi generalul, observând efectul cuvintelor sale, se strădui să-l atenueze.

— Nu vă necăjiţi, domnule Connolly. Indianul e sub şapte lacăte, la Fort Moulder. După câte cunosc închisoarea de acolo, plăteşte însutit moartea lui Hunter.

— Am să mai pun şi eu o vorbă bună… hă… hă… hă… În interesul lui – hârâi oaspetele.

— Vezi, draga mea, din cauza aceasta nu poate fi eliberat Osceola – îi spuse a doua zi generalul, nevestei sale.

— Ieftină răzbunare, Jerome, pentru eşecul suferit; ieftină şi crudă… Cine te crede că piedica reală este moşneagul ăsta apoplectic? Impedimentul e mai degrabă meschinăria dumitale…

Alice îi întoarse spatele generalului; nu avea chef să-i asculte interminabilele explicaţii.

50

Ca un fluture mare şi negru ca noaptea, zboară vestea peste lacuri şi păduri.

Osceola e prizonier! – strigă păsările, sub cerul de azur al Floridei.

Osceola e prizonier… – şuşoteşte vântul, mângâind cedrii.

Osceola e prizonier! Vuiesc valurile râului Kissimi. Pe ţărmurile lacului Okichobi, freamătul păpurişului amuţeşte pentru o clipă.

Numai pentru o clipă.

Apoi, dureros şi instigator, începe să răsune glasul goarnelor. „Răzbunare pentru Osceola! …”

Totul se reuneşte sub steagul răzbunării: pădurea, râul, oamenii.

Vizita lui Connolly, ca şi noile încercări de a frânge rezistenţa prizonierului, se întâmplă din cauză că speranţele stăpânilor nu s-au împlinit. Prinderea în cursă a căpeteniei nu a pus capăt războiului. Comandamentul armatei federale crezuse că de-acum va străbate Florida în sunetul fanfarelor. În realitatea, cercetaşii sunt întâmpinaţi cu o ploaie de săgeţi şi rafale de armă. Durerea şi mânia, izbucnite în urma pierderii căpeteniei, înzecesc puterile rezistenţei. Războinicii seminoli, jaguarii, Joaquim şi negrii săi, sunt setoşi de răzbunare. Zadarnic îşi trimite armata federală solii, somându-i pe „răzvrătiţi” să se predea; solii nici măcar nu se mai întorc. Seminolii au învăţat vicleşugul: nu se mai încred în nimeni. Cât timp îi comandase Osceola, mai respectau anumite reguli; acum nu-i mai înfrânează nimic. O sălbatică dorinţă de distrugere îi călăuzeşte pe războinici. Se strecoară printre forturi; sate incendiate,

plantaţii în flăcări vestesc răzbunarea pentru Osceola. Numai concentrarea tuturor forţelor militare îi poate împinge pe agresori înapoi, la punctul de plecare al ofensivei.

„Răzbunare pentru Osceola!” Printre mlaştini dispar patrule întregi; în alte părţi sunt găsite cadavre dezarmate, cu scalpul jupuit.

„Răzbunare pentru Osceola!” Sub comanda Cerbului Sprinten, jaguarii ajung, noaptea, sub zidurile fortului Saylor, în ochii şi gândurile lor s-a încuibat moartea. În zori, războinicii extermină garnizoana şi scufundă vasele.

Nimeni nu ştie dacă Osceola mai este în viaţă sau a pierit, dar vestea pierderii sale reînvie focul rezistenţei. Izbucnirea pornirilor pătimaşe pare a compensa sângele scurs în zece ani de lupte: albii siguri de victorie suferă înfrângere după înfrângere; comandamentul forţelor armate este de-a dreptul disperat, neştiind dacă are în faţă o sută sau zece mii de duşmani…

51

— Moş Torkins, unde-i scârba aia de indian? Vreau să-l văd…

— Ai să-l vezi dacă vreau şi eu. Toată ziua-bună-ziua vă plimbaţi. N-am să deschid uşa pentru fiecare în parte. Măcar câte cinci adunaţi-vă! Un cent de cap, sau câte un grog; atâta se plăteşte pentru spectacol. S-a înţeles?

— Bine, bine… Uite centul…

— Ţi-am mai spus că pentru unul singur nu deschid. Ăsta nu-i un indian oarecare. Două sute de scalpuri avea în cort. Da zău! Ei, dar lasă că acum plăteşte dumnealui pentru ele!

— Hello Jimmy, Rubby, îmi pare bine că venirăţi. Poftim, moşule, de-acu' suntem destui. Mai plătiţi un grog.

Ţăcăne broasca; uşa scârţâie plângăreţ.

— Ptiu, ce mai hrubă infectă! Nici măcar o capră n-aş vârî aici.

— Bună-i pentru el.

— Unde-i? Nu se vede nimic.

— Colo în colţ. Uitaţi-vă bine: zace pe nişte paie murdare, mizerabilul.

— Fă lumină, moşule.

Pivniţa neaerisită se umple de râsete şi înjurături. Plutonierul-gardian luminează culcuşul; prizonierul suferă îngrozitor; se străduieşte să se tragă mai la o parte, să se ghemuiască şi mai strâns… În jurul lui se împleticesc soldaţi beţi: Osceola e o atracţie de circ, un mijloc de a-şi omorî plictiseala în inactivitatea garnizoanei. Zilnic cobora la el zece, douăzeci de inşi, sosind din aburii cârciumii. Vor cu toţii să-l vadă pe indianul ţinut într-o pivniţă mucegăită şi hrănit cu pâine la fel de mucegăită.

— Ohooo!… Nici nu mişcă! Vrem să-l vedem. Am plătit!

Vrem să-i vedem mutra mizerabilă!… Sâcâie-l, moşule… Zău că nu s-ar alege îmblânzitor de fiare din dumneata. Uite, să-ţi arăt eu, cum se face treabă!

Mâini brutale îl înşfacă, smulgându-i bandajul de pe cap. Ochi avizi îl privesc, dar nu văd altceva decât un obraz de bronz pălit şi o căutătură posacă, lipsită de expresie, ca de orb. Brutele îl zgâlţâie pe indian, îl lovesc, îl întărâtă ca pe o sălbăticiune închisă în cuşcă. Ar vrea să-l audă urlând, să-i vadă suferind – dar îi aşteaptă dezamăgirea. Cu o stăpânire de sine aproape supraomenească, prizonierul îi ignoră; privirea sa oarbă, moartă, nesimţitoare pare a nu-i înregistra. E aţintită undeva departe, însoţind poate gânduri fugare spre mirajul peisajului verde al locurilor natale. Numai în felul acesta, seminolul e în stare să suporte clipele de oroare ale sufletului său chinuit.

Scena se repetă zi de zi. Uneori, suferinţa durează doar câteva minute; alteori, ceasuri întregi. Indianul suportă neputincios, însă demn. Soldaţii care l-au cunoscut pe câmpul de bătaie, îi rostesc numele plini de respect. Numai laşii – cei care, doar auzindu-i numele, fugeau mâncând pământul – îşi răzbună acum în mod meschin ruşinea. Aici, Osceola nu mai e primejdios; azvârlit într-o hrubă infectă, poate fi văzut contra un cent, poate fi umilit pentru un gologan. Există oare plăcere mai mare decât aceea de a chinui un prizonier care nu se poate apăra decât cel mult prin tăcere, sau prin privirea misterioasă, pierdută în depărtări?

— Ia te uită, frate! Parcă-i lunatic!… Damned fool… Blestemat vânător de scalpuri. Moş Torkins, mai dau un grog, dacă îngădui să-l aranjez pe individ. Prizonier de stat, zici? Nu-i voie? Dracu să-l ia! Nu mai înţeleg nimic. Ei, ce zici? L-am tras de urechi pe dumnealui – pe prizonierul de stat. Pe semne că asta e îngăduit. Hahaha… Nici nu s-a clintit. Cine a mai văzut aşa ceva? Dar are nişte ochi!

Valeu! Multe scalpuri trebuie să aibă pe suflet. Nu-i aşa, moşule? Două sute, zici?… Şi-l mai ţine aici, pe cheltuiala statului! Mare prostie! Parcă tu nu ştii moşule? „Indianul cel mai bun e indianul mort.” Am dreptate, băieţi?

Pivniţa răsună de ecoul zicalei favorite.

„Indianul cel mai bun e indianul mort.”

Până la urmă, gardianul se satură de circ şi-i pofteşte să plece. Hruba recade în linişte şi întuneric; Osceola se trânteşte extenuat pe maldărul de paie mucegăite. Răsuflarea îi este un horcăit; acum… acum suferinţa e îngăduită: n-o mai vede nimeni.

Gândurile îl poartă spre meleagurile natale. Altminteri nu şi-ar putea suporta soarta. Trupul şi sufletul, obişnuite cu viaţa liberă, cu natura, n-ar putea rezista demenţei în noaptea veşnică a temniţei. Cel ce este identic cu Osceola, războinicul seminol, nu s-ar putea conserva, dacă n-ar dura în jurul său o lume imaginară, încropită din amintirile vii ale trecutului. Trec luni în şir, fără prezenţa manifestă a vreunei alte realităţi decât lumina vagă de deasupra uşii celulei, lumina tulbure care nici măcar nu semnalează trecerea zilelor şi a anotimpurilor – sau înjurăturile ameninţătoare şi zgomotoase ale beţivanilor care intră împleticindu-se pe uşă; „glumele” lor ordinare şi brutale, fără alt răspuns posibil în afară de tăcere.

Osceola ar dori să audă prin preajmă foiala şoarecilor sau a şobolanilor, căci ea ar însemna viaţă şi divertisment, ori măcar mişcare – dar până şi vietăţile acestea evită frigul întunecos al hrubei: nimic nu-i atrage spre ea. Uneori, Osceola e încercat de năvala unei înfiorătoare îngrijorări: se întreabă dacă mai ştie să vorbească. De când a fost condus la etaj, spre a fi convins să semneze acordul, n-a mai vorbit cu nimeni. Trebuie să fi trecut multă vreme de atunci; cel puţin, aşa se pare, dacă face numărătoarea zilelor cu ajutorul raţiilor de pâine şi de apă. Au trecut luni întregi în

singurătatea ca de mormânt – şi propria-i muţenie îl apasă tot mai chinuitor, încearcă să rostească cuvinte spaniole sau seminole, cu glas tare. Repetă frazele învăţate la San Agostino. Îşi aminteşte de şcoala mănăstirească. Era frig şi acolo; chiliile erau neprietenoase – însă acum i se par vrednice de a râvni la ele.

Repetă, cu glas tare, frazele, până ce începe să tuşească din pricina aerului umed şi infectat. Tuşeşte încet, chinuit, ca măcinat de o otravă lentă. Sufletul e neatins; în trup însă par a se fi încuibat germenii morţii. A reuşit să respingă atacurile externe ale temniţei, dar de-acum lumea întunericului muced a pornit împotriva sa dinlăuntru, spre a-l distruge, spre a-l acapara definitiv – căci, de fapt, ce caută un om viu într-un mormânt?

În timp ce Osceola luptă în felul acesta, cu astfel de mijloace, împotriva ucigătoarelor fantome ale îngrozitoarei singurătăţi, se repetă zi de zi năvala provocatoare şi zgomotoasă a lumii exterioare în celula sa. Grupuri de beţivani îi fac vizite curioase şi ameninţătoare, întru îmbogăţirea rezervelor de rachiu ale gardianului veşnic băut. Într-o zi, teatrul groazei subterane devine deosebit de furtunos; poate s-a plătit solda, căci oamenii sosesc cu zecile, dornici să se distreze în felul lor, cu obişnuitul spectacol, pe pielea indianului. Cineva a adus o ploscă de rachiu, încercând să-l silească pe Osceola să bea dintr-însa: un gest de brutalitate gratuită.

— Bea, arămiule!… Bea, fir-ai al dracului! Ai să vezi cum te înveseleşti… Îi zici şi-un cântec, măi – că rachiul ăsta e o băuturică pe cinste! Hai, bea, că nu-i otravă. Îţi dau bucuros… Moş Torkins, zi-i să cânte, ori mai bine să danseze, l-am mai văzut dansând pe sălbatici. Vreau un dans de război. Fă lumină, moşule; noi o să batem toba… Uite-aşa! Ei, hai, dă-i drumul.

Vreo trei, patru oameni bat ritmic peretele hrubei. Se

stârneşte o gălăgie infernală; nimeni nu mai are habar ce se întâmplă dincolo de uşă. Numai când o voce energică, de femeie, pătrunde în celulă, însoţită de ecoul paşilor coborând vechile scări de piatră, numai atunci încetează tămbălăul, într-o clipită. Toată lumea încremeneşte în poziţia de drepţi.

— Asta se cheamă garnizoană, domnule maior! Eu i-aş zice mai degrabă cârciumă. Mi se pare ciudat că, spre ruşinea forţelor armate federale, aşa ceva se poate petrece în subterana unui fort. Ce-i hruba asta?

O voce de bărbat, stingherită, mormăie scuze. Uluiţi, eroii tămbălăului recunosc glasul atotputernicului comandant al garnizoanei.

— V-am spus, scumpă doamnă, că nu e nimic interesant aici. Avem doar un prizonier indian.

— Un indian? Bărbatu-meu nu mi-a spus niciodată că indienii sunt ţinuţi prizonieri în subteranele garnizoanelor.

— În general nu. Dar acesta este Osceola, faimoasa căpetenie a seminolilor.

— Osceola? Am auzit că ne-a pus multe beţe în roate. Trebuie să fie un adevărat bărbat. Noi, femeile, îi stimăm pe adevăraţii bărbaţi.

— Un indian, doamnă Saylor. Să nu uităm!

— Ai dreptate. Un indian. Mulţi dintre strămoşii noştri au fost indieni. Oricum, domnule maior, pe un astfel de om nu l-aş ţine în hruba asta nenorocită. Nu e demn de un soldat să-şi trateze în felul acesta inamicul învins.

Răspunsul maiorului nu se mai auzi. Vizitatorii se îndepărtaseră. Soldaţii ieşiră din pivniţă, strecurându-se speriaţi; plutonierul se bătea cu pumnii în cap.

— Nevasta generalului Saylor… A venit cu bărbatu-său, că el e în inspecţie… Cui să-i fi dat prin cap că o să coboare încoace drăcoaica asta?

N-avu răgaz să filosofeze prea mult. Peste o oră era

chemat la comandant. Prizonierul n-avea să-l mai revadă pe Torkins. În aceeaşi zi, Osceola fu mutat un etaj mai sus, într-o încăpere luminoasă; numai gratiile de la fereastră îţi destăinuiau că este tot o închisoare. În colţ, un pat de campanie; în mijloc o masă; dimineaţa, când te trezeşti, vezi prin fereastră cerul începutului de vară. Plutesc nori albi pe boltă.

Poate spre Florida…

52

Încet, se scurge un an. De după gratiile ferestrei, se iveşte faţa tristă a toamnei.

Păsăruica aciuită într-unui din copacii de lângă fort, plânge cu ţipăt trist, trecerea verii. Prizonierul nu vede pasărea, dar ştie că penele ei verzi-albăstrii sunt gulerate cu alb, la gât. Seminolii îi zic „şuh-şuh-gah”; e o zburătoare drăgălaşă, însă în Florida are glas mai puţin ascuţit şi pătrunzător – poate pentru că acolo nu trebuie să se teamă de iarnă.

În fiecare noapte, Osceola ascultă strigătul gâştelor sălbatice; la vremea aceasta, ele se duc în patria lui, în ţara verii veşnice. Îşi imaginează zborul lor înalt, străbătând singurătatea de gheaţă a nopţii. Aşa călătoresc – sub porunca unui gânsac mare şi vânjos – generaţii şi generaţii, din vremi străvechi, de când legile Pământului le-au impus peregrinajul, tot ce e viu se mişcă acum înspre Sud. Noaptea e plină de toate nuanţele sunetului; milioanele de glasuri de păsări îi sună în ureche prizonierului, aidoma unei chemări a libertăţii; auzul său fin îi aduce, din crucea văzduhurilor, cuvântul înaripatelor de prin smârcuri şi păduri. Atunci, inima îi bate mai tare decât de obicei, de parcă ar vrea să irumpă de după gratiile coastelor, dornică şi ea de libertate.

Poate că ar obţine flori sau alte plante, să le ţină în odaie – dar nu cere nimic, precum n-a cerut să fie adus aici. Presimte că la cea mai măruntă rugăminte, ar fi inundat de înlesniri – pentru ca mai apoi să i se pună din nou în faţă convenţia. S-a mai făcut o încercare; zbirii crezuseră că tratamentul lui Torkins, acolo în hrubă, îl înmuiase. I se trimisese chiar nişte vin: voiau să-l ameţească uşor, să-i

dea senzaţia tuturor băutorilor; să-i dea sentimentul că nimic nu merită să fie luat în serios. El însă nu s-a atins de băutură. Văzuse destui indieni beţi; îi văzuse pierzându-şi toată demnitatea de om; îi văzuse ajunşi să se dedea la orice josnicie.

„Apa de foc e cel mai mare duşman al pieilor roşii. În urma ei, vine furiş trădarea…” – spusese cândva, cu amărăciune în glas, Marele Urs, iar Osceola nu uitase niciodată aceste cuvinte.

Câteva zile nu-i dădură apă de loc, ci doar vin – dar el preferă setea.

Acum trăieşte aici, în odaia asta; de când a venit toamna, ziua trece mai greu decât noaptea. Păsările sunt călătoare pe întuneric; numai sub stele poartă veştile, prin telegraful fără fir al glasului.

Chinuit de tuse, Osceola doarme puţin. Tuşeşte mult şi greu, mai ales când stă culcat. E o boală adusă de jos, din hrubă; o boală care nu vrea să se tămăduiască. Odată, a venit să-l vadă medicul căpitan; i-a ascultat respiraţia, a mormăit ceva, însă n-a dat nici o lămurire. Abia după ce a ajuns sus, la comandant, a zis:

— Domnule maior, comunicaţi-le celor în drept să se grăbească, dacă au de orânduit vreo treabă cu indianul acesta…

— Floare de Nufăr… – Osceola îi zâmbeşte soţiei sale, îmbrăţişând-o. Nu întreabă pentru ce n-a venit până acum. Ştie şi fără să întrebe. N-a putut veni. Soţii se aşează, privindu-se tăcuţi.

Ruth e lovită până în adâncul inimii de ceea ce îi e dat să vadă. Copacul vajnic e ros de viermi; Osceola a slăbit, trupul său drept odinioară e acum gârbov, faţa şi-a pierdut culoarea. Căpetenia tuşeşte după fiecare frază rostită.

Prizonierul o priveşte pe femeia iubită; îi priveşte părul des, negru cândva, plin de fire albe astăzi. Ele îi desluşesc

totul: suferinţele, durerea, miile de încercări, aşteptarea descurajatoare.

Osweya a crescut; răspunde grav şi inteligent, la întrebările tatălui său. Câtă durere şi câtă tristeţe se citeşte şi în ochii lui! Să-l vezi prizonier şi bolnav pe tatăl adorat, pe mândra căpetenie, pe războinicul viteaz! Sufletul copilului e ca o rană vie; i se strânge inima – dar nu-i îngăduit să-şi dea pe faţă simţămintele; aşa ceva nu e demn de un bărbat, iar Osweya se consideră bărbat de-acum.

Au la dispoziţie o jumătate de oră; atâta li s-a îngăduit. Minutele se scurg cu o repeziciune fără seamăn. Bolnavul abia poate pune câteva întrebări din cele multe care îl neliniştesc.

— Ce s-a întâmplat cu poporul seminol? A pribegit departe?

Ruth zâmbeşte senin.

— Poporul seminol trăieşte şi acum pe pământul strămoşesc. El l-a răzbunat pe Osceola, lovind mereu duşmanul. Acum e linişte. Se spune că lupta lui Osceola n-a fost zadarnică. Marele Părinte Alb a poruncit ca seminolii să nu mai fie hărţuiţi.

O fulgerare de gând îi spune eroului că poate aşa e bine. A luptat pentru ai săi; n-a luptat degeaba; trebuie să plătească cu viaţa.

Nu le mărturiseşte însă alor săi, presimţirea. Preferă să le pună noi întrebări. Ruth îi povesteşte totul: mânia războinicilor, faptele jaguarilor, încercările ei de a-i da de urmă. Îi spune cum, la început, n-a avut parte decât de ură şi dispreţ; de la o vreme însă se bucură de un oarecare respect din partea celor ce ştiu despre eroica rezistenţă a lui Osceola.

— Osceola să nu urască feţele palide. Există şi printre ele oameni cu suflet nobil. Doamna Saylor m-a ajutat să ajung

până aici şi tot ca a intervenit pentru căpetenie. De ce oare s-a dus căpetenia, atunci, la Fort Saylor?

Faţa lui Osceola e posomorâtă.

— Mi-am dat seama că războinicii sunt dornici de pace. Până şi Cerbul Sprinten vorbea despre poporul părinţilor săi. Am găsit de cuviinţă să plec la tunicile albastre.

— Dar te-au atras în cursă! – exclamă Ruth îndurerată. A trebuit să mă duc – repetă căpetenia, cu dârzenie.

Ar mai vrea să adauge ceva, însă un acces de tuse îl împiedecă. Poate că amintirile l-au zguduit prea adânc; tuşea nu-l slăbeşte de fel. Ruth îl culcă pe patul de campanie, îi şterge de pe buze spuma de sânge şi rămâne aplecată deasupra suferindului.

Jumătatea de ceas a trecut; vine gardianul, dar nu zice nimic, văzând că s-a întâmplat ceva grav.

Osceola îşi revine încet; privirile lui le întâlnesc pe ale lui Ruth, priviri de tovarăşă iubitoare şi îndurerată.

— Aşa, Floare de Nufăr… – murmură căpetenia, cu glas ostenit – Osceola nu mai este războinic. Temniţa l-a ucis pe războinic.

Nu poate continua, căci Ruth îl opreşte, ca să nu aibă un nou acces de tuse. După ce îşi iau rămas bun, femeia urcă la comandant, rugându-l zguduită până în adâncul făpturii ei:

— Domnule maior, îngăduiţi-mi să rămân cu el. E foarte grav bolnav.

— Nu pot. Regulamentul interior al fortului nu permite.

Maiorul e stingherit. Începe să studieze harta întinsă pe masă. Nu vrea să vadă ochii femeii: prea multă durere, prea multă acuză, prea multă rugăminte. La urma urmii, el a fost acela care a tolerat ca prizonierul să fie ţinut într-o hrubă insalubră – şi ştia că plutonierul Torkins e o brută beţivă. Acum, toate acestea îl neliniştesc, în chip de amintiri chinuitoare, dar în acelaşi timp conştiinţa propriilor

greşeli îi stârnesc încăpăţânarea şi mânia.

— Nu pot, doamnă; înţelegeţi-mă, nu pot. Vom face totul în interesul bolnavului, dar nu ne este îngăduit să încălcăm regulamentul militar.

Ruth a fost cândva o fetiţă blândă şi sfioasă; acum pare că şi-a însuşit tot curajul lui Osceola.

— Vă rog, domnule maior, arătaţi-mi sentinţa pe baza căreia Osceola e ţinut prizonier... Ce fel de act, ce fel de ordin îl asasinează lent, în detenţiune?

Întrebarea i-a sugerat-o Alice – căci nici măcar preşedintele din Washington n-ar putea da un răspuns corect. Maiorul roşeşte până-n albul ochilor.

— Chiar dacă aş deţine un astfel de ordin, nu i l-aş arăta soţiei lui Osceola. Dar un astfel de ordin nu există. Osceola nu e reţinut pe bază de condamnare, ci se află aici în calitate de prizonier de război. Un inamic luat prizonier.

— După câte ştiu cu, beligeranţii schimbă între ei prizonierii de război; nu îi ţin prin temniţe.

— N-are rost să discutăm, doamnă – o întrerupe maiorul, dur. Am spus ce am avut de spus – şi aşa rămâne. Îi punem la dispoziţie orice medicament, dar nu putem tolera prezenţa dumitale.

Îi întoarce spatele, în semn că încheiase discuţia. Iar după ce Ruth şi copilul părăsesc încăperea, maiorul izbucneşte în înjurături şi blesteme; e dornic să scape odată de prizonierul acesta incomod care, pesemne, inspiră teamă până şi pe patul de moarte.

Iar prizonierul se încăpăţânează să trăiască mai mult decât se crezuse. Mai e încă în viaţa şi în vara următoare, neliniştind prin simpla-i existenţă cercurile de conducere ale plantatorilor şi ale armatei. Le nelinişteşte, deoarece unii americani – oameni cinstiţi şi drepţi nu se sfiiesc să-şi repete insistenţele. Tot mai multă lume intervine pentru

Osceola.

Către mijlocul verii, fostul plutonier Sigurd Thorssen află că Osceola e prizonier.

A venit în Sud, însoţindu-l pe Ezechiel Morrill, vânătorul de blănuri. Cei doi tovarăşi vizitează litoralul şi urcă pe râul St. Johns, spre teatrul vechilor lupte; se duc la ascunzătoarea unde s-au răfuit cu Gât-Crestat şi unde îşi doarme somnul de veci moş Hiram, bătrânul quaker. Atunci, demult, aşezaseră un bolovan pe mormânt; acum fixează deasupra lui o cruce de lemn, frumos lucrată. Se gândesc la viaţă şi la moarte… Vechii tovarăşi de luptă şi de oaste îi fac pretutindeni bună primire lui Thorssen. La Ford Moulder, îl salută zgomotos caporalul MacGregor. Adică fostul caporal, căci de atunci l-au avansat plutonier.

— Constat cu plăcere că ai trecut în rândul cetăţenilor respectabili, prietene Thorssen. De altfel, se pare că tânărul acesta ţi-a urmat exemplul. Aveţi noroc că n-aţi participat la războiul din Florida. Osceola ne-a dat mult de furcă… Nici până astăzi n-am reuşit să-i alungăm pe seminoli. În schimb căpetenia se află sub lacăt; am auzit că e bolnav rău.

— Omul acela voia pace! – exclamă trapperul, pătimaş.

— Pace? De unde ţi se năzări? – plutonierul e cât se poate de curios.

— El însuşi ne-a spus – intervine Ezechiel.

— Unde? Eu cred că aţi visat, fraţilor!

— Ce contează unde?! Destul că e adevărat – întăreşte şi trapperul. M-a rugat să intervin pentru încheierea păcii. M-am dus la preşedinte – mai era încă Jackson, Old Hickory…

— Va să zică bătrânul.

— Bătrânul. Mare lucru n-am făcut, dar nici nu m-am gândit că lucrurile se vor încheia astfel.

MacGregor e uluit. Nu se aştepta la asemenea izbucnire din partea prietenului său.

— Zice-se că l-au chemat la tratative şi l-au arestat.

— Mă duc până la guvernator, dacă e nevoie. Până la urmă, se cheamă că din pricina mea a căzut în capcană.

Thorssen e alb ca varul.

— O jumătate din viaţă mi-am petrecut-o punând capcane. Dar niciodată pentru oameni.

— Eh… Un indian – zice dispreţuitor, plutonierul.

— Mă crezi, sau nu mă crezi: nu-i un indian de rând, cumetre!

MacGregor îşi dă seama că prietenul său se încăpăţânează.

— Poţi să te duci la guvernator. Deşi… Asta e o chestiune de-a armatei. Indianul e pe moarte. Iar asupra morţii n-ai putere nici măcar tu, prietene Sigurd!

Guvernatorul cunoaşte „cazul Osceola”. Un indian căruia nu-i poţi veni de hac cu una cu două. În schimb, nici nu e cazul să-l pui în libertate. E adevărat că Thorssen nu e primul care intervine pentru el, dar guvernatorul n-a uitat încă nici străvechea caleaşca georgiană a cărei călător i-a pretins cu atâta insistenţă executarea indianului. De altfel, demnitarul a fost informat că domnul Connolly este cel mai puternic dintre stâlpii fracţiunii sudice a Partidului Democrat şi că un bobârnac de-al domniei sale este suficient pentru ca el, guvernatorul, să zboare cât colo din fotoliul de catifea. Pe de altă parte, Washingtonul nu vede lucrurile în acelaşi fel; de aici, guvernatorul trage concluzia că atitudinea cea mai potrivită este indiferenţa totală.

— Scumpe domnule Thorssen, să lăsăm cazul în grija autorităţilor militare… La urma urmei, n-o să ne certăm de dragul unui indian!… Cunoşti vechea zicală, nu?

Şi-i face cu ochiul, fără să rostească zicala – căci, oricum, unui guvernator nu i se cuvine să rostească asemenea maxime…

Thorssen roşeşte la gândul că a fost atât de greşit interpretat. Pentru guvernator, el nu e altceva decât un

veteran al armatei.

— Domnule guvernator – zice, cu glasul tremurat din pricina întărâtării înăbuşite. Cândva, demult, am crezut poate şi eu însumi că „indianul mort e cel mai bun indian”. De atunci, viaţa m-a învăţat că omul alb poate fi un nemernic tot atât de înrăit ca şi cel de culoare. Indianul acesta, ţinut prizonier fără vreo sentinţă, a luptat pentru libertatea poporului său… Iată marele său păcat; vă repet: e ruşinos să nu-i redăm libertatea.

Guvernatorul îşi dă seama că ar fi bine să pretexteze ceva.

— Crede-mă, scumpe domnule Thorssen, că menţinerea în arest a lui Osceola contrazice simţul meu de dreptate. Însă cercurile superioare îl consideră un inamic mult prea primejdios, aşa că nu pot face nimic în interesul lui.

Ezechiel îl aşteaptă pe Thorssen în vestibul.

— Ei? – îl întreabă, deşi expresia feţei lui Thorssen îi destăinuieşte totul.

— Hai să plecam de-aici. Să plecăm, Ezechiel, căci simt un gust tare amar în gură. Cred că nepoţii noştri se vor ruşina de ceea ce au comis bunicii lor.

53

E iarnă. Albul zăpezii luminează interiorul închisorii. Răsuflarea îngheţată a lumii dimprejur naşte frig. Bolnavul stă întins pe pat, toată ziua, înfăşurat în pătură. Numai când tusea îl chinuie rău de tot, se ridică pentru a măsura în lung şi-n lat încăperea neîncălzită.

În Florida nu există zăpadă, dar seminolii i-au păstrat amintirea din vremurile când, împreună cu poporul kri, aveau sălaşuri mult mai spre Nord. Osceola a trăit multă vreme departe de poporul său, pe meleagurile triburilor kri şi cherokee, unde oamenii cunosc iarna. Aerul rece îi face bine, astâmpărându-i fierbinţeala lăuntrică; nici tusea nu mai e atât de necruţătoare, de când au contenit ploile de toamnă. Medicul căpitan se minunează de câte ori îl mai găseşte în viaţă.

— Are o rezistenţă supraomenească – zice el. Îi pronosticase moartea pentru toamna trecută – şi, poftim: indianul tot mai vegetează..

Prizonierul nu ştie că pentru ceilalţi viaţa lui e un miracol. La fel cu toţi bolnavii de plămâni, nu crede nici el în moarte. Simte că i se apropie ceasul, însă îşi economiseşte energiile în mod corespunzător. Oare pentru ce? O fi sperând în eliberare? Nu prea. Dar ştie, îşi dă scama, că ar fi o crimă să-şi scurteze singur zilele. Iată pentru ce stă pe pat o bună parte din zi.

Unde a mai văzut el asemenea zăpadă, cândva? Şi-a adus aminte: pe pământurile tribului cherokee, atunci când poporul Marelui Urs nu fusese încă alungat spre Sud, până în Georgia.

Acolo, în pădurile din munţii Allegheny a văzut el iarna. Plozi mărunţei alergau goi prin zăpadă, făcându-şi

antrenamentul de viitori războinici.

Tot la vreme de iarnă avea loc marea întrecere de tragere cu arcul, a tinerilor. Mai multe sute, dintre cei mai buni ţintaşi, făceau începutul; până la urmă nu rămâneau mai mult de zece: flăcăii cu cel mai ager ochi şi cea mai sigură mână. Ţinta era un brad uriaş de sub Piscul Cerbului – sau, mai bine zis, un con însingurat pe ramura din vârf. Dimpreună cu tineri de prin alte triburi, fusese şi el oaspete la întrecere. Îşi aminteşte că era acolo un războinic seneca, un flăcău muşchiulos, cu priviri grave. Purta pantaloni din piele de cerb, împodobiţi cu cusături şi avea pe piept discul solar. S-au împrietenit repede. Războinicul seneca făcea parte din Uniunea Irokezilor, marea alianţă de triburi din Nord; de altfel, tribul cherokee era considerat printre rudele mai îndepărtate ale irokezilor. Numai Osceola reprezenta de unul singur poporul maskogi; totuşi i se făcuse o primire bună. Războinicul seneca îi spuse:

— Uniunea Irokezilor a cucerit şi a supus triburile de lângă lacuri şi le rezistă feţelor palide. Osceola este un războinic viteaz; ar fi bine venit în satele irokezilor.

În vara următoare se dusese să le facă o vizită. Atunci a văzut, pentru prima dată, case de locuit, mari şi lungi – locuinţe comune – în oraşul mare al irokezilor. O casă din acestea arăta ca o corabie; familiile erau instalate pe ambele laturi şi tot acolo se aflau cămările – iar în capăt, hambarul de cereale. Prin mijlocul casei forfoteau mereu bărbaţi, femei şi copii; stăteau de vorbă şi îşi făceau vizite.

Războinicul seneca îl prezentă bătrânilor: „Osceola, viteazul războinic maskogi.”

Pe vremea aceea, seminolii îşi mai ziceau încă „maskogi”, la fel cu întregul popor kri.

Bătrânii îl salutată prietenoşi, oferindu-i ospitalitatea tribului. Pe urmă n-a mai fost la ei; cu un an mai târziu, în marele război cu englezii, oraşul irokezilor a fost distrus de

tunuri.

De la întrecerea arcaşilor, gândurile îi fugiseră la satul irokez, pentru a reveni apoi la marele eveniment de sub Piscul Cerbului. N-au mai rămas decât opt concurenţi, apoi şase, iar până la urmă în faţa ţintei nu se mai aflau decât doi: Inimă Vitează, tânărul cherokee, fiul Marelui Urs – şi el, Osceola. Erau prieteni buni; în taină, seminolul dorea ca inimă Vitează să iasă învingător. Îi venise rândul; întinse arcul şi ochi conul de brad. Acum, aici în temniţă, retrăia clipa în care simţise, ştiuse chiar, că va nimeri, căci vedea ţinta bine conturată. Totuşi, fără ca el însuşi să se fi aşteptat, ţinti puţin alături. Săgeata atinse uşor conul, fără a-l doborî. Amfitrionii cherokee zâmbeau politicos. Apoi, Inimă Vitează păşi înainte, ochind cu grijă; Osceola îi urmărea mişcările cu un fel de strângere de inimă. Îi părea rău că nu ochise conul. Şi, iată, săgeata tânărului cherokee zbură tot pe alături. Repetară amândoi. Osceola ţinti din nou greşit, cu bună ştiinţă – dar nici Inimă Vitează nu lovi conul singuratic. Abia atunci schimbară o privire, zâmbind. Îşi dăduseră seama, aproape deodată, că amândoi aveau acelaşi gând prietenesc; că amândoi se străduiesc să facă acelaşi lucru. Inimă Vitează dorea să cedeze gloria oaspetelui, iar el o voia pentru amfitrion. Se îmbrăţişară. Iar ceilalţi înţeleseră ce s-a întâmplat; dovada de prietenie reciprocă a celor doi tineri fu pe larg comentată de întregul trib.

Inimă Vitează era cu adevărat inimă vitează. Peste doi ani căzu în marele război purtat de poporul cherokee împotriva feţelor palide. De atunci, Marele Urs l-a iubit pe Osceola ca pe un fiu, învăţându-l toată înţelepciunea pe care un indian şi-o putuse însuşi de-a lungul unei vieţi de lupte – lucruri pe care niciodată nu şi le-ar fi putut însuşi la şcoala misionarilor.

Marele Urs... Mai trăieşte oare – şi dacă trăieşte, ştie că

el e prizonier? Bătrânul a fost un prieten înţelept. Şi-a salvat poporul; i-a dăruit viaţa. Dar el, Osceola? Oare el nu l-ar fi putut conduce pe seminoli şi în timpuri de pace? Nu i-ar fi putut învăţa, la rândul său? Lui Osceola nu-i rămăsese decât lupta…

Iarna a închegat o gigantică orgă de ţurţuri pe malul râului Fergusson. Apa de sub sloiuri trăieşte în încremenire… Trăieşte, respiră, aşteaptă primăvara care va sfărâma lacătele închisorii sale, cu prima ei răsuflare caldă. Deocamdată însă viscolul aleargă peste întinderi, aidoma unui călăreţ nebunatic, storcând uneori sunete din orga de gheaţă.

…Huiii… Huiii… – şuieră vântul, ameninţând tot ce are în faţă. Totuşi, el nu reuşeşte să sperie pe toată lumea; de pildă, nu se teme de el nici bătrânul înfăşurat într-o haină de blană. A ieşit să-şi facă plimbarea de dimineaţă, călare. Chiar aşa gârbov cum este, se vede cât de colo că odinioară a fost oştean şi că odată încălecat, nu se mai teme nici de diavol – necum de furtuna iernii. Calul ţine trap cumpătat, iar călăreţul îi opune viscolului voinţa sa, greu încercată de bătrâneţe. În răstimpuri, furtuna îi taie respiraţia, silindu-l să se încovoaie şi mai mult – dar dacă secretarul care îl urmează ar veni să se intereseze cum se simte, bătrânul l-ar face cu ou şi cu oţet, poruncindu-i să rămână în urmă. În ceasurile acestea, moşneagul nu tolerează pe nimeni prin preajmă; vrea să savureze lumea munţilor de unul singur – poate pentru ultima dată. Plimbările acestea călare sunt ca un adio spus vieţii. Bătrânul se opreşte din când în când, cu privirea pierdută la cine ştie ce amănunt al peisajului. Ţesătura de riduri de pe obrazul său, întotdeauna mânioasă, se îmbuna tocmai când priveliştea iernii e mai aspră; unde petele mari, de albastru, ale ţinutului îngheţat nu se mai pot deosebi pe de-a-ntregul

de cenuşiul spălăcit al cerului. Stă locului şi în cotul râului, deşi calul începe să se neliniştească sub muşcătura întărâtată a vântului rătăcit printre orgile de gheaţă.

— Oho, Cherub… dragul meu… Linişteşte-te… Hai, linişteşte-te. Ai mai văzut tu de-alde astea – îl alină el pe animalul de asemenea vârstnic.

Apoi face cale întoarsă, spre marea satisfacţie a suitei rămase să-l urmeze nevăzută şi cu anevoinţă.

Bătrânul trece din nou în lungul ţărmului, taie un brădet şi ţine drum spre moşie. Au trecut pe lângă el o seamă de călăreţi; se văd şi pietoni destui: tăietori de lemne şi hoinari singuratici. Moşneagul nu-i bagă în seamă: de sub sprâncenele stufoase şi albe, ochii aţintesc depărtarea nedefinită. Calul ştie să se descurce singur; au făcut cel puţin de o mie de ori drumul acesta, de când stăpânul a renunţat la viaţă pentru a se retrage în bătrâneţe. Nu l-ar observa nici pe călăreţul care îi iasă acum în cale; dar un glas sonor, de copil, îi strigă:

— Old Hickory! … Old Hickory! …

Bărbatul îl caută din ochi. Vede un copilandru de doisprezece-treisprezece ani, călare pe un tretin.

— Ce vrei, puştiule? – mârâie Old Hickory.

— Old Hickory! Dă-mi-l înapoi pe tata!

Bătrânul îşi opreşte calul.

— Al cui eşti? – îi place şi privirea deschisă a băiatului şi felul de a şedea pe cal.

— Sunt Osweya. Fiul lui Osceola. Nepot de căpetenii.

Fostul preşedinte e încercat de sentimente contradictorii. În sufletul lui alternează rapid, mânia sălbatică şi ura. Osceola… Va să zică seminolul, duşmanul din tinereţe. Tot seminolii i-au amărât şi anii prezidenţiei, prin rezistenţa lor dârză şi lipsită de rost. Osceola ăsta e un om imposibil. Nici tu pipa păcii, nici tu câteva glume, nici tu semnătură pe actul de evacuare, obţinută contra câtorva daruri. Indian –

şi totuşi nu.

— Ce-i cu taică-tău? – întreabă, încruntând sprânceana.

— E ţinut în temniţă – şi bolnav. Pe moarte.

— În temniţă?

— Da. De aproape doi ani.

— Mmmm… – vestea nu-i place bătrânului. Meseria oşteanului e războiul cu indienii. El crezuse că l-au dat gata de mult. Chiar asta şi voise. Dar să întemniţezi pe cineva care a trăit în veşnică libertate? E o cruzime fără rost. Cui i-o fi dat prin cap una ca asta? Adevărat: l-a ucis pe Thompson, dar – zică cine ce o vrea – Osceola a fost totuşi o căpetenie vitează. N-au reuşit să-l ucidă. Nici să-l învingă. Nişte molâi şi nişte laşi! Aşa se poartă bărbaţii?

— Zici că e bolnav?

— Da. Şi are să moară, dacă nu i se dă drumul.

Două şiroaie de lacrimi se scurg pe obrajii băiatului. Old Hickory se uită în jurul lui, să vadă dacă suita nu s-a apropiat cumva. Timp de o clipă stau parcă faţă în faţă doi copii. Fostul preşedinte ar vrea să-i spună băiatului ceva liniştitor. Apoi observă că nu departe s-a oprit stingheră, o femeie. Maică-sa, de bună seamă. Fără veste, Old Hickory revine la realitate; îşi aminteşte că e bătrân.

— Nu pot face nimic. N-am putere.

Vocea lui sună ca roata pe o osie neunsă. Porneşte agale mai departe, îndemnându-şi calul bătrân. Conştiinţa propriei sale neputinţe îl dezolează. „În răstimpuri, se opreşte îngânând copilăreşte:

— N-am putere…

Apoi, marea febră lăuntrică atacă gheţurile şi zăpada; troienii gălbejiţi şi lăcrimoşi îşi oferă făptura, apelor primăverii; ţurţurii se schimbă în gârlişoare verticale, urmând cu toate moleculele porunca gravitaţiei pământului. S-a născut împărăţia susururilor. Este o

mişcare revoluţionară a picăturilor de apă, în năzuinţa lor spre ţinta renaşterii şi a rodniciei. Nimic nu se poate eschiva învierii apelor. Muzica lor fluidă umple pădurea, câmpul, locuinţele omeneşti. Mesajul lor de nelinişti urneşte viaţa adormită în germenii din pământ. În adâncuri şi în văzduh, totul freamătă, ascultă, aşteaptă – cu gând înmugurit.

Prizonierul simte şi el primăvara. Aude năzuinţa mare a lumii dinafară, spre viaţă. Dar dinlăuntrul său, el simte mesajul spăimos al morţii. Germenii distrugerii îşi încep atacul tot în primăvară, descătuşaţi de porunca şi opreliştile iernii. Starea lui Osceola se înrăutăţeşte, tusea izbucneşte mai violent, medicul militar mormăie dezorientat: nici nu mai ştie cu ce o fi respirând bolnavul acesta. Căci plămânii... Poate puterea voinţei...

Forţele exterioare, dornice până acum de a-l vedea mort, ar vrea acum să încetinească procesul de distrugere. Domnul Connolly şi cu plantatorii săi constată uluiţi că muribundul le pune beţe în roate chiar şi de după gratii. Întâi, duşul pricinuit de agresivitatea reînviată a seminolilor; acum, încăpăţânarea de neînţeles a unor personalităţi de la Washington; „atâta vreme cât căpetenia seminolilor nu semnează acordul de evacuare, stăm pe loc. „La urma urmii, până acum căpeteniile tuturor seminţiilor indiene alungate de pe pământurile lor, au fumat pipa păcii; sacrosanctele „principii democratice” impun respectarea acestui ritual şi pentru viitor. Vestea a făcut o încurcătură nemaipomenită. Ce înseamnă asta, dacă nu provocare făţişă, aruncată în obrazul Sudului! Seminolii au şi n-au căpetenie. Dacă îi întrebi pe ei, căpetenia lor e tot Osceola; n-au ales – şi nici nu pot să aleagă – alta. Aşadar, ţin în mână atuul, domnii plantatori – numai cât nu ştiu cum să se folosească de el. Ce s-ar putea face? Trebuie pus în mişcare orice om capabil să determine o schimbare în atitudinea

căpeteniei. Seminoli nu găseşti, pentru treaba asta. Nici nevastă-sa nu s-a dovedit a fi un instrument docil. Dar, de fapt, cine ar putea frânge cerbicia muribundului?

Într-o bună zi uşa celulei se deschise spre a-l lăsa să intre pe stareţul mânăstirii din San Agostino. A îmbătrânit mult; timpul i-a încovoiat spinarea, dar glasul e puternic, acolo, lângă patul prizonierului. Puternic şi solemn.

— Osceola, fiule, cândva te-ai creştinat. Sfânta maică biserică te-a primit în rândul fiilor săi. Acum vin la tine pentru a-ţi uşura robia şi viitoarea plecare din robia pământească.

Prizonierul îl priveşte tăcut pe moşneag, zicându-şi:

...Ciudaţi mai sunt preoţii feţelor palide! Oare de ce a venit stareţul; acelaşi, care era cât pe aci să mă blesteme data trecută.

Nu trebuie să aştepte mult până să afle. Oaspetele neaşteptat se apropie de culcuşul său şi continuă să peroreze:

— Fii supus, Osceola, fiule... Supune-te puterilor pământeşti; Marelui Părinte Alb, care este stăpân şi peste poporul tău.

Bolnavul mai tace o vreme; apoi îi adresează o întrebare neaşteptată:

— Afară e primăvară, nu-i aşa?

— Primăvară, fiule – răspunde preotul, oarecum consternat.

— Vezi, părinte – continuă Osceola, ridicându-se într-un cot – primăvara a sosit după iarnă. Iar după primăvară vă veni vara. Aşa e legea şi toată lumea trebuie să i se supună. La fel face şi Osceola, acum când – trecut de vara vieţii – pleacă. Altă supunere însă nu cunoaşte Osceola.

— Eşti păgân deci, un blestemat de păgân! Ca la exorcizare, stareţul iese făcându-şi mereu cruce. Iar prizonierul continuă să asculte îndepărtatul glas al

primăverii.

54

Munţii din împrejurimi sunt înveşmântaţi în verde viu. E vară. De pe patul său, prizonierul n-ar putea vedea mult dacă în ultima vreme nu i s-ar fi îngăduit să-şi petreacă zilele, tolănit în faţa ferestrei. De când a plecat stareţul, toată lumea îi dă pace. Nu mai are vizitatori. Cei de la putere s-au săturat: nu mai vor să audă de un Osceola viu. Aşa, prizonierul rămâne singur.

Frunzişul copacilor îi face semn din depărtare, de dincolo de gratii, trimiţându-i cuvântul de adio al vieţii. Osceola ştie că stejarul înmugureşte pretutindeni la fel; că păsările cântă acelaşi imn în Nord, ca şi spre miazăzi, în patria lui. Şi mai ştie că Oweissa, pasărea albastră, continuă să trăiască în sufletul popoarelor.

Oweissa, pasărea albastră... „Cel ce a văzut Moartea”, vraciul asedj, spunea că Oweissa este o pasăre pestriţă şi vicleană, a basmelor. Uneori, lui Osceola i se pare că o vede netezindu-şi penele mătăsoase... Apoi Oweissa îşi ia zborul, pierind printre pâclele munţilor.

Bolnavul respiră greu şi repede. E bine să stai aşa, aplecat înainte, privind îndepărtata libertate. Eşti prizonier, dar uiţi de tine însuţi, uiţi că te destrami.

Mâncarea stă neatinsă, lângă pat. Osceola nu mai vrea nimic, decât să şadă şi să-şi ia rămas bun. Ştie că acum ar trebui să-şi intoneze propriul cântec de moarte. Ar trebui să-şi cânte faptele eroice, aşa cum i se cuvine unui războinic muribund. Boala ucigătoare i-a curmat însă puterea glasului; cântecul morţilor trăieşte în adâncul inimii sale, dar va rămâne veşnic mut. Şi poate că e mai bine aşa – căci în cântecul acela nu trăiesc numai bătăliile câştigate, ci şi chipul Florii de Nufăr şi marea iubire pe care el i-a

dăruit-o micuţei sclave. O revede acum, tânără şi frumoasă, în faţa lui, pe şa: ai zice că e o păsăruică speriată. Îl priveşte cu ochii ei negri ca noaptea şi-l întreabă:

— Seminolul nu zâmbeşte niciodată?

Ca odinioară, în Valea Teilor Aurii, simte iarăşi marea, cuprinzătoarea fericire a iubirii.

S-au scurs zilele acelea fericite şi au urmat ani de luptă; veşnica prudenţă, calculele înţelepte, bătăliile sângeroase. Vremurile l-au oţelit pe Osceola, făcându-l statornic şi neîndurător.

Dar iată că se deschide uşa. A venit Ruth. Parcă i-a ghicit gândul. Faţa îi e aurită de un zâmbet – dar ce zâmbet ciudat! Oare din pricină lui s-a ivit lacrima aceea, în colţul genelor?

Ruth îi aranjează jeţul, trebăluind în jurul lui cu gesturi materne. Apoi se aşează, privindu-l tăcută. Unde e băiatul? Ar vrea să-l vadă. Ruth prinde tâlcul privirii; iese afară şi se întoarce cu Osweya. Copilul e speriat şi foarte trist. Ar vrea să-i spună cuvinte de îmbărbătare – dar nu poate; de aici, de unde e el, nu se mai poate da glas.

S-a înserat. Osceola se înfioară de întunericul rece. Acum străbate o pădure ciudată, de gheaţă. Ce fel de pasăre o fi înaripata aceea ciudată de colo? Poate Oweissa?… Nu. Nu e Oweissa… E o pasăre neagră… Pasărea spaimei…

55

Vara a pârjolit pământul. Numai câinii de prerie şedeau satisfăcuţi în vârful muşuroaielor lor, fără să aibă habar că peste două luni, puhoaiele născute din ploi au să le aducă judecata din urmă. Dincolo de colină scânceau dureros câţiva lupi de prerie, în văzduh, un vultur scria pe cer rotiri largi, leneşe, pândind o căprioară sau un iepure extenuat de zăpuşeală. În coasta unei albii seci, piuiau abia auzit, printre tufe, câteva găini de prerie.

Peisajul era cenuşiu ca gresia; aerul vibra; fascicolele de lumină căzute pe aceste pături de văzduh mişcător dădeau naştere unor imagini încântătoare. Vedenia înfăţişa pajişti de un verde proaspăt şi pâraie curgând repezi printre stânci; altădată, copiii şi femeile, din tribul kri admirau îndelung aceste privelişti; acum însă, nimeni nu se sinchisea de ele. Vânătorii sosiseră din munţi abia în ajun, aducând şase bizoni: cinci vaci şi un taur. Leşurile uriaşe zăceau în marginea satului, jupuite şi tăiate hălci. Mâinile harnice ale femeilor croiau şuviţe lungi de carne, punându-le la uscat. Se făcea pemmikan – conserva indiană – pentru zilele de foamete din iarnă. Era cea de a treia vânătoare asupra marii turme de bizoni fugită spre munţi – iar Şoim Alb nu permitea nimănui să se atingă de carne. Tribul trebuie să se mulţumească deocamdată cu cei câţiva cerbi şi iepuri sau căprioare – pradă uşoară, de prin împrejurimi, precum şi cu făina şi porumbul de la stăpânire, provizii sosite de altfel pe jumătate alterate. Căpetenia trăsese învăţăminte din iarna trecută, când foametea îşi făcuse sălaş printre wigwamuri, încât fără ajutorul Marelui Urs, căpetenia cherokee, poate că întregul trib kri ar fi pierit de foame. Astfel însă, poporul maskogi alungat pe meleaguri

străine scăpă cumva din primele şi grelele încercări; chiar dacă mulţi copii şi bătrâni se prăpădiseră în decursul acestor ultimi ani neîndurători, marea majoritate a războinicilor nu-şi pierduse încă încrederea şi puterea de muncă. Fireşte, speranţa a putut supravieţui în sufletele lor numai cu ajutorul popoarelor învecinate. De dincolo de Marele Fluviu pornise către ei o adevărată năvală de vagabonzi, vânători de scalpuri şi aventurieri. Drumul lor era marcat de sate incendiate şi de leşuri de femei şi copii. Marele Urs îi lovise însă, cu ceata lui de războinici, rărindu-le considerabil rândurile. De-atunci, nemernicii ocoleau pe departe graniţele teritoriului indian. Ţinutul era liniştit de-acum; tribul se pregătea pentru iarnă, din bună vreme. Femeile repararără corturile, cusură haine şi încălţăminte din piei de sălbăticiuni; războinicii umblau după alimente.

În ziua aceea, toată lumea munci până seara târziu, la uscatul cărnii de bizon; printre wigwamuri se auzeau frânturi de conversaţie şi râsete vesele. Şoim Alb şedea în faţa cortului său, împreună cu doi războinici mai bătrâni. Tustrei trăgeau din lulele. Zăpuşeala îngăduise puţin; un vânticel răcoros se strecurase în sat, alinând oamenii aşternuţi odihnei şi aducând gânduri mai senine.

— Când va cădea zăpada, poporul maskogi poate închide liniştit intrările wigwamurilor, căci nu va suferi de foame în timpul marilor viscole – zise unul din bătrâni, care îşi înfipsese în părul rar o agrafă femeiască, procurată la Fort Laredo.

— Da. De când au secat apele, iar vântul s-a adunat prin poienile din munţi, Manitou e îndurător faţă de fiii săi. Vânătorii au noroc; tihna serii nu e tulburată de plânsul femeilor şi al copiilor – adăugă celălalt bătrân. Pometţii săi proeminenţi, fruntea joasă şi nările înguste îi justificau pe deplin numele, căci se chema Vulpea.

Şoim Alb tăcea, ştiind că vânatul s-a împuţinat, silindu-i

pe vânători să cutreiere întinderi tot mai mari. Marele Urs le explicase că feţele palide i-au înşelat amarnic, alungându-i pe plaiurile de vânătoare ale unor triburi care trăiau de mult pe aici. Aşadar, popoarele kri şi cherokee n-aveau o ţară a lor…

Căpetenia îşi dădea seama că, chiar dacă aveau să iasă cu bine din iarnă, nici Vulpea, cu cei şaptezeci de ani ai săi şi nici bătrânul cu agrafă – care era tatăl soţiei sale – n-au să supravieţuiască, fiind secătuiţi de puteri. Dar, de ce să spună asemenea lucruri, când fumul de pipă şi vântul serii îi alină atât, de plăcut grijile? Şoim Alb se mulţumi să răspundă atât:

— Să nu uite fraţii mei mai vârstnici că dacă pe la sfârşitul iernii căpetenia cherokee nu ne-ar fi dat rodul pământului şi rodul de aur (voia să spună: cartofi şi porumb), atunci poporul maskogi ar fi simţit plutind deasupra-i pe Gaşkevan, duhul întunericului.

Vorbind căpetenia duse palma streaşină la ochi, ridicându-se în picioare.

— Se apropie nişte călăreţi. Mulţi călăreţi.

Cei doi moşnegi priviră în direcţia semnalată, dar ochii lor slăbiţi nu văzură mai nimic.

La ordinul căpeteniei, câţiva cercetaşi ieşiră întru întâmpinarea oaspeţilor. Încetul cu încetul, figurile acestora începură a se contura mai bine. Era un şir lung de călăreţi indieni. Cercetaşii raportară că toţi poartă însemnele poporului kri. În urma războinicilor veneau femei tot călare, purtându-şi pruncii pe oblânc.

— Uff, s-au întors jaguarii – se bucura Vulpea.

Erau într-adevăr jaguarii, fiii de mult pierduţi ai tribului. Veneau acasă. Şi nu veneau în chip de hoinari zdrenţăroşi şi fără căpătâi. Vulpea observă imediat că au cai de rezervă, destul de mulţi – şi că toţi sunt încărcaţi cu blănuri, pături şi alte lucruri scumpe. Cât despre călăreţi, păreau

cât se poate de vânjoşi.

Satul se umplu de vuiet; femeile şi copiii strigau de zor. Tribul nu-i uitase pe jaguari; oamenii se adunau în faţa corturilor, scrutând trăsăturile călăreţilor. Exclamaţii de bucurie dovedeau că mulţi recunoşteau în războinicul de astăzi pe câte o rudă care, la despărţire fusese doar un copilandru.

Tinerii deveniseră bărbaţi maturi. Căpetenie le era Cerbul Sprinten. Flăcăul devenise un războinic vânjos şi lat în spete; obrazul şi pieptul său purtau urmele multor lupte, iar el era mândru de aceste dovezi ale vitejiei şi curajului său.

Şoim Alb îi ieşi înainte, călare, conducându-l până la cortul său; în urma lor vuia satul întreg.

Sosirea războinicilor în plină putere aducea noi speranţe locuitorilor din wigwamuri. Părea că până şi fumul urca mal vesel în văzduh; pălăvrăgeala se învioră şi ea. Gândurile tuturor erau duse departe, spre ţinuturile vechii şi fertilei patrii de odinioară, din răsărit – şi mai departe, spre însorita Floridă, unde Osceola îşi dăduse bătăliile victorioase. Aceste victorii păreau a da acum spicul plin al speranţei, jaguarii aduceau cu ei nu numai experienţa unor lupte îndelungate, ci şi încrederea neştirbită într-un viitor mai bun. Acelaşi lucru reieşea şi din cuvintele celor aşezaţi în faţa cortului celui mare. Şoim Alb îi oferi lui Cerb Sprinten demnitatea de căpetenie.

— Fratele meu să preia conducerea poporului maskogi, căci este cel mai îndrituit. Mâine, sfatul bătrânilor va hotărî.

Pornind la drum, Cerbul Sprinten ştia că îşi asumă o grea răspundere. Învăţase multe, aşa că ai săi aveau să-l vrea de căpetenie. Vorbiră încă un timp; noul venit se interesă de Marele Urs şi auzi bucuros că bătrânul şi înţeleptul şef al tribului cherokee mai era încă în viaţă. Apoi, Şoim Alb întrebă, la rândul său, abia ascunzându-şi emoţia:

— Fratele meu să-mi povestească ce s-a întâmplat cu

poporul seminol. Încotro a fost alungat tribul care este sânge din sângele nostru?

Cerbul Sprinten răspunse mândru:

— Poporul seminol trăieşte încă şi azi pe pământul strămoşilor săi… Osceola a fost o mare căpetenie.

Tăcură mult timp, gândindu-se la eroul care nu mai era. Spre a lămuri sensul mai adânc al cuvintelor sale, Cerbul Sprinten mai adăugă doar atât:

— Au luptat.

— Au luptat – repetă Şoim Alb, aproape cu evlavie. Ştia, simţea, că lupta înseamnă viaţă şi libertate.

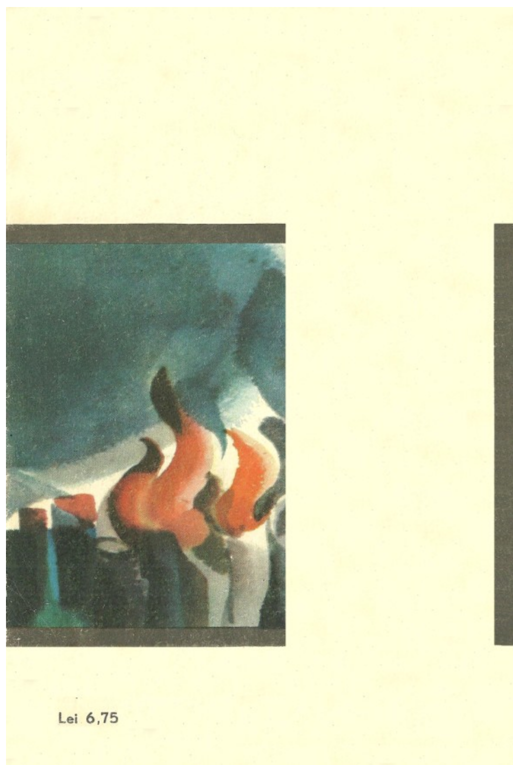
EPILOG

O parte a poporului seminol trăieşte în teritoriul indian înfiinţat în mijlocul Statelor Unite. Cealaltă parte sunt şi azi locuitori ai Floridei – iar acest fapt i se datoreşte acţiunii lui Osceola. Este interesant de menţionat că reprezentanţii poporului seminol şi al guvernului american au semnat armistiţiul abia cu câţiva ani în urmă, în 1959.

Sfârşit

Coperta de **DEAC FERENC**

